

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
(OM: 201731)**

PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM

Hatályos:
2022. szeptember 1-től
Web: kisuj-baptista.hu

TARTALOMJEGYZÉK

Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző iskola és Kollégium Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium Tagintézménye.....	6
NEVELÉSI PROGRAM.....	6
HELYI TANTERV: az általános iskola számára.....	105
HELYI TANTERV a gimnázium számára	172
KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA.....	193
Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye	212
NEVELÉSI PROGRAM	212
OKTATÁSI PROGRAM	274
KÉPZÉSI PROGRAM	325
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM, KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM, DROGPREVENCÍÓS PROGRAM.....	366
KOMPLEX TEHETSÉGFEJLESZTŐ PROGRAM.....	396

1. Bevezető

A Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium olyan többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény, amely a gimnáziumi székhely (Kisújszállás, Kossuth Lajos u. 2.) mellett két tagintézményből áll:

- a) Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium Tagintézménye
(címe: Kisújszállás, Rákóczi utca 1.),
- b) Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye
(címe: Kisújszállás, Arany János utca 1/A).

A különböző iskolatípusok – tagintézményenként – külön-külön alkották meg Pedagógiai-szakmai programjukat, de a közös fejezetek az alábbiak szerint kölcsönösen és együttesen szabályozottak.

Pedagógiai programunkat meghatározó jogszabályok, dokumentumok Törvények

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.)

Kormányrendeletek

- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- az Országos Képzési Jegyzékről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. r.
- a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet

Miniszteri rendeletek

- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

Egyéb szabályozók

- alapító okirat
- működési engedély
- a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: kerettantervek; a kollégiumi nevelés országos alapprogramja; irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK)
- Programtervek (PTT)
- az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy előírásai

2. Preambulum

„...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”
(Péter második levele, 1:5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhivatása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztyén értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, többgenerációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt, és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: „*Több, mint iskola.*” Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével segítsen a szükségben lévőknek.

A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, valamint a roma tanulók felzárkóztatásáért, továbbá segíti a diákok tehetség-kibontakoztatását. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint egy iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

3. Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása.
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére.
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra.

Küldetésünk a működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (tisztesség, becsület, feddhetetlenség), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében, annak számonkérhetőség terén, valamint az iskolavezetés működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

4. Vallomás a gyermekideálról

avagy: milyen diákot szeretnénk tanítani?

A pedagóguspálya szépsége abban rejlik, hogy nap mint nap gyerekek között lehetünk, és részesei lehetünk személyiségük ezerféle megnyilvánulásának, testük, lelkük, értelmük fejlődésének, rövidebb – hosszabb ideig végigkísérhetjük őket azon az úton, amelynek a neve: élet.

Ebből következően iskolánk gyermekideálja:

- legyen nyitott, de ha zárkózott, akkor igyekezzünk kinyitni,
- legyen eleven, de ha csöndes, akkor igyekezzünk bátorítani,
- legyen magabiztos, de ha bizonytalan önmagában, segítünk önbizalmat ébreszteni benne,
- legyen kedves, de ha morcos, akkor kedvességgel közeledünk hozzá,
- legyen barátkozó természetű, de ha magányos, igyekezzünk magányát oldani,
- legyen szorgalmas, de ha lusta, igyekezzünk kedvet ébreszteni benne a tanulás iránt,
- legyen okos, de ha nem annyira az, keresünk benne más értékeket,
- legyen tisztelettudó, de csak akkor, ha meg is érdemeljük,
- legyen szófogadó, de csak akkor, ha értelmes dolgokban kell szót fogadnia,
- legyen kitartó, de ne legyen önfejű,
- legyen ambiciózus, de ne legyen törtető,
- legyen együttműködő, de ne legyen konformista.

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM TAGINTÉZMÉNYE**

**PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM:
NEVELÉSI PROGRAM**

Tartalomjegyzék

NEVELÉSI PROGRAM.....	6
Az intézmény fontosabb adatai.....	10
Az intézmény tanulóira vonatkozó jellemzők	11
Az intézmény pedagógusai	12
Az intézmény képzési kínálata, profilja.....	13
Sajátos pedagógiai módszerek	14
Projektek.....	15
Nevelési alapelveink.....	16
Értékeink.....	16
Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai.....	17
A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai.....	33
Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	35
Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	37
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának a rendje ..	42
Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	43
SNI tanulók iskolai nevelésének, oktatásának fejlesztő programja	47
Kiemelten tehetséges tanulók fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenység	60
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	63
A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	67
Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	69
Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	76
Környezetnevelési program	80
Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok.....	87
A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	90
A szülő, tanuló és pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	92
Az iskola és iskolán kívüli partnereinek együttműködési - formái	95
Tanulmányok alatti vizsgák szabályai	97
Alkalmassági meghallgatás az emelt szintű ének-zene osztályba kerüléshez	101
Az intézménybe való felvétel és átvétel helyi szabályai.....	102
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	104
pedagógiai-szakmai program:.....	105
HELYI TANTERV	105
az általános iskola számára	105
Helyi tanterv (2012-es NAT).....	106
Alsó tagozat helyi tanterve.....	107
Választott kerettanterv megnevezése.....	109
Felső tagozat helyi tanterve.....	110
Választott kerettanterv megnevezése.....	112
A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások.....	113
Helyi tanterv (2012-es NAT).....	114
Tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete	114
Kötelező és szabadon tervezhető tanítási órák száma évfolyamonként.....	114
Alsó tagozat helyi tanterve.....	115
Választott kerettanterv megnevezése.....	118
Felső tagozat helyi tanterve.....	119
Választott kerettanterv megnevezése.....	122
A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások.....	123
Helyi tanterv (2020-as NAT).....	125
Tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete	125
Kötelező és szabadon tervezhető tanítási órák száma évfolyamonként.....	125

Alsó tagozat helyi tanterve.....	126
Felső tagozat helyi tanterve a 5/2020-as (I. 31.) NAT alapján	128
A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások.....	129
A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások.....	131
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása.....	132
A kulcskompetenciák	132
A pedagógiai feladatok megvalósítása	133
SNI tanulók iskolai nevelésének, oktatásának fejlesztő programja	137
Beszédfigyelmetes tanulók megsegítésére irányuló program	137
Enyhe fokban értelmi sérült tanulók, a tanulásban akadályozott tanulók fejlesztését segítő program	142
A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulása folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképtesség-zavar) fejlesztését segítő program.....	143
Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók	145
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	147
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	150
Az osztályba és csoportba sorolás, csoportbontás elvei	150
Mindennapos testnevelés	151
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	153
Ellenőrzés - értékelés.....	159
A tanulók teljesítményének vizsgálata	159
A tanulók tanulmányi munkájának értékelése.....	160
A tanulmányi munka értékelése.....	161
Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők.....	162
Az érdemjegy bejegyzésének formái (elektronikus napló, tájékoztató füzet):.....	162
Ellenőrzés és értékelés módjai	163
A magasabb évfolyamba lépés feltételei	163
A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	164
Tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	167
Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározása	167
Egészségnevelési és környezetnevelési elvek	168
Tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei.....	169
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	170
Biztonságos közlekedésre nevelés	170
A társadalmi bűnmegelőzés, és az áldozattá válás megelőzésének intézményi programja	170
Az informális és nemformális tanulás módszertani megalapozása	171
pedagógiai-szakmai program:.....	172
HELYI TANTERV	172
a gimnázium számára	172
A választott kerettanterv	173
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	173
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	174
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	174
A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai	175
A választható érettségi tantárgyak megnevezése.....	176
Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	176
A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, formái, valamint a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei	176
Az ellenőrzés és értékelés célja:.....	176
A számonkérés típusai, formái.....	177
A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	179

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	180
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	182
A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	183
Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	183
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	183
A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei.....	183
A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek:.....	184
A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	184
A magatartás és szorgalom minősítésének elvei a 8.5. pont alatt részletes kifejtésre kerültek.....	184
Az iskolai jutalmazás formái.....	184
Az iskolai írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	185
A bibliaismeret tantárgy értékelése.....	185
Pályaorientáció	186
A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	187
Az emelt szintű érettségire történő felkészítés	188
A kötelező tanórai foglalkozások és a szabadon tervezhető tanórák felosztása és óraszama.....	190
pedagógiai-szakmai program:.....	193
a KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	193
Helyzetelemzés	195
Nevelésünk főbb alapelvei.....	195
Nevelésünk célja.....	196
Nevelésünk kiemelt feladatai	196
A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje	198
Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	199
Egészségnevelés és környezeti nevelés	199
A tanulási kultúra fejlesztése, tanulásirányítás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaválasztás elősegítése.....	199
A roma nemzetiség kulturális nevelésének feladatai	200
A közösségi élet fejlesztése, művelődési és sportolási tevékenység	200
A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek	200
Kollégiumi hagyományok	201
Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	201
A kollégium tevékenység-szerkezete	202
A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	202
A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához.....	203
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	211
A kollégiumi pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	211

1. Helyzetelemzés

Az intézmény fontosabb adatai

<u>Intézmény neve:</u>	Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium Tagintézménye
<u>OM azonosító:</u>	201731
<u>Az intézmény típusa:</u>	többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény
<u>Az évfolyamok száma:</u>	általános iskola 1.-8. évfolyam gimnáziumi nevelés-oktatás 9.-12. évfolyam
<u>Tagozat:</u>	nappali
<u>A fenntartó neve és címe:</u>	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki u. 34/b
<u>Intézmény székhelye:</u>	Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium Tagintézménye, 5310 Kisújszállás Kossuth Lajos u. 2.
<u>Az intézmény telephelyei:</u>	Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium általános iskolai telephelye, Kisújszállás Rákóczi u. 1. Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium általános iskolai és kollégiumi telephelye, Kisújszállás Deák Ferenc út 14.

Az intézmény működési körzete:

- Általános iskola: Kisújszállás közigazgatási területe
- Gimnázium: országos

Alapító okirat: 2012. szeptember 1. XI-B-10/00245-16/2012 sz.

Alapító okirat szerinti pedagógiai tevékenység:

- Általános műveltség megalapozása a tanköteles korú gyermekek számára
- Középfokú oktatásra való felkészítés
- Gimnáziumi nevelés-oktatás
- Az intézményben tanuló fiatalok tanórán kívüli szervezett foglalkoztatása
- Az intézményben tanuló fiatalok továbbtanulásához, pályaválasztásához kapcsolódó tevékenység, tanácsadás
- Az oktatáshoz kötődő, azt segítő tevékenység
- Esetlegesen oktatási programok, módszerek kidolgozása, vagy már kidolgozott, új oktatási programok alkalmazása
- Diáksportkörü tevékenység
- Kollégiumi szálláshely biztosítása az azt igénylő, az iskolában tanuló fiatalok számára
- Napközi otthonos ellátás biztosítása az azt igénylő tanulóknak

- Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, integrált nevelése
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs nevelése és képességkibontakoztató felkészítése

Intézményünk

Az alapfokú nevelés-oktatás a Rákóczi utcai épületben zajlik, míg a gimnáziumi képzésnek a Kossuth Lajos u. 2. szám alatti székhely ad otthont.

2002. szeptember 1-jén vette birtokba a tanulóifjúság a Rákóczi út 1. szám alatti modern, mai kor követelményeit figyelembevevő, új nyolc tantermes épületet. A gimnáziumi osztályok, és a felső tagozat tanul ebben az épületben. A felső tagozaton és a gimnáziumban jól felszerelt szaktantermekben informatikai eszközökkel folyik az oktatás. A tornaterem szabványméretű, az iskola udvarán lévő sportpálya biztosítja a mindennapos testedzést, színhelyéül szolgál a szabadidős programoknak, egyéb rendezvényeknek. A két számítástechnikai teremben 50 számítógép segíti a tanulók ismeretszerzését a tanítási órákon ill. a délutáni foglalkozásokon. Az épület személyfelvonóval és mozgássérültek számára alkalmas helyiségekkel ellátott.

A gimnáziumi osztályok az 1948 óta iskolaként használt „Kossuth” épületben tanulnak. A műemlék épület, a patinás lépcsőház és a folyosók a múlt századot idézik, ugyanakkor a tantermek berendezése és felszereltsége a mai kor igényeit tükrözik. A tantermeken kívül tornaszoba, fejlesztőszoba, és az épület tetőterében kialakított könyvtárszoba letéti állománnyal, valamint informatikai terem, napközis foglalkoztató terem, zeneszoba segíti a nevelő –oktató munkát.

Az intézményhez tartozik egy 20 férőhelyes középiskolai kollégium.

Az intézmény tanulóira vonatkozó jellemzők

Általános iskola

Tanulólétszámunk 360 és 410 fő közötti.

Iskolánk első osztályaiba a Baptista Szeretetszolgálat Kisújszállási Óvodájának tagóvodáiból ill. Kenderes város óvodájából érkeznek gyerekek.

A kis elsősök különböző fejlettséggel, egyéni képességgel, érdeklődéssel, szokásrendszerrel, szocializációval kezdik meg iskolás éveiket. Az utóbbi években növekszik a halmozottan hátrányos helyzetű ill. a különleges bánásmódot igénylő gyermekek száma, így egyre hangsúlyosabb szerepet kap az egyéni különbségekre figyelő módszerek alkalmazása, az együttélés, együttműködés szabályainak kialakítása.

Az intézményünkbe járó tanulók családjainak anyagi és kulturális helyzete egymástól igen eltérő, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik.

A tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainkon segítjük a nehéz körülmények között élő, hátránnyal indulók felzárkóztatását ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatainknak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyerekek fejlesztését.

Az iskolába kerülő gyerekek érdeklődése sokrétű, ezért igyekszünk változatos pedagógiai tevékenységeket kínálni tanulóink számára.

A képesség szerinti arányeltolódások – SNI, BTMN ill. részképesség problémával küzdő tanulók – szükségessé teszik a kompetencia alapú módszerek alkalmazását.

Tanulóink fejlődési ütemének eltérését differenciált óravezetés, egyéni képességfejlesztés, felzárkóztatás, szakkörök és versenyekre való felkészítés biztosításával segítjük.

A szülőkkel együtt közös célunk, hogy az általános iskolából kikerülő gyerekek a középiskolában biztosan megalapozott tudással rendelkezzenek, és arra építkezzenek.

A tanórai foglalkozások mellett a tanórán kívüli foglalkozások is biztosítottak intézményünkben: differenciált képességfejlesztő foglalkozások, napközi és tanulószobai ellátás, sportolás, könyvtárhasználat, énekkar, szakkörök, kirándulások, táborok.

A tehetséggondozás pedagógiai tevékenységünk kiemelt feladatai között szerepel. A tanórai differenciáláson túl, délutáni foglalkozásokon, szakkörökön készülnek fel diákjaink a különböző tantárgyi versenyekre.

Jól működő diákönkormányzatunk alaptevékenységei közé a diákélet megszervezése, az érdekképviselet és a joggyakorlás tartozik.

Tudatosan ápoljuk, őrizzük és folyamatosan bővítjük hagyományainkat. A rendszeresen ismétlődő események, szokások és jelképek erősítik az iskolához való tartozást.

Az intézmény pedagógusai

A tantestület tagjai pedagógiai és módszertani újításokra nyitott, magas pedagógiai kultúrával rendelkező szakemberek. Az alsó tagozaton minden nevelő szaktanító, s többen másoddiplomát is szereztek (differenciáló pedagógus, nyelv és beszédfejlesztő pedagógus, angol és rajztanár, gyógypedagógus szakon). Tanáraink a két szakon túl harmadik szakon is diplomáztak. 10 fő rendelkezik szakvizsgával. Az uniós pályázatoknak köszönhetően a nevelőtestület tagjai több módszertani továbbképzésen vettek részt, melyek az új tanulásszervezési eljárások alkalmazásához, a SNI és HHH tanulók integrációjához, az IKT eszközök tanórai alkalmazásához adtak felkészítést.

A nevelőtestület szakmai összetétele, szakos ellátottsága jó.

Munkaközösségek segítik a szakmai pedagógiai célkitűzések, feladatok megvalósítását, a belső ellenőrzések, mérések lebonyolítását.

Tanítóink, tanáraink rendszeresen részt vesznek különböző szakmai fórumokon, módszertani továbbképzéseken, gondot fordítanak önművelésükre, melyhez segítségül szolgál az iskolai könyvtárban rendelkezésre álló szakmai könyvek, folyóiratok gazdag tárháza.

Az eredményes munka érdekében arra törekszünk, hogy megismerjük tanulóink szociális háttérét, képességeit, adottságait, tanulási motivációját, attitűdjét.

Bővítjük fejlődéslélektani, pedagógiai, gyógypedagógiai ismereteinket, hogy kezelni tudjuk a környezeti társadalmi háttérből adódó feladatokat. Megismerjük az alternatív iskolák által alkalmazott új módszereket: pl.: projekt módszert, epochális oktatást.

Az individuális tanulás mellett a tanulóknak kialakítjuk az együttműködés sokféle készségét is. Törekszünk olyan helyzetek kialakítására tanórán és tanórán kívül, hogy az építő egymásrataltság, az egyéni felelősség, egyenlő részvétel és a párhuzamos interakciók együtt valósulhassanak meg.

Színjátzó szakköreinknél már jól bevált drámapedagógiai eszközöket a tanórai tanulási folyamatban is alkalmazzuk, segítve ezzel tanulóink személyiség fejlődését.

Tanulmányi és sportversenyekre eredményesen készítik a tanítók és tanárok a tanulókat, akik országos és megyei sikereket érnek el.

Pedagógiai munkánk során törekszünk az arányos munkamegosztásra, nyílt, őszinte, együttműködő nevelői közösség kialakítására.

Az intézmény képzési kínálata, profilja

1958-ban a megyében másodikként kapott engedélyt az iskola ének-zene tagozat indítására. Azóta minden évfolyamon folyik emelt szintű ének-zenei képzés, mely színvonalas énekkari munkával egészül ki.

Az informatika tantárgyat 1992-ben kezdtük el tanítani az első évfolyamon.

2019. szeptember 1-től indítottuk gimnáziumi képzésünket.

Oktatási struktúránkat a kialakult hagyományokat követi, melyet a következő években társadalmi és szülői igényeknek megfelelően szeretnénk tovább fejleszteni:

- Emelt szinten tanítjuk az ének-zenét minden évfolyamon komplex művészeti ismeretekkel kiegészítve.
Beiskolázásunk minden tanévben sikeres. A kicsinyek kórusa és a zenei nagykórus évek óta eredményesen szerepel a városi rendezvényeken, hangversenyeken, az Éneklő Ifjúság Találkozóán. A zenei nagykórus már nemzetközi kórustalálkozóán is bemutatkozott Budapesten, a kamarakórus pedig Erdélyben aratott nagy sikert. A 2008/2009-es tanévben ünnepeltük az ének-zene tagozat indításának 50. évfordulóját, melyre kiállítással, hangversennyel és osztálytalálkozókkal készültünk. E nevezetes ünnep emléke marad az az emlékfüzet, melyet erre az alkalomra készítettünk, megörökítve volt ének tanárok, igazgatók nevét és az ének-zenei képzés eredményességét. Az ünnepi hangversenyen miniszteri dicsérő oklevelet vehetett át az iskola és a felső tagozaton ének-zenét tanító nevelő. Évente megrendezzük a népdaléneklő versenyt, a legszebben éneklők megyei versenyen vesznek részt. Elmondhatjuk, hogy az emelt szintű képzésen résztvevő gyerekek lelkét megérinti az értékes zene.
- Első osztálytól lehetőség van az emelt óraszámú angol és informatika tantárgy tanulására.
Az emelt óraszámú képzést választó gyerekek alsó tagozaton 1-3 évfolyam heti 1 órában, 4. évfolyamon heti 3 órában, 5. évfolyamon heti 4 órában, 6. évfolyamtól emelt szinten (heti 5 órában) tanulják az angol nyelvet, mely szakköri foglalkozással egészül ki az érdeklődők számára.
Az informatika tantárgyat választók heti 1 órában tanulják a tantárgyat első osztálytól.
Az elmúlt években az alapítvány anyagi támogatásával több 8. osztályos tanuló néhány modulból ECDL vizsgát tett.
A számítógép, mint információhordozó egyre több tanórán jelen van. Információs – kommunikációs technológiához biztosított az iskola valamennyi tanulója számára a hozzáférés, melynek értő alkalmazását a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon gyakorolják a tanulók. Az iskolát befejező tanulók így rendelkeznek továbbépíthető digitális készséggel.
- Magyar nyelv és irodalom tantárgynál valamint matematika tantárgyból alkalmazzuk a sávós bontás lehetőségét, (tehetséggondozás és felzárkóztatás).
- Az alapozó tárgyakból egységes képzést biztosítunk, ezzel lehetővé téve az iskolán belüli átjárhatóságot.
- A sajátos nevelési igényű gyermekeket integráltan neveljük, oktatjuk társaikkal.
Az SNI és a BTMN tanulók fejlesztésére, rehabilitációjára külön órakeret áll rendelkezésre. A fejlesztő csoportok szervezése a tanulók sérülés specifikumainak figyelembevételével történik. A fejlesztést, a rehabilitációt gyógypedagógus és differenciáló pedagógus végzi.

- **Integrációs felkészítést biztosítunk** a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére.
A HHH tanulók szociális hátrányainak enyhítésére és esélyeik növelésére dolgoztuk ki hátránykompenzáló IPR programunkat. A programban prioritást kaptak az óvoda-iskola, alsó-felső tagozat, általános iskola-középiskola közötti átmenet megkönnyítését segítő pedagógiai tevékenységek. A tanulók képesség kibontakoztatásának leghatékonyabb eszköze az egyéni fejlesztési tervre épülő pedagógia tevékenység. A tanórán kívüli programjaink (Kossuth-hét, karácsonyi készülődés, színház, kiállítás és egyéb kulturális események) olyan élményekhez juttatja a gyerekeket, melyeket a szülői ház nem tud biztosítani számukra. Eddigi munkánkat összefoglalják a *Közös világunk* c. kiadványok.
- Segítjük tanulóink felzárkóztatását (tantárgyi korrepetálás és képességfejlesztő foglalkozás), tehetségének kibontakoztatását (szakkör, középiskolára való előkészítő, énekkar, színjátszás, kézműveskedés, sport, levelezős verseny, kutató és gyűjtőmunka, gyermekpályázat).
- Lehetőséget adunk tanulóinknak a **napközis, tanulószobai és kollégiumi ellátás** igénybevételére.
A napközis, tanulószobai, kollégiumi ill. menzai ellátást igénylő, rászoruló tanulók felvétele folyamatosan biztosított a tanév során.
A házi feladatok elkészítése mellett kiemelt figyelmet fordítunk a helyes tanulási szokások, technikák kialakítására.
A délutáni pihenésre, kikapcsolódásra a „Játszóház”-ban van lehetőség, ahol a gyermekek érdeklődésük szerint különböző tevékenységekből (mese-, zene-, kézműves-, baba-, számítógépes-, közlekedés- sarok) választhatnak.
- Tanulóink különböző **tanórán kívüli foglalkozásokon** vehetnek részt:
 - tantárgyakhoz kapcsolódó foglalkozások
 - szakkörök
 - felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások
 - iskolai sportkörök
 - énekkar
 - színjátszó kör
 - Diákönkormányzat programjai (szabadidős foglalkozások, túrák, mozi, színház látogatás, kirándulás,tábor)
 - Könyvtári foglalkozások

Sajátos pedagógiai módszerek

A **témahetet** az iskolában évek óta megrendezésre kerülő **Kossuth-hét** képviseli. Fókuszában az iskola névadójáról, Kossuth Lajosról történő méltó megemlékezés áll, melyhez az iskola valamennyi tanulója és pedagógusa csatlakozik. A hét programjaiba a szülők is bekapcsolódnak. A választható programok főként délutánonként szerveződnek, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken. A legfontosabb cél a hagyományos tanulási formától eltérő ismeretszerzés; az alkotókedv és a kreativitás fejlesztése. Az előzetes gyűjtőmunkák, a csoportos tablóképzés, az együtténeklés, a csapatjátékok, a szülőkkel való közös főzés élményt nyújt, pozitív viselkedési normákat közvetít és erősíti az együvé tartozást.

A **három hetet meghaladó projekt** az „Adventtől karácsonyig”. A programsorozat november 30. – december 21. között tölti meg ünnepi hangulattal az iskolát. A programok az alsó tagozatos tanulóknak nyújtanak maradandó élményt. Célja az ünnepkör szokásainak, tevékenységeinek, ételeinek és egyéb jellegzetességeinek megismertetése, figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait. A kutató- és alkotó munka során már a legkisebbek is megtapasztalhatják az együtt végzett tevékenység örömét, melybe a szülők is szívesen bekapcsolódtak. A délutánonként végzett gyűjtőmunka, a tablókészítés, a süteménysütés, a betlehemezés és a sok-sok játék nemcsak élményt nyújt, hanem számos ismeret és készség birtokába juttatja a kisiskolásokat.

A **moduláris oktatási program** kidolgozása, megvalósítása a magyar nyelv és irodalom műveltségterületen került kipróbálásra. A modul fókuszában egy kötelező olvasmány áll. A szépirodalmi művet több tanítási óra keretében, változatos tanulásszervezési technikák alkalmazásával dolgozzák fel a tanulók.

Projektek

Multikulturális tartalmak

Iskolánk tanulóinak szociokulturális háttere igen nagy különbségeket mutat, amely viselkedésükben, társas kapcsolataikban, ismereteikben, érdeklődésükben, szokásaikban, értékeikben vagyis kultúrájukban érhető tetten.

Célunk:

- Megismertetni az eltérő szociokulturális közegből származó gyerekek szokásait, értékeit, normáit, hagyományait, tradícióit, melyek a gyerekeket a mindennapi életükben körülveszik.
- Kialakítani azokat a kognitív, verbális és nonverbális készségeket, melyek a kulturális csoportokkal való kommunikációt, együttműködést lehetővé teszik.
- Megismertetni a különbözőséget, elfogadtatni a másságot.

Téli esték

Iskolánk nevelési rendszerének meghatározója a sokoldalú készség és képességfejlesztés. A kisiskolások életkori sajátosságaik folytán közel érzik magukhoz a néphagyomány által közvetített világot, természetesen érzik annak jelképekkel teli rendjét, ami könnyen befogadható számunkra. Az ismeretek bővítésén túl a projekt komplex fejlesztést biztosít.

Élményközpontú, tevékenykedtető foglalkozások keretében megidézük a régi letisztult világot, amelyet kincsként kell őriznünk.

Célunk:

- A néphagyományok megismerése
- Mondókák, mesék, játékok, táncok tanulása
- Szociális készségek fejlesztése

Kommunikációs készségfejlesztés

A kommunikációs képesség hatással van az ismeretek elsajátítására, a pozitív emberi kapcsolatok kiépítésére, a személyiség fejlődésére. A gyerekek az alkotás közben szerzett élmények alapján jutnak el az ismeretszerzéstől a tudásig. A dramatikus rögtönzés fő eszközzé válik a tanulás folyamatában.

Célunk:

- A tanuláshoz szükséges képességek: figyelem, kitartás, verbalitás, ritmusérzék, emlékezet fejlesztése.
- Kommunikációs technikák elsajátítása
- Konfliktushelyzetek felismerése, megoldása
- Csoportos helyzetekben a kompetenciaérzés növelése

Nevelési alapelveink

- Tevékenységünket – a nevelés-oktatás terén egyaránt - a gyermekek elfogadása, szeretete hatja át.
- Tiszteletben tartjuk a tanulók jogait, személyiségét, emberi méltóságát.
- A gyermekeket bevonjuk az iskolai élet megszervezésébe.
- Az oktatás során figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait és egyéni képességeit.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a kulcskompetenciák megalapozására, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésére.
- Megismertetjük tanulóinkkal nemzeti kultúránk, történelmünk kiemelkedő személyiségeit, jelentős eredményeit, hagyományainkat.
- Rendszeres, együttműködő munkakapcsolatot alakítunk ki és tartunk fenn partnereinkkel.
- Minden gyermeknek egyenlő esélyt biztosítunk ahhoz, hogy képességei, készségei a benne rejlő lehetőségeknek megfelelően fejlődjenek, és személyisége kiteljesedjen.
- Elfogadó, „odaforduló”, helyes értékítélettel és a kisebbségek iránti toleranciával rendelkező, segítséget adó magatartás kialakítására törekszünk az iskolai közösségben.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakítására.
- Nevelésünket áthatja az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai közösség) összetartása, a népek, nemzetek kisebbségek, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a tolerancia, a másság elfogadása.

Értékeink

Eszmei magatartások

- a másik ember tisztelete, elfogadása
- a nemzeti identitás megtartása, helyi- és néphagyományok ápolása
- egyetemes kultúra megismerése, tiszteletben tartása

Társadalmi magatartások

- szorgalom, erőfeszítés a tanulásban, munkában
- céltudatosság
- figyelem, pontosság
- kötelességtudat, igényesség
- tudás tisztelete
- nyitottság és tolerancia
- becsületesség, őszinteség, megbízhatóság, egyenesség

Társas kapcsolatok

- egymás segítése, együttműködési készség
- szeretet, türelem, egymásra figyelés
- felelősség önmagunkért és másokért
- másság elfogadása, empátia
- család szerepe és partnersége

„Én-kép”

- Önállóság, önismeret, önelfogadás, önfegyelem, önbizalom
- kreativitás
- igényesség

Az egyén természetéhez való viszonya

- természet és környezet esztétikuma, szeretete, védelme, megbecsülése
- egészség
- az élet tisztelete

Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai

Iskolánk a következő évtizedben pedagógiai hagyományaira alapozva, autonóm nevelés-oktatási intézményként, a kor kihívásaira rugalmas képzési, módszertani válaszokat ad.

Arculatunkat meghatározó elemek:

1. Alapvető célunk, hogy tanítványainkból tanult és a folyamatos tanulásra képes, nyitott, művelt és művelődő ifjak váljanak

Sikerkritérium:

- a tanulók reprodukálják az elsajátított tananyagot, illetve produktív feleletekkel adnak számot tudásukról, valamint kimutatható, hogy e tudásukat a mindennapokban alkalmazzák
- a tanulónknak rendelkeznie kell olyan bővíthető ismeretekkel, jártasságokkal, készségekkel, képességekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy a középiskolai követelményeknek *megfeleljenek*.
- felsőfokú oktatásban, felsőfokú szakképesítésben sikeresen részt vegyenek, olyan készségekkel, képességekkel rendelkezzenek, melynek köszönhetően képesek legyenek az élethosszig való tanulásra.

2. Tanítványaink kompetencia alapú oktatás keretében, olyan készség és képesség fejlesztésben vegyenek részt, amely lehetővé teszi, hogy a tanult ismereteket a mindennapi élethelyzetekben alkalmazni tudják.

Fejlesztő munkánk az alábbi kompetenciaterületekre terjedt ki:

- szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület
- matematika-logika kompetenciaterület
- idegen nyelv kompetenciaterület, mint eszközjellegű kompetenciák,
- valamint
- szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterület.

Sikerkritérium:

- Tanulóink olyan készségekre és képességekre tesznek szert, amellyel a tanult ismereteket a mindennapi élethelyzeteknek megfelelő feladatok, problémák megoldásában alkalmazni tudják.
- Az országos kompetenciamérésben a kistérség iskolái átlagának megfelelően teljesítsenek tanítványaink.

3. Tanítványaink szerezzenek biztos alapokat egy idegen nyelv kommunikáció-jának elemi elsajátításával, a nyelvterülethez tartozó országok kultúrájának megismerésével.

Sikerkritérium:

- A tanulók tudjanak alapszinten kommunikálni és szerezzenek meg legalább egy idegen nyelv alapjait, melyre a későbbi tanulmányaikat, munkavállalásukat alapozhatják.
 - Tanítványaink közül a legtehetségesebb tanulók jussanak el az alapfokú nyelvvizsgáig.
 - Gimnázium esetében szerezzenek középfokú nyelvvizsga bizonyítványt.
- 4. A tanulókból váljanak értékeket vállaló, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású fiatalokká. A tanulóknak legyen kötelesség- és feladattudatuk.**

Sikerkritérium:

- Minden gyerek rendelkezzen feladattal, megbízatással, teljesítésük értékelve, elismerve legyen.
 - Kapcsolódjanak be minél többen a házi, városi, megyei tanulmányi versenyekbe, vetélkedőkbe.
 - Ismerje és tartsa be az iskola belső rendjét, szokásait.
- 5. Cél, hogy az IKT módszerek és az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz kerüljön alkalmazásra a tanítás-tanulás folyamatában, váljon mindennapivá az oktatásban.**

Sikerkritérium:

- A tanulók sajátítsák el az informatika eszközök kezelésének ismereteit, készségszinten tájékozódjanak az internetes információ gyűjtés területén.
 - Az IKT eszközök használata következetesen elkezdődik valamennyi tanórán.
- 6. Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása mellett alakuljon ki a tanulóknak az egészséges életmód igénye és képessége.**

Sikerkritérium:

- A mindennapos testmozgás váljon igényükké.
 - Nagyobb létszámban használják ki az iskola, város által kínált sportolási és mozgási lehetőségeket.
 - Ismerjék a korszerű táplálkozás összetevőit.
 - Ismerjék a különböző drogok (alkohol, cigaretta, kábítószer) veszélyeit, az egészségre gyakorolt káros, sokszor visszafordíthatatlan hatásait.
- 7. A művészeti tantárgyak, és a tanórán kívüli foglalkozások sajátos lehetőségeivel, eszközeivel tanítványainkat harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív és kulturált emberekké neveljük.**

Sikerkritérium:

- A művészeti alkotások, élmények befogadására igény alakul ki a tanulóknak.
- A gyerekek részt vesznek a művészeti körök munkájában.

- A foglalkozásokon kreatív alkotások születnek.
- A legtehetségesebb tanulók felvételt nyernek művészeti középiskolákba.
- A közös alkotó tevékenység, fellépés, siker örömet jelent a tanulók számára.

8. A tanulók készüljenek fel a reálisan megválasztott továbbtanulásra.

Sikerkritérium:

- A továbbtanulók felvételi jelentkezése sikeres legyen
- Tanítványaink eredményesen teljesítik a közép- és felsőoktatás követelményeit.

9. A tanulók szociokulturális hátrányainak kompenzálása, továbbtanulási esélyeik javítása.

Sikerkritérium:

- Eredményesen befejezzék tanulmányaikat,
- Sikeresen tudjanak piacképes szakmát választani.
- Lemorzsolódók számának csökkenése.

10. Együttnevelő pedagógiai környezet megteremtése, méltányosság biztosítása a különleges bánásmódot igénylő gyermekek neveléséhez, oktatásához.

Sikerkritérium:

- Elfogadó, „odaforduló” közösség kialakulása.
- Minden tanuló egyéni képességei szerinti fejlődése.

11. Korszerű nevelési-oktatási környezet biztosítása. hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: a gyermeknek minden esélye megvan az értelmi és érzelmi fejlődésre.

Sikerkritérium:

- A kompetencia alapú oktatás, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása a tanórákon.
- Az IKT eszközök, az ismeret és készségfejlesztést támogató taneszközök a mindennapi gyakorlatban való alkalmazása.

Erkölcsei nevelés

Cél: A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, közösségi beilleszkedésük elősegítése és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Feladat	Tevékenységek, eljárások, eszközök
<ul style="list-style-type: none">▪ Teremtsük meg a lehetőségét annak, hogy tanulóink felfedezzék az etikus magatartás kialakításának feltételeit, szabadon választható lehetőségeit, problémáit.▪ Személyes példamutatással neveljük tanítványainkat:<ul style="list-style-type: none">○ a másik ember értékrendszerének, etikai, erkölcsi elveinek megértésére,○ toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a jó és a rossz megkülönböztetésére.▪ Biztosítsunk tapasztalatokat tanítványaink számára, hogy megszokják saját személyiségvonásaik és tetteik értékrendhez való hozzámérését, hogy kialakuljon érzékeny lelkiismeretük.▪ Az etikus magatartás megalapozásához törekedjünk arra, hogy a következő értékek - lelki képességek, amelyek az emberi személyiséghez hozzátartoznak - beépüljenek tanulóink erkölcsi értékei közé: önérzet, őszinteség, következetesség, türelem, józanság, nyitottság, tisztelet, felelősség, megbecsülés a másik ember iránt.▪ Tanítsuk meg tanulóinkat az erkölcsi nevelés helyes, az ember javát szolgáló értékelésére a következő fogalmakról: Isten, emberiség, nemzet, Haza, család. Olyan erényeket kell meghatároznunk, mint a barátság, a szülői, gyermeki, testvéri, házastársi szeretet, a hazafiság, a humanizmus.▪ Alapozzuk meg és fejlesszük a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés készségét.	<ul style="list-style-type: none">▪ Osztályfőnöki órák▪ Szaktárgyi órák▪ Embertanórák▪ Napközis és kollégiumos foglalkozások▪ Önismereti, csoportismereti játékok▪ Tréningek▪ Személyes beszélgetések▪ Közösségi programok szervezése, lebonyolítása▪ DÖK programjai▪ Túra, kirándulások▪ Multimédiás eszközök használata▪ Multikulturális tartalmak• Pszichológiai ismeretterjesztő előadások

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Cél: A tanulók ismerjék meg hazánk történelmét, kultúráját, nyelvét. Tudják, érezzék, mit jelent a hazafiság, mit kell tenniük országukért.

Feladat	Tevékenységek, eljárások, eszközök
<ul style="list-style-type: none">▪ Ismertessük meg tanulóinkat a magyarság történelmi múltjával, jelenével, kulturális örökségünk értékeivel.▪ A magyar kultúrtörténet, a magyar irodalom, a magyar anyanyelv tanítása hazafias szellemben.▪ Ösztönözzük tanulóinkat:<ul style="list-style-type: none">○ Magyarország és a határon túli magyarlakta területek földrajzának, természeti tájainak, történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak felkutatására, ápolására,○ a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységének, munkásságának megismerése.▪ A szűkebb és tágabb környezetünk alaposabb megismerésén keresztül erősítsük tanulóinkban a hazaszeretet érzését, egészséges identitástudat kialakulását.▪ Ismertessük fel tanulóinkkal, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.▪ Tudatosítsuk tanulóinkban, hogy mi „befogadó nép” vagyunk, tehát nem indokolt semmiféle származási, faji, vallási megkülönböztetés	<ul style="list-style-type: none">• Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről, történelmi évfordulókról:<ul style="list-style-type: none">○ iskolai ünnepség,○ városi ünnepség,○ osztályfőnöki órák.• Városi vetélkedők – városunk történelmi, néprajzi emlékei, népszokások (Városvédő és Szépítő Egyesület, Városi Könyvtár)• Városvédő akciókban való részvétel• Osztálykirándulások• Iskolai táborozások, erdei iskola• Múzeum-, kiállításlátogatások• Hon – és népismeret modul órái• Iskolai hagyományok:<ul style="list-style-type: none">○ Kossuth- napi rendezvények,○ gyereknapi,○ fenyőünnep,○ farsang,○ Madarak és fák napja,○ nyílt tanítási hét,○ Éneklő Ifjúság,○ anyák napja,○ Népdaléneklő verseny.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Cél: Olyan iskolai közösség kialakítása, amelynek életében tanulóink aktív szerepet vállalnak, ismerik jogaikat és kötelességeiket. Tanulóink ismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelességeket.

Feladat	Tevékenységek, eljárások, eszközök
<ul style="list-style-type: none">▪ Példaadással, közösségért végzett tevékenységgel cselekvő, törvénytisztelő állampolgári magatartás kialakítása▪ Alakítsuk, fejlesszük tanulóink kreatív, önálló kritikai gondolkodását, elemző képességét és a vitakultúráját.▪ Alkalmazzunk a tanulók aktív részvételére, együttműködésére épülő tanítási és tanulásszervezési eljárásokat, melyek segítik a felelősség, megbízhatóság, kölcsönös elfogadás elsajátítását.▪ A társadalmi együttélés szabályait ismertessük meg, tartassuk be tanulóinkkal.▪ Formáljuk az egyén és közösség kapcsolatát közösségi programok szervezésével, iskolai szokások, hagyományok ápolásával.▪ A diáktanács és az osztályok kapcsolatának erősítésével fejlesszük a gyermekvezetők önállóságát, önálló tevékenységét, felelősségvállalását.	<ul style="list-style-type: none">▪ DÖK▪ Osztályfőnöki órák▪ INTERNET▪ Szülői értekezletek▪ Tesztek, kérdőívek, egyéni elbeszélgetések▪ Óravezetési stratégiák, módszerek

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Cél: Tanulóink legyenek képesek érzelmeik hiteles kifejezésére, mások helyzetébe való beleélésre, egymás kölcsönös elfogadására.

Feladat	Tevékenységek, eljárások, eszközök
<ul style="list-style-type: none">▪ Teremtünk lehetőséget arra, hogy tanítványaink felismerjék saját értékeiket és korlátjaikat, ismerjék, elfogadják, szeressék önmagukat.▪ Neveljük tanítványainkat egészséges öntudatra, önbecsülésre és érdekérvényesítő képességre.▪ Tanítsuk meg őket arra, hogy tartsák tiszteletben a személyes méltóságot, mások meggyőződését, nézeteit és szokásait.▪ Tanítsuk meg tanulóinkat a változó világban való tájékozódás készségére, képességére.▪ Mutassunk példát a helyes értékrend kialakításához▪ Segítsük elő tanulóink kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.▪ A tanítás-tanulás egész folyamatában támogassuk tanulóinkat abban, hogy érezzék, alakítani tudják saját fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat.▪ Alapozzuk meg az önismeret, a reális én-kép és a személyiség szociális kompetenciáját.▪ Tudatosítsuk tanulóinkban, hogy az egészség érték.▪ Alakítsuk ki bennük az egészségmegőrző szokásokat.▪ Gyakorlati tanácsokkal segítsük őket abban, hogy felismerjék a vészhelyzeteket, a kockázati tényezőket.▪ Fejlesszük kritikai gondolkodásukat, a helyzetfelismerésre és döntésre való képességüket.▪ Meg kell tanítanunk a konfliktuskezelés, a segítségnyújtás módjait, lehetőségeit.▪ Ismertessük meg velük az együttélés szabályait. Legyenek nyitottak a társas kapcsolatokra.▪ Törekedjünk arra, hogy a becsület, tisztesség, felelősség önmagunkért, másokért, empátia, kölcsönös elfogadás beépüljenek tanulóink erkölcsi értékei közé	<ul style="list-style-type: none">▪ Szaktárgyi órák▪ Embertanórák▪ Osztályfőnöki órák▪ Napközis és kollégiumos foglalkozások▪ Önismereti, csoportismereti játékok▪ Személyes beszélgetések▪ Közösségi programok szervezése, lebonyolítás▪ DÖK▪ INTERNET▪ Képesség, érdeklődés – vizsgálatok▪ Szülői értekezletek▪ Tesztek, kérdőívek, egyéni elbeszélgetések▪ Családlátogatások

Családi életre nevelés

Cél: Alakuljon ki tanulóinkban helyes erkölcsi szemlélet a nemek kapcsolatáról, a család értékékként való elfogadásáról, a családi élet tiszteletéről.

Feladat	Tevékenységek, eljárások, eszközök
<ul style="list-style-type: none">▪ Tanórákon fejlesszük a diákok önismeretét, önértékelését, kommunikációs képességét, hogy érettebb személyiséggel felelősebb döntéseket tudjanak hozni.▪ Személyes példamutatással is neveljük tanulóinkat a helyes viselkedéskultúrára, attitűdre és életfelfogásra, társas viselkedés írott és íratlan szabályainak betartására.▪ Fedezzék fel:<ul style="list-style-type: none">○ a kreatív alkotómunka és a konstruktív szabadidő eltöltésének az örömét,○ az élet szépségeit,▪ Fel kell készítenünk tanulóinkat:<ul style="list-style-type: none">○ a nemi szerep vállalására,○ a pozitív emberi értékek közvetítésére,○ az embertársakért való felelősségérzésre,○ örömteli kapcsolatok kialakítására,○ mások elfogadására, szeretetére.▪ Beszélgessünk tanulóinkkal:<ul style="list-style-type: none">○ a barátságról,○ a szerelemről,○ a párkapcsolatról,○ a családról,○ a családon belüli szerepekről.▪ Ismerjék fel:<ul style="list-style-type: none">○ a veszélyhelyzetet, problémahelyzetet,○ a függőségekhez, szenvedélybetegségekhez vezető utat,○ az egészséget veszélyeztető tényezőket.	<ul style="list-style-type: none">▪ Szakkörök▪ Iskolai könyvtár▪ Kooperatív csoportmunkák:<ul style="list-style-type: none">○ tanítási órák,○ tanórán kívüli tevékenységek.▪ Szabadidős programok▪ DÖK▪ Osztályfőnöki órák▪ Embertanórák▪ Szaktárgyi órák:<ul style="list-style-type: none">○ szituációs játékok,○ kulturális viselkedés szabályai,○ bemutatás,○ vita,○ együttgondolkodás,○ együttcselekvés.

Testi és lelki egészségre nevelés

Cél: Felkészíteni a tanulókat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Feladat	Eljárások, eszközök, módszerek
<ul style="list-style-type: none">▪ Személyi és tárgyi feltételekkel segítsük azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.▪ Alakuljon ki az egészséges táplálkozásra való igénye, mentálhigiénéja tanulóinknak▪ Fejlődjön a mozgáshoz, sportoláshoz való pozitív viszonyuk▪ Az ifjúság ismerje fel a veszélyes helyzeteket, s meggyőződéssel tudjon igent mondani a valódi értékekre, és nemet a káros szenvedélyekre: a dohányzásra, alkoholra, drogra és szexuális promiszkuitásra.▪ Ismerjék meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.▪ Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre nevelésre is.▪ Ismerjék és szükség esetén tudják alkalmazni az alapvető elsősegély-nyújtási ismereteket.▪ Alakuljon ki a tanulók testápolásra vonatkozó ismeret- és szokásrendszere, személyes higiénájuk feleljen meg a kívánalmaknak.▪ Segítsük tanulóinkat a konfliktusok kezelési módjainak megismerésében (konfliktus tűrés, konfliktus elkerülés...)	<ul style="list-style-type: none">• Szaktárgyi órák• Osztályfőnöki órák• Napközis és kollégiumos foglalkozások• Önismereti, csoportismereti játékok• Személyes beszélgetések• Közösségi programok szervezése, lebonyolítás• Vetélkedők• Szakkör• Sport, kirándulás rendszeres szervezése• A szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése• Személyiségfejlesztő tréning

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Cél: Értsék meg és fogadják el az emberek közötti különbségeket a képesség, nemzetiség, kulturális és vallási hovatartozás ismeretében.

Feladat	Eljárások, eszközök, módszerek
<ul style="list-style-type: none">▪ Saját élményű tanuláson keresztül fejlesszük ki bennük a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és-megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.▪ Segítsük elő, hogy a tanulóiban kialakuljon a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás.▪ Neveljük őket a másság elfogadására,▪ Fejlesszük a HHH-s tanulóinkat képesség-kibontakoztató, integrációs programok keretében.▪ Tanítsuk meg tanulóinkat saját „mátságuk” vállalására, ébresszük rá őket arra, hogy mindenkiben élnek sztereotípiák, ismertessük meg ezek kialakulásának néhány konkrét okát.▪ Tudatosítsuk bennük a kiközösítés és a diszkrimináció következményeinek káros hatását.▪ Ismertessük meg a konfliktuskezelés, a segítségnyújtás módjait, lehetőségeit.▪ Alakítsuk, fejlesszük kritikai gondolkodásukat, a helyzetfelismerésre és döntésre való képességüket.▪ Ismerjék meg és fogadják el más népek kultúráját, vallását.	<ul style="list-style-type: none">• Felzárkóztatás• Szaktárgyi órák• Felvételi előkészítők• Tanórai differenciálás• Integrációs foglalkozások• ÚTRAVALÓ• Képességkibontakoztató foglalkozások• Könyvtári órák• Kutatómunkák• Számítógéppel segített tanulás-tanítás• Logopédiai foglalkozás• Fejlesztő órák• Osztályfőnöki órák• Multimédiás eszközök használata• INTERNET

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél: A természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Feladat	Eljárások, eszközök, módszerek
<ul style="list-style-type: none">▪ Tanulóink ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.▪ Meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.▪ Legyenek elkötelezettek a természetes és mesterséges értékek megőrzése iránt.▪ Törekedjünk arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.▪ Szoktassuk őket az erőforrásokkal való ésszerű gazdálkodásra.▪ Az általános iskola befejeztével a tanulók értsék, és saját életükbe, mindennapjaikba be is tudják illeszteni az olyan fogalmakat, mint fenntartható fejlődés, növekedés korlátai, kölcsönös függőség, elővigyázatosság elve, vagy az alapvető emberi szükségletek.	<ul style="list-style-type: none">• DÖK• Versenyek• Osztályfőnöki órák• Üzemlátogatások• INTERNET• Szülői értekezletek• Tesztek, kérdőívek, egyéni elbeszélgetések• Családlátogatások• Óravezetési stratégiák, módszerek

Pályaorientáció

Cél: Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világról.

Feladat	Eljárások, eszközök, módszerek
<ul style="list-style-type: none">• A legfontosabb életpályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzájuk vezető utaknak a megismertetése tanulóinkkal, a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása.• Ismerjék meg:<ul style="list-style-type: none">▪ a választandó szakmát „körülvevő” munkaszervezeti-társadalmi viszonyokat (foglalkoztatás és munkavégzés körülményeit)▪ a szakma megszerzéséhez vezető utat (tudáselemek, szakmai gyakorlat elemek)○ a tudás és gyakorlat elsajátításával foglalkozó intézményeket.• Segítsük elő, hogy az iskola elvégzése után minden továbbtanuló az adottságainak, képességeinek megfelelően sikeresen folytathassa tanulmányait.• Kiemelt feladatunk, hogy felkészítsük tanulóinkat a felelős döntésre és az életükben adódó, szükségessé válható pályamódosításra.	<ul style="list-style-type: none">• DÖK• Versenyek• Osztályfőnöki órák• Üzemlátogatások• Pályaorientáció – foglalkozások• Nyílt napok a középiskolákban• Pályaválasztási kiállítás- tanácsadás• INTERNET• Képesség, érdeklődés – vizsgálatok• Középiskolák felvételi tájékoztatói, előadásai• Szülői értekezletek• Önismereti tréningek• Tesztek, kérdőívek, egyéni elbeszélgetések• Családlátogatások• Óravezetési stratégiák, módszerek

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél: *Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.*

Feladat	Eljárások, eszközök, módszerek
<ul style="list-style-type: none">▪ Pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt.▪ Ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén.▪ Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.▪ Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.▪ Ismerjék meg a minőség, takarékoság, piac, marketing, reklám, fogyasztóvédelem fogalmát.	<ul style="list-style-type: none">• Szaktárgyi órák• DÖK• Osztályfőnöki órák• INTERNET• Szülői értekezletek• Óravezetési stratégiák, módszerek

Médiatudatosságra nevelés

Cél: Az értelmező, kritikai és tevékeny beállítódás kialakítása révén tanulóink felkészítése a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet tudatos és értékelvű megszervezésére, alakítására.

Feladat	Eljárások, eszközök, módszerek
<ul style="list-style-type: none">• .A megismerési képességek, a kritikai gondolkodás és a tudatos választás képességének fejlesztésével segíteni tanulóinkat abban, hogy képesek legyenek az őket érő nagy mennyiségű információk közötti szelektálni és azokat kritikusan felhasználni.• A kritikai médiatudatosság fejlesztésével tanulóinkat alkalmassá tenni arra, hogy a látottakról, olvasottakról a tanult kommunikációs módok segítségével tudják véleményüket kulturáltan megfogalmazni, társaikkal megosztani• Ismerjék meg:<ul style="list-style-type: none">▪ a média működését és hatásmechanizmusát.▪ a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat▪ a valóságos és virtuális, a nyilvános és bizalmas érintkezés közötti különbségeket,▪ a jogi és etikai különbségeket.	<ul style="list-style-type: none">• Szakkörök• Könyvtár• Osztályfőnöki órák• Médiaismeret órák• INTERNET

A tanulás tanítása

Cél: *Tanulóink értelmi képességeinek fejlesztése, olyan alapkészségek kialakítása, megerősítése, amelyek alkalmassá teszik őket az egész életen át tartó tanulásra, az alkalmazásra képes tudás megszerzésére.*

Feladat	Eljárások, eszközök, módszerek
<ul style="list-style-type: none">• Minden pedagógus teendője:<ul style="list-style-type: none">▪ hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbiztosítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban,▪ különböző képességű és felkészültségű tanulók együttnevelése, egyénre szabott tanulási módszerek és eljárások ill. a csoportos tanulási módszerek, kooperatív munka alkalmazásával.• A kiemelkedő képességű tanulóknak differenciált lehetőséget kell biztosítanunk tehetségük kibontakoztatásához. Ennek érdekében feladatunk az önbizalomnak, a megmérettetés igényeinek és bátorságának, a versenyszellemnek a kialakítása, amely azonban nem mellőzheti a segítőkészséget és az együttműködési képességet.• Ki kell alakítanunk és megerősítenünk bennük:<ul style="list-style-type: none">○ az eszközjellegű kompetenciákat, az alapkészségeket, fejleszteniük kell a problémamegoldó gondolkodást az alkalmazó tudást az egész életen át tartó tanulás érdekében,○ az önálló ismeretszerzés képességét.▪ Önellenzésre, önértékelésre nevelés.• Törekvés arra, hogy az élményeken és tapasztalatokon alapuló ismeretszerzés folyamatában érvényesüljenek, fejlődjenek az életkori sajátosságnak megfelelő gondolkodási képességek, alakuljon ki az intelligens tanulás alapjai.• Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása.• A munka, az alkotás örömeinek megismertetése.	<ul style="list-style-type: none">• Tehetség gondozás• Szakkörök• Tanulmányi versenyek• Levelezős versenyek• Pályázatok• Felzárkóztatás• Szaktárgyi órák• Napközis és tanulószobai foglalkozások• Felvételi előkészítők• Tanórai differenciálás• Csoportmunka• Integrációs foglalkozások• Képességkibontakoztató foglalkozások• Könyvtári órák• Kutatómunkák• Énekkari tevékenység• Számítógéppel segített tanulás-tanítás

• A számítógéppel segített tanítással, tanulással a tanulók informatikai eszközhasználatának fejlesztése érdekében. • Tanulóink számára olyan tanulási környezet biztosítása, amely motiválja őket az eredményes tanulásra, az önálló ismeretszerzésre. • A tanítási – tanulási folyamatban egyenlő lehetőséget biztosítani minden tanuló számára a tantervi ismeretanyag elsajátításához és képességeinek sajátos fejlesztéséhez. • Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítani a könyvtári és informatikai ismeretszerzés technikáját, módszereit. • A humán erőforrás fejlesztése.	• Logopédiai foglalkozás • Fejlesztő órák • Sportkörök • Sportversenyek • Osztályfőnöki órák • Tréningek • Kérdőívek • Tesztek • Könyvtári projektek • Multimédiás eszközök használata • Továbbtanulás • Pedagógiai hetek • INTERNET • Szakkönyvek, szakfolyóiratok

A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

A módszerek megválasztásának szempontjai

- A nevelés – oktatás célja
- A tanulók életkori sajátosságai, képességei, egyénisége,
- A didaktikai feladat
- A tanítási tartalom
- A tantárgy sajátossága
- A pedagógus személyisége
- Az iskola tárgyi feltételei

Nevelési módszerek

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- a) Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- b) Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés - Gyakorlás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés - Tanulói értékelési formák gazdagítása 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése - Pedagógiai diagnosztizálás (hatékony módszerek a tanulók megismerésére) - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadása - Hagyományok kialakítása - Követelés - Ellenőrzés - Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - A drámapedagógia eszközei - Műalkotások bemutatása - A nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből

3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés - A tanulók önálló elemző munkája - A drámapedagógia eszközei - A tevékenységközpontú pedagógiák eszközei - Kooperatív tanulás - Projektmunka alkalmazása 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita
4. A tanulásszervezés módszerei	<ul style="list-style-type: none"> - Alapmódszerek: tanári magyarázat, munkáltatás, individuális - Motiváló módszerek: páros munka, csoportmunka, játék, szerepjáték, vita, kutató-felfedező módszer, kooperatív módszerek, projekt módszer 	<ul style="list-style-type: none"> - Moduláris oktatás

Oktatási módszerek

A pedagógus munkáján alapuló módszerek

A szóbeli ismeretközlés:

- Elbeszélés
- Leírás
- Magyarázat
- Előadás demonstrációval.

Gyakorlati tevékenység:

- Szemléltetés
- Bemutató
- Kísérlet
- SDT alkalmazása

A nevelő és a tanuló közös munkáján alapuló módszerek

- Munkáltatás (cselekvésbe ágyazott gondolkodásfejlesztés)
- Élményszerű ismeretnyújtás
- Vita
- Beszélgetés
- Játék
- Kooperatív tanulás
- Páros munka
- Csoport munka
- Differenciálás

- Drámapedagógia
- Projektmunka
- Interaktív tábla

A tanulók önálló munkáján alapuló módszerek:

- Kísérlet
- Gyakorlati munka
- Személyes megtapasztalás
- E-tanulás
- Szövegek (tankönyvek, könyvek, folyóiratok) tanulmányozása
- A tanulók munkáltatása programokkal, feladatlapokkal, munkafüzetekkel
- Kiselőadás
- Egyéni feladatok
- Házi feladatok
- Szorgalmi feladatok
- Gyűjtőmunkák, búvárkodások

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„ A személyiség az egyén viszonylag tartós sajátosságainak együttese, amelyek őt mindenki mástól megkülönböztetik, meghatározva a viselkedését és gondolkodását”

(Dr Tóth László)

A jó közösségben a tanuló megismerheti a szuverén, autonóm választás és döntés szabadságát, de egyúttal a felelősségét is, a többiekhez való viszonyában pedig önmagát.

A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiség fejlődésének, fejlesztésének kell állnia.

Nekünk, pedagógusoknak fontos, hogy figyelemmel kísérjük, hogy tanulóink hol tartanak önismeretben, önkontrollban, felelősségérzésben, belülről motivált közösségi magatartásban.

Az önértékelés, önmegismerés, önfejlesztés képességének fejlesztése tantárgyakhoz nem köthető. Így az iskolának a feladata, hogy olyan hatékony pedagógiai kultúrát hozzon létre, amely a tanulók értékelését, az ellentétek, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önértékelés, önmegismerés, önfejlesztés működtetésére, gyermekkorban az időszerű eseményekhez kötődő megbeszélések formájában, serdülőkorban egyre inkább a pszichológiai értelmezésre is kitérve.

Egyéni segítségnyújtással segíteni a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulási problémákkal küzdő tanulókat.

Egyenlő esélyt kell biztosítani minden gyermek számára, függetlenül családi, szociális és etnikai háttérétől.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1. Az értelem kiművelése során mindenkor építünk a megismerési vágyban és a teljesítményvágyban rejlő energiaforrásokra.

- A tantervi anyag feldolgozását a tanulók előzetes tudására építve tervezzük.

- Az arra alkalmas tananyagot szívesen végzett tevékenységgé alakítjuk. /Pl. önálló vagy csoportos munkává, próbálkozásra készítő, felfedező tevékenységgé./
- Az osztályfőnökök révén számon tartjuk a tanulók érdeklődési területeit, azok alakulását, változását. Gondoskodunk, hogy az arra méltó tevékenységek nyilvánosságot kapjanak valamely iskolai közösségben.
- A gyermekeket fokozatosan eljuttatjuk a spontán játszadozástól a szabálykövető játékig.
- Fejlesztjük a teljesítményvágy olyan motívumait, mint a sikervágy, elismerésvágy, érzelmi kötődés, kötelességtudat, ambíció, továbbtanulási szándék, önfejlesztési igény.

2. Fejlesztjük tanulóink szociális értékrendjét, a társas élet képességeit

- Tanulóinkkal megismertetjük és elsajátíttatjuk a szociális viselkedés alapvető szabályait, megértetjük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét, jelentőségét.
- Vannak olyan tanulóink, akik sajátos társadalmi helyzetük következtében e tekintetben is több törődést igényelnek.
- Iskolai magatartási szabályaink átláthatóak, kiszámíthatóak és betartásuk mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárhatóak.
- Olyan légkört teremtünk, amely mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, amelyben a tanulók biztonságban és jól érzik magukat, s folyamatosan megtapasztalhatják az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit, hiányuk hátrányos következményeit.
- Az ezzel kapcsolatos személyes tapasztalatokat történelmi, irodalmi ismeretekkel, élményekkel mélyítjük el.
- Létrehozunk, ill. támogatjuk azokat a tanórán kívüli iskolai közösségeket /szakköröket, sport- és művészeti csoportokat, közéleti fórumokat/, amelyekben a tanulók a segítségünkkel, ill. felügyeletünk mellett megérezhetik a csoport fejlesztő erejét.
- Részt vállalunk a családi életre nevelés osztályfőnöki feladataiból osztályfőnöki órákon, a különböző tantárgyak jól megválasztott tananyagához kötődve, és spontán módon egyaránt.
- Különös figyelemmel fejlesztjük a következő szociális készségeket: kapcsolatteremtés és ápolás, tolerancia, értékelés, siker- és kudarcfeldolgozás, konfliktuskezelés, érvelés, alkalmazkodás, szervezés.
- A szociális érdekérvényesítés képességei közül a segítség, az együttműködés, a vezetés és a versengés képességeire helyezük a hangsúlyt.

3. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- A tanulókat naponta tiszta, minden részletében igényes és esztétikus iskolába várjuk.
- Az épület helyiségeinek – folyosóinak, tantermeinek – dekorálását, tisztaságának, rendjének megőrzését részben, vagy teljes egészében a tanulókra bizzuk.
- Igényt keltünk tanulóinkban a rendszeres mozgás iránt. A kötelező testnevelés órák mellett gazdag kínálattal /tánc, úszás, kézilabda, atlétika, sportjátékok, túrák, kirándulások/ állunk a tanulók elé. Megvalósítjuk a kötelező mindennapos testnevelést

- Fejlesztjük tanulóink egészségvédő ismereteit, képességeit. Megismertetjük tanulóinkkal, hogy az adott életkorban hogyan őrizhetik meg személyes biztonságukat, hogyan kerülhetik el a veszélyes helyzeteket (háztartásban, iskolában, közterületen, közlekedési eszközökön).
- Önbizalmuk kialakítása és fenntartása érdekében olyan feladatokat tűzünk a tanulók elé, amelyek erőfeszítéseiket igényelik, de sikert is ígérnek. Értékeléseink során nem csak a tanulók eredményeire, hanem erőfeszítéseikre, képességeikre is tekintettel vagyunk.
- A tanulókkal együtt olyan iskolai légkört szeretnénk kifejleszteni és fenntartani, amelyben nem sérül a tanulók és a pedagógusok szabadságvágya, amelyben a korlátok e természetes emberi igény érvényesülését szolgálják.

4. Segítjük a tanulók továbbtanulását, pályaválasztását

- Minden tantárgy tanítói minden évfolyamon megtervezik azokat a feladatokat, amelyek komplexitásukkal fejlesztik a tanulók alkotóképességét.
- Arra törekszünk, hogy minden tanuló megszerezze a társadalmi beilleszkedéshez és az egyszerűbb szakmák elsajátításához szükséges ismereteket, képességeket.
- Segítjük tanulóinkat abban, hogy felismerhessék, kipróbálhassák tehetségüket, és eljussanak adottságbeli lehetőségeik legfelső határáig.
- Folyamatosan tájékoztatjuk a tanulókat és szüleiket a továbbtanulási lehetőségekről.

Sikerkritérium

Tanulóink

- az egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szinten feleljenek meg az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.
- ismerjék, érvényesítsék a kulturált viselkedés- és magatartásformákat, és legyenek képesek kitartó, önálló és együttműködő munkavégzésre,
- a nyolcadik évfolyam első félévének végéig alakítsák ki határozott elképzeléseiket közelebbi és távolabbi jövőjükkel illetően.
- a gimnázium végzősei az első félév végére döntsék el továbbtanulási szándékukat.
- ismerjék az egészséges életmód alapnormáit, legyen magatartásuk környezettudatos.

Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

„A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és tudat tart össze.”

(Hankiss Elemér)

„A közösségfejlesztés lényege a tevékeny közösség nevelőerejének tudatos, szakszerű kiaknázása az egyéni fejlődés érdekében. A közösségfejlesztés az a folyamat, amely aktív, dinamikus kapcsolatot teremt az egyén és a társadalom között. A közösségfejlesztés folyamatában alakul ki az egyén és a társadalom konkrét, áttekinthető, átélhető viszonya.”

(Gáspár 1997)

A tanulók oktatása és nevelése közösségi keretek között történik, ezért az iskolának alapvető feladata, hogy a különböző iskolai közösségek (iskola, évfolyam, osztály) keretein belül tudjanak a tanulók eredményesen, az erkölcsi normáknak megfelelően tevékenykedni.

Az egyén, ha a közösség érdekében cselekszik, akkor önmagáért is, és fordítva.

Szükség van állandó célkitűzésekre, e nélkül nem működik közösség. Minden tagnak lehetőséget kell kapnia pozitív oldalának kibontakoztatására, egyéniségének kiteljesítésére, ugyanakkor ösztönzést is a hibáinak kijavítására.

Nekünk, pedagógusoknak olyan légkör kialakítására kell törekedni, amely feloldja a tanulóinkban lévő gátlásokat, segíti őket abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg. Biztosítsunk olyan színtereket a tanórán és a tanórán kívül is, ahol mindenki szabadon megnyilvánulhat.

Legfontosabb, hogy „*együtt éljünk*” a gyerekekkel, mintát adjunk.

Az iskolai közösségek

Az iskolaközösséget a tanulók, a nevelőtestület, és a szülők alkotják.

Osztályközösség

Az azonos évfolyamra járó, közös tanulócsoportot alkotó tanulókból áll. Az osztályközösség diákjai az órarend szerinti tanórák többségét közösen látogatják (kivétel a csoportbontás). A tanulók az osztályközösségben élik mindennapjaikat, itt sajátítják el a közösségi együttéléshez szükséges magatartásformákat, ismerik meg, ill. fogadtatják el önmagukat. A gyermek számára a közösségben, a közösségi viszonyokban elfoglalt hely meghatározó az önbizalom, az önbecsülés fejlődése szempontjából.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll, akit az igazgató bíz meg. Feladata az osztályközösség kialakítása, az osztály életének szervezése, irányítása.

Diákönkormányzat

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjét az iskolai diákönkormányzat látja el. Az osztályközösség tagjaiból képviselőt választ az iskolai diákönkormányzat vezetőségébe.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Éves programjukat munkatervben rögzítik

Nevelőtestület

A pedagógus munkakört betöltő alkalmazottak (tanítók, tanárok), a nevelő-oktató munkát segítő felsőfokú végzettségű dolgozókból áll.

A nevelőtestület nevelési-oktatói kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület összehangolt pedagógiai munkával valósítja meg a pedagógiai program céljait és feladatait az intézményre bízott fiatalok magas színvonalú nevelését és oktatását.

Szülői közösség:

- Az iskolában a szülők jogainak érvényesítése, kötelessége teljesítése érdekében Szülői Szervezet működik.
- Az iskolai szülői munkaközösség legmagasabb szintű döntéshozó szerve az iskolai SzSz választmánya, illetve vezetősége. Az iskolai SzSz munkájában az osztály szülői munkaközösségeinek elnökei, elnökhelyettesei vesznek részt, közvetítik a szülők véleményét, javaslatait.

A közösségfejlesztés célja: olyan közösségi formák és tevékenységek kialakítása és szervezése, amelyek az egyén fejlődését is segítik

Feladataink:

I. Társasági életre nevelés területén

- társadalomba való beilleszkedéshez alapvető normák, szabályok elsajátítása szükséges
- a tanulók alkalmazkodjanak az adott környezetükhöz
- helyes értékítélettel, kisebbségek iránti toleranciával, elfogadó, „odaforduló” magatartással viszonyuljanak az iskolai közösség minden tagjához
- közvetlen környezetüknek problémáira érzelemmel tudjanak reagálni
- társaik iránti érdeklődésre, empátiára, toleranciára kell nevelnünk
- ki kell bontakoztatnunk kapcsolatteremtő és kommunikációs képességeiket:
- konkrét élethelyzetekben, szituációs játékokban: a helyes viselkedés szabályainak elsajátítása
- harmonikus gyermek- és felnőtt-kapcsolatok kialakítása, megtartása

II. Közéletre nevelés területén

- a környezetükért érzett felelősségtudat fejlesztése:
- részvétel a lakóhely, környezet javát szolgáló munkában (pl. városvédő táborigény munkák, néptánc, hagyományörző csoportban való tagság stb.)
- az egyén és közösség megfelelő kapcsolatának formálása:
- segítik a közös programok szervezését, az iskola szokásainak, hagyományainak megismerését, ápolását, diákönkormányzatban való részvétel, önkiszolgáló tevékenység (hetesi rendszer)
- a diákélet megszervezésével megismertetni, gyakoroltatni az érdekképviselő, a véleménynyilvánítás, joggyakorlás módját, formáját
- társadalmi problémák iránti nyitottság fejlesztése az életkornak megfelelően:
- megemlékezések, ünnepek, vetélkedők, városi rendezvényeken való részvétel, médiafigyelő, pályaválasztás
- iskolájának, városának, hazájának vezetőiről legyen tájékozott
- a meglévő hagyományok ápolása, a családi értékek, szokások tisztelet, a szülők segítő kapcsolatának megtartása, erősítése

Demokratikusan szervezett és működő közösségben valósíthatók meg az előbbieket.

Az egyénben kialakulnak azok a vonások, amelyek fejlesztik benne a másokkal való együttműködés készségét és megízlelhetik a másokkal való tisztességes, becsületes együttműködés örömeit.

Iskolánk hagyományrendszere

A közösségi eszmék és értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folyamatosságot teremt az iskola mindennapi életében. Iskolánk tudatosan ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, a kialakított szokások, jelképek erősítik az iskolához való tartozást. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség véleményére, javaslataira.

Ünnepélyek, megemlékezések

Az iskola hagyományrendszerében kitüntetett szerepet töltenek be, iskolánk egész életét átfogják, a közösségformálás és egyben személyiségformálás fontos eszközei.

Tanévnyitó ünnepély – Az igazgató köszönti az iskola legfiatalabb polgárait, az elsősöket.

Október 6. – Az aradi vértanúkra emlékezünk. Iskolánk tanulói részt vesznek a városi megemlékezésen és elhelyezik a megemlékezés virágait.

Október 23. – Városi ünnepségen emlékezünk az 1956-os forradalom mártírjaira és a Magyar Köztársaság kikiáltásának évfordulójára.

Október 25: Hálaadás – Az iskola közössége részt vesz a hálaadó istentiszteleten

November: Szalagavató – a végzős gimnáziumi tanulók ünnepélyes szalagtűzése

Február 25. Emlékezés a kommunista és egyéb diktatúrák áldozataira 7-8.osztályban

Március 15. – 1848/49-es szabadságharc ünnepe. Az iskolai ünnepségre a 7.a osztály készül valamint iskolánk tanulói részt vesznek a városi ünnepégen.

Húsvéti istentisztelet - Az iskola közössége részt vesz a húsvéti istentiszteleten

Május: Középiskolai ballagás

Június 4.-Nemzeti Összetartozás Napja-megemlékezünk az iskolarádióban és részt veszünk városi ünnepségen

Ballagás – Tanév végén a nyolcadikosoktól emlékezetes programmal búcsúznak iskolatársaik és a nevelőtestület.

Tanévzáró ünnepély – Értékeljük a befejezett és munkáját, az igazgató jutalomban részesíti a példamutató szorgalmú és magatartású tanulókat.

Iskolai rendezvények

- Nyílt tanítási hetek az iskolában alsó és felső tagozatban a jelenlegi szülők számára és a beiratkozás előkészítésére második osztályban a leendő szülők számára.
- Nyílt napok az iskolában, ahol a gimnáziumi képzést mutatjuk be az érdeklődő diákoknak és szüleiknek
- Mikulás – klubdelután keretében ajándékozzák meg egymást a tanulók.
- Adventi hetek. Az osztályok, a napközisek ajándékokat készítenek. Karácsonyi hangulat teremtése közösségi összejövetelek. Cipős doboz akció. Karácsonyi hangverseny a szülők részére. A zenei nagykaros fellép a városi karácsonyi hangversenyen.
- Farsang Farsangi délután az iskolában – Az alsó tagozatosok jelmezes felvonulással (szülők bevonásával) ünnepelnek, a nagyobbak táncbemutatóval készülnek.
- Húsvéti készülődés tojásfestéssel, locsolóversek tanulásával és sulibuli
- DÖK nap: A diákönkormányzat javaslata alapján játékos vetélkedők, sportprogramok teszik emlékezetessé számukra ezt a napot.
- Papírgyűjtési, hulladékgyűjtési, szervezése a DÖK által
- Gyermeknap

Az iskolai közösséghez való tartozás érzését erősíti:

- Névadónk, Kossuth Lajos személyéhez kötődő hagyományápolás.
Kossuth Lajos személye, tevékenysége, munkája által képviselt értékek korunkban is irányadó mértékként szolgálnak a felnövekedő nemzedék számára.

A születésnapjának hetében naponta különböző feladatokkal, tevékenységekkel emlékezünk iskolánk névadójára.

Szeptember 19-én ünnepi műsor keretében emlékezünk tetteire, koszorút helyezünk el az iskola falán lévő mellszobránál.

- „Akikre büszkék vagyunk” tábla, a dicsőség táblára azon tanulók neve kerül, akik versenyeken (tanulmányi, sport, egyéb területen) méltón képviselték az iskolát.

Versenyek, vetélkedők, szakkörök

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport) versenyek, vetélkedők, amelyet az iskolában rendszeresen szervezünk.

- Rendszeresen nevezünk a következő versenyekre:
 - Simonyi Zsigmond helyesírási
 - Országos történelem tantárgyi verseny
 - Kazinczy szépkiejtési verseny
 - Zrínyi Ilona matematika verseny
 - Herman Ottó biológiai verseny
 - Teleki Pál földrajz verseny
 - Diákolimpiai versenyek – labdarúgás
 - Éneklő Ifjúság
 - Hevesy György kémiaaverseny
- Hagyományosan iskolánk szervezi és bonyolítja a következő versenyeket:
 - Alapműveleti Matematikaverseny
 - Zrínyi Ilona matematika verseny
 - Gimnáziumban a minisztérium által meghirdetett humán- és természettudományos versenyek
 - Baptista alap- és középfokú intézmények által meghirdetett versenyek
- Szakkörök
 - A különféle szakkörök működtetése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Jellegüket tekintve lehetnek szaktantárgyiak, fejleszthetnek egyéb képességeket is (kézügyesség, hallás, mozgás), de szerveződhetnek közös érdeklődési kör alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Az iskola arra törekszik, hogy fejlessze tanulói kreativitását, vizuális befogadóképességét, mozgáskultúráját, manualitását, az egyetemes kultúra iránti érzékenységet, környezetük megismerését, megőrzését.

Az iskolai tehetséggondozó munkát szervesen egészíti ki és támogatja az iskolai könyvtár. Nemcsak kölcsönzési és helyben olvasási lehetőségeket biztosít tanítványaink számára, amellyel lehetővé teszi a tanórai ismeretek elmélyítését, hanem különféle versenyek szervezésével, a tanulók versenyekre való felkészítésével, pályázatok meghirdetésével aktív részese a személyiségfejlesztő, közösségépítő és tehetséggondozó munkának.

A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésében – az alsó tagozatos tanulók esetében – kiemelt szerepet játszik a napközi otthon tevékenysége. Az évszakokhoz, a jeles napokhoz kapcsolódó rendezvények megszervezése, a közművelődési intézmények programjainak rendszeres látogatása a hagyományápolás fontos elemei.

Kirándulások

A szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzetét, környezetünk megismerésének és megővésének igényét az iskolai kirándulások alkalmával is alakítjuk tanulóinkban. A kirándulások helyszíneit úgy tervezzük meg, hogy a gyerekek évfolyamról – évfolyamra egyre tágabb körben ismerhessék meg szülőföldjüket. A kirándulások bár a hagyományápolás körébe tartoznak, mégsem kötelező tevékenységek iskolánk tanulói számára, mivel nem a kötelező tananyag elsajátításához járulnak hozzá, hanem a tehetségfejlesztésnek választható eszközei, éppúgy mint az iskolai szakkörök. A fenti programok megszervezéséhez be kell szerezni az érintett szülők véleményét és hozzájárulását. Ápoljuk külkapcsolatainkat. Évente ellátogatunk az erdélyi testvériskolánkba.

Részt veszünk a „Határtalanul” programban.

Intézményünk e feladatok megvalósításában együttműködik a szülőkkel, a szülők közösségeivel, az iskolapszichológussal, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a művelődési házzal, könyvtárral és a civil szervezetekkel.

Sikerkritérium

A tanulók:

- jól érzik magukat az iskolai, és az osztályközösségben,
- kezdeményezők és aktívak az osztály és iskolai rendezvényeken,
- képesek a másság elfogadására,
- segítik rászoruló társaikat,
- építő véleményükkel segítik a közösségi életet.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának a rendje

A tanulók részvétele a döntési folyamatban

- A diákönkormányzat - a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról.
- A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá.
- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- A tanuló ellen indított fegyelmi eljárás során ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét.
- A tanuló ellen indított fegyelmi eljárás előtt a diákönkormányzat a szülői közösséggel együtt egyeztető eljárást kezdeményezhet a sértett fél egyetértésével.

Az együttműködés rendje

- Az egész iskolát érintő rendezvényükről előzetes tájékoztatást kell adni a tantestületnek.
- A diákönkormányzat vezetője félévenként nevelőtestület előtt beszámol munkájáról.
- A nevelőtestület valamennyi tagja köteles segíteni a diákönkormányzat és vezető munkáját.

- Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének döntése alapján a nevelőtestület egyetértésével, az igazgató bízta meg.
- Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét saját Szervezeti és Működési Szabályzata szerint folytatja.
- Diákközgyűlés a diákönkormányzat legfőbb fóruma, melyet évente egy alkalommal kell összehívni.

Sikerkritérium

A tanulók:

- jól érzik magukat az iskolai közösségben
- ismerik és követik az alapvető erkölcsi, etikai normákat,
- kezdeményezők és aktívak közösségi programok szervezésében,
- építő véleményükkel segítik a közösségi életet.
- felkészülnek alkotmányos szavazati joguk gyakorlására

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Különleges bánásmódot igénylő tanuló és tartós gyógykezelés alatt állók

Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek

Sajátos nevelési igényű tanuló: Az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén, halmozottan fogyatékos autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem, vagy magatartásszabályozási zavarral küzd. (Nkt 4.§ (25))

Tartós gyógykezelés alatt álló tanulót segítő pedagógiai tevékenység

Az a tanuló minősül tartós gyógykezelés alatt állónak, akinek egészségügyi ellátása az általános járóbeteg-szakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott tanévben a 36 tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni, tanulmányait egyéni munkarend keretében folytathatja. A beteg gyermeknek, tanulónak nem csorbulhat a tanuláshoz való joga, nem kerülhet hátrányba, tanulmányaiban nem maradhat le; a kényszerű évismétlés elkerülhető. Iskolánk igyekszik megvalósítani azt a célt, hogy a kórházba kerülő beteg diák idejének értelmet adjon, elviseltesse a kórházi környezetet, a lemaradást és az évismétlést elkerültesse: ebben segít a figyelemelterelő, feszültségoldó, tanítva gyógyító pedagógusi tevékenység. Az iskolánk cél- és feladatrendszerében megfogalmazott értékeket szem előtt tartva végezzük munkánkat, de tudomásul vesszük és elfogadjuk, hogy a gyermekek gyógyítása és gyógyulása az elsődleges cél. Számukra egyéni foglalkozásokat szervezünk, amelyre tanulónként átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre (ez az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható). Pedagógiai munkánkat az egészségügyi intézmények működésének kell alávetnünk. Munkánknak határt szab a gyermekek állapota, az orvosi beavatkozások gyakorisága, a gyógykezelésekkel együtt járó kellemetlenségek mértéke. A betegség sajátos lelkiállapottal jár együtt. A megszokott környezetből, a családtól való elszakadás traumája, a betegségtudat és az

ezzel járó diszkomfort érzés, a fájdalmak elviselése depresszív állapotot eredményezhet, melyet figyelembe kell vennünk, hiszen a gyermek terhelhetősége függ ettől.

A tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarendbe keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítésének, érdemjegyei és osztályzata megállapításának pedagógiai eszközeit és módszereit az iskola igazgatója határozza meg a tanuló egyéni helyzetének ismeretében. A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló oktatásához szükséges eszközöket az iskola biztosítja. A tanuló felkészítése történhet egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben, otthoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben. A szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosítunk.

Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére a tagintézmény igazgatója engedélyezheti, hogy – tanulói jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása

Intézményünk ellátja az alapító okiratunk szerint az integráltan oktatható, nevelhető sajátos nevelési igényű tanulók közül: beszéd fogyatékos, pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulókat.

A sajátos nevelési igényű tanulók munkáját az intézményben gyógypedagógus segíti az aktuális szakértői vélemény alapján, amely az SNI tanulók ellátásának alapdokumentuma.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása során az alábbi irányelveket kívánjuk szem előtt tartani és megvalósítani:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a fejlesztési követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- indokolt esetben a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- a) A sajátos nevelési igényből fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- b) A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- c) A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- d) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- e) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A sajátos nevelési igény típusa, súlyossága.
- b) A sajátos nevelési igény kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.

- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
 - életkora, pszichés és egészségi állapota,
 - képességei, kialakult készségei,
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt tanulását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus aki
 - a. a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
 - b. szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 - c. a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
 - d. egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 - e. alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 - f. együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a sajátos nevelési igény típusának megfelelő szakképzettséggel rendelkező -

gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a. segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b. javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges

- megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c. segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
 - d. javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
 - e. figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra;
 - f. együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
 - g. terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A megsegítő programok színterei:

Tanórán

A tanulók készségeinek, képességeinek ismeretében differenciált tanulásirányítással történik az oktatás-nevelés.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosítjuk a differenciált nevelést:

Feladataink:

- A gyerekek képességeihez igazodó, egyénre szabott tananyag-feldolgozás
- A tanulás folyamatának egyidejűleg többcsatornás (auditív, vizuális) információközvetítéssel való segítése
- A tanuláshoz az átlagosnál hosszabb idő biztosítása
- A fogalmi gondolkodás segítése érdekében szógyűjtés, szómagyarázat alkalmazása
- Szöveges feladatok értelmezéséhez segítségadás: kiegészítő kérdések, illusztrációk, szómagyarázat stb.
- Tekintettel a figyelmi funkciók sajátosságaira:
 1. mozaikszerű órafelépítés (rövid, változatos feladatok)
 2. jól megfogalmazott, rövid instrukciók adása
 3. közvetlen, kétszemélyes helyzetek teremtése, egyéni bánásmód a tanítási órákon
 4. fokozott kontroll biztosítása
- A rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása a különböző pedagógiai színtereken
- Megfelelő tárgyi feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára
 1. A helyesírás segítése céljából helyesírási szótár, illetve szövegszerkesztő és helyesírási programok használata. Az így előállított szövegek képezhetik az írásbeli házi feladatok és dolgozatok értékelésének alapját.
 2. A kézírást gépírás, számítógépen történő írás helyettesítheti.
 3. A gyerekek számára választhatóvá tenni, hogy tudásáról írásban vagy szóban kíván számot adni.
 4. Speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek alkalmazása
- A tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusok, fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok együttműködése, tapasztalatok, észrevételek, javaslatok rendszeres megbeszélése

Tanórán kívül

- rehabilitációs célú foglalkozás
- tantárgyakhoz kapcsolódó korrepetálás

Sikerkritérium:

- speciális megsegítés hatására csökken a tünetek súlyossága,
- a tanulók megtalálják helyüket szűkebb és tágabb környezetükben,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek a rehabilitációs foglalkozásokon
- a legkisebb eredménynek is örülnek és igénnyé válik a további fejlődés,
- tanulmányi eredményeikben – önmagukhoz képest – érzékelhető a fejlődés,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladásukkor alkalmazni tudják.

SNI tanulók iskolai nevelésének, oktatásának fejlesztő programja

Beszédfigyatekos tanulók megsegítésére irányuló program

Beszédben akadályozottak, beszédfigyatekosok azok a gyermekek, akiknél öröklött, veleszületett, szerzett, organikus, funkcionális, pszichés és környezeti okok következtében az átmeneti, illetve tartós hang-, beszéd- és nyelvi zavar gátolja az egyén és a környezete közötti interakciót és alkalmazkodást.

Az akadályozottság megmutatkozhat a hangadásban, a hangzó beszédben, a beszédfolyamatosság felbomlásában, a beszéd észlelésében, megértésében, kivitelezésében, valamint az írás, olvasás, számolás területén. A beszédfigyatekos tanulónál a fenti tünetek, a legenyhébb artikulációs eltéréstől az egész kommunikációt érintő súlyos zavarig minden változatban előfordulhatnak.

A kommunikációs nehézségek miatt különböző pszichés eltérések (magatartási zavarok), tanulási akadályozottság is kialakulhat.

A beszéd-rendellenesség felléphet a beszédfejlődés különböző szakaszaiban, de érintheti a már kialakult beszédet, nyelvet is.

Amennyiben a beszédhiba, beszédfigyatekosság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az oktatás a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a fogyatékoság jellegétől függ, amely lehet:

- beszédfejlődési elmaradás:(megkésett/akadályozott beszédfejlődés, diszfázia)
- artikulációs zavar: (pöszeség, orrhangzósság),
- beszédritmus-zavar: (dadogás, hadarás),
- centrális zavar: (disarthria),
- hangképzési zavar: (diszfónia),
- parciális teljesítményzavar: (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- beszédészlelési, megértési zavar.

Az általános iskola első két évfolyamára összpontosul az ismeretszerzés beszéddel összefüggő eszközrendszerének elsajátítása, ezért a különleges gondozás szempontjából – amely elsősorban a módszerbeli és habilitációs /rehabilitációs teendőkben fogalmazódik meg.

A fejlesztéshez logopédus végzettség szükséges.

Beszédfigyatekos SNI besorolást csak azok a gyermekek/tanulók kaphatnak, akik elsődleges nyelvi zavarral küzdenek, vagyis expresszív és/vagy receptív nyelvfejlődési elmaradásuk hátterében sem intellektuális képességzavar, sem hallásfigyatekosság, sem autizmus spektrumzavar, sem mozgáskorlátozottság nem áll.

Kiemelt fejlesztési feladatok

Énkép, önismeret:

- erősödjenek pozitív személyiségjegyeik, alakuljon ki önismeretük, fejlődjön önbizalmuk és kudarctűrő képességük, személyiségük váljon harmonikussá,
- a fejlesztést úgy építsük fel, hogy az egész személyiségre irányuljon, a gyermekben reális énkép alakuljon ki, önbizalma, kudarctűrő képessége, feladattudata, kitartása,
- aktivitása, belső motivációja fejlődjön - a tanulót ösztönözzük beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor készítsük fel őt az esetleges visszaesésekre, a maradványtünetekkel való együttélésre,
- a gyermekek állapotuktól függően, nyelvi-kommunikációs zavaraiak kompenzálása után,
- jussanak el az önállóság általuk elérhető optimális szintjére, képességeik kibontakoztatásával váljanak a társadalom aktív, cselekvőképes tagjává
- a fejlesztés segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek is tudják teljesíteni minden műveltségi területen a minimum követelményeket.

Információs és kommunikációs kultúra:

- a beszédükben akadályozott gyermekek fejlesztésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan folyó oktatásnak.

Tanulás:

- a fejlesztést tervszerűen, tudatosan kell felépíteni: beszédállapot felmérés – egyéni terápiás terv - tudatos módszerválasztás - komplexitás a fejlesztésben – folyamatos kísérés,
- munkánk során nagy hangsúlyt kell fektetnünk a sokoldalú perцепciós fejlesztésre: fel kell használnunk, hogy a látási, hallási, kinezteziás, beszédmozgási ingerek, benyomások erősítve fejlődnek,
- tudatosan használjuk ki a transzferhatásokat, megismerve a beszéd fogyatékos tanuló „erős oldalait”, ezekre építve, a fejlesztést különböző átviteli megoldásokkal tegyük eredményesebbé.

Testi, lelki egészség:

- a tanuló motiválása beszédhibája leküzdésére; felkészítése a maradandó tünetek elfogadására, s ezzel való együttélésre.

Felkészülés a felnőtt életre

- tájékoztassuk a szülőket, milyen továbbtanulási lehetőségek állnak gyermekeik előtt - integráltan oktató középiskolák, gimnáziumi tagozatok diszlexiások számára, ezt a tanuló is ismerje meg.

A megvalósítás keretei, eljárásai

A Beszédvizsgáló Országos Szakértői és a Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján iskolánkban együtt neveljük az ép értelmű beszéd fogyatékos és a nem fogyatékos gyermekeket. A gyermekek számára biztosítjuk az ép beszélő környezetet, a sajátos nevelési igényükből fakadó többlétszolgáltatásokat.

A gyermekek fejlesztése inkluzív (befogadó) osztályokban tanítási órákon, tanórán kívül – a sérülés típusától, súlyossági fokától függően egyéni, vagy csoportos - speciális fejlesztő foglalkozásokon, szabadidős tevékenységekben, szakkörökben, valamint napközis foglalkozás keretében történik.

Tanítási órák

Kiemelt szerepet kapnak az anyanyelvi fejlesztés, a testnevelés az ének-zene, a vizuális kultúra a technika és életvitel valamint tánc és dráma tantárgyak.

A megfelelő beszédtechnika kialakítása fontos része az anyanyelvi nevelésnek, ezeket alsó tagozatban a magyar nyelv és irodalom, valamint az ének-zene órákon napi rendszerességgel végezzük.

Az anyanyelvi fejlesztésnél figyelembe véve a sérülés jellegét az egyes műveltségi részterületek más-más hangsúlyt kaphatnak:

- az írás, olvasás előkészítő szakaszának időtartamát növeljük,
- olvasás-, írástanítási módszerként a hangoztató-elemző, illetve a diszlexia- prevenció módszerét használjuk,
- beszédfigyatekos tanulóknál hosszabb begyakorlási és érési szakaszokat tervezünk,
- az anyanyelvi fejlesztés a kommunikációs szándék megvalósítására törekszünk a nevelés-oktatás minden területén,
- a tantestület tagjai törekszenek, hogy mindig jó beszédpéldát nyújtva, helyes beszédtechnikával kommunikáljanak a gyermekekkel.
- A beszéd-rendellenességgel küzdő tanulóknál gyakran tapasztalhatók a nagy- és finommozgások zavarai, a testtudat a testérzet a testséma kialakulatlansága, a téri tájékozódás fejletlensége is.

A testnevelés, környezetismeret és a művészetek tárgyak jól szolgálják a téri orientáció - mozgás - ritmus fejlesztését, mely hatással van a beszédkoordinációra.

Idegen nyelv oktatásánál körültekintően járunk el, a minősítés alóli felmentés helyett a módszerek változtatását is lehetségesnek tartjuk.

A pedagógusok a szakértői vélemények, alapos megfigyeléseik, a gyógypedagógus, a fejlesztős pedagógus valamint a pszichológus segítségével, a tanulók egyéni sajátosságainak ismeretében a differenciálás különböző módjait alkalmazzák:

- segítségadásban: a feladat megisméltése a beszédfigyatekos tanulóknak megfelelő nyelvi szinten,
- a feladatok szintjén: mennyiség, technikai kivitelezés: - írás területén gyereknél, rajzos vagy szóbeli megoldás, illetve szóbeli felelet helyett írásbeli válasz,
- szociális keretek szintjén: párban, vagy csoportban végzett munka oldja az akadályozott tanuló elszigetelődését,
- tanulási stílus szerint: auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a gyermek,
- a célok szintjén: egyes beszédfigyatekos tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet egy-egy szakasz határára el kell érni, melyre a további szakaszok épülhetnek,
- értékelésben: a tanulót önmagához, fejlődéséhez kell mérni - erre legalkalmasabb a szöveges értékelés.

Pedagógiai célú habilitációs / rehabilitációs foglalkozás

Logopédiai terápia: sérülésspecifikus egyéni vagy csoportos megsegítést foglal magában, egyéni fejlesztési terv alapján.

A logopédus munkájában komplex ellátásra törekszik, feladata a beszéd-rendellenességek kompenzálása, a funkciófejlesztés, az olvasás-, írászavarok redukációja.

A terápia nem zárul le a beszédhiba javulásával, megszűnésével, utógondozásra is szükség lehet, amely jelenti a beszédállapot szinten tartását, ellenőrzését, az esetleges visszaesések prevencióját. További cél a másodlagos tünetek megelőzése, a sérült pszichés funkciók fejlesztése. Az utógondozás sikerét a logopédussal való szoros együttműködés segíti.

A logopédus feladatai:

- a fogadó pedagógusok tájékoztatása a beszéd fogyatékoság típusáról, a gyermek fejlesztési lehetőségeiről, az alkalmazható módszerekről, szakirodalomról,
- a beszédben akadályozott gyermek „erős” és „gyenge” oldalainak bemutatása,
- konzultáció a pedagógussal a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről,
- kapcsolattartás a beszéd fogyatékos gyermek, valamint a befogadó osztály tanulóinak szüleivel,
- kapcsolattartás a rehabilitációs/fejlesztésben résztvevő más szakemberekkel a komplex fejlesztés team-munkát igényel (pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő),
- a beszédben akadályozott gyermek orvosi vizsgálatának kezdeményezése.

Tanórán kívüli tevékenységek

Napközis foglalkozások:

- A délelőtti tanítási órákon megszerzett ismereteket itt mélyítjük el, olyan tanulási technikákat alakítunk ki, amelyek lehetővé teszik a megközelítően önálló ismeretszerzést.
- Komplex személyiségformálásra törekszünk, az egyéni sajátosságokat szem előtt tartva.
- A sikeres szocializációhoz szükséges normák, szabályok kialakítására, gyakoroltatására törekszünk.
- Olyan szabadidős tevékenységeket teszünk lehetővé, amelyek jótékonyan hatnak az anyanyelvi fejlettségi szintre: emlékezet-, szerialitás-, szókincs-, gondolkodás-, mozgás-, figyelemfejlesztő játékok.

Szakkörök:

A beszédben akadályozott gyermekek is megtalálhatják iskolánkban azokat a tevékenységeket, szakköri foglalkozásokat, amelyek érdeklődésüknek megfelelnek. Gátolt kommunikációjukban is oldódik a szorongásuk, ha valamilyen területen sikereket érhetnek el.

Iskolánkban működik: kézműves szakkör, mazsorett csoport, tömegsport, torna, énekkar, stb. (ajánlás) mindig a gyermekek és szülők igényeinek: megfelelően.

Szülői értekezletek, fogadóórák:

Ezen az alkalmon lehetőség nyílik a szülők számára, hogy megismerjék a beszéd fogyatékos gyermek fejlesztése érdekében rájuk háruló feladatokat, életperspektívát. Empátiás készség kialakítására törekszünk a többi gyermek szüleiben, fontos, hogy a szülők is támogassák gyermekeiket a fogyatékos gyermek elfogadásában. Egységes értékrendet kell kialakítani a viselkedés területén, a jutalmazás és büntetés egybehangzó alkalmazása a helyes magatartásformák kialakítása érdekében.

A beszéd fogyatékos tanulók

Műveltségi területek/ tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar nyelv és irodalom	Szókincs- és kifejezőképesség fejlesztése;(alapozó szakasztól folyamatosan) írás – olvasás elsajátításához az alapképességek kialakítása; (tisztá artikulációjú beszéd és tudatos figyelem elengedhetetlen); beszéd tartalmi részének továbbfejlesztése; mondatformák kialakítása; szó- és mondatmegértést fejlesztő gyakorlatok; olvasás – szövegértés fejlesztése: artikulált nyelvi magatartás segítése.	Dyslexia – prevenciós olvasástanítási módszer és tankönyvcsalád hatása (Meixner: Játékház vagy Csabay: Lexi iskolás lesz); hosszabb begyakorlási és érési szakasz szükségességének elfogadtatása; (hiányos készségek fejlesztése folyamatosan szükséges); A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.
Idegen nyelvek	Az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, valamint nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és az írásbeli kommunikáció fejlesztése, figyelembe véve a beszéd fogyatékoság által érintett területeket.	Akusztikus módszer elsőbbsége; (vizuális tévesztések kikerülésének egyetlen lehetősége), dadogók esetében írásbeliség: idegen nyelv értékelése alóli felmentés; (körültekintő, felelősségteljes döntés, konzultáció az érintett pedagógusokkal, szülőkkel).
Matematika	Gondolkodási képességek (rendszerzés, kombinativitás, deduktív következtetés, induktív következtetés, gondolkodási sebesség). Ez nem különbözik a beszéd fogyatékos gyermekeknél, következtetés, Kommunikációs képességek (nyelvi: nyelvi fejlettség, írott szövegek értésének képessége, szimbólumok azonosítása; vizuális: térbeli viszonyok, rész, egész észlelése, észlelési sebesség). Ezek kisebb-nagyobb mértékben sérültek a beszéd fogyatékos gyermek esetében. Tudásszerző képesség (feladatmegoldó: reakcióidő, számolási képesség, műveletvégzési sebesség; problémamegoldó: problémaérzékenység, eredetiség, kreativitás). Ezek a képességek nagyrészt megegyeznek az ép gyermekek képességeivel, súlyos beszéd fogyatékos gyermekek esetében kisebb-nagyobb eltérések tapasztalhatók. Tanulási képességek (memóriaterjedelem, tanulási sebesség). A kommunikációs képességek korlátozott volta miatt ezek is sérültek lehetnek a beszéd fogyatékos gyermek esetében.	Differenciált munkaformák: egyéni munka, páros munka. A csoportmunka a differenciálás szempontjából a legfejlettebb munkaforma. A tananyag tartalmak elsajátítása továbbra is a képességfejlesztésen keresztül valósuljon meg. Az értékelés mindig az egyéni képességstruktúra figyelembevételével történjen!

Ember és társadalom	Téri, idői tájékozódás, lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, erkölcsi, érzék fejlesztése	Az oktatás folyamán fontos a fokozatosság mellett a gyakorlati bemutatás, illetve az ismeretek szituációs helyzetekben való kipróbálása, az érzelemdús, szubjektív elemeket megmozgató, a mindennapi tapasztalatához köthető társadalmi feladatok szemléltetése, a tanulók közvetlen megszólítása, bevonása a feladathelyzetbe.
Ember és természet	Lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, logikai gondolkodás, a tanultak alkalmazása új helyzetben, Beszédállapotának reális ismerete (korlátok, lehetőségek), saját értékeinek ismerete, kommunikációs lehetőségeinek és segédeszközeinek ismerete, környezetének megismertetése, önsegítő technikák, személyiségfejlesztés, szocializáció segítése. Foglalkozások ismerete, fogyatékoság jogi lehetőségei, egészségügyi, társadalmi kizárások ismerete	Több szemléltetés, több észlelési terület (vizuális, auditív, kinezteziás, taktilis, motoros kihasználásával a fejlesztési terv alapján), Azonos tevékenység, de az információt közvetítő csatorna (auditív, vizuális, kinezteztikus) más, a válaszadás módjainak különbözősége (pl. leírás, rajzolás, dramatizálás). Példa bemutatása, mintaadás, magyarázat. Projekt módszer, cselekedtetésen alapuló tanulás, differenciálás: hozzáférhetőségben, ütem és nehézségi szintben, sorrendben. Szerkezetében (egyes tanulók egységekben kapják az ismereteket, míg mások lépésről lépésre). A tanítás/tanulási folyamatban, a legkisebb lépésekben való haladás elve, melyben minden apró mozzanat pontosan tervezett. Mindvégig hosszabb gyakorlási és bevésési idő biztosítása.
Művészetek	Finommozgások speciális fejlesztése; tempóváltások – ritmusok; (beszéd folyamat kialakítását segítik), a ritmus szerepe (beszéd – mozgás – esztétikum), téri orientáció és testséma fejlesztése; (testséma és arányok, esztétikum);, tájékozódás térben-időben; (biztos tájékozódási pontok kialakítása, tér-idő kapcsolata), mozgás – ritmus – téri tájékozódás; (beszédkoordináció kialakulására hatnak);	Állandó, visszatérő ismétlés, állandó gyakoroltatás (nem korrepetálás!). Analóg gyakorlási sorok rendszeres, folyamatos jelenléte.
Informatika	A tanultak alkalmazása új helyzetben, az iskolai informatikai tantervi ismeretekre alapozott tudás segítése; speciális logopédiai szoftverek megismertetése; betűfelismerés és biztonságos klaviatúra használatának kialakítása; helyesírási javító program használatának alkalmazása / gyakorlása; speciális logopédiai szoftverek önálló alkalmazása	Állandó motiváció elve: konkrétumokhoz kötődő, manipulálható, sokféle szemléltetésre épülő tanítás. Mindig a konkrétumból indított lassú elvonatkoztatás.
Életvitel és gyakorlat	Hangsúlyos szerepet kap a beszéd fogyatékos tanuló saját erősségeinek, korlátainak felismerése, elfogadása, ez alapján egy reális jövőkép felállítása. A 7. évfolyamtól kezdődő életvitel és gyakorlat műveltségi terület adta helyes fejlesztési iránnyal jól helyreállítható a beszéd fogyatékos tanulók reális önértékelése és pályaeorientációja, főként a tanórán kívüli, kiscsoportos, gyakorlatias és életközeli megismerési és fejlesztési folyamattal.	

Testnevelés és sport	<p>Az izomtónusok és reflexek erősítése, az egyensúly, a mozgáskoordináció javítása. Dominancia kialakítása, szem-, kéz-láb koordináció, keresztpályák működtetése. Vizuomotoros koordináció, ritmus, szerialitás, tempó kialakítása (ugrások, úszás, lovaglás). Finommotorika, manipuláció, kéz-, ujjmozgás, grafomotoros mozgás, artikulációs izmok fejlesztése, beszédmotorika, légzőizmok fejlesztése.</p>	<p>A pszichomotoros funkciók fejlődésének kiegyenlítésére szenzomotoros integrációs terápia.</p>
-----------------------------	--	--

A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulása folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképesség-zavar) fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

A tanítás-tanulás folyamatában a **részképességzavarok** körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét soroljuk. E fogyatékoság deficiál - diagnosztikai jellemzője, hogy a részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt célok, feladatok

- Kudarctűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Testnevelés és sport műveltségi területen az első tanévben szenzoros integrációs program és/vagy gyógyújszás alkalmazása.
- Önállóságra nevelés.
- A figyelem- és viselkedésszabályozás egyensúlyának megteremtése személyre szabott támogatással.

Kiemelt feladatok diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- beszédfejlesztés, aktív szókinccs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése,
- hang - betű kapcsolat kialakítása; fonémahallás fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körültekintő olvasása,
- olvasástechnika, tempó fejlesztése,
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató - elemző vagy diszlexia prevenciósi módszerrel,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt,
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

A megvalósítás színterei

- minden tanórán,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozáson,
- napközi, tanulószoba.

Kiemelt feladatok diszkalkulia esetén:

- testséma kialakítása,

- téri relációk biztosítása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés - észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.),
- az alapl műveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása,
- gyógypedagógiai segítség speciális módszerekkel, egyéni sajátosságokhoz igazított megjegyzést segítő technikák megtalálása, alkalmazása, szerialitás erősítése.

A megvalósítási szinterei

- matematika óra,
- napközi, tanulószoba,
- rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozás,
- felzárkóztató foglalkozások,
- szabadidő (képességfejlesztő játékok).

Kiemelt feladatok a részképességzavar és/vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd / nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számolás elsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:

- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelés folyamatait,
- a motoros képességeket,
- a beszéd és nyelvi készség állandóságát.

A különleges gondozás igényeit gyógypedagógus végzi.

- Tanácsadás osztályfőnöknek, tanítónak, szaktanárnak, szülőnek.
- Együttműködés a pszichológussal.

A megvalósítás szinterei

- tanóra,
- napközi, tanulószoba,
- gyógypedagógiai foglalkozás egyéni terápiais terv alapján.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Műveltségi területek/ tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar nyelv és irodalom	Alapozás: testkép fejlesztése, figyelem fejlesztése, emlékezet fejlesztése, ritmus, sorrendiség, téri tájékozódáshangok észlelése, differenciálása, ingerek összekapcsolása, szövegmélekezet. A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság, az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel, az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség	Minden esetben biztosítsunk sikerélményt! A fokozatosság elvét érvényesítsük ezen a területen is, vagyis eleinte segítsük meg munkáját, számára is sikerélményt adó méretből és anyagból induljunk ki, csak egy részfeladatot végeztessünk vele! Sokféle feladattal fejlesszük a gyermek finommozgásait! Egy-egy feladatot csak rövid ideig végeztessünk vele! Olyan olvasástanítási módszert válasszunk, amely minden, az olvasáshoz szükséges készséget fejleszt.
Idegen nyelvek	Egyszerű élethelyzetek játékos modellezése. Információs kommunikációs technika használata. Ritmus, szerialitás, téri tájékozódás, fonológiai tagolás, szövegmélekezet.	Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. Minden esetben biztosítsunk sikerélményt.
Matematika	A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése, matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása, a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása, a sorozatalkotási képesség, a szerialis észlelés fejlesztése, a sorozatalkotási képesség, segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.	Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fokozott mennyiségű gyakorlás során, az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása. A diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.
Ember és társadalom	Kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. A szociális kompetenciákat ezen időszakban megalapozó attitűdök nem különböznek lényegesen azoktól, amelyek a modern demokráciában a békés és sikeres közösségi együttéléshez általában szükségesek.	Elsődlegesen a kooperatív tanulási technikák alkalmazására helyezzük a hangsúlyt, amely együttműködésen, egyenlő részvételen és felelősségvállaláson alapuló közös munka, a feladatmegoldás és tananyag-feldolgozás közös módszere.
Ember és természet	Olyan szabályrendszer kialakítása a magatartási zavarral vagy hiperaktivitással küzdő tanuló számára, amely betarthatóvá válhat.	
Művészetek	Komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.	

Informatika	A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. A számítógép használhatósága a mindennapokban.	
Életvitel és gyakorlat	Az önkifejezés lehetőségének megteremtése. Nagy- és finommozgások fejlesztése. A fegyelem szükségszerűségének felismerése. Alkotó magatartás kialakítása, fejlesztése.	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy lovaglás, gyógy-úszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt.	

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek

Beilleszkedési tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az alkalmazkodási nehézségek megjelölésére több kifejezés szolgál. Használatos a beilleszkedési zavar, a magatartás rendellenesség, a nehezen nevelhetőség, a feltűnő viselkedés, az elégtelen- alkalmazkodás, az érzelmi zavar, a nevelési nehézség.

E fogalommal jelölik mindazon gyerekeket, akik nem alkalmazkodnak az iskolai szabályokhoz, vétének ellenük, illetve kivonják magukat hatásuk alól, magatartásukkal zavarják a tanáraikat és társaikat. Ide tartoznak azok is, akiknek magatartási stílusa közvetíti negatív beállítódásukat az őket körülvevő társas-iskolai környezettel szemben.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek leggyakoribb ismertetőjelei:

- a gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok – tickelés, pislogás, grimaszolás, étvágytalanság, hisztérikus görcsök stb.).

A **magatartászavar** szocializációs zavar, ami a társadalmi beilleszkedéshez szükséges szerepviselkedések és velük kapcsolatos ösztönzések, ismeretek és képességek elsajátításának és alkalmazásának anomáliája; a szociális tanulás gyengesége vagy hibái miatt a társas kapcsolatokban és együttműködésekben fellépő önszabályozási nehézség és zavar megnyilvánulása.

Feladat:

Diagnosztizálni a problémát környezettanulmánnyal, szervezett rendszeres fejlődési nyomonkövető megfigyeléssel.

Elemezni a magatartásproblémákat és csoportosítani eredetük, mértékük, tartósságuk, konkrét megjelenésük, károsságuk, leküzdhetőségük szerint.

A **beilleszkedési zavar** lehet disszociális, antiszociális és aszociális.

A **disszociális** beilleszkedést a kontaktus, az együttműködés és a kommunikáció gyengesége jellemzi.

Feladat:

*Elsődleges korrekciós feladatunk a beilleszkedés elősegítése a kapcsolatfelvételek szorgalmazása. Az **aszociális** beilleszkedési zavar közösségen kívüliséget jelent. Tapasztalataink szerint az ilyen gyermekek teljesen magukba zárkóznak.*

Feladat:

Nevelőmunkánk során alkalmazni a non-verbális fejlesztést és a csoportos játék- és munkatevékenységben folytatott félelemoldást.

Az **antiszociális** beilleszkedési zavar kifejezetten közösségellenes magatartás megnyilvánulás. Jellemzője:

- a munka szándékos zavarása
- ellenségeskedés,
- szembeszegülés,
- agresszió.

Feladat:

Mindezek leküzdése a korrekciós nevelő hatásokkal.

Deviáns magatartásúnak tekintjük:

- azt a tanulót, aki nem tartja tiszteletben a köztulajdont, és szándékosan kárt okoz (eltulajdonít),
- aki igazolatlanul mulaszt és csavarog,
- aki veszélyezteti társai testi épségét,
- aki zaklatja, megfélemlíti társait.

Nagyon fontos a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztése, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre.

Valljuk: a nehezen kezelhető, szociálisan inadaptív gyerek nem azonos a rosszul nevelt gyerekekkel.

Legfontosabb pedagógiai feladataink:

- A probléma megfelelő időben történő felismerése, információgyűjtés, szűrés, diagnosztizálás.
- Kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel illetve gondviselőkkel.
- Együttműködés a kortárs csoportokkal.
- Szoros kapcsolat tartása a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal.

- Egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása
- A tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, a képességek szerinti csoportbontás.
- Együtt kell működni az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek.
- Egyéni bánásmód, következetesség alkalmazása.
- Öszinte és hiteles párbeszéd kialakítása tanítványainkkal.
- A pozitív magatartásformák kialakítása, gyakoroltatása.
- A tanuló minél több sikerélményhez jusson a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során.
- Felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások
- Speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog- és alkohol prevenciók foglalkozások.
- Speciális osztályfőnöki órákon személyiségfejlesztő tréning segítségével a gyermek önértékelési és önismereti képességének fejlesztése.
- Fejlesztani tanulóinkban az empátiás és metakommunikációs képességeket
- Fejlesztani a toleranciakészséget, erősíteni az előítéllettől mentes magatartást.
- Konfliktuskezelési technikák megismertetése, készségek fejlesztése.
- Tanulóink minél több sikerélményhez juttatása
- Minél *könnyebb* legyen a felső és az alsó tagozat között az *átmenet*.

A megelőzés céljából biztosítjuk a szülőknek tanácsadó foglalkozás szervezését, a gyermek - és ifjúságvédelmi felelős fogadóóráján való részvételt.

Beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő gyerekekkel való foglalkozás összetettebb, korrekciós nevelést igényel nemcsak az osztályfőnököktől, a gyermekvédelmi felelőstől, hanem valamennyi pedagógustól. Ehhez a szakszolgálatok, a Nevelési Tanácsadó nyújthat komplex segítséget.

Az osztálytanító és az osztályfőnök elsődleges feladata:

- az ilyen problémákkal küszködő gyermekek felismerése,
 - a gyermek előéletének (anamnézisének) megismerése,
 - a zavar okainak (amelyek lehetnek szociális és pszichikus eredetűek) szakember segítségével történő feltárása,
 - és ennek alapján a szükséges teendők beépítése a pedagógiai munkába.
- Az egyéni, konkrét korrekciós tervben a pedagógus megtervezi, hogy:
- melyek a tanuló olyan pozitív értékei, tulajdonságai, amelyekre támaszkodhat,
 - melyek azok a tevékenységek, feladatok, amelyek segítségével a tanuló energiái leköthetők,
 - tud-e teremteni számára megbecsült közösségi pozíciót vagy kedvező társas helyzetet,
 - milyen motivációval fejleszti a tanulási tevékenységhez, közösségi élethez kapcsolódó normák betartását;
 - kihez fordul tanácsért (szülő, orvos, barát, osztályközösség stb.),
 - hogyan kíséri figyelemmel, hogy a problematikus gyermek érzelmi életének, társas kapcsolatainak alakulását az iskolában és a családban.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek:

- szoros kapcsolat az óvodákkal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- szükség esetén rendszeres együttműködés az iskolai gyermekvédelmi felelőssel,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás és értékelés megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő, szakszolgálati tevékenység,
- napközi otthoni, tanulószobai ellátás biztosítása,
- családlátogatások (szükség esetén)
- Esélyegyenlőség biztosítása.

Pedagógiai beavatkozás

Iskolapszichológiai ellátás igénybevétele a magatartási, beilleszkedési problémák korai azonosítására.

Szükség esetén átirányítás a Szakértői Bizottsághoz, szakértői vélemény kérése.

Célja: Pedagógiai segítségadás a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon viselkedési problémákkal küzdő tanulóknak.

Feladata: Helyzetfelismerés és helyzetértékelés, egyéni fejlesztési terv kidolgozása, gyakorlatban történő alkalmazása.

Pedagógiai tevékenység:

Tanórán: Differenciált foglalkoztatás, sikerélményhez juttatás. Az önellenőrzés alkalmával, a tanuló önmaga győződik meg tudásának eredményességéről. Önismereti, önértékelési képesség fejlesztése.

Tanórán kívül: Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, tömegsport
Az önismeret és önkontroll kialakításának feladata az iskolai élet minden területén jelen van.

Kapcsolattartás a partnerekkel

- Fontos a kapcsolattartás a szülő, a gyermekvédelem és az egészségügyi szakemberek, valamint az intézmény között.

Sikerkritérium

A tanulók:

- rendszeresen részt vesznek a fejlesztő foglalkozáson, terápiás órákon,
- tanulmányi eredményeikben érzékelhető a fejlődés,
- az elmarasztalások száma csökken,
- a rossz magatartású tanulók aránya iskolai szinten 5% alatt marad.

Kiemelten tehetséges tanulók fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenység

A tehetség fogalma

A tehetség valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes.

Tehetségesnek tekintjük azokat a gyermekeket, akik a nevelőtestület véleménye alapján a következő területek valamelyikén kitűnnek társaik közül:

- általános intellektuális képesség,
- specifikus tanulmányi képesség,
- kreatív vagy produktív gondolkodás,
- vezetői képesség,
- vizuális és előadóművészetek,-
- pszicho-motoros képesség és készség.

A tehetség kibontakoztatása

- Tanulóink adottságainak, képességeinek felderítése, a tehetségek felismerése, azonosítása.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Olyan készségek kialakítása, amelyek révén képesek a tanulóink önállóan, kreatívan ismereteket szerezni, azokat alkalmazni.
- Szakkörök, iskolai sportkör szervezése, pályázatokon való részvétel ösztönzése.
- Helyi és egyéb szervezésű versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális).

A tehetséggondozás szervezeti formái

1. Tanórai tehetségfejlesztés
2. Tanórán kívüli tehetségfejlesztés
3. Iskolán kívüli tehetségfejlesztés

Tanórai tehetségfejlesztés:

Tanórákon a következő lehetőségekkel élünk helyi tanterveink alapján:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Differenciált képességfejlesztés.
- Csoportbontás.
- Emelt szintű és emelt óraszámú oktatás.
- Gondot fordítunk az önálló, illetve az önirányító tanulás képességére.
- Fejlesztjük a produktív-, absztrakt-, komplex- és magasabb szintű gondolkodási képességeket.
- Gyakoroltatjuk a többféle megoldási út választását lehetővé tevő feladatok megoldását.
- Ösztönözzük a tanulókat az önismeretük fejlesztésére, a képességeik felismerésén és kihasználásán keresztül, pedig a fokozottabb önirányításra, továbbá a maguk és mások közötti hasonlóságok és különbségek megbecsülésére.
- A tanulói eredményeket értékeljük. A kritériumorientált és standardizált tesztek eredményei mellett figyelembe vesszük a tanulók önértékelését is.

Alkalmazott stratégiák tanórákon:

- A tananyag sűrítése – annak a megtervezését jelenti, hogyan lehet a tananyagot rövidebb idő alatt elsajátítani.
- A tananyag gazdagítása, dúsítása – a tanítás anyaga bővebb, mélyebb az ismeretek, készségek magasabb szintűek.

- Kutatás – a tehetséges diákok meg tanulnak választani fontos és kevésbé fontos között. Meg tanulják saját munkájukat értékelni és saját munkájukat másokkal megosztani.
- Az idővel való gazdálkodás megtanítása jelenti – a fontossági sorrend helyes felállítását, a szükséges idő megfelelő kijelölését és az idővel való hatékony gazdálkodást.
- A koncentráció képességek fejlesztése az érdeklődés felkeltésével, gondolkodtató, motiváló kérdések feltevésével.
- Gondolkodtató kérdések rendszeres alkalmazása.
- A kreatív problémamegoldás fejlesztése ismeretszerzéssel, a megszerzett ismeretek alkalmazásával és értékeléssel.

Differenciált foglalkozások:

- **individuális tanulás:**

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség – és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

- **kooperatív tanulás:**

A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva). Nő az önirányítás szerepe.

- **projekt módszer:**

Ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

Tanórán kívüli lehetőségek iskolánkban:

- Az iskolai könyvtár és az iskola más eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- Továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal.
- Személyes beszélgetés, biztatás alkalmazása.
- Szakkörök, énekkari foglalkozás, versenyek, vetélkedők szervezése.
- Iskolai sportkörben bajnokságok.
- Szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás).
- Számítógépes és multimédiás tanulói programok használata.
- Hagyományos iskolai programok
- Szereplési, fellépési lehetőségek biztosítása (ünnepélyek, rendezvények, gálaműsor stb.).

A **szakkörök** programját úgy állítjuk össze, hogy a tanulók ne a tananyagot gyakorolják, hanem érdeklődésüknek megfelelően új ismeretekre tegyenek szert.

Az adott tanévben szervezett szakkörök választható körét az iskolai munkaterv részletezi. Megszervezésük az igények és a lehetőségek figyelembe vételével történik (érdeklődés, órakeret, pedagógus stb.).

Kiemelten foglalkozunk **versenyek** szervezésével, tanulóink versenyre történő felkészítésével. Hagyományosan megrendezett iskolai **versenyeink:**

- alsó évfolyamon: olvasási-, vers- és prózamondó, helyesíró, matematika, sportvetélkedő, ének
- felső évfolyamon: szavalóverseny, helyesíró, angol nyelvi, matematika, biológia, *történelem, sportvetélkedők, közlekedéismereti, fizika, ének*

Városi - megyei - országos versenyeken is rendszeresen részt veszünk. Ezek típusait szintén az iskolai munkaterv tartalmazza minden tanév kezdésekor.

Iskolán kívüli lehetőségek

- Tanulmányi kirándulások (pályázati forrásból, szülői finanszírozással)
- Nyári táborok
- Kiállítások, tárlatok, múzeumok látogatása
- Különböző szervezetek által meghirdetett levelezős versenyek
- Ifjúsági klubok, művelődési ház által szervezett önképző körök
- Művészeti iskola (hangszer, szolfézs, tánc, képzőművészet)
- Sportegyesületi munka
- Képzőművészeti iskola (városi)

Sikerkritérium

A tanulók:

- iskolai, városi, megyei, országos versenyeken elért eredményei,
- művészeti bemutatókon való részvétele,
- városi rendezvényeken való részvétele,
- középiskolai felvétele szakirányú intézményekbe,
- pályázatokon való részvétele.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek

Hátrányos helyzet

Hátrányos helyzetű **az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult** gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll:**

- a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége,** –**önkéntes nyilatkozata alapján- legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel** rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága,**
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, vagy **szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben** él, vagy olyan **lakáskörülmények** között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzet

„Halmazottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti a)–c) pontokban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll**,
- b) a nevelésbe vett gyermek.

A 2013.évi XXVII. törvény 45§-ban meghatározottak szerint „A gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A§ -nak módosítása van érvényben. Szociálisan hátrányosnak minősítjük pedagógiaileg mindazokat, akiknek családjában a következő negatív jellemzők tapasztalhatók:

- munkanélküliség (ebből fakadó megélhetési gondok, viták, idegrendszeri betegségek),
- válás (csonka családok),
- alkoholizmus (következményei: pénztelenség, szervi betegségek, testi fenyegetés, szégyenérzet, tudatzavar, magatartási zavarok),
- rossz lakásviszonyok, túlságosan alacsony jövedelem,
- a családot összetartó érzelem hiánya,
- egészségügyi problémák, fogyatékoság,
- lakókörnyezet negatív hatásai,
- éhezés,
- túlzott elvárások a szülők részéről,
- érdektelenség, céltalanság.

Cél:

- a szociális hátrányok enyhítése,
- az esélyegyenlőtlenség csökkentése,
- a szülők megnyerése a tanulók együttnevelésére,
- az általános iskola eredményes befejezése,
- káros szenvedélyekhez és deviáns csoportokhoz való fordulás megakadályozása,
- piacképes szakma választása.

Feladataink:

- A hátrányos helyzetű gyerekek iskolai sikerességének támogatása.
- Minden tanuló számára a komplex személyiségstruktúrájának megfelelő fejlesztés biztosítása, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését.
- A minőségi oktatás biztosításával a tanulók képesség és érdeklődés szerinti sikeres továbbtanulásának elősegítése.

Az iskola szociális gondozást segítő tevékenysége

- Tájékoztatást adunk a családoknak a szociális kedvezmények igénybevételének lehetőségeiről (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, menzai étkeztetés, kollégiumi ellátás, ingyenes tankönyvhöz jutás feltételei, segélyezés.).
- Igény szerint biztosítjuk tanulóink számára a napközis, kollégiumi ellátást.
- A Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásaival segíti tanulóinkat

- Mentori segítségnyújtás a tehetséggondozó programokban való részvételhez (ösztöndíj-programok, „Útravaló program”).
- Az osztályfőnökök, az ifjúságvédelmi felelősök tanácsadással segítik a családokat a nevelési problémák megoldásában.
- Az iskola a gyermekek egészséges családi neveltetése érdekében együttműködik a gyermekjóléti intézményekkel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, iskolaorvossal, védőnővel.

A szociális hátrányok enyhítése érdekében biztosítjuk azokat az ingyenes és kedvezményes szolgáltatásokat, melyeket a törvények, rendeletek lehetővé tesznek.

- Ingyenes tankönyvellátás a törvényben meghatározott jogosultak számára. Feltétele: szülői nyilatkozat kitöltése az igénylésre, megfelelő igazolások bemutatása. Az igény felmérése megtörténik a következő tanévre vonatkozóan, illetve ha változás áll be a szülő körülményeiben, azt 15 napon belül köteles jelezni.
- Ingyenes étkeztetés illetve kedvezményes étkeztetés biztosítása a rászorulóknak. A megfelelő kedvezmény igénybevétele a szülők tájékoztatása után szülői kérésre, az igazolások bemutatása után azonnal megtörténik, a tanév folyamán bármikor igényelhető.
- Napközi otthon, kollégium biztosítása minden igénylőknek.

Pedagógiai tevékenységek

Tanórai foglalkozások

A tanulók sokoldalú megismerésével, diagnosztikai mérések elemzésével feltárjuk a képességeket, adottságokat, mely alapja az oktató- nevelő munkánknak. Kiemelt figyelmet fordítunk az egyéni különbségekre, a differenciált fejlesztésre. Az ingerszegény környezetből érkező gyerekeket, a tanítási- tanulási folyamat során az ismeretek sokoldalú megtapasztalására motiváljuk. Tanítási óráinkon a tanulásszervezés különféle módozatait igyekszünk alkalmazni (egyéni, páros, kooperatív, differenciált rétegmunka).

Kiemelt feladatunk a kulcskompetenciák megalapozása, egyénhez igazodó fejlesztése, a tehetséges tanulók felismerése és támogatása, melyhez nélkülözhetetlen a belső motiváció kialakítása.

A nevelő-oktató munkánkat meghatározó célok és feladatok

Tanórán kívüli foglalkozások

Korrepetálás

Célja: a továbbhaladáshoz, továbblépéshez szükséges tantárgyi ismeretek elsajátítása

Tartalma: a tantárgyak tananyagának az órától eltérő módszerrel (kisebb lépésekre bontva, analógiát felhasználva, az érzékszervek sokoldalú foglalkoztatásával) történő magyarázata, elsajátíttatása.

Képességfejlesztő foglalkozás

Célja: a tanulási képességek fejlesztése (észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi, akarati tevékenységek)

Tartalma: diagnosztikai mérések, difer-mérés alapján a HHH tanulóakra vonatkozóan egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, a tanulók képességeinek fejlesztése

Tehetséggondozás:

A kiemelten tehetséges tanulók fejlesztése tehetségműhelyekben történik meg.

Napközotthon, kollégium, mint a tanulási- tanítási tevékenység speciális területe

Nevelési- oktatási feladatok:

- a tanulás nyugodt feltételeinek megteremtése,
- tanulási technikák elsajátíttatása,
- személyes motiváció kialakítása, fejlesztése,
- érzelmi, akarati tulajdonságok erősítése,
- felzárkóztatás – lassabban haladóknak több segítség,
- tehetséggondozás, differenciált foglalkoztatás,
- etnikai nevelési – oktatási program beépítése a foglalkozásokba,
- hatékonyabb együttműködés a napközis- és kollégiumi nevelők és az osztálytanítók között,
- aktív pihenésre, a szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés,
- tanulók önkiszolgáló tevékenységének fejlesztése

Tevékenységszabványok:

- ismeretek elmélyítése, gyakorlása,
- felkészítés a tanítás órákra,
- rendszeres, önálló tanulás,
- önellenőrzés fejlesztése.
- sport, játék foglalkozások,
- játékos vetélkedők, fejtörők,
- komplex foglalkozások- irodalmi, zenei, manuális tevékenység,
- helyes táplálkozási szokások fejlesztése,
- önkiszolgáló tevékenység gyakorlása
- iskolán kívüli programok (színház, kiállítás, tanulmányi séták szervezése).

A szabadidő irányítása

- biztosítsák a tanulók számára a tevékenység szabad megválasztását,
- elégítsék ki az egyéni érdeklődést,
- segítse a társas kapcsolatok, barátságok kialakítását,
- biztosítsa a szabadidő helyes eltöltését.

Tevékenységszabványok:

- szakkörök
- sportkörök
- iskolai könyvtár
- színház, hangverseny- és operalátogatások
- osztálykirándulások
- nyári táborozások
- közös osztályprogramok, klubdelutánok, játékos vetélkedők.

A továbbtanulás segítése

Az iskolai tevékenységrendszer a személyiség sokoldalú fejlesztésén alapul, benne az önismeret fejlesztése elősegíti a pályaorientációt. Osztályfőnökök, a szaktanárok, szülők bevonásával kell hogy rávezessék a gyermeket az érdeklődésének, képességének legmegfelelőbb továbbtanulási iskolatípus kiválasztására.

Továbbtanulást elősegítő tevékenységformák:

- pályaorientációs foglalkozások,
- tantárgyi kötődés-, érdeklődés felismerése,
- üzem- és iskolalátogatások,
- szakmaismertető, nyílt napok,
- pályaválasztási szülői értekezletek,
- családlátogatások,
- osztályfőnöki órák.
- felvételi előkészítő foglalkozások

Sikerkritérium:

- minden tanuló sikeresen befejezi az általános iskolát, és képességeinek, érdeklődésének megfelelő középiskolába nyer felvételt,
- a hátrányos helyzetű családok és az iskola kapcsolattartása folyamatos (fogadó óra, szülői értekezlet, családlátogatás, iskolai rendezvények),
- minden halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanuló rendszeresen jár iskolába,
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma,
- az érettségire adó intézményekben továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma növekszik,
- csökken az iskolai rendszerből a 8. általánost elvégzése előtt kikerülő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma,
- szüleik folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt.

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munka jelenti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű családok folyamatos figyelemmel kísérését, gondozásukat; valamint azoknak az eseti problémáknak a kezelését, ami miatt a tanuló kapcsolataiban és teljesítményében jelentős negatív változás következik be.

Veszélyeztetettség: olyan magatartás, mulasztás, vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Cél:

A gyermek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése ill. a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.

A gyermekvédelmi tevékenység területei

- A gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése
- Az okok feltárása
- Az okok megszüntetése

A gyermekvédelmi feladataink

- A gyermek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) figyelemmel kísérése
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása iskolaorvosi vizsgálaton keresztül és az iskolaafogászati rendeléseken
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, napközi, kollégiumi ellátás)
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése
- Rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése

Gyermekvédelmi jelzőrendszer

Osztályfőnök feladata:

jelez a gyermekvédelmi felelősnek, ha a következőket tapasztalja a tanulónál:

- magatartási, beilleszkedési zavar
- tanulási probléma
- elhanyagoltság
- igazolatlan mulasztás
- szülők helytelen magatartására ill. életvezetésére utaló jelek
- a gyermek bántalmazására utaló jelek (fizikai, szexuális vagy lelki erőszak).

A hátrányos és veszélyeztetett helyzet okait az osztályfőnök deríti fel információcsere (óvoda, előző osztályfőnök, pedagógusok, szülők) ill. családlátogatás során szerzett tapasztalatok alapján, és erről nyilvántartást vezet.

Kapcsolattartás az iskolapszichológussal preventív és problémakezelő tevékenység céljából.

Gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A hátrányos és veszélyeztetett helyzet felmérése, nyilvántartásba vétel tanév elején, javaslattétel további teendőkre, intézkedés kezdeményezésre, kapcsolattartás a családdal a tanév során
- Az osztályfőnökök jelzéseit továbbítja a helyi Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak, és a velük való folyamatos kapcsolattartást végzi.
- Kapcsolattartás a helyi Gyámügyi Hivatallal és a helyi cigányszervezettel
- Közös családlátogatás a problémás tanulók családjánál az osztályfőnökökkel, tanácsadás, szociálpszichológus vagy mentálhigiénés szakemberhez irányítás
- Fegyelmi eljárásokon való részvétel.
- Szociális ellátásokra javaslatok előkészítése (étkeztetés, taneszközök, kirándulás támogatás)

- Javaslatétel menzás, napközi otthonos, és kollégiumi ellátás igénybevételére
- Szabadidős és kulturális programok ajánlása, mozgósítás a rendezvényeken való részvételre, együttműködés a DÖK segítő tanárral
- Hasznos szünidei elfoglaltság ajánlása (nyári táborok, művelődési ház, könyvtár programjai)

Tanulók és szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

Sikerkritérium:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős által nyilvántartott tanulók rendszeresen járnak iskolába,
- a tanulók megtalálják helyüket szűkebb és tágabb környezetükben,
- nő az évfolyamismétlés nélkül továbbhaladók száma
- az iskolai igazolatlan hiányzások száma csökken,
- a tanulók igénybe veszik a felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat, napközis foglalkozásokat
- a tankötelezettséget teljesíti minden tanuló.

Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Bevezető

Az egészség fogalma:

A WHO szerint az egészség a testi, lelki, szociális jól-lét állapota, de ez nem passzív állapot, hanem folyamat. Fontos eszköz, életcéljaink megvalósítása során. Ez rövid és hosszú távon feladatokat ró mindnyájunkra.

Az egészségfejlesztés fogalma:

Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az önsegítés feladatait, módszereit.

A WHO meghatározása szerint az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.

Az egészségnevelés fogalma:

Az egészségnevelés olyan tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

A prevenció fogalma:

A prevenció–megelőzés (különösen az elsődleges megelőzés) a betegség első megjelenésének megakadályozására, az egészség megőrzésére irányuló tevékenység. Az iskolának a primer prevencióban van jelentős szerepe.

Nemzeti szintű szabályozás:

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát

hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.[20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 128.§ (1)]

Egészségfejlesztő iskola

Az Egészségügyi Világszervezet megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri azt erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészségfejlesztését és a tanulást.

Állapotfelmérés, helyzetelemzés

<p>Erősségek Esztétikus, új épület, parkosított udvar Iskolai védőnővel, fogápolási asszisztenssel, iskolaorvossal kialakult jó kapcsolat Fogmosó-terem a Kossuth úti épületben Rendszeres fogászati szűrések Jól felszerelt orvosi szoba Kollégiumi elhelyezés a nehéz szociális helyzetű tanulóknak</p>	<p>Gyengeségek Mentálhigiénés szakember hiánya Saját konyha hiánya.</p>
<p>Lehetőségek A gyógytestnevelés kihasználása Úszásoktatás a Kumánia Gyógy- és Strandfürdőben A civil szervezetekkel való együttműködés szélesítése (Polgárórság, Vöröskereszt, ÁNTSZ)</p>	<p>Veszélyek A drog, a szabados szexuális élet, ital, dohányzás, média negatív hatásai</p>

Az egészségnevelés célja

Az iskolai egészségfejlesztő programok célja az ismeretek átadása, a készségfejlesztés és a pozitív egészségmagatartás támogatása.

- A tanulók egészségműveltségének növelése
- Az egészséges testi, lelki, szociális fejlődés segítése
- A tisztaság igényének kialakítása: önmaguk, ruházatuk és környezetük vonatkozásában
- A káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, drog, alkohol, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzése
- Az egészséges életmód igényének kialakítása (helyes napirend, egészséges táplálkozás, szabad levegőn való tartózkodás, mozgás, pihenés – munka helyes aránya)
- Az egészség megőrzésének fenntartására törekvés
- A tanulók egészségi ismeretének, műveltségének fejlesztése meglévő ismereteikre alapozva (környezetismeret, természetismeret és biológiaórákon elsajátított ismereteik).
- A családi élet, felelős szexuális kultúra kialakításának elősegítése.
- A harmónikus élet értéként való tiszteltetere nevelés
- Tanulóink körében a mozgásszervi betegségek kialakulásának megelőzése, a már meglévő betegségek tüneteinek csökkentése
- A beteg, sérült embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása

Az egészségnevelés feladatai

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása kiemelt jelentőségű.

Az egészséggel kapcsolatos feladatok:

- A gyermek testfelépítéséhez, vázrendszerének kifejlődéséhez szükséges feltételek, gyakorlatok biztosítása
- A gyermek testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A higiéniai szokások kialakítása, erősítése.
- Az ellenálló képesség, edzettség fejlesztése.
- A szabadidős mozgás iránti motiváció növelése.
- Tanulási, játék-és sportolási élmények nyújtása.
- Értékes személyiségvonások fejlesztése:
 - a félelem leküzdése,
 - kudarc tűrése,
 - a természet szeretete,
 - környezetkímélő magatartás.

Az egészségnevelés feladatai:

- A tanulók egészségi ismeretének, műveltségének fejlesztése meglévő ismereteire alapozva.
- Sérülések megelőzése, elsősegély nyújtási ismeretek gyakorlatban való alkalmazása
- A biztonság és veszélyhelyzetek felismertetése, a helyes döntés elősegítése.

- Közlekedésbiztonság megismertetése, közlekedési balesetek megelőzése, KRESZ ismeret
- A harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel szokásrendszerének kiépítése, megfelelő attitűdök kialakítása.
- Önismeret, önkontroll, pozitív életszemlélet elsajátítása, stresszoldó technikák megismertetése.
- A szabadidő egészséges, kulturált felhasználásának megtanítása a szülői ház bevonásával.
- A szülői ház partnerként való megnyerése az egységes nevelési eljárások betartása és betarttatása érdekében.
- A pedagógusok személyes példaadással erősítsék az egészséges életmód kialakítását.
- Használjuk ki jobban a civilszervezetek által nyújtott lehetőségeket.

Egészségnevelési stratégiánk

Közép- és hosszú távú célok	Rövidtávú célok
Az egészséges táplálkozásra való igény kialakítása. Elérni, hogy a tanulók egészséges tízórait fogyasszanak. Ne igyanak energiatalokat, szénsavas üdítőitalok helyett gyümölcslevet vagy ásványvizet fogyasszanak	A büfé kínálata megfeleljen az egészséges táplálékok kritériumainak.
A mindennapos testmozgás váljon a tanulók természetes igényévé. Találjanak örömet a tevékenységben, minden tanuló találja meg a számára leginkább megfelelő és legtöbb örömet okozó mozgásformát.	A tanulók aktívan vegyenek részt a mindennapos testnevelésre kiszabott órákon. Ismerjenek meg különböző sportokat.
A tanulók személyes higiéniája feleljen meg a kívánalmaknak.	A tanulók személyes higiéniája feleljen meg a kívánalmaknak.
Egészséges életmódra szoktatás.	A tanulók ismerjék meg az egészséges életmóddal járó előnyöket, és a rendszertelen életvitel, káros szokások (internet, játékszenvedély) hatásait az iskolai teljesítményre.
Egészséges szexuális életre nevelés.	Korai szexuális élet veszélyeire való figyelmeztetés, az ebből eredő problémák megelőzése.
A dohányzásra, alkoholfogyasztásra, drogfogyasztásra való rászokás megelőzése.	A tanulók kapjanak felvilágosítást a dohányzás, alkoholfogyasztás, energia ital-fogyasztás káros következményeiről.
A fogyatékosok és a hátrányos helyzetűek integrációja.	A közösségek fejlesztése (elfogadó, toleráns (csúfolódások, kiközösítés, klikkesedés elkerülése), a másság elfogadása, fogyatékkal élők elfogadása
Biztonságos, erőszakmentes iskolai környezet megteremtése.	A tanulók egymás közötti iskolai konfliktusainak nyomon követése, az ezekből eredő erőszakos cselekedetek (verekedések, ebédpénz-zsarolás) megelőzése.

Az iskolai balesetek elkerülése felvilágosítással, fokozott ellenőrzéssel.	Az iskolai balesetek elkerülése felvilágosítással, fokozott ellenőrzéssel.
Az elsősegélynyújtás minden tanuló számára váljon olyan készséggé, amelyet szükség esetén képes alkalmazni.	Az elsősegélynyújtás alapismereteinek elsajátíttatása.
Ismerjék fel a tanulók a rendszeres szűrővizsgálatok fontosságát az egészségmegőrzésben.	Szűrővizsgálatok rendszeres végzése (fogászat, gerinc, szemészet stb.)

Cselekvési terv

Egészséges táplálkozás

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
A büfé kínálata megfeleljen az egészséges táplálékok kritériumainak	Felvilágosítás tanulók: osztályfőnöki óra, biológia óra szülők: szülői értekezlet	Osztályfőnökök, szaktanárok	Folyamatos
A menza kínálata feleljen meg az egészséges táplálkozás kritériumainak	RAJZPÁLYÁZAT nyertesek munkáiból kiállítás készítése Egyeztetés az étkeztető vállalattal	rajztanár igazgatóság	November 30. Szeptember 1.

Testmozgás

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulók aktívan vegyenek részt a mindennapos testnevelésre kiszabott órákon.	Motiváció szakórákon illetve a délutáni foglalkozásokon. ISKOLAI SPORTVERSENYEK szervezése (Nem a győzelem a fontos jelszóval.)	Szaktanárok testnevelő tanítók elsős, másodikos osztályfőnökök	Folyamatos Május 31.
Ismerjenek meg különböző sportokat.	SPORTBEMUTATÓ szervezése (városban működő sportszakosztályok megismerése)	testnevelő	Január 31.

személyes higiénia:

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulók személyes higiéniája feleljen meg a kívánalmaknak.	Felvilágosítás HIGIÉNIA-délután szervezése osztályszinten	Osztályfőnökök osztályfőnökök	Folyamatos Április 30.

egészséges életmód:

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulók ismerjék meg az egészséges életmóddal járó	Felvilágosítás osztályfőnöki óra, egészségtan, biológia	Osztályfőnökök, szaktanárok	Folyamatos

előnyöket, és a rendszertelen életvitel, káros szokások (internet, játékszenvedély) hatásait az iskolai teljesítményre.	EGÉSZSÉGHET rendezvénysorozat szervezése (plakátkészítés, vetélkedők, állapotmérés osztályprogramok, előadások, kirándulások,)	Diákönkormányzat vezetője	Október 31.
---	---	---------------------------	-------------

szexuális élet:

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
Korai szexuális élet veszélyeire való figyelmeztetés, az ebből eredő problémák megelőzése.	Felvilágosítás osztályfőnöki óra, egészségtan, biológia FILMVETÍTÉS	Osztályfőnökök, szaktanárok, iskolai védőnő Osztályfőnökök	Folyamatos Február 28.

káros szokások:

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulók kapjanak felvilágosítást a dohányzás, alkoholfogyasztás, energia ital-fogyasztás, drogfogyasztás káros következményeiről.	Felvilágosítás <u>tanulók:</u> osztályfőnöki óra, biológia óra <u>szülők:</u> szülői értekezlet ELŐADÁS meghívott előadóval	Osztályfőnökök, szaktanárok, iskolai védőnő nevelési igazgatóhelyettes	Folyamatos Március 31.

személyiség és közösségek fejlesztése

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
A személyiség és közösségek fejlesztése (elfogadó, toleráns (csúfolódások, kiközösítés, klikkesedés elkerülése), a másság elfogadása, fogyatékkal élők elfogadása)	Egyéni és csoportos foglalkozások Önismereti csoportok alakítása Személyiségfejlesztő-tréning	Osztályfőnökök, iskolapszichológus	Folyamatos

iskolai konfliktusok:

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulók egymás közötti iskolai konfliktusainak nyomon követése, az ezekből eredő erőszakos cselekedetek (verekedések, ebédpénz-zsarolás) megelőzése.	OSZTÁLYPROGRAMOK osztályfőnöki órán beszélgetés, konfliktuskezelés, helyzetgyakorlatok Egyéni és csoportos foglalkozások Önismereti csoportok alakítása Személyiségfejlesztő-tréning	Osztályfőnökök, iskolapszichológus	Folyamatos

balesetek megelőzése:

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
Az iskolai balesetek elkerülése.	Felvilágosítás (baleset- és tűzvédelmi oktatás) fokozott ellenőrzés FILMVETÍTÉS	Osztályfőnökök, ügyeletes tanárok diákönkormányzat vezetője	Szeptember 10. Folyamatos December 15.

elsősegélynyújtás:

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
Az elsősegélynyújtás alapismereteinek elsajátíttatása.	MEGHÍVOTT ELŐADÓ A megszerzett ismeret alkalmazása, gyakorlás biológia órán, osztályfőnöki órán, szakkörön.	Iskolai védőnő Osztályfőnökök, szaktanárok	Szeptember 30. Folyamatos

Szűrővizsgálatok

Rövidtávú cél	Módszer	Felelős	Határidő
Szűrővizsgálatok rendszeres végzése (fogászat, gerinc, szemészet stb.)		Iskolaorvos, iskolai fogorvos, védőnő	Folyamatos

- A védőnő segítségével évenként kitölteni az iskolai egészségügyi mutatóit a tanulók számára (évfolyamára lebontva).
- A védőnővel való előzetes egyeztetés alapján a tanulók kötelező orvosi vizsgálaton vegyenek részt korcsoportonként (1., 3., 5., 8.o.)

Egészségügyi mutatók
Gerincferdülés
Mozgássérült
Túlsúlyos
Érzékszervi fogyatékos
Testnevelésből felmentett
Könnyített testnevelésre jár
Fertőző betegségek előfordulása
Alultápláltság
Az iskolán kívül dohányzók
Egyéb

Egészségnevelési program segítői:

- Iskola ill. háziorvos

Rendszeresen végzi a tanulók egészségügyi szűrését és kötelező oltását. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskolával, jelzi az egészségügyi problémákat, hiányzásokat.

- Védőnő

Rendszeresen kapcsolatot tart a gyermekvédelmi felelőssel, az iskola vezetőivel
Szűréseket végez a tanév elején elkészült Egészségügyi munkaterv alapján. Vezeti a dokumentációt, a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a szülőnek továbbít.

Felvilágosító előadásokat tart az osztályfőnökkel, a DÖK vezetővel, a projekt menedzserrel egyeztetett témákban (Egészségügyi felvilágosítás, Testi higiénia, Elsősegélynyújtás)

- Fogorvos

Évente szűrővizsgálatot végez

Szükség esetén kezelésre hívja a tanulókat, amelyek időpontját az asszisztense egyezteti a tanuló osztályfőnökével

- Fogápolási asszisztens

Az 1-2.osztályosok fogápolását ellenőrzi a hét bizonyos napjain reggelente. A fogorvoshoz kíséri a visszarendelt alsó tagozatos tanulókat. A felső tagozatos osztályfőnököket értesíti a tanulók kezelési időpontjáról.

Sikerkritérium:

- A mindennapos testmozgás váljon igényükké.
- Nagyobb létszámban használják ki az iskola, város által kínált sportolási és mozgási lehetőségeket.
- Ismerjék a korszerű táplálkozás összetevőit.
- Ismerjék a különböző drogok (alkohol, cigaretta, kábítószer) veszélyeit, az egészségre gyakorolt káros, sokszor visszafordíthatatlan hatásait.

Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtás célja

Az elsősegélynyújtásnak azt kell biztosítania, hogy a bajba jutott ember orvosi ellátást kapjon, és addig is, amíg az orvosi segítség megérkezik, megakadályozza a bajba jutott állapotának romlását.

Az elsősegélynyújtás elemi szabályai

Alapvető emberi tulajdonság, hogy segíteni szeretnénk azokon, akik bajbajutottak. Sokszor azonban akarattunk ellenére is árthatunk a bajbajutottnak, ha nem ismerjük az elsősegélynyújtás elemi szabályait. A segélynyújtónak néhány általános magatartási szabályt is be kell tartania.

Főbb szabályok:

- A sérültet az orvosnak kell ellátnia, nekünk gondoskodnunk kell a mentők értesítéséről, valamint arról, hogy a segítség megérkezéséig ne romoljon a sérült állapota.
- Úgy cselekedj, hogy ne okozz további balesetet!

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Az iskolai élet minden területén: a tanórai, tanórán kívüli, iskolán kívüli tevékenységek során feladatunk megismertetni tanulóinkkal a baleset megelőzési szabályokat valamint az

elsősegélynyújtás alapvető elemeit. Minden téren törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem alkalmazni tudják a megtanultakat.

Baleset megelőzési feladatok:

A tanulók

- Ismerjék a baleseti veszélyforrásokat
- Ismerjék és gyakorolják az alapvető KRESZ előírásokat
- (közlekedési lámpa használata, kerékpárral való közlekedés, gyalogos közlekedés)
- Figyeljenek az iskolában és iskolán kívüli helyváltoztatás (mozgás) közben rájuk leselkedő veszélyekre (lépcsőn járás, padok közötti mozgás, szünetben és szabadidős tevékenységek során végzett tevékenységek)
- Vigyázzanak bőrük egészségére
- Figyeljenek a nyári veszélyekre

Elsősegélynyújtási feladatok:

A tanulók

- Képesek legyenek értesíteni baleset esetén a rendőrséget, tűzoltóságot, mentőt
- Ismerjék az iskolai elsősegélynyújtó helyet
- Ismerjék az elsősegélynyújtó doboz tartalmát
- Ismerjék az elsősegélynyújtás elemi szabályait.

Osztályfőnöki órák keretében 5-8. évfolyamon évi 10 órát tervezünk egészségneveléssel, elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek feldolgozására.

Az elsajátítandó programot az életkori sajátosságok figyelembe vételével adaptáltuk, melyet a budapesti Alternatív Közgazdasági Gimnázium és az OMSZ Főigazgatósága készített:

Témakörei:

- Elsősegélynyújtás
- Vértételek
- Légutak
- Utcai balesetek
- Mozgásszervi sérülések
- Mérgezések
- Vegyszer okozta sérülések
- Központi irányítócsoporthoz munkája
- Mentőautók

Az adaptált program tartalmaz oktatófilmet, PPT-t, feladatlapot, tanári segédanyagot témakörönként.

Tantárgyi órák

Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás

Alsó tagozat

	Témakör	
Környezetismeret	Közlekedés	Közlekedési balesetek Mentők értesítése, baleset bejelentése
	Anyagok a környezetben	Szennyező anyagok
	Állatok a ház körül	Állatok okozta sérülések
	Téli időjárás	Közlekedés, téli sportok veszélyei
	Egészség, sport	Sportbalesetek Gyógyszerek használata, tárolása Gyógynövények
	Nyári időjárás, nyár örömei	Napozás veszélyei Vízi balesetek Kirándulások, utazások veszélyei
	Erdő	Mérgező termékek, Gombák Rovarcsípések
	Család	Használati eszközök, Berendezési tárgyak Elektromos eszközök, gépek
Testnevelés		Sportbalesetek Sporteszközök, sportszerek használata Szabályok betartása
Technika		Eszközhasználat Anyagok használata Higiéniai szabályok Munkarend

Felső tagozat

	Témakör	
Természetismeret	Állandóság és változás a környezetben	Olvadás, fagyás - fagyási sérülések Párolgás, forrás, lecsapódás – forrázásos balesetek Égés – égési sérülések
	Felszíni és felszín alatti vizek	Balaton – nyári fürdőzés, napozás veszélyei, a téli sportok veszélyei
	Az erdő életközössége	Pókszabásúak – kullancscsípés, kullancseltávolítás
Biológia	Az ember szervezete és egészsége	Az emberi test, az ember szervezete, felépítése

		Betegségek, gyógymódok, teendők betegség esetén, gyógyszerek mellékhatásai Gyermekbalesetek, elsősegélynyújtás Égési sérülések, szúrt sebek, vegyszerek ártalmi, rándulás, ficam, csonttörés, ájulás
Kémia		Balesetvédelmi szabályok - kémiai kísérletek
		Veszélyjelzések –Ikonok- ismerete
		Fertőtlenítő szerek egészségügyi hatása
		Szappan és a mosószerek bőrre gyakorolt hatása
		Savak, lúgok élettani hatása
		Konyhasó, szódabikarbóna élettani hatása (infúzió)
		Mérgező gázok CO, CO ₂
		Festékek, rovar- és gyomirtószerek, műtrágyák, „meszek” károsító hatása
Testnevelés		Sportbalesetek Sporteszközök, sportszerek használata Szabályok betartása Törések, ficamok, zúzódások elsősegélynyújtása
Technika		Eszközhasználat Anyagok használata Higiéniai szabályok Munkarend Konyhai balesetek (pl. égési sérülések, vágási sérülések) Közlekedési balesetek (horzsolás, törés, zúzódás, vágás, stabil oldalfekvés)
Fizika		Elektromos áram okozta balesetek Elektromos eszközök balesetmentes használata
Informatika		Túlzott számítógéphasználat következményei Elektromos áram veszélyei Ergonómiai veszélyek

Tanórán kívül

Tömegsport foglalkozások
Barkács szakkör
Túraszakkör
Egészségőr szakkör

Egészségőr szakkör:

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítását az iskola-védőnő segítségével szakköri formában is megvalósítjuk. A kis egészségőrök (7-8.évfolyam) bábukon és társaikon gyakorolják az elméletben megtanultakat.

A védőnő éves tematika alapján vezeti a szakkört.

Erőforrás:

Humánerőforrás

- Képzések pedagógusoknak, „kis egészségőröknek”
- Iskolaorvos
- Védőnő
- Mentősök, tűzoltók

Tárgyi erőforrások:

- Oktatófilm
- Számítógép, interaktív tábla
- Szemléltetőképek
- Fóliák
- Modellek
- Orvosi szoba

Környezetnevelési program

1. Alapok

Helyzetkép

Az iskola helye és épülete

Az iskola épületei Kisújszállás város központjában található, a 4. számú főút két oldalán. Az iskola helyzete befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit. Egyik épületünk új, modern a másik több száz éves.

A környezeti nevelés iskolánkban

Az iskolában a környezeti nevelési kérdésekkel tanórán és azon kívül is foglalkozunk.

Tanórai keretben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívül

A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet-és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Herman Ottó Verseny, Kaán Károly Verseny). Az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat (hulladékgyűjtés) szervezünk.

Kiállításokat szervezünk jeles alkalmakra (rajz-és fotókiállítást, nyári táborokról bemutatkozó kiállítást).

Évente rendezünk iskolanapot, amelynek témája és helyszíne évről évre változik. Diákjaink megismerik a közvetlen környezetüket (természeti és épített), hagyományainkat, értékeinket.

2. Anyagi:

- A. Saját erőforrások: költségvetés
alapítvány – Az iskolai alapítvány – rászorultsági alapon – támogatja a tanulók erdei iskolákban és a nyári táborokban való részvételét.
- B. Külső erőforrások: fenntartó
saját bevételek
pályázatok

2. Alapelvek, célok

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Hosszú távú pedagógiai célok

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében feladataink:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése

Konkrét célok és feladatok

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Nagy forgalom	Közlekedési biztonság növelése A kerékpáros és gyalogos közlekedés. segítése	- közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára biciklitároló területének növelése
Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, az iskolakertben, a növények gondozása, pótlása - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése - szelektív hulladékgyűjtés, (papír, olaj, fémdoboz, szárazelem) komposztálás - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről - utak sózása helyett ásványi örlemény használata
Játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- az iskolai játszótér felszerelésének karbantartása, homok cseréje
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	- festések, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés (beltéri szennyezőanyagok: formaldehid, szén-dioxid) - lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása - konvektoros takarékos használata
Világítás	Egészséges, takarékos	- energiatakarékos izzók használata - lekapcsolni a feleslegesen égő világítótesteket
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása
Udvar	Biztonságos aljzat	- az aszfaltozott rész felújítása, zöldesítés, a növények gondozása, pótlása, gyomtalanítás
Iskolabüfé	Egészséges ételek, italok	- gyümölcslevek-és teák, friss és szárított gyümölcsök, joghurtok, sajtok, gabonapelyhes édességek
Az iskola eszközellátottsága	Az élményközpontúság növelése, az esztétikai érzék	- a tantermekben írásvetítő, TV, video és számítógép - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok - digitális fényképezőgép, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

	fejlesztése – egészséges személyiség kialakítása	
--	---	--

3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve
- tanulmányi kirándulás
- osztályfőnöki órákon környezeti témák
- meteorológiai megfigyelések

A tantárgyak lehetőségei

- Testnevelés: *a tanulók*
 - legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
 - értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
 - igényeljék, hogy a sportoláshoz szükséges eszközök és tornaszerek lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek;
- Magyar nyelv és irodalom: *a tanulók*
 - ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges emberalkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
 - egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát és szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során;
 - növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával;
- Történelem: *a tanulók*
 - értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
 - tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
 - ismerjék a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- Idegen nyelv: *a tanulók*
 - legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra, és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
 - ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- Matematika: *a tanulók*
 - váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;

- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- **Fizika: a tanulók**
 - váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
 - mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- **Földrajz: a tanulók**
 - érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- **Biológia: a tanulók**
 - ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
 - ismerjék és szeressék a természeti, ill. az épített környezetet;
 - ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- **Kémia: a tanulók**
 - rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- **Ének-zene: a tanulók**
 - ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
 - fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- **Rajz és vizuális kultúra: a tanulók**
 - ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
 - kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti elemeket;

Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy az iskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés)
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat

Szakkörök –A szakkör a kutató típusú, önállóan vizsgálni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színtere. A tantárgyakkal megegyező szakkörök (kémia, biológia) munkájába is be lehet építeni a környezeti nevelést.

Tanulói pályázatok – Adjunk ki egy-egy környezetvédelmi problémát, témakört önálló kutatásra, feldolgozásra. A tanulók motiválása történhet kiírásával, a legjobb munkák díjazásával. A születendő munka formája sokféle lehet: szakmai dolgozat, rajz, fotó, film, interjú, irodalmi alkotás.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai. A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

Március 22.	Víz Világnapja
Április 3.	Csillagászati Világnap
Április 7.	Egészségügyi Világnap
Április 22.	Föld Napja
Május 8.	Nemzetközi Vöröskereszt Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Május 15.	Nemzetközi Klímaváltozási Akciónap
Május 18.	Múzeumi Világnap
Május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Június 8.	Óceánok Világnapja
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 21.	Földünkért Világnap
Október 31.	Takarékossági Világnap
November 17.	Füstmentes Nap
December 1.	AIDS elleni világnap

Kiállítások – Rendezzünk iskolánkban nyitott, a nagyközönség által is látogatható környezetvédelmi kiállításokat (pl. szemétszobrászat, természeti értékeket, helyi problémákat bemutató kiállítás).

Tanulmányi kirándulás – Szervezzünk egy- vagy többnapos tanulmányutat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogathatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Zöldesítés: A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva vagy önálló programként, a szülők illetve az iskola-közel (lakótelep) lakosság megnyerésével cserjék, fák ültetésével szépíthetjük környezetünket és a zajtól, portól védhetjük szervezetünket.

Különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés – Ha van lehetőség bevonnunk a helyi hatóságokat, szervezzük meg az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtést és elkülönített elszállítást legalább a papírhulladék, a szárazelem, fémdoboz, szerves hulladék vonatkozásában. Ezen tevékenység határfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihathat a tanuló tágabb környezetére is.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek – Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Általános iskola 5–6. évfolyam	Kaán Károly Természet és Környezetismereti Országos Verseny
Általános iskola 7–8. évfolyam	Herman Ottó Országos Biológia Verseny

Városismereti program – A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében szervezzünk olyan programokat, amelynek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedők illetve kiállítások formájában lehet még jobban rögzíteni a tanulókkal.

Meteorológiai mérések-(savas eső mérés)

Tanulói csoportok végezzék a megfigyeléseket, illetve azok regisztrálását.

Kézműves foglalkozás – A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak..) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készíthetünk, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető (pl.: Karácsonyi vásár)

Diák Önkormányzati nap – Az iskolai programnak mindig lehet környezeti része is.

Sportnap – a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük (szombat) és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárával, táncbemutatókkal, egészségi állapotfelméréssel is összeköthetjük.

Napközis, kollégiumi szabadidős foglalkozások: séta a környéken, termések gyűjtése

Látogatások: állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, papírgyárban. Ennek során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítsuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Szülői értekezletek: utalás a környezetvédelem néhány fontos elemére.

Szempontok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófapedagógiát
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

4. Módszerek

Módszertani megújulásra van szükség.

- kooperatív tanulási technikák;
- játékok;

- művészi kifejezés

5. Taneszközök

- a taneszközök fejlesztése, pótlása;
- vegyszerek pótlása;
- a vizsgálatokhoz szükséges eszközök beszerzése;
- szakkönyvek, audiovizuális eszközök bővítése.

6. Az iskolai környezet

A példamutató iskolai környezet tényezői

- termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása
- növények, élősarok
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- egészséges élelmiszereket árusító iskolai büfé
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- szelektív hulladékgyűjtés
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása

7. Kommunikáció

Iskolán belül:

Munkaértekezletek, faliújság, felelősök rendszere (DÖK), egyéni beszélgetések,

Iskolán kívül:

Cikkek, hírek feldolgozása, problémák felmérése

8. Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A környezeti nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

9. Továbbképzések

Szakmai és módszertani ismeretek fejlesztése.

Belső: nevelési értekezletek, tanfolyamok

Külső: országos konferencián, rendezvényen való részvétel.

Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelem célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése**, és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.**”(Nat)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a **fenntartható fogyasztás** fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és **társadalmi kompetenciák** fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése.(Nat)

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamasz korban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélelénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információ áramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitlelő volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes élelciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei és egészsége ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.

Például: **Technika** áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései

Matematika banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások

Fizika mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);

Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;

Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái

Biológia génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás

Kémia élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk

Informatika elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia

Történelem EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.

Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai

Módszertani elemek

Valószínűleg akkor járunk a legjobban, ha az amúgy is zsúfolt iskolai tantervbe nem a hagyományos módszertani elemekkel és merev tanórai keretek között folyó oktatásból préselünk bele még többet, hanem bizonyos **készségek fejlesztésével** a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy a pedagógus pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A nevelőtestület minden tagjának feladata

A NAT, a kerettanterv, a pedagógiai program cél és feladatrendszerének teljesítése.

Legmagasabb szinten a lehetőségek figyelembevételével nevelni, oktatni iskolánk tanulóifjúságát.

A városi, iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni.

Szakmailag, pedagógiailag tovább képezni magát.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- elkészíti az éves munkaterv alapján a tanmenetét, azt az igazgatóság által meghatározott határidőig a munkaközösség vezetőjének bemutatja
- felkészül a tanítási órákra, foglalkozásokra, előkészíti azokat
- ellenőrzi és értékeli a tanulók teljesítményét
- gondot fordít az írásbeli és szóbeli feladatok - tantárgyanként szükséges – egyensúlyára

- segíti a hátrányos helyzetű tanulókat, ill. hozzájárul a kimagasló teljesítményt mutató tanulók tehetségének kibontakoztatásához
- nevelő-oktató munkája során fejleszti, formálja a tanulók személyiségét
- pontosan dokumentálja a naplókban és az ellenőrzőkben az osztályzatokat, dicséreteket, figyelmeztetéseket
- ügyelelesként figyel a tanulókra, ezzel hozzájárul a balesetveszélyes helyzetek elkerüléséhez
- részt vesz az iskola kulturális és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésében
- igény szerint vezeti a főiskolai hallgatók gyakorlati képzését
- szükség szerint helyettesítési feladatot lát el
- gondoskodik a szaktárgyához tartozó szertári anyag megfelelő tárolásáról, megőrzéséről, a szertár rendjéről, részt vesz a szakleltárak elkészítésében
- részt vesz a munkaközösségi munkában
- aktívan közreműködik a diákönkormányzati munka feladatainak megvalósulásában
- védi és szépíti tanterme és iskolája környezetét
- az iskola munkatervében meghatározottak szerint tart fogadóórát
- részt vesz a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- aktívan részt vesz a munkaértekezleteken, a nevelőtestületi értekezleteken
- határidőre elkészíti a tantárgyával kapcsolatos beszámolókat, elemzéseket, értékeléseket
- pontosan elvégzi az adminisztrációs feladatait
- a védő-óvó előírásokat betartja és betartatja
- kulturált viselkedés, öltözködés, ünnepélyeken a közösség által meghatározott öltözködés

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- osztályfőnöki nevelői munkáját megtervezi ennek írásos dokumentumát meghatározott határidőig elkészíti
- felkészül az osztályfőnöki órákra, a témák feldolgozása során figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével
- törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra
- a tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját
- kapcsolatot tart az osztály szülőivel szükség szerint megválasztva annak formáját (telefon, családlátogatás, iskolai esetmegbeszélés, fogadóóra)
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi munkáját, előmenetelét
- figyelemmel kíséri az osztály fegyelmi helyzetét
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti

- a tanulói házirendet, a baleset és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti, és annak betartását ellenőrzi
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít
 - javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére
 - segíti az osztályát az iskolai programok során
 - előkészíti és segíti a továbbtanulást
- együttműködik az iskola gyermekvédelmi megbízottjával
- szülői értekezleteken tájékoztatja a szülőket az osztály tanulmányi és neveltségi helyzetéről. Ismerteti a soron következő programokat, feladatokat
- rendkívüli esetekben órát látogat az osztályában

Adminisztráció

- vezeti az elektronikus naplót
- havonta ellenőrzi az elektronikus napló és az ellenőrző jegyeit
- az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, szorgalmáról
- elektronikus naplón keresztül kapcsolatot tart a szülőkkel
- vezeti és összesíti a tanulók hiányzásait
- vezeti a tanuló törzslapját
- a szükséges dokumentumokba beírja a tanulók félévi, év végi eredményeit
- elvégzi az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos teendőket
- statisztikai adatokat szolgáltat az intézményvezetésnek

A szülő, tanuló és pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülő, tanuló és pedagógus

Célunk: a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése, amely a nevelés két alapvető közösségének a család, szülők és az iskola-pedagógusok koordinált, aktív együttműködésén alapul.

A kapcsolattartás alapja: a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség

A megvalósulás formái: kölcsönös támogatások
koordinált pedagógiai tevékenység
tanórák, tanórán kívüli foglalkozások

Feltétele: kölcsönös bizalom és tájékoztatás, őszinteség

A kapcsolattartás formái a szülők részéről:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
- őszinte véleménynyilvánítás
- együttműködő magatartás
- nevelési problémák őszinte megbeszélése
- érdeklődő – segítő hozzáállás
- szülői szervezet

Az kapcsolattartás formái a pedagógusok részéről:

- előre tervezett szülői értekezletek
- fogadóórák – heti
- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanulók előmeneteléről, magatartásáról
- családlátogatás
- továbbtanulás segítése
- közös kirándulások
- előadások, tájékoztatók szervezése pl. logopédus, iskolafogász, iskolapszichológus
- problémás gyerekek szakirányú vizsgálatának kérése szülői támogatással

Továbbfejlesztési lehetőségek:

- osztály – család közös hétvégi kirándulás
- családi játékos vetélkedők
- közös rendezvények szülők, pedagógusok részvételével

Az kapcsolattartás formái a tanulók részéről:

- Diákönkormányzat biztosítja a tanulók érdekképviselését, kikapcsolódást, szórakozást, művelődési lehetőségek kínálatát.
- Fórumai: Alsó tagozatos Diáktanács
Felső tagozatos Diáktanács
Gimnáziumi Diáktanács
- Segítői: pedagógus vezetők
- Tevékenysége: a diákokat érintő minden kérdésre kiterjed – külön éves program szerint
- Jogkörei: a törvény által biztosított véleményezési, egyetértési és döntési jogkörök
- Feladatok: a diáktanács és az osztályok kapcsolatának rendszeressé tétele, a gyermekvezetők önállóságának, öntevékenységének, felelősségvállalásának fejlesztése, vezetőképzések szervezése, bekapcsolódás az iskolai hagyományok ápolásába.

Kapcsolattartás - felelősök, határidők:

Tevékenység	Módszer	Kik csinálják?	Mikor?	Felelős
A belépő évfolyam szülőinek tájékoztatása	<ul style="list-style-type: none"> összevont szülői értekezlet szóbeli tájékoztató az iskoláról, rövidített pedagógiai program, írásban házirend 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató 	<ul style="list-style-type: none"> április elején 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató
Az éves munka tervezése	<ul style="list-style-type: none"> szülői szervezet értekezlete, a munkaterv véleményezése 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató 	<ul style="list-style-type: none"> szeptember elején 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató
A tanév rendjének és feladatainak ismertetése	<ul style="list-style-type: none"> osztályonkénti szülői értekezlet házirend ismertetése az osztályban tanító tanárok bemutatkozása tantárgyi követelményrendszer ismertetése 	<ul style="list-style-type: none"> osztályfőnökök szaktanárok, tanítók szaktanárok, tanítók 	<ul style="list-style-type: none"> szeptember közepén 	<ul style="list-style-type: none"> osztályfőnöki munkaközösség-vezető
Szalagavató	<ul style="list-style-type: none"> Végzős gimnáziumi osztály ünnepélyes szalagtűzése 	<ul style="list-style-type: none"> Osztályfőnök 	<ul style="list-style-type: none"> november 	<ul style="list-style-type: none"> osztályfőnöki munkaközösség-vezető
Pályaválasztási szülői értekezlet	<ul style="list-style-type: none"> szóbeli tájékoztatás 	<ul style="list-style-type: none"> pályaválasztási felelős 	<ul style="list-style-type: none"> december 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató helyettes
Pályaválasztási szülői értekezlet felsőoktatásról	<ul style="list-style-type: none"> szóbeli tájékoztatás 	<ul style="list-style-type: none"> pályaválasztási felelős 	<ul style="list-style-type: none"> január 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató
A félév értékelése	<ul style="list-style-type: none"> félévi értekezlet 	<ul style="list-style-type: none"> valamennyi szaktanár + a szülői szervezet képviselői 	<ul style="list-style-type: none"> február eleje 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató
A félév értékelése	<ul style="list-style-type: none"> osztályonkénti szülői értekezlet 	<ul style="list-style-type: none"> osztályfőnökök 	<ul style="list-style-type: none"> február közepe 	<ul style="list-style-type: none"> osztályfőnöki munkaközösség-vezető
Ballagás előkészítése, érettségi tájékoztatás	<ul style="list-style-type: none"> szóbeli beszélgetés 	<ul style="list-style-type: none"> 12. évfolyam osztályfőnöke 	<ul style="list-style-type: none"> április eleje 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató helyettes
Tájékoztatás a tankönyvrendelés aktuális feladatairól	írásbeli tájékoztatás	tankönyvfelelős, osztályfőnökök	április vége	igazgató helyettes
A tanév értékelése	<ul style="list-style-type: none"> osztályonkénti szülői értekezlet 	<ul style="list-style-type: none"> osztályfőnökök 	<ul style="list-style-type: none"> május eleje 	<ul style="list-style-type: none"> osztályfőnöki munkaközösség-vezető

Ballagás előkészítése	<ul style="list-style-type: none"> szóbeli beszélgetés 	<ul style="list-style-type: none"> 7-8.évf. osztályfőnökei 	<ul style="list-style-type: none"> május eleje 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató helyettes
A tanév értékelése	<ul style="list-style-type: none"> év végi értekezlet szülői választmány képviselői 	<ul style="list-style-type: none"> valamennyi szaktanár + a szülői választmány képviselői osztályonként 2-2 szülő + az igazgató 	<ul style="list-style-type: none"> június vége 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató
Tábor előkészítése	<ul style="list-style-type: none"> szóbeli tájékoztatás 	<ul style="list-style-type: none"> táborvezető 	<ul style="list-style-type: none"> június vége 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató helyettes
Tájékoztató a diákok eredményeiről	<ul style="list-style-type: none"> egyéni fogadó órák tájékoztató a szülőknek a tanulói teljesítményekről 	<ul style="list-style-type: none"> minden szaktanár osztályfőnök a szaktanárok tájékoztatása alapján 	<ul style="list-style-type: none"> hetente 1 óra folyamatos 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató-helyettes osztályfőnöki munkaközösség-vezető
Közös programok	Az iskola hagyományainak megfelelően az olyan hagyományos programok kerülnek ide, amelyek szervezésében, lebonyolításában a szülők aktívan részt vesznek (pl. kirándulások, farsang, sportrendezvények, előadások, karácsony stb.)			

Sikerkritérium:

- jó kapcsolat alakul ki a családi ház és az iskola között
- a szülői értekezletek látogatottsága 75% fölötti
- a szülők egyre nagyobb arányban vesznek részt az iskola rendezvényein
- a szülők szerepet vállalnak az osztályrendezvények lebonyolításában.

Az iskola és iskolán kívüli partnereinek együttműködési - formái

A nevelőtestület törekvése, hogy az iskola, a város kulturális életének részévé váljon, szellemi értékeit bekapcsolja a város életébe.

A kialakított kapcsolatainkat a jövőben is ápolni fogjuk, együttműködésünkben törekszünk a kétoldalú fejlesztésre.

Kisújszállás Város Önkormányzata

- Jó munkakapcsolatot alakítunk ki, részt veszünk a város kulturális életében

Közoktatási intézmények

- Az óvodákkal a beiskolázás előkészítését végezzük el – kölcsönös látogatások, nyílt napok, szülői tájékoztatók tartásával, OV-IS munkaközösség működtetése.
- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásaival hozzájárul tanulóink egészséges személyiségfejlődéséhez. A szakemberek és a pedagógusok kommunikációja rendszeres.
- Munkakapcsolat a város másik általános iskolájával (tanulmányi versenyek, sportversenyek).
- A város és a környező települések középiskolaival a tanulók pályaválasztását segítve munkakapcsolatot alakítunk ki (nyílt órák, pályaválasztási szülői értekezletek, utókövetés).
- Az Alapfokú Művészetoktatási Intézménnyel fenntartjuk eddigi jó kapcsolatunkat, együttműködésünket, közös rendezvényeinket.
- A megyei fenntartású általános iskolával együttműködést alakítunk ki a lakásotthonokban, valamint a speciális otthonban élő tanulók nevelésének, oktatásának érdekében.
- Baptista Szeretetszolgálat által fenntartott intézményekkel fenntartjuk eddigi jó kapcsolatunkat, együttműködésünket, közös rendezvényeinket.

Közművelődési intézmények

- A városi könyvtárral és a művelődési házzal folytatjuk együttműködésünket az éves munkatervek alapján a tanulók iskolán kívüli programjainak vonatkozásában.

Szociális és egészségügyi intézmények

- Rendszeres kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Az iskolai védőnőkkel, iskolaorvossal, fogorvossal való kapcsolattartás a gyermekek egészséges fejlődése, nevelése érdekében.

Civil szervezetek

- Együttműködés Polgárórság, TIT városi szervezetével (előadásokon, fórumokon való részvétel), Városvédő- és Szépítő Egyesülettel (városi akciókon, rendezvényeken való részvétel).
- Vöröskereszt, felvilágosító tevékenységével, foglalkozásaival hozzájárul a tanulók egészséges életmódjának kialakítását (elsősegélynyújtás, csecsemőgondozás).

POK

- Szakmai szolgáltatásaival segíti a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlődését, szakmai látókörének bővülését, szervezi a diákok megyei tanulmányi versenyeit.
- Szakszolgálat ellátja a tanulók szakértői vizsgálatát, segíti a pedagógiai fejlesztő munkát.

Egyéb intézmények

- A pedagógusképző főiskolák hallgatóinak gyakorlási lehetőséget biztosítunk iskolánkban igény szerint.
- Tovább ápoljuk és szélesítjük nemzetközi kapcsolatainkat a nyelvtanulás és egymás kultúrájának megismerésére.
- Rendőrkapitánysággal közlekedési versenyek, bűnmegelőzési előadások terén együttműködés.

Sikerkritérium:

- Partnereink látogatják az iskola rendezvényeit
- Támogatásukkal segítik programjaink sikerességét
- Részt vállalnak tanulóink egészséges személyiségének fejlesztésében

Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A vizsgaszabályzat jogi kerete

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. évi (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 100/1997. évi kormányrendelet az érettségi vizsgáról

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- osztályozóvizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- pótló vizsga
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- Felmentették a tanórai foglalkozáson való részvétel alól,
- Knt 51.§ (6) b. pontjában meghatározott időnél többet mulasztott és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- A tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott
- Az osztályozó vizsgáról számára felrőható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- aki egyéni tanrendű tanuló

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzatot az intézmény nevelőtestülete fogadja el, és elfogadásának napján lép hatályba. Érvényessége a felülvizsgálat idejéig szól.

Pótló vizsgát tehet a tanuló akkor, ha:

- valamely vizsgáról neki fel nem rőható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, mielőtt a választást befejezi.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az írásbeli vizsga szabályai

Az írásbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet részletesen ismerteti. Röviden a következő:

- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételleket.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki.
- Az írásbeli vizsgán csak az iskola hosszú bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számítógép használatát.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
- Ha a vizsgatárgynál szóbeli és írásbeli vizsga is van, az írásbeli vizsga előfeltétele a szóbelinek.

A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként 45 perc.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- Az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő meghosszabbítható.
- Lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja
- Engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani.

A szóbeli vizsga szabályai

A szóbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet részletesen ismerteti. Röviden a következő:

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották. A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként tíz percnél több nem lehet.
- A felkészülésre vizsgatárgyanként időt kell biztosítani a vizsgázó számára
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként hűz tételt vagy kifejtendő feladatot.

- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő vizsga előtt pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére az igazgató engedélye alapján:

- A felkészülési idő megnövelhető
- Engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen

Évközi vizsgák szabályai a gimnáziumban

A gimnáziumi képzésen 10-11 évfolyamon tanév végén meghatározott tantárgyakból vizsgát, illetve próba érettségit kell tenni.

Vizsgaköteles tárgyak:

10. évfolyam	11. évfolyam
magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom
történelem	történelem
idegen nyelv	idegen nyelv
matematika	matematika
	természettudomány

A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatantárgyak:

- Testnevelés
- Informatika
- Ének-zene
- Rajz és műalkotások elemzése
- Technika

A gyakorlati vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet részletesen ismerteti. Röviden a következő:

- A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére.
- Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.

Az egyes vizsgatantárgyak követelményei és értékelési rendje

A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény helyi tantervében található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes pontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor a két vizsgán nyújtott teljesítmény együttese határozza meg az adható osztályzatot.

Vizsgatárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Matematika	X		
Történelem és társadalmi ismeretek		X	
Idegen nyelv	X	X	
Informatika			X
Biológia		X	
Fizika		X	
Földünk és környezetünk		X	
Kémia	X		
Ének-zene		X	X
Testnevelés és sport			X
Rajz és műalkotások elemzése		X	X

A vizsgák időpontja:

- Osztályozó vizsga évente két alkalommal tehető (január és június) a vizsga időpontját az igazgató jelöli ki.
- Javítóvizsga augusztus 15-31 közötti időszakban tehető, melynek pontos időpontját az igazgató jelöli ki.

A vizsgák időpontjáról a tanulót írásban tájékoztatni kell. A vizsga reggel 8 órakor kezdhető és legfeljebb 16 óráig tarthat.

A vizsga helyszíne:

- A vizsga helyszínét az igazgató vagy helyettese jelöli ki.

A vizsga iratai:

- Jegyzőkönyv (melyet a jegyzőkönyvvezető folyamatosan vezet)
Tartalma: tantárgy elnevezése, témakörök, megítélt osztályzat, aláírások
- A tanuló írásbeli munkája

Az osztályozó és javítóvizsga eredményéről legkésőbb a vizsgát követő napon a bizonyítvány átadásával kell a tanulót tájékoztatni.

Alkalmassági meghallgatás az emelt szintű ének-zene osztályba kerüléshez

Célok:

A szülők és az óvodapedagógusok javaslatit is figyelembe véve megismerkedni azokkal a gyerekekkel, akik maguk is késztetést éreznek a zene, az éneklés elmélyültebb megismerésére, művelésére.

Felismerni azokat a fejlesztő kompetenciákat, képességeiket, melyeket ezen a területen az emelt óraszámban magasabb szinten fejleszteni lehet.

Lehetőséget adva olyan társaknak is, akik alapkészségekkel rendelkeznek, de szociális hátrányukból adódóan eddig ezen adottságaik fejlesztve nem lettek.

Feladatok:

- A lehetőségről tájékoztatást adni az érintetteknek.
- A meghallgatás feltételeinek biztosítása
- A meghallgatás során a gyermek folyamatos biztató értékelése
- Összesítő értékelés pontozás alapján, a tanulók alkalmasságának megállapítása
- Eredmények ismeretében az emelt szintű ének-zene osztály órakeretének biztosítása, a tanítás folyamata.

A meghallgatás módja, módszere:

1. **Rövid beszélgetés** a gyermekkel óvodáról, családról, adatairól.

Célja: figyelme, fegyelme, kommunikációjának megfigyelése

2. **Daléneklés:**

Először közös dal keresése, éneklése, majd önálló dal éneklése

Célja: Az ismert dal dallamvezetésének pontossága, előadásmódja – megfigyelés.

A dal kísérete egyenletes negyedekkel. (tapssal, lépéssel, dobbal...)

Cél: ritmikai képességek megfigyelése

3. **Ritmus visszatapsolás** – ritmusjáték akár ritmushangszerekkel is.

2 ütemnyi ritmusvisszhang – 3x más-más ritmussal egy hallás után egyenként ismételve.

Cél: A kitartó figyelem, a ritmikai érzék megfigyelése

4. **Dallam – visszhang:**

Ismert motívumok visszaéneklése gyermekdalokból dúdolva „lalázva”

Cél: A tiszta intonáció, dallamkövetés megfigyelése.

Értékelés 5 pontos skálán, illetve szóbeli szöveges tájékoztatás a gyermeknek és a szülőnek, a saját teljesítményről.

Igény szerint a szülő megfigyelőként jelen lehet a meghallgatáson.

Eredmény:

Az emelt szintű ének-zene osztályban olyan tanulók dolgozhatnak együtt, akik képességeik, érdeklődési körük alapján fogékonyabbak e terület iránt, tovább fejleszthetőek. A zeneiránti

fogékonyságaikat felhasználva zeneértő, zenét művelő és élvező embereket nevelhetünk belőlük, akik gazdag érzelemlágyukkal fogékonyabbak a művészetek, és embertársaik iránt is. Az igazán tehetséges tanulók, akik a későbbiekben zene pályán tanulnak tovább, az alapképzés egy részét megkaphatják itt.

Az intézménybe való felvétel és átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszonyt a Nkt. 50.§-a szabályozza. A tanuló vagy az egyéni tanrend alapján készülő tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az igazgató dönt.

Az intézménybe lépés az iskola első évfolyamán

A tanévben indítható első osztályok számát a fenntartó határozza meg. Az első évfolyamra történő beiratkozásnál a köznevelési törvényben foglaltak szerint járunk el.

A beiratás időpontjáról, módjáról, a szülők ez irányú kötelességéről és tudnivalóiról az iskola jól látható helyen helyezi el a szülők tájékoztatására szolgáló hirdetményt.

A felvett tanulók osztályba való besorolásáról az alsós munkaközösség javaslata alapján az igazgató dönt, melyről a szülő írásbeli értesítést kap.

Beíratáshoz szükséges:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító
- lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- gyermek születési anyakönyvi kivonata
- iskolaorvos és az óvoda szakvéleménye a gyermek iskolaérettségéről.
- különleges bánásmódot igénylő gyermek esetében:
 - A nevelési tanácsadó szakvéleménye
 - A szakértői bizottság szakvéleménye
 - Szakorvosi vélemény

Az intézménybe való lépés az iskola 2-8. évfolyamán

A felsőbb évfolyamra érkező tanulók beíratását (fogadását) az igazgató végzi.

A beiratkozáshoz szükséges feltétel a szülői kinyilatkoztatás, hogy kéri gyermeke felvételét.

Az intézmény köteles felvenni azt a tanulót, akinek a lakóhelye a körzetében található, más esetekben az iskola igazgatója dönt.

A beiratkozáshoz szükséges:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító
- lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- A tanuló anyakönyvi kivonata
- A szülő személyi igazolványa
- A tanuló iskolai bizonyítványa
- Az előző iskola által kiadott Értesítés iskolaváltoztatásról című nyomtatvány
- Különleges bánásmódot igénylő gyermek esetében:

- A nevelési tanácsadó szakvéleménye
- A szakértői bizottság szakvéleménye
- Szakorvosi vélemény

Felmentést a mindennapi iskolába járás alól az igazgató adhat a hatályos jogszabályokban meghatározott eljárási rend szerint.

Gimnáziumi felvétel szabályai

A felvételi eljárás során a 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi eredményeket vesszük figyelembe az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, fizika, kémia, biológia, földrajz, informatika.

A középiskolai osztályainkba jelentkezők részére a jelentkezési lapok megérkezése után motivációs beszélgetést szervezünk, melynek keretében elkészítjük a jelentkező tehetségértékét a Gardneri többszörös intelligencia teszt alapján, amelyen plusz tíz pont szerezhető. A felvételi rangsor összeállítása a tanulmányi átlag alapján és a motivációs beszélgetésen elért eredmény alapján történik.

Az intézménybe történő felvételi eljárás során előnyt élvez a baptista felekezetű családból érkező vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanuló.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az alábbi sorrendben részesíti előnyben az azonos összesített eredményt elérő tanulókat:

- halmozottan hátrányos helyzetű,
- lakó- vagy tartózkodási helye az iskola székhelyének településén, tehát Kisújszálláson található,
- baptista felekezetű családból vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi
- személyei által fenntartott intézményből érkezik a tanuló,
- az 1-3. pontban érintett csoportba tartozók fölötti létszámból sorsolás útján kell dönteni.

A felvételi kötelezettség teljesítése utáni további felvétel, átvétel

Amennyiben az iskola az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, úgy a Nkt.-ben szabályozottak alapján jár el.

Különbözeti vizsga:

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Iskolánk bármely évfolyamába belépő tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg, a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanuló jogviszony:

- ha a tanulót másik iskola átvette,
- utolsó évfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
- ha tankötelezettsége megszűnik és a szülő kéri.
- 30 óra igazolatlan mulasztás esetén, amennyiben nem tanköteles.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az iskolai feladatok ellátásához megfelelő eszközöket kell biztosítani. Iskolánk taneszköz-ellátásában és fejlesztésében két alapelv ötvöződik: a modernizáció, és a szakmai autonómia.

Az eszközök kiválasztásánál az alábbi szempontokat kívánjuk érvényesíteni:

- Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, s a legfontosabb szempont a tanulói aktivitás és az önállóságra nevelés.
- A felszerelések és funkcionális taneszközök kiválasztásánál döntéseinket a gazdaságosság elve alapozza meg.
- A felszerelésekkel és eszközökkel is fejleszteni kívánjuk tanulóink esztétikai érzékét, ezért a minőség sem hagyható figyelmen kívül a felszerelések, eszközök kiválasztásánál.
- A gyors változások szükségessé teszik, hogy mindenkor nyitottak legyünk az eszközfejlesztések és az ismeretanyag bővülése iránt.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök jegyzékét a Köznevelési törvény és a helyi tanterv alapján elkészítettük.

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM TAGINTÉZMÉNYE
PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM:
HELYI TANTERV
AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA SZÁMÁRA**

Helyi tanterv (2012-es NAT)

A köznevelésről szóló törvény meghatározza, hogy az iskola pedagógiai programot és annak részeként helyi tantervet készít.

A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 7.§-a meghatározza az iskola helyi tantervének tartalmát. A helyi tanterv készítésénél a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet – „a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról” – és az 51/2012.(XII.21.) Kormányrendelet az irányadó.

Tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete – Kifutó rendszer

A	B			C		E		
Évfolyam	Tanuló heti óraszám			Osztályok heti időkerete		Sni tanulók foglalkozásainak száma		
	BA testnevelés nélkül	BB testnevelés	BC órák testneveléssel	CA engedélyezett	CB hittan többletóra	EA értelmi fogyatékos	EC beszéd fogyatékos	EF egyéb
Első évf.	20	5	25	52	1	3	8	3
Második évf.	20	5	25	52	1	3	8	3
Harmadik évf.	20	5	25	52	1	3	8	3
Negyedik évf.	22	5	27	55	1	3	8	3
Ötödik évf.	23	5	28	51	1	3	9	3
Hatodik évf.	23	5	28	51	1	3	9	3
Hetedik évf.	26	5	31	56	1	4	10	4
Nyolcadik évf.	26	5	31	56	1	4	10	4

Kötelező és szabadon tervezhető tanítási órák száma évfolyamonként

	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
Kötelező óra	23	23	22	24	26	25	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	3	3	2	3	3	3
Összesen	25	25	25	27	28	28	31	31

Alsó tagozat helyi tanterve

2013/2014-es tanévben 1. évfolyamon indul

Általános tantervű osztály heti óraterve

Tantárgyak		1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar	Köt.	7	7	6	6
	Szabadon tervezhető	0,5	0,5	0,5	1
Bibliismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Matematika	Köt.	4	4	4	4
	Szabadon tervezhető	0,5	0,5	0,5	1
Környezetismeret		1	1	1	1
Technika		1	1	1	1
Rajz		2	2	2	2
Ének		2	2	2	2
Testnevelés		5	5	5	5
Idegen nyelv	Köt.				2
	Szabadon tervezhető			1	
Informatika	Köt.				
	Szabadon tervezhető	1	1	1	1
Összesen		25	25	25	27

Emelt szintű ének-zenei osztály heti óraterve

Tantárgyak		1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar	Köt.	7	7	6	6
	Szabadon tervezhető	0,5	0,5	0,5	1
Bibliaismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Matematika	Köt.	4	4	4	4
	Szabadon tervezhető	0,5	0,5	0,5	1
Környezetismeret		1	1	1	1
Technika		1	1	1	1
Rajz		2	2	2	2
Ének	Köt.	2	2	2	2
	Szabadon tervezhető	1	1	1	1
Testnevelés		5	5	5	5
Idegen nyelv	Köt.				2
	Szabadon tervezhető			1	
Összesen		25	25	25	27

+ 1 énekkari óra = 4óra/hét

Választott kerettanterv megnevezése

Tantárgyak		A változat	B változat	Emelt szint
Magyar nyelv és irodalom	X			
Angol / Német	X			
Matematika	X			
Informatika	X			
Környezetismeret	X			
Technika	X			
Rajz	X			
Ének		X		X
Testnevelés	X			
Erkölcstan	X			
Bibliaismeret				

Felső tagozat helyi tanterve

2013/2014-es tanévben 5. évfolyamon indul

Általános tantervű osztály heti óraterve

Tantárgyak		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar	Köt.	4	4	3	4
	Szabadon tervezhető	0,5	0,5	1	0,5
Bibliaismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Történelem		2	2	2	2
Angol / Német		3	3	3	3
Matematika	Köt.	4	3	3	3
	Szabadon tervezhető	0,5	1,5	1,5	1,5
Informatika	Köt.		1	1	1
	Szabadon tervezhető	1	0,5	0,5	0,5
Természet- ismeret	Köt.	2	2		
	Szabadon tervezhető		0,5		
Biológia				1,5	1,5
Fizika	Köt.			2	1
	Szabadon tervezhető				0,5
Kémia				1,5	1,5
Földrajz				1,5	1,5
Technika		1	1	1	
Rajz		1	1	1	1
Ének		1	1	1	1
Testnevelés		5	5	5	5
Hon- és népismeret		1			
Osztályfőnöki.		1	1	1	1
Összesen:		28	28	31,5	30,5

2013/2014-es tanévben 5. évfolyamon indul

Emelt szintű ének-zenei osztály heti óraterve

Tantárgyak		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar	<i>Köt.</i>	4	4	3	4
	Szabadon tervezhető			1	0,5
Bibliismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Történelem		2	2	2	2
Angol / Német		3	3	3	3
Matematika	<i>Köt.</i>	4	3	3	3
	Szabadon tervezhető	0,5	1,5	1,5	1,5
Informatika			1	1	1
Természet- ismeret	<i>Köt.</i>	2	2		
	Szabadon tervezhető		0,5		
Biológia				1,5	1,5
Fizika	<i>Köt.</i>			2	1
	Szabadon tervezhető				0,5
Kémia				1,5	1,5
Földrajz				1,5	1,5
Technika		1	1	1	
Rajz		1	1	1	1
Ének	<i>Köt.</i>	1	1	1	1
	Szabadon tervezhető	1,5	1	0,5	0,5
	Szabadon választható	0,5	1	1,5	1,5
Testnevelés		5	5	5	5
Hon- és népismeret		1			
Osztályfőnöki		1	1	1	1
Összesen:		28,5	29	33	32

+1 énekkari óra = 4 óra / hét

Választott kerettanterv megnevezése

Tantárgyak		A változat	B változat	Emelt szint
Magyar nyelv és irodalom		X		
Történelem	X			
Angol / Német	X			
Matematika	X			
Informatika	X			
Természetismeret	X			
Biológia		X		
Fizika			X	
Kémia			X	
Földrajz	X			
Technika	X			
Rajz	X			
Ének		X		X
Testnevelés	X			
Hon- és népismeret	X			
Erkölcstan	X			
Bibliaismeret				

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

Szabadon tervezhető és a szabadon választható órakeret felhasználása:

Általános tantervű osztályok

	Évfolyam	Magyar	Matematika	Ének-zene	Informatika	Idegen nyelv	Természetism.	Fizika
Alsó tagozat	1.évf.	0,5	0,5		1			
	2. évf.	0,5	0,5		1			
	3. évf.	0,5	0,5		1	1		
	4. évf.	1	1		1			
Felső tagozat	5. évf.	0,5	0,5		1			
	6. évf.	0,5	1,5		0,5		0,5	
	7. évf.	1	1,5		0,5			
	8. évf.	0,5	1,5		0,5			0,5

Emelt szintű ének-zenei osztályok

	Évfolyam	Magyar	Matematika	Ének-zene	Informatika	Idegen nyelv	Természetism.	fizika
Alsó tagozat	1.évf.	0,5	0,5	1				
	2. évf.	0,5	0,5	1				
	3. évf.	0,5	0,5	1		1		
	4. évf.	1	1	1				
Felső tagozat	5. évf.		0,5	2				
	6. évf.		1,5	2			0,5	
	7. évf.	1	1,5	2				
	8. évf.	0,5	1,5	2				0,5

Helyi tanterv (2012-es NAT)

Tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete

A	B			C		E		
Évfolyam	Tanuló heti óraszám			Osztályok heti időkerete		Sni tanulók foglalkozásainak száma		
	BA testnevelés nélkül	BB testnevelés	BC órák testneveléssel	CA engedélyezett	CB hittan többletóra	EA értelmi fogyatékos	EC beszéd fogyatékos	EF egyéb
Első évf.	20	5	25	52	1	3	8	3
Második évf.	20	5	25	52	1	3	8	3
Harmadik évf.	20	5	25	52	1	3	8	3
Negyedik évf.	22	5	27	55	1	3	8	3
Ötödik évf.	23	5	28	51	1	3	9	3
Hatodik évf.	23	5	28	51	1	3	9	3
Hetedik évf.	26	5	31	56	1	4	10	4
Nyolcadik évf.	26	5	31	56	1	4	10	4

Kötelező és szabadon tervezhető tanítási órák száma évfolyamonként

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Kötelező óra	23	23	22	24	26	25	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	3	3	2	3	3	3
Összesen	25	25	25	27	28	28	31	31
Választható óra	2	2	2	2	3	3	4	4
Összesen	27	27	27	29	31	31	35	35

Alsó tagozat helyi tanterve

2018/2019-es tanévben 1. évfolyamon indul

Általános tantervű osztály heti óraterve „A”

Tantárgyak		1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar	Köt.	7	7	6	6
	Szabadon tervezhető			0.5	1
Bibliaismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Matematika	Köt.	4	4	4	4
	Szabadon tervezhető			0.5	1
Környezetismeret		1	1	1	1
Technika		1	1	1	1
Rajz		2	2	2	2
Ének		2	2	2	2
Testnevelés		4	4	4	4
	Népművészet	1	1	1	1
Idegen nyelv	Köt.				2
	Szabadon tervezhető	1	1	1	
Informatika	Köt.				
	Szabadon tervezhető	1	1	1	1
Összesen		25	25	25	27

Általános tantervű osztály heti óraterve „B”

2018/2019-es tanévben 1. évfolyamon indul

Tantárgyak		1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar	Köt.	7	7	6	6
	Szabadon tervezhető	0,5	0,5	0,5	1
Bibliaismeret, erkölcstan		1	1	1	1
Matematika	Köt.	4	4	4	4
	Szabadon tervezhető	0,5	0,5	0,5	1
Környezetismeret		1	1	1	1
Technika		1	1	1	1
Rajz		2	2	2	2
Ének		2	2	2	2
Testnevelés		4	4	4	4
Néptánc		1	1	1	1
Idegen nyelv	Köt.				2
	Szabadon tervezhető			1	
Informatika	Köt.				
	Szabadon tervezhető	1	1	1	1
Összesen		25	25	25	27

Emelt szintű ének-zenei, és emelt óraszámú angol osztály heti óraterve

2018/2019-es tanévben 1. évfolyamon indul

Tantárgyak		1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar	Köt.	7	7	6	6
	Szabadon tervezhető				0.5
Bibliaismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Matematika	Köt.	4	4	4	4
	Szabadon tervezhető				0.5
Környezetismeret		1	1	1	1
Technika		1	1	1	1
Rajz		2	2	2	2
Ének	Köt.	2	2	2	2
	Szabadon tervezhető	1	1	1	1
Testnevelés		4	4	4	4
Néptánc		1	1	1	1
Idegen nyelv	Köt.				2
	Szabadon tervezhető	1	1	2	1
Összesen		25	25	25	27

+ 1 énekkari óra = 4óra/hét

Választott kerettanterv megnevezése

Tantárgyak		A változat	B változat	Emelt szint
Magyar nyelv és irodalom	X			
Angol / Német	X			
Matematika	X			
Informatika	X			
Környezetismeret	X			
Technika	X			
Rajz	X			
Ének		X		X
Testnevelés	X			
Erkölcstan	X			
Bibliaismeret				

Általános tantervű osztály heti óraterve
2018/2019-es tanévben 5. évfolyamon indul

Tantárgyak		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar	Köt.	4	4	3	4
	Szabadon tervezhető			1	
Bibliismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Történelem		2	2	2	2
Angol / Német	Köt.	3	3	3	3
	szabadon tervezhető				
	szabadon választható				
Matematika	Köt.	4	3	3	3
	Szabadon tervezhető	0,5	1,5	1,5	1,5
Informatika	Köt.		1	1	1
	Szabadon tervezhető	1	0,5	0,5	0,5
Természet- ismeret	Köt.	2	2		
	Szabadon tervezhető		0,5		
Biológia				1,5	1,5
Fizika	Köt.			2	1
	Szabadon tervezhető				0,5
Kémia				1,5	1,5
Földrajz				1,5	1,5
Technika		1	1	1	
Rajz		1	1	1	1
Ének		1	1	1	1
Testnevelés		5	5	5	5
Hon- és népismeret		1			
Osztályfőnöki.		1	1	1	1
Összesen:		27,5	27,5	31,5	30

Emelt szintű idegen nyelvi osztály heti óraterve
2018/2019-es tanévben 5. évfolyamon indul

Tantárgyak		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar	Köt.	4	4	3	4
	Szabadon tervezhető			1	
Bibliaismeret, erkölcstan		1	1	1	1
Történelem		2	2	2	2
Angol / Német	Köt.	3	3	3	3
	szabadon tervezhető	1	1	1	1
	szabadon választható		1	1	1
Matematika	Köt.	4	3	3	3
	Szabadon tervezhető	0,5	1	1	1
Informatika	Köt.		1	1	1
	Szabadon tervezhető	1			
Természet- ismeret	Köt.	2	2		
	Szabadon tervezhető		0,5		
Biológia				1,5	1,5
Fizika	Köt.			2	1
	Szabadon tervezhető				0,5
Kémia				1,5	1,5
Földrajz				1,5	1,5
Technika		1	1	1	
Rajz		1	1	1	1
Ének		1	1	1	1
Testnevelés		5	5	5	5
Hon- és népismeret		1			
Osztályfőnöki.		1	1	1	1
Összesen:		28,5	28,5	32,5	31

Emelt szintű ének-zenei és emelt szintű idegen nyelvi osztály heti óraterve
 2018/2019-es tanévben 5. évfolyamon indul

Tantárgyak		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar	<i>Köt.</i>	4	4	3	4
	Szabadon tervezhető			1	
Bibliaismeret, erkölcsan		1	1	1	1
Történelem		2	2	2	2
Angol / Német		3	3	3	3
	szabadon tervezhető				
	szabadon választható	1	2	2	2
Matematika	<i>Köt.</i>	4	3	3	3
	Szabadon tervezhető	0,5	1,5	1,5	1,5
Informatika			1	1	1
Természet- ismeret	<i>Köt.</i>	2	2		
	Szabadon tervezhető		0,5		
Biológia				1,5	1,5
Fizika	<i>Köt.</i>			2	1
	Szabadon tervezhető				0,5
Kémia				1,5	1,5
Földrajz				1,5	1,5
Technika		1	1	1	
Rajz		1	1	1	1
Ének	<i>Köt.</i>	1	1	1	1
	Szabadon tervezhető	1,5	1	0,5	0,5
	Szabadon választható	0,5	1	1,5	1,5
Testnevelés		5	5	5	5
Hon- és népismeret		1			
Osztályfőnöki		1	1	1	1
Összesen:		29,5	31	35	33,5

+1 énekkari óra = 4 óra / hét

Választott kerettanterv megnevezése

Tantárgyak		A változat	B változat	Emelt szint
Magyar nyelv és irodalom		X		
Történelem	X			
Angol / Német	X			
Matematika	X			
Informatika	X			
Természetismeret	X			
Biológia		X		
Fizika			X	
Kémia			X	
Földrajz	X			
Technika	X			
Rajz	X			
Ének		X		X
Testnevelés	X			
Hon- és népismeret	X			
Erkölcstan	X			
Bibliaismeret				

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

Szabadon tervezhető és a szabadon választható órakeret felhasználása:

Általános tantervű osztályok „A”

	Évfolyam	Magyar	Matematika	Ének-zene	Informatika	Idegen nyelv	Természetism.	Fizika
Alsó tagozat	1.évf.				1	1		
	2. évf.				1	1		
	3. évf.	0,5	0,5		1	1		
	4. évf.	1	1		1			
Felső tagozat	5. évf.		0,5		1			
	6. évf.		1,5		0,5		0,5	
	7. évf.	1	1,5		0,5			
	8. évf.		1,5		0,5			0,5

Általános tantervű osztályok „B”

	Évfolyam	Magyar	Matematika	Ének-zene	Informatika	Idegen nyelv	Természetism.	Fizika
Alsó tagozat	1.évf.	0,5	0,5		1			
	2. évf.	0,5	0,5		1			
	3. évf.	0,5	0,5		1	1		
	4. évf.	1	1		1			
Felső tagozat	5. évf.		0,5		1			
	6. évf.		1,5		0,5		0,5	
	7. évf.	1	1,5		0,5			
	8. évf.		1,5		0,5			0,5

Emelt szintű ének-zenei és emelt óraszámú és szintű idegen nyelvi osztályok

	Évfolyam	Magyar	Matematika	Ének-zene	Informatika	Idegen nyelv	Természetism.	fizika
Alsó tagozat	1.évf.			1		1		
	2. évf.			1		1		
	3. évf.			1		2		
	4. évf.	0,5	0,5	1		1		
Felső tagozat	5. évf.		0,5	2		1		
	6. évf.		1,5	2		2	0,5	
	7. évf.	1	1,5	2		2		
	8. évf.		1,5	2		2		0,5

Emelt óraszámú és szintű idegen nyelvi osztály heti óraterve

Felső tagozat	5. évf.		0,5			1		
	6. évf.		1			2	0,5	
	7. évf.	1	1			2		
	8. évf.		1			2		0,5

A 2018/2019-es tanévtől bevezetésre kerül az emelt óraszámú és szintű idegen nyelvi oktatás. Elsőtől ötödik osztályig emelt óraszámú, hatodik osztálytól emelt szinten tanítjuk az idegen nyelvet.

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások és nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a pedagógiai programunk II. kötete tartalmazza.

Az osztályok számára engedélyezett heti időkeret felhasználása

A tanuló heti kötelező óraszámú és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret különbözete terhére szervezett foglalkozások:

- Napközis- és tanulószobai foglalkozások
- Szakkörök
- Korrepetálások
- Felzárkóztató foglalkozások
- Tehetséggondozó foglalkozások
- Tehetségfejlesztő műhelyek
- Csoportbontások
- Énekkar
- Sportkörök

Helyi tanterv (2020-as NAT)

Tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete

A	B			C		E	
Évfolyam	Tanuló heti óraszám			Osztályok heti időkerete		Sni tanulók foglalkozásainak száma	
BA testnevelés nélkül	BB testnevelés	BC órák testneveléssel	CA engedélyezett	CB hittan többletóra	EC beszédgyógytér	EF egyéb	
Első évf.	19	5	24	48	1	8	3
Második évf.	19	5	24	48	1	8	3
Harmadik évf.	19	5	24	48	1	8	3
Negyedik évf.	20	5	25	50	1	8	3
Ötödik évf.	23	5	28	56	1	9	3
Hatodik évf.	23	5	28	56	1	9	3
Hetedik évf.	25	5	30	60	1	10	4
Nyolcadik évf.	25	5	30	60	1	10	4

Kötelező és szabadon tervezhető tanítási órák száma évfolyamonként

	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
Kötelező óra	22	22	22	23	26	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	24	24	24	25	28	28	30	30
Emeltszintű ének	2	2	2	2	1	2	2	2
Összesen	26	26	26	27	29	30	32	32

Alsó tagozat helyi tanterve

Általános tantervű osztály heti óraterve
2020/2021-es tanévben 1. évfolyamon indul

tantárgy	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály
magyar	7+0,5	7+0,5	5+1	5+0,5
matematika	4+0,5	4+0,5	4	4+0,5
etika/hittan	1	1	1	1
idegen nyelv	+1	+1	+1	2
környezet			1	1+1
ének	2	2	2	2
vizuális kultúra	2	2	2	1
technika	1	1	1	1
digitális kultúra			1	1
testnevelés	4	4	4	4
tánc	1	1	1	1
kötelező	22	22	22	23
szabadon h. óra	+2	+2	+2	+2
Összesen:	24	24	24	25
szakkörök:				
informatika	1	1		
angol			1	1
énekkar				

Magyarázat:

Az óraszám után írt (+) jelt követő óraszám a szabadon felhasználható órakeretből van.

1-2.osztályban az idegen nyelvi óra helyett informatika is tartható!

Emelt szintű ének tagozatos osztály heti óraterve
2020/2021-es tanévben 1. évfolyamon indul

tantárgy	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály
magyar	7+0,5	7+0,5	5	5
matematika	4+0,5	4+0,5	4	4
etika/hittan	1	1	1	1
idegen nyelv			+1	2
környezet			1	1+1
ének	2+1	2+1	2+1	2+1
vizuális kultúra	2	2	2	1
technika	1	1	1	1
digitális kultúra			1	1
testnevelés	4	4	4	4
tánc	1	1	1	1
kötelező	22	22	22	23
szabadon h. óra	+2	+2	+2	+2
Összesen:	24	24	24	25
szakkörök:				
informatika				
angol	1	1	1	1
énekkar	2	2	2	2

Magyarázat:

Az óraszám után írt (+) jelt követő óraszám a szabadon felhasználható órakeretből van.

1-2.osztályban az idegen nyelvi óra helyett informatika is tartható!

Felső tagozat helyi tanterve a 5/2020-as (I. 31.) NAT alapján

Általános tantervű osztály heti óraterve
2020/2021-es tanévben 5. évfolyamon indul

Tantárgyak		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar	Köt.	4	4	3	3
	Szabadon tervezhető			I	I
Bibliaismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Történelem		2	2	2	2
Állampolgári ismeretek					1
Angol / Német	Köt.	3	3	3	3
	szabadon tervezhető				
Matematika	Köt.	4	4	3	3
	Szabadon tervezhető		I	I	I
Digitális kultúra	Köt.	1	1	1	1
	Szabadon tervezhető				
Természet- ismeret	Köt.	2	2		
	Szabadon tervezhető				
Biológia				1,5	1,5
Fizika	Köt.			2	1
	Szabadon tervezhető				
Kémia				1	2
Földrajz				1,5	1,5
Technika		1	1	1	
Vizuális kultúra		1	1	1	1
Ének		2	1	1	1
Dráma és színház		1			
Testnevelés		5	5	5	5
Hon- és népismeret			1		
Osztályfőnöki.		1	1	1	1
Összesen:		28	28	30	30

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

Általános tantervű osztályok:

	Évfolyam	Magyar	Matematika	Ének-zene	Informatika	Idegen nyelv	Természetism.	Fizika
Alsó tagozat	1.évf.							
	2. évf.							
	3. évf.							
	4. évf.							
Felső tagozat	5. évf.							
	6. évf.		1					
	7. évf.	1	1					
	8. évf.	1	1					

Emelt szintű ének tagozatos osztály heti óraterve
2020/2021-es tanévben 5.évfolyamon indul

Tantárgyak		5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar	Köt.	4	4	3	3
	Szabadon tervezhető			I	I
Bibliismeret, erkölcsstan		1	1	1	1
Történelem		2	2	2	2
Állampolgári ismeretek					1
Angol / Német	Köt.	3	3	3	3
	szabadon tervezhető				
	szabadon választható				
Matematika	Köt.	4	4	3	3
	Szabadon tervezhető		I	I	I
Digitális kultúra	Köt.	1	1	1	1
	Szabadon tervezhető				
Természet- ismeret	Köt.	2	2		
	Szabadon tervezhető				
Biológia				1,5	1,5
Fizika	Köt.			2	1
	Szabadon tervezhető				
Kémia				1	2
Földrajz				1,5	1,5
Technika		1	1	1	
Vizuális kultúra		1	1	1	1
Ének	kötelező	2	1	1	1
	Szabadon tervezhető	I	2	2	2
Dráma és színház		1			
Testnevelés		5	5	5	5
Hon- és népismeret			1		
Osztályfőnöki.		1	1	1	1
Összesen:		29	30	32	32

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

Emelt szintű ének-zene tagozatos osztályok:

	Évfolyam	Magyar	Matematika	Ének-zene	Informatika	Idegen nyelv	Természetism.	Fizika
Alsó tagozat	1.évf.							
	2. évf.							
	3. évf.							
	4. évf.							
Felső tagozat	5. évf.			1				
	6. évf.		1	2				
	7. évf.	1	1	2				
	8. évf.	1	1	2				

- A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgyat heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgy szervezése megvalósulhat projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében, továbbá tömbösítve is. A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.
- ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kettő tanítási órával emelkedhet.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

A kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció során tanulóink váljanak képessé fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezésére és értelmezésére szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint sajátítsák el a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben, és a szabadidős tevékenységekben.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az idegen nyelvi kommunikáció során a tanulóknál olyan képességek fejlődjenek ki, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, mellyel tanulóinkat felkészítjük a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia fejlesztése során ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat adunk, előrejelzéseket teszünk, s irányítjuk cselekvéseinket az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia fejlődése kapcsán tanulóink képessé válnak az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulóinkat,

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi tanulóinkat arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudásukat felhasználva, aktívan vegyenek részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti tanulóinkat abban, hogy megismerjék tágabb környezetüket, és képesek legyenek a kínálózó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

A pedagógiai feladatok megvalósítása

Alsó tagozat

Pedagógiai célok és feladatok:

Helyi tantervünk teljes mértékben biztosítja, hogy az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és a kezdő szakaszában a tanítás-tanulás szervezése játékos formában, a tanulói közreműködésre építve, az érdeklődés felkeltésére, a problémák felvetésére, a megoldáskeresésre és a tanulói képességek fejlesztését szolgáló ismeretek elsajátítására irányuljon. A bevezető és kezdő szakasz oktatásában, nevelésében a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében az iskolánkban oktató tanítók átvezetik a kisgyermeket az óvoda játékközpontú tanulási tevékenységeiből a tantárgy- és tanórarendszerű iskolai tanulás tevékenységeibe. Őrzik és továbbfejlesztik a megismerés, a megértés, így a tanulás iránti fokozott érdeklődést és nyitottságot.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában a bevezető és kezdő szakaszi nevelésünk elemi ismeretek közvetítésével, alapvető képességek és biztos alapkészségek kifejlesztésével a műveltséget alapozza meg, a társas kapcsolatok, a természet, a lakóhely, a régió, majd a tágabb társadalom, a technika és a szellem értékei iránt fogékonyra tesszük a gyermekeket, ezek védelmére tanítjuk őket. A bevezető és kezdő szakasz tanítási-nevelési tevékenységeivel kielégíti a gyermekek játék- és mozgás iránti vágyát, segíti természetes fejlődésüket, érésüket.

A bevezető és kezdő szakaszon folyó nevelés-oktatás a kíváncsiság és az érdeklődés kielégítésén túl kiemelten szolgálja az akaraterő, a kitartás és a felelősségtudat fejlődését, az érzelmek gazdagodását és mélyülését.

Módszereket adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulási szokásokat. Feltételeket teremtünk az egyéni képességek kibontakozásához, az esetleges tanulási nehézségek leküzdéséhez, a gyermekek iskolai pályafutását akadályozó kulturális és szociális hátrányok enyhítéséhez. A tudatosított erkölcsi értékekhez igazodó magatartásminták közvetítésével, a szokások alakításával, a gyermekek jellemvonásainak formálásával biztosítjuk a személyiség fejlődését.

A kisiskolás korosztályunk nevelése a családi és az óvodai nevelés eredményeire épül, annak szerves folytatása. Az iskolánk úgy szervezi tevékenységrendszerét, hogy kedvező feltételeket teremtsen a

gyermek harmonikus testi, lelki, értelmi fejlődéséhez. A pedagógiai munkánk középpontjában az egyéni szükségletekre figyelő fejlesztés áll. Tananyag-feldolgozásunk a megértésre épül, tanulóink a folyamatok aktív részesei.

Az oktatásunk és a nevelésünk léggöyre gyermekközpontú, biztonságot adó és humánus.

A fejlesztés kiemelt területei

A test és a lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével és a mozgáskultúra megalapozásával; a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítésével, szokásainak alakításával; az érzelmi élet gazdagításával; az önismeret fejlesztésével, a reális önértékelés alakításával, a társas kapcsolatok igényének erősítésével.

Az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A szocializáció folyamatainak elősegítése: a személyiség erkölcsi arcúlatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával; a felnőttől való leválás elősegítésével és a kortárskapcsolatok megerősítésével; elemi állampolgári és a minden életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával.

A tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciálás, a művészeti, gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése, fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló fejlesztő értékelés.

Felső tagozat

Pedagógiai célok és feladatok:

Alapozó és fejlesztő szakaszban szervesen folytatjuk a bevezető és kezdő szakaszban elkezdett oktató-nevelő munkát, ismereteken alapuló biztos alapkészségeket és képességeket alakítunk ki, segítjük az életkorhoz és a szellemi fejlettséghez igazodó képzést, a tanulók terhelését képességeikhez igazodva növeljük.

Az alapozó és fejlesztő szakasz egységes rendszert alkot, de a gyerekek gondolkodásának fejlődéséhez, életkori sajátosságaihoz igazodóan mégis két - pedagógiailag elkülöníthető - szakaszra tagolódik. Figyelembe vesszük, hogy az átlagos 10-12 éves (5-6. évfolyamos) tanulókra a konkrét gondolkodás jellemző. Ezért az 5-6. évfolyamokon a képi gondolkodásra alapozó fejlesztést folytatunk. A serdülőkor kezdetétől (7-8. évfolyamon) az elvont fogalmi gondolkodást részesítjük előtérben.

Iskolánkban különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekek tanulnak. A tanulóink érdeklődésüknek, képességeiknek és tehetségüknek megfelelően készülnek fel a középiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

Fő feladatunk a műveltség megalapozása, a személyiség formálása, a közösségek fejlesztése és a nemzeti azonosságtudat kialakítása. A tananyag feldolgozásával, összefüggéseinek feltárásával megalapozzuk a tanulók műveltségét, világszemléletük és személyes világnézetük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Megalapozzuk a középfokon tovább építhető általános műveltséget. Továbbadjuk és megőrizzük az évszázadok alatt kialakított európai, humanista értékeket, ugyanakkor figyelembe vesszük a modernizáció jogos igényeit.

Elősegítjük, hogy a tanulók minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek megalapozásához. Segítjük kialakítani a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, melyek a konstruktív, környezetharmonikus életvezetéshez szükségesek. Fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát.

Megbízhatóságra, becsületességre, őszinteségre, szavahihetőségre neveljük őket. Fejlesztjük a tanulók segítőkészségét, szolidaritását, empátiáját. Hozzájárulunk életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Teret adunk a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak és a munkának. Olyan demokratikus magatartásra készítjük fel a gyermekeket, amelyben az egyén és a köz érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak. Fejlesztjük a közösségeket, az egyes tanulókat felkészítjük a közösségi tevékenységekre, a helyes állampolgári magatartásra.

Kiemelkedő feladatunk a nemzeti hagyományok ápolása, a nemzeti érzés kialakítása. Fejlesztjük a nemzeti azonosságtudatot, beleértve az ország nemzetiségeihez, etnikumaihoz tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakozását. Segítjük a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést. Erősítjük az Európához tartozás tudatát.

Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére nevelünk, eközben figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémák bemutatására.

Alapozó és fejlesztő szakaszban továbbfejlesztjük a tanulóknak a világ megismerése iránti kíváncsiságot, a jól megalapozott tanulási szokásokat, technikákat. Módszereket adunk az önálló ismeretszerzéshez, az ismeretek feldolgozásához, a feladatvégzéshez és a problémamegoldáshoz. Feladatunk a tanuló egyéniségének, önművelésének és együttműködési készségének fejlesztése. Olyan tanulási helyzeteket és ismeretszerzési élményeket kínálunk, melyek lehetővé teszik a megismerés és önművelés örömeinek megélését. Ugyanakkor szembesítjük a tanulókat mind a tantervileg elvárt követelményekkel, mind saját képességei aktuális állapotával.

Megalapozzuk a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására, valamint a környezet iránt érzékeny, környezettudatos magatartás kialakítására.

A fejlesztés kiemelt területei:

A test és lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével a ritmusérzék és hallás fejlesztésével, az egészséges életmódban a tudatosság bemutatásával, az érzelmi intelligencia mélyítésével, gazdagításával, önismeret alakításával, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, társas kapcsolatban, osztályközösségben.

A szocializáció folyamatainak elősegítése: az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggéseinek tudatosítása, az erkölcsi meggyőződés és cselekvés összhangjának felismertetése, a mindennapi életvitellel összefüggő tudás nyújtása.

Az alapképesség továbbépítése: Alapozó és fejlesztő szakaszban az alapozó, képességfejlesztő funkció kerül előtérbe az egyoldalú, ismeretátadó funkció mellett. A tanítás hangsúlya az átadandó ismeretek mennyiségéről a képességek tananyaghoz kapcsolódó fejlesztésére helyeződik át. Az ismeretek feldolgozása, a képességek és képességek fejlesztése - általában minden tanulói tevékenység - során fontos szerepet kap a motiválás.

A tananyag tartalmában a gyakorlatorientáltságot, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítását, a képességek fejlesztését érvényesítjük. Fontos ezért, hogy a tanulóink a megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazhassák, illetve, hogy döntésképeségüket folyamatos gyakorlással fejleszthessék.

A világban való eligazodáshoz a kommunikáció több formáját, módját ismertetjük meg, és használatát gyakoroltatjuk (anyanyelv, matematika, művészetek, informatika).

Az alapozó és fejlesztő szakaszban folyó nevelő-oktató munkánknak megnövekedett felelőssége van a közvetlen emberi érintkezés kultúrájának fejlesztésében. Kellő idő szükséges az élőszóbeliségre, a játék- és viselkedéskultúra formálására, valamint a csak szituációteremtéssel, szoktatás útján fejleszthető képességek gyakorlására. Ugyanakkor a jövőben a világban nőni fog a közvetett kommunikáció (írásbeliség, vizuális kommunikáció és számítógépes érintkezés) szerepe, valamint a nem anyanyelven folyó tájékozódás, munka, tanulás. Az informatika és az idegen nyelvek tanítása és alkalmazása növekvő súllyal van jelen oktatási koncepciónkban.

Tanulási stratégiák megválasztása: Az alapozó és fejlesztő szakaszban a tananyag feldolgozását a tanulók cselekvő részvételével végezzük.

A tanulók felkészültségének és fejlettségi szintjének, valamint a tananyag jellegének megfelelően *korszerű eljárásokat, változatos módszereket, eszközöket, szervezeti formákat alkalmazunk*. Ezt a célt szolgálják az együttműködő tanulási technikák és tanulásszervezési módok.

Lényeges pedagógiai elvünk, hogy az alapozó és fejlesztő szakaszban folyó pedagógiai fejlesztés folyamata az *egyéni képességek*, egyéni haladás üteméhez igazodjon. Ennek érdekében fontos, hogy a szaktanárok tantárgyaik tanítása során megismerik tanítványaik képességeit és törekszenek azok egyénre szabott fejlesztésére. A tanulók értékelésében előtérbe kerül a személyre szóló fejlesztő értékelés és a *pozitív megerősítés*.

Differenciálás, mint módszertani alapelv

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók elzetas ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- válják a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhöz alkalmazkodó
- differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szüks.ges tanári
- segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehets.gük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

SNI tanulók iskolai nevelésének, oktatásának fejlesztő programja

Beszédfigyeltékos tanulók megsegítésére irányuló program

Beszédben akadályozottak, beszédfigyeltékosok azok a gyermekek, akiknél öröklött, veleszületett, szerzett, organikus, funkcionális, pszichés és környezeti okok következtében az átmeneti, illetve tartós hang-, beszéd- és nyelvi zavar gátolja az egyén és a környezete közötti interakciót és alkalmazkodást.

Az akadályozottság megmutatkozhat a hangadásban, a hangzó beszédben, a beszédfigyeltékoság felbomlásában, a beszéd észlelésében, megértésében, kivitelezésében, valamint az írás, olvasás, számolás területén. A beszédfigyeltékos tanulónál a fenti tünetek, a legenyhébb artikulációs eltéréstől az egész kommunikációt érintő súlyos zavarig minden változatban előfordulhatnak.

A kommunikációs nehézségek miatt különböző pszichés eltérések (magatartási zavarok), tanulási akadályozottság is kialakulhat.

A beszéd-rendellenesség felléphet a beszédfigyeltékoság különböző szakaszaiban, de érintheti a már kialakult beszédet, nyelvet is.

Amennyiben a beszédhiba, beszédfigyeltékoság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az oktatás a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a figyeltékoság jellegétől függ, amely lehet:

- beszédfigyeltékos elmaradás:(megkésett/akadályozott beszédfigyeltékos, diszfázia)
- artikulációs zavar: (pöszeség, orrhangzósság),
- beszéddritmus-zavar: (dadogás, hadarás),
- centrális zavar: (disarthria),
- hangképzési zavar: (diszfónia),
- parciális teljesítményzavar: (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- beszédészlelési, megértési zavar.

Az általános iskola első két évfolyamára összpontosul az ismeretszerzés beszéddel összefüggő eszközrendszerének elsajátítása, ezért a különleges gondozás szempontjából – amely elsősorban a módszerbeli és rehabilitációs /rehabilitációs teendőkben fogalmazódik meg.

A fejlesztéshez logopédus végzettség szükséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

Énkép, önismeret:

- erősödjenek pozitív személyiségjegyeik, alakuljon ki önismeretük, fejlődjön önbizalmuk és kudarctűrő képességük, személyiségük váljon harmonikussá,
- a fejlesztést úgy építjük fel, hogy az egész személyiségre irányuljon, a gyermekben reális énkép alakuljon ki, önbizalma, kudarctűrő képessége, feladattudata, kitartása,
- aktivitása, belső motivációja fejlődjön - a tanulót ösztönözzük beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor készítjük fel őt az esetleges visszaesésekre, a maradványtünetekkel való együttélésre,
- a gyermekek állapotuktól függően, nyelvi-kommunikációs zavarai kompenzálása után,
- jussanak el az önállóság általuk elérhető optimális szintjére, képességeik kibontakoztatásával váljanak a társadalom aktív, cselekvőképes tagjává
- a fejlesztés segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek is tudják teljesíteni minden műveltségi területen a minimum követelményeket.

Információs és kommunikációs kultúra:

- a beszédükben akadályozott gyermekek fejlesztésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan folyó oktatásnak.

Tanulás:

- a fejlesztést tervszerűen, tudatosan kell felépíteni: beszédállapot felmérés – egyéni terápiai terv - tudatos módszerválasztás - komplexitás a fejlesztésben – folyamatos kísérés,

- munkánk során nagy hangsúlyt kell fektetnünk a sokoldalú percepciós fejlesztésre: fel kell használnunk, hogy a látási, hallási, kineztiázis, beszédmozgási ingerek, benyomások erősítve fejlődnek,
- tudatosan használjuk ki a transzferhatásokat, megismerve a beszéd fogyatékos tanuló „erős oldalait”, ezekre építve, a fejlesztést különböző átviteli megoldásokkal tegyük eredményesebbé.

Testi, lelki egészség:

- a tanuló motiválása beszédhibája leküzdésére; felkészítése a maradandó tünetek elfogadására, s ezzel való együttélésre.

Felkészülés a felnőtt életre

- tájékoztassuk a szülőket, milyen továbbtanulási lehetőségek állnak gyermekeik előtt - integráltan oktató középiskolák, gimnáziumi tagozatok diszlexiások számára, ezt a tanuló is ismerje meg.

A megvalósítás keretei, eljárásai

A Beszédvizsgáló Országos Szakértői és a Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján iskolánkban együtt neveljük az ép értelmű beszéd fogyatékos és a nem fogyatékos gyermekeket. A gyermekek számára biztosítjuk az ép beszélő környezetet, a sajátos nevelési igényükből fakadó többlétszolgáltatásokat.

A gyermekek fejlesztése inkluzív (befogadó) osztályokban tanítási órákon, tanórán kívül – a sérülés típusától, súlyossági fokától függően egyéni, vagy csoportos - speciális fejlesztő foglalkozásokon, szabadidős tevékenységekben, szakkörökben, valamint napközis foglalkozás keretében történik.

Tanítási órák

Kiemelt szerepet kapnak az anyanyelvi fejlesztés, a testnevelés az ének-zene, a vizuális kultúra a technika és életvitel valamint tánc és dráma tantárgyak.

A megfelelő beszédtechnika kialakítása fontos része az anyanyelvi nevelésnek, ezeket alsó tagozatban a magyar nyelv és irodalom, valamint az ének-zene órákon napi rendszerességgel végezzük.

Az anyanyelvi fejlesztésnél figyelembe véve a sérülés jellegét az egyes műveltségi részterületek más-más hangsúlyt kaphatnak:

- az írás, olvasás előkészítő szakaszának időtartamát növeljük,
- olvasás-, írástanítási módszerként a hangoztató-elemző, illetve a diszlexia-prevenációs módszert használjuk,
- beszéd fogyatékos tanulóknál hosszabb begyakorlási és érési szakaszokat tervezünk,
- az anyanyelvi fejlesztés a kommunikációs szándék megvalósítására törekszünk a nevelés-oktatás minden területén,
- a tantestület tagjai törekszenek, hogy mindig jó beszédpéldát nyújtva, helyes beszédtechnikával kommunikáljanak a gyermekekkel.
- A beszéd-rendellenességgel küzdő tanulóknál gyakran tapasztalhatók a nagy- és finommozgások zavarai, a testtudat a testérzet a testséma kialakulatlansága, a téri tájékozódás fejletlensége is.

A testnevelés, környezetismeret és a művészetek tárgyak jól szolgálják a téri orientáció - mozgás - ritmus fejlesztését, mely hatással van a beszédkoordinációra.

Idegen nyelv oktatásánál körültekintően járunk el, a minősítés alóli felmentés helyett a módszerek változtatását is lehetségesnek tartjuk.

A pedagógusok a szakértői vélemények, alapos megfigyelések, a gyógypedagógus, a fejlesztős pedagógus valamint a pszichológus segítségével, a tanulók egyéni sajátosságainak ismeretében a differenciálás különböző módjait alkalmazzák:

- segítségadásban: a feladat megismétlése a beszéd fogyatékos tanulóknak megfelelő nyelvi szinten,

- a feladatok szintjén: mennyiség, technikai kivitelezés: - írás területén gyereknél, rajzos vagy szóbeli megoldás, illetve szóbeli felelet helyett írásbeli válasz,
- szociális keretek szintjén: párban, vagy csoportban végzett munka oldja az akadályozott tanuló elszigetelődését,
- tanulási stílus szerint: auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a gyermek,
- a célok szintjén: egyes beszéd fogyatékos tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet egy-egy szakasz határára el kell érni, melyre a további szakaszok épülhetnek,
- értékelésben: a tanulót önmagához, fejlődéséhez kell mérni - erre legalkalmasabb a szöveges értékelés.

Pedagógiai célú habilitációs / rehabilitációs foglalkozás

Logopédiai terápia: sérülésspecifikus egyéni vagy csoportos megsegítést foglal magában, egyéni fejlesztési terv alapján.

A logopédus munkájában komplex ellátásra törekszik, feladata a beszéd-rendellenességek kompenzálása, a funkciófejlesztés, az olvasás-, írásvavarok reedukációja.

A terápia nem zárul le a beszédhiba javulásával, megszűnésével, utógondozásra is szükség lehet, amely jelenti a beszédállapot szinten tartását, ellenőrzését, az esetleges visszaesések prevencióját. További cél a másodlagos tünetek megelőzése, a sérült pszichés funkciók fejlesztése.

Az utógondozás sikerét a logopédussal való szoros együttműködés segíti.

A logopédus feladatai:

- a fogadó pedagógusok tájékoztatása a beszéd fogyatékoság típusáról, a gyermek fejlesztési lehetőségeiről, az alkalmazható módszerekről, szakirodalomról,
- a beszédben akadályozott gyermek „erős” és „gyenge” oldalainak bemutatása,
- konzultáció a pedagógussal a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről,
- kapcsolattartás a beszéd fogyatékos gyermek, valamint a befogadó osztály tanulóinak szüleivel,
- kapcsolattartás a habilitációs/rehabilitációs fejlesztésben résztvevő más szakemberekkel a komplex fejlesztés team-munkát igényel (pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő),
- a beszédben akadályozott gyermek orvosi vizsgálatának kezdeményezése.

Tanórán kívüli tevékenységek

Napközis foglalkozások:

- A délelőtti tanítási órákon megszerzett ismereteket itt mélyítjük el, olyan tanulási technikákat alakítunk ki, amelyek lehetővé teszik a megközelítően önálló ismeretszerzést.
- Komplex személyiségformálásra törekszünk, az egyéni sajátosságokat szem előtt tartva.
- A sikeres szocializációhoz szükséges normák, szabályok kialakítására, gyakoroltatására törekszünk.
- Olyan szabadidős tevékenységeket teszünk lehetővé, amelyek jótékonyan hatnak az anyanyelvi fejlettségi szintre: emlékezet-, szerialitás-, szókincs-, gondolkodás-, mozgás-, figyelemfejlesztő játékok.

Szakkörök:

A beszédben akadályozott gyermekek is megtalálhatják iskolánkban azokat a tevékenységeket, szakköri foglalkozásokat, amelyek érdeklődésüknek megfelelnek. Gátolt kommunikációjukban is oldódik a szorongásuk, ha valamilyen területen sikereket érhetnek el.

Iskolánkban működik: kézműves szakkör, mazsorett csoport, tömegsport, torna, énekkar, stb. (ajánlás) mindig a gyermekek és szülők igényeinek: megfelelően.

Szülői értekezletek, fogadóórák:

Ezek az alkalmakon lehetőség nyílik a szülők számára, hogy megismerjék a beszéd fogyatékos gyermek fejlesztése érdekében rájuk háruló feladatokat, életperspektívát. Empátiás készség kialakítására törekszünk a többi gyermek szüleiben, fontos, hogy a szülők is támogassák gyermekeiket a fogyatékos gyermek elfogadásában. Egységes értékrendet kell kialakítani a viselkedés területén, a jutalmazás és büntetés egybehangzó alkalmazása a helyes magatartásformák kialakítása érdekében.

A beszéd fogyatékos tanulók

Műveltségi területek/tan tárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar nyelv és irodalom	Szókincs- és kifejezőképesség fejlesztése; (alapozó szakasztól folyamatosan) írás – olvasás elsajátításához az alapképességek kialakítása; (tiszta artikulációjú beszéd és tudatos figyelem elengedhetetlen); beszéd tartalmi részének továbbfejlesztése; mondatformák kialakítása; szó- és mondatmegértést fejlesztő gyakorlatok; olvasás – szövegértés fejlesztése: artikulált nyelvi magatartás segítése.	Dyslexia – preventív olvasástanítási módszer és tankönyvcsalád hatása (Meixner: Játékház vagy Csabay: Lexi iskolás lesz); hosszabb begyakorlási és érési szakasz szükségességének elfogadtatása; (hiányos készségek fejlesztése folyamatosan szükséges); A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.
Idegen nyelvek	Az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, valamint nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és az írásbeli kommunikáció fejlesztése, figyelembe véve a beszéd fogyatékoság által érintett területeket.	Akusztikus módszer elsőbbsége; (vizuális tévesztések kikerülésének egyetlen lehetősége), dadogók esetében írásbeliség: idegen nyelv értékelése alóli felmentés; (körültekintő, felelősségteljes döntés, konzultáció az érintett pedagógusokkal, szülőkkel).
Matematika	Gondolkodási képességek (rendszeresítés, kombinativitás, deduktív következtetés, induktív következtetés, gondolkodási sebesség). Ez nem különbözik a beszéd fogyatékos gyermekekénél, következtetés, Kommunikációs képességek (nyelvi: nyelvi fejlettség, írott szövegek értésének képessége, szimbólumok azonosítása; vizuális: térbeli viszonyok, rész, egész észlelése, észlelési sebesség). Ezek kisebb-nagyobb mértékben sérültek a beszéd fogyatékos gyermek esetében. Tudásszerző képesség (feladatmegoldó: reakcióidő, számolási képesség, műveletvégzési sebesség; problémamegoldó: problémaérzékenység, eredetiség, kreativitás). Ezek a képességek nagyrészt megegyeznek az ép gyermekek képességeivel, súlyos beszéd fogyatékos gyermekek esetében kisebb-nagyobb eltérések tapasztalhatók. Tanulási képességek (memóriaterjedelem, tanulási sebesség). A kommunikációs képességek korlátozottak voltak.	Differenciált munkaformák: egyéni munka, páros munka. A csoportmunka a differenciálás szempontjából a legfejlettebb munkaforma. A tananyag tartalmak elsajátítása továbbra is a képességfejlesztésen keresztül valósuljon meg. Az értékelés mindig az egyéni képességstruktúra figyelembevételével történjen!

	miatt ezek is sérültek lehetnek a beszéd fogyatékos gyermek esetében.	
Ember és társadalom	Téri, idői tájékozódás, lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, erkölcsi, érzék fejlesztése	Az oktatás folyamán fontos a fokozatosság mellett a gyakorlati bemutatás, illetve az ismeretek szituációs helyzetekben való kipróbálása, az érzelemdús, szubjektív elemeket megmozgató, a mindennapi tapasztalatához köthető társadalmi feladatok szemléltetése, a tanulók közvetlen megszólítása, bevonása a feladathelyzetbe.
Ember és természet,	Lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, logikai gondolkodás, a tanultak alkalmazása új helyzetben, Beszédállapotának reális ismerete (korlátok, lehetőségek), saját értékeinek ismerete, kommunikációs lehetőségeinek és segédeszközeinek ismerete, környezetének megismertetése, önsegítő technikák, személyiségfejlesztés, szocializáció segítése. Foglalkozások ismerete, fogyatékoság jogi lehetőségei, egészségügyi, társadalmi kizárások ismerete	Több szemléltetés, több észlelési terület (vizuális, auditív, kinezteziás, taktilis, motoros kihasználásával a fejlesztési terv alapján), Azonos tevékenység, de az információt közvetítő csatorna (auditív, vizuális, kinezteziás) más, a válaszadás módjainak különbözősége (pl. leírás, rajzolás, dramatizálás). Példa bemutatása, mintaadás, magyarázat. Projekt módszer, cselekedtetésen alapuló tanulás, differenciálás: hozzáférhetőségben, ütem és nehézségi szintben, sorrendben. Szerkezetében (egy-egy tanuló egységeiben kapják az ismereteket, míg mások lépésről lépésre). A tanítás/tanulási folyamatban, a legkisebb lépésekben való haladás elve, melyben minden apró mozzanat pontosan tervezett. Mindvégig hosszabb gyakorlási és bevésési idő biztosítása. Állandó, visszatérő ismétlés, állandó gyakoroltatás (nem korrepetálás!). Analóg gyakorlási sorok rendszeres, folyamatos jelenléte.
Művészetek	Finommozgások speciális fejlesztése; tempóváltások – ritmusok; (beszéd folyamat kialakítását segítik), a ritmus szerepe (beszéd – mozgás – esztétikum), téri orientáció és testséma fejlesztése; (testséma és arányok, esztétikum); tájékozódás térben-időben; (biztos tájékozódási pontok kialakítása, tér-idő kapcsolata), mozgás – ritmus – téri tájékozódás; (beszédkoordináció kialakulására hatnak);	Állandó motiváció elve: konkrétumokhoz kötődő, manipulálható, sokféle szemléltetésre épülő tanítás. Mindig a konkrétumból indított lassú elvonatkoztatás.
Informatika	A tanultak alkalmazása új helyzetben, az iskolai informatikai tantervi ismeretekre alapozott tudás segítése; speciális logopédiai szoftverek megismertetése; betűfelismerés és biztonságos klaviatúra használatának kialakítása; helyesírás javító program használatának alkalmazása / gyakorlása; speciális logopédiai szoftverek önálló alkalmazása	

Életvitel és gyakorlat	Hangsúlyos szerepet kap a beszéd fogyatékos tanuló saját erősségeinek, korlátainak felismerése, elfogadása, ez alapján egy reális jövőkép felállítása. A 7. évfolyamtól kezdődő életvitel és gyakorlat műveltségi terület adta helyes fejlesztési iránnyal jól helyreállítható a beszéd fogyatékos tanulók reális önértékelése és pályaorientációja, főként a tanórán kívüli, kiscsoportos, gyakorlatias és életközeli megismerési és fejlesztési folyamattal.	
Testnevelés és sport	Az izomtónusok és reflexek erősítése, az egyensúly, a mozgáskoordináció javítása. Dominancia kialakítása, szem-, kéz-láb koordináció, keresztpályák működtetése. Vizuo-motoros koordináció, ritmus, szerialitás, tempó kialakítása (ugrálások, úszás, lovaglás). Finommotorika, manipuláció, kéz-, ujjmozgás, grafomotoros mozgás, artikulációs izmok fejlesztése, beszédmotorika, légzőizmok fejlesztése.	A pszichomotoros funkciók fejlődésének kiegyenlítésére szenzomotoros integrációs terápia.

Enyhe fokban értelmi sérült tanulók, a tanulásban akadályozott tanulók fejlesztését segítő program

Az értelmi fogyatékosok egyik csoportját képezik. Az enyhe fokban értelmi sérültek személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/ vagy funkciózavarával függ össze. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése. A tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak azok a tanulók, akiket korábban a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, a köznevelési törvény szerint Szakértői Bizottság enyhén értelmi fogyatékosnak minősített. A tanulásban akadályozott tanulók Helyi Tantervének tartalmi elemeit az SNI kerettanterv határozza meg, melyet az iskola helyi tantervébe (tantárgyanként) indokolt beépíteni, annak szerves részét kell képeznie.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Alsó tagozat

Ebben a két szakaszban a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

A bevezető szakaszban szükség esetén javasoljuk - a közoktatási törvény által biztosított lehetőséggel élve - egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartam tervezését. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíteti a tanulókat. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie.

E két szakaszban nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Felső tagozat

Az alapozó és a fejlesztő szakaszban a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulása folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképesség-zavar) fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetében tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

A tanítás-tanulás folyamatában a **részképességzavarok** körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét soroljuk. E fogyatékoság deficiál - diagnosztikai jellemzője, hogy a részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt célok, feladatok

- Kudarctűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégzése.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.

- Testnevelés és sport műveltségi területen az első tanévben szenzoros integrációs program és/vagy gyógyúszás alkalmazása.
- Önállóságra nevelés.

Kiemelt feladatok diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése,
- hang - betű kapcsolat kialakítása; fonémahallás fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körültekintő olvasása,
- olvasástechnika, tempó fejlesztése,
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató - elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt,
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

A megvalósítás színterei

- minden tanórán,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozáson,
- napközi, tanulószoba.

Kiemelt feladatok diszkalkúlia esetén:

- testséma kialakítása,
- téri relációk biztosítása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés - észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.),
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása,
- gyógypedagógiai segítség speciális módszerekkel, egyéni sajátosságokhoz igazított megjegyzést segítő technikák megtalálása, alkalmazása,
- szerialitás erősítése.

A megvalósítási színterei

- matematika óra,
- napközi, tanulószoba,
- rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozás,

- felzárkóztató foglalkozások,
- szabadidő (képességfejlesztő játékok).

Kiemelt feladatok a részképeségzavar és/vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd / nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számolás elsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:

- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelés folyamatait,
- a motoros képességeket,
- a beszéd és nyelvi készség állandóságát.

A különleges gondozás igényeit gyógypedagógus végzi.

- Tanácsadás osztályfőnöknek, tanítónak, szaktanárnak, szülőnek.
- Együttműködés a pszichológussal.

A megvalósítás színterei

- tanóra,
- napközi, tanulószoba,
- gyógypedagógiai foglalkozás egyéni terápia terv alapján.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar nyelv és irodalom	Alapozás: testkép fejlesztése, figyelem fejlesztése, emlékezet fejlesztése, ritmus, sorrendiség, téri tájékozódáshangok észlelése, differenciálása, ingerek összekapcsolása, szövegemlékezet. A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság, az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízis-szintetizáló módszerrel, az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség	Minden esetben biztosítsunk sikerélményt! A fokozatosság elvét érvényesítsük ezen a területen is, vagyis eleinte segítsük meg munkáját, számára is sikerélményt adó méretből és anyagból induljunk ki, csak egy részfeladatot végeztessünk vele! Sokféle feladattal fejlesszük a gyermek finommozgásait! Egy-egy feladatot csak rövid ideig végeztessünk vele! Olyan olvasástanítási módszert válasszunk, amely minden, az olvasáshoz szükséges készséget fejleszt.
Idegen nyelvek	Egyszerű élethelyzetek játékos modellezése. Információs kommunikációs technika használata. Ritmus, szerialitás, téri tájékozódás, fonológiai tagolás, szövegemlékezet.	Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. Minden esetben biztosítsunk sikerélményt.
Matematika	A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése, matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása, a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása, a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése, a sorozatalkotási képesség, segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.	Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fokozott mennyiségű gyakorlás során, az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása. A diszkalkúlia reedukáció speciális terápia programjainak felhasználása.

Ember és társadalom	Kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. A szociális kompetenciákat ezen időszakban megalapozó attitűdök nem különböznek lényegesen azoktól, amelyek a modern demokráciában a békés és sikeres közösségi együttéléshez általában szükségesek.	Elsődlegesen a kooperatív tanulási technikák alkalmazására helyezük a hangsúlyt, amely együttműködésen, egyenlő részvételen és felelősségvállaláson alapuló közös munka, a feladatmegoldás és tananyag-feldolgozás közös módszere.
Ember és természet,	Olyan szabályrendszer kialakítása a magatartási zavarral vagy hiperaktivitással küzdő tanuló számára, amely betarthatóvá válhat.	
Művészetek	Komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.	
Informatika	A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. A számítógép használhatósága a mindennapokban.	
Életvitel és gyakorlat	Az önkifejezés lehetőségének megteremtése. Nagy- és finommozgások fejlesztése. A fegyelem szükségszerűségének felismerése. Alkotó magatartás kialakítása, fejlesztése.	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy lovaglás, gyógy-úszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt.	

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek

Beilleszkedési tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az alkalmazkodási nehézségek megjelölésére több kifejezés szolgál. Használatos a beilleszkedési zavar, a magatartás rendellenesség, a nehezen nevelhetőség, a feltűnő viselkedés, az elégtelen alkalmazkodás, az érzelmi zavar, a nevelési nehézség.

E fogalommal jelölik mindazon gyerekeket, akik nem alkalmazkodnak az iskolai szabályokhoz, vétének ellenük, illetve kivonják magukat hatásuk alól, magatartásukkal zavarják a tanáraikat és társaikat. Ide tartoznak azok is, akiknek magatartási stílusa közvetíti negatív beállítódásukat az őket körülvevő társas-iskolai környezettel szemben.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek leggyakoribb ismertetőjelei:

- a gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok – tickelés, pislogás, grimaszolás, étvágytalanság, hisztérikus görcsök stb.).

A **magatartászavar** szocializációs zavar, ami a társadalmi beilleszkedéshez szükséges szerepviselkedések és velük kapcsolatos ösztönzések, ismeretek és képességek elsajátításának és alkalmazásának anomáliája; a szociális tanulás gyengesége vagy hibái miatt a társas kapcsolatokban és együttműködésekben fellépő önszabályozási nehézség és zavar megnyilvánulása.

Feladat:

Diagnosztizálni a problémát környezettanulmánnyal, szervezett rendszeres fejlődési nyomkövető megfigyeléssel.

Elemezni a magatartásproblémákat és csoportosítani eredetük, mértékük, tartósságuk, konkrét megjelenésük, károságuk, leküzdhetőségük szerint.

A **beilleszkedési zavar** lehet disszociális, antiszociális és aszociális.

A **disszociális** beilleszkedést a kontaktus, az együttműködés és a kommunikáció gyengesége jellemzi.

Feladat:

Elsődleges korrekciós feladatunk a beilleszkedés elősegítése a kapcsolatfelvételek szorgalmazása.

Az **aszociális** beilleszkedési zavar közösségen kívüliséget jelent. Tapasztalataink szerint az ilyen gyermekek teljesen magukba zárkoznak.

Feladat:

Nevelőmunkánk során alkalmazni a non-verbális fejlesztést és a csoportos játék- és munkatevékenységben folytatott félelemoldást.

Az **antiszociális** beilleszkedési zavar kifejezetten közösséggellenes magatartás megnyilvánulás.

Jellemzője:

- a munka szándékos zavarása
- ellenségeskedés,
- szembeszegülés,
- agresszió.

Feladat:

Mindezek leküzdése a korrekciós nevelő hatásokkal.

Deviáns magatartásúnak tekintjük:

- azt a tanulót, aki nem tartja tiszteletben a köztulajdont, és szándékosan kárt okoz (eltulajdonít),
- aki igazolatlanul mulaszt és csavarog,
- aki veszélyezteteti társai testi épségét,
- aki zaklatja, megfélemlíti társait.

Nagyon fontos a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztése, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre.

Valljuk: a nehezen kezelhető, szociálisan inadaptív gyerek nem azonos a rosszul nevelt gyerekkel.

Legfontosabb pedagógiai feladataink:

- A probléma megfelelő időben történő felismerése, információgyűjtés, szűrés, diagnosztizálás.
- Kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel illetve gondviselőkkel.
- Együttműködés a kortárs csoportokkal.
- Szoros kapcsolat tartása a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal.
- Egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása
- A tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, a képességek szerinti csoportbontás.
- Együtt kell működni az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek.
- Egyéni bánásmód, következetesség alkalmazása.
- Őszinte és hiteles párbeszéd kialakítása tanítványainkkal.
- A pozitív magatartásformák kialakítása, gyakoroltatása.
- A tanuló minél több sikerélményhez jusson a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során.
- Felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások
- Speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog- és alkohol prevenciók foglalkozások.
- Speciális osztályfőnöki órákon személyiségfejlesztő tréning segítségével a gyermek önértékelési és önismereti képességének fejlesztése.
- Fejleszteni tanulóinkban az empátiás és metakommunikációs képességeket
- Fejleszteni a toleranciakészséget, erősíteni az előítélettől mentes magatartást.
- Konfliktuskezelési technikák megismertetése, készségek fejlesztése.
- Tanulóink minél több sikerélményhez juttatása
- Minél *könnyebb* legyen a felső és az alsó tagozat között az *átmenet*.

A **megelőzés** céljából biztosítjuk a szülőknek tanácsadó foglalkozás szervezését, a gyermek - és ifjúságvédelmi felelős fogadóóráján való részvételt.

Beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő gyerekekkel való foglalkozás összetettebb, korrekciós nevelést igényel nemcsak az osztályfőnököktől, a gyermekvédelmi felelőstől, hanem valamennyi pedagógustól. Ehhez a szakszolgálatok, a Nevelési Tanácsadó nyújthat komplex segítséget.

Az osztálytanító és az osztályfőnök elsődleges feladata:

- az ilyen problémákkal küszködő gyermekek felismerése,
- a gyermek előéletének (anamnézisének) megismerése,

- a zavar okainak (amelyek lehetnek szociális és pszichikus eredetűek) szakember segítségével történő feltárása,
 - és ennek alapján a szükséges teendők beépítése a pedagógiai munkába.
- Az egyéni, konkrét korrekciós tervben a pedagógus megtervezi, hogy:
- melyek a tanuló olyan pozitív értékei, tulajdonságai, amelyekre támaszkodhat,
 - melyek azok a tevékenységek, feladatok, amelyek segítségével a tanuló energiái leköthetők,
 - tud-e teremteni számára megbecsült közösségi pozíciót vagy kedvező társas helyzetet,
 - milyen motivációval fejleszti a tanulási tevékenységhez, közösségi élethez kapcsolódó normák betartását;
 - kihez fordul tanácsért (szülő, orvos, barát, osztályközösség stb.),
 - hogyan kíséri figyelemmel, hogy a problematikus gyermek érzelmi életének, társas
 - kapcsolatainak alakulását az iskolában és a családban.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek:

- szoros kapcsolat az óvodákkal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- szükség esetén rendszeres együttműködés az iskolai gyermekvédelmi felelőssel,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás és értékelés megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő, szakszolgálati tevékenység,
- napközi otthoni, tanulószobai ellátás biztosítása,
- családlátogatások (szükség esetén)
- Esélyegyenlőség biztosítása.

Pedagógiai beavatkozás

Iskolapszichológiai ellátás igénybevétele a magatartási, beilleszkedési problémák korai azonosítására.

Szükség esetén átirányítás a Szakértői Bizottsághoz, szakértői vélemény kérése.

Célja: Pedagógiai segítségadás a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon viselkedési problémákkal küzdő tanulóknak.

Feladata: Helyzetfelismerés és helyzetértékelés, egyéni fejlesztési terv kidolgozása, gyakorlatban történő alkalmazása.

Pedagógiai tevékenység:

Tanórán: Differenciált foglalkoztatás, sikerélményhez juttatás. Az önellenőrzés alkalmával, a tanuló önmaga győződik meg tudásának eredményességéről. Önismereti, önértékelési képesség fejlesztése.

Tanórán kívül: Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, tömegsport

Az önismeret és önkontroll kialakításának feladata az iskolai élet minden területén jelen van.

Kapcsolattartás a partnerekkel

- Fontos a kapcsolattartás a szülő, a gyermekvédelem és az egészségügyi szakemberek, valamint az intézmény között.

Sikerkritérium

A tanulók:

- rendszeresen részt vesznek a fejlesztő foglalkozáson, terápiás órákon,
- tanulmányi eredményeikben érzékelhető a fejlődés,
- az elmarasztalások száma csökken,
- a rossz magatartású tanulók aránya iskolai szinten 5% alatt marad.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Intézményünkben az 1. évfolyamtól kezdődően heti 1 órában erkölcsstan/hit- és erkölcsstan tantárgy tanulása kötelező. A szülő a gyermek beiratásakor írásban nyilatkozik arról, hogy mely tantárgy tanulását választja.

Intézményünkben 1. évfolyamon heti 1 órában és kettő délutáni szakköri foglalkozás keretében kezdhetik meg az idegen nyelv tanulását iskolánk tanulói. Iskolánk a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek alapján angol és német nyelv oktatását biztosítja.

A pedagógusválasztás szabályai:

Az iskola a pedagógiai munka tervezéséhez tantárgyfelosztást készít. A tantárgyfelosztást az igazgatóhelyettesek készítik el, ügyelve a pedagógusok egyenlő terhelésére, és figyelembe véve a személyi és tárgyi feltételeket.

Amennyiben azonos szakkört adott tanévben több pedagógus is megszervez, úgy a tanulók élhetnek a pedagógusválasztás jogával intézményünkben.

Az osztályba és csoportba sorolás, csoportbontás elvei

Az osztályba sorolás rendje

Iskolai osztály, csoport:

Az a legalább egy nevelési évre, tanévre alkotott oktatás szervezeti egység, amely meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtására alakul azonos feladat-ellátási helyre járó tanulókból. (Knt. 4§. 21. pont)

Osztályba sorolás

Az első osztályokba az óvodai szakvélemények alapján az iskolaérett gyermekek kerülnek. A csoportok létszámát a Knt. 4. sz. melléklete által meghatározott létszámok alapján alakítjuk ki figyelembe véve az osztályok közötti HHH arányokat.

A szülői elbeszélgetés és tájékoztatás után a gyermek érdeklődésének megfelelően az intézményvezetője dönt az osztályba való sorolásról.

Emelt szintű ének-zenei osztály

Zenei képességmérés alapján kerül a tanuló ebbe az osztályba. Az oktatás-nevelés délelőtt kerül megvalósításra a kötelező és szabadon választható órakeretben. A tanórán kívüli foglalkozások közül az ének-kar kötelező, melynek elfogadásáról a szülő a beiratkozáskor írásban nyilatkozik.

Emelt óraszámú idegen nyelvi osztály

Az oktatás-nevelés délelőtt kerül megvalósításra a kötelező és szabadon választható órakeretben. A tanórán kívüli foglalkozások közül a kettő délutáni szakkör kötelező, melynek elfogadásáról a szülő a beiratkozáskor írásban nyilatkozik.

Napközis csoport

A napközis csoport kialakítása a jelentkezések alapján történik.

Szakkör

Az azonos műveltségterület iránt érdeklődő tanulók csoportja. A tanulók száma max.8-10 fő.

Tehetséggondozó műhely

A Nkt. 27.§. /5/ szerint biztosítjuk a tehetséges tanulók fejlesztését, heti 1 óra keretében a törvény szerint meghatározott létszám figyelembevételével.

Csoportbontás

Az oktatás-nevelés folyamatában a kötelező és választható órákon a következő területeken szervezzük a tanulási tevékenységet csoportbontásban.

Alsó tagozat:

- Informatika tantárgy
- Erkölc/hit-és erkölcesstan

Felső tagozat

- Idegen nyelv
- Informatika
- Matematika
- Magyar nyelv és irodalom
- Erkölc/hit-és erkölcesstan

A csoportbontás szempontjai:

- Tanulói létszám (12-14 fős csoport)
- Tanulmányi teljesítmény (tehetséggondozás, felzárkóztatás)
- Tárgyi feltétel (számítógépek száma)
- Érdeklődés

Nívócsoportos oktatás:

A tanulók képességeinek figyelembevételével történik a csoportok kialakítása.

- Természettudományi tantárgyak (matematika, kémia, földrajz, biológia)
- Társadalomtudományi tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, történelem)

Mindennapos testnevelés

„A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is a legerőteljesebb és legnemesebb eszköze. A sport elsősorban szellemi fogalom. A játék alatt tanítja meg a sport az embert rövid idő alatt a legfontosabb erényekre: az összetartozásra, az önfeláldozásra, az egyéni érdek teljes alárendelésére, a kitartásra, a tettekézségre, a gyors elhatározásra, az önálló megítélésre, a tisztességre és mindennek előtt a fair play a nemes küzdelem szabályaira.” (Szent-Györgyi Albert)

A modern kor és az ezzel együtt-járó technológiák az embert olyan életmódra kényszerítik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi tevékenység romlását is.

a) Törvényi háttér:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 27. § (11) bek.
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról
- 7/2014. (I. 17.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról
- 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet

b) A mindennapos testedzés célja:

- a tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel,
- a mozgásigény fenntartása,
- a mozgáskultúra fejlesztése,

c) A mindennapos testedzés alapelvei:

- minden gyermek minden nap vegyen részt testmozgás programban,
- minden testnevelési órán és minden testmozgási alkalmon történjen meg a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelési órán legyen gimnasztika, benne biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző-gyakorlat

- a testnevelési tananyag egészében vegye figyelembe a gerinc és ízületek védelme szabályainak betartását, a fittség mérés testhelyezeteit és az izomerősítések különböző testhelyezeteit,
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is,
- érvényesüljön a teljes testmozgás-programban a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatása,
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmazzon,
- a testmozgás-program olyan életmód sportokat, életminőség-sportokat tanítson a gyerekekkel, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében.

d) Mindennapos testedzés formái:

- testnevelés óra (1-8. évfolyam)
- gyógytestnevelés (orvosi vélemény alapján)
- könnyített testnevelés (orvosi vélemény alapján)
- iskolai sportkörök
- házi bajnokságok
- játékos egészségfejlesztő testmozgás napközis foglalkozásokon és lehetőség szerint

e) A mindennapos testnevelés biztosítása heti 5 órában:

Az 1.-4. évfolyamon:

Délelőtt:	heti 3 óra	Testnevelés óra
	heti 1 vagy 2 óra	Tánc
Havi tömbösítéssel:	heti 1 óra	Úszás, kerékpár, túra
		Gyógytestnevelés
	sportkör:	-Ügyességi játékok, versengések -Osztályok közötti bajnokságok -futball Napközi: – játékos, egészségfejlesztő foglalkozások

Az 5.-8. évfolyamon:

Délelőtt:	heti 3 óra	Testnevelés óra
	heti 1 óra vagy 2 óra	Tánc
Havi tömbösítéssel:	heti 1 óra	Úszás, kerékpár, túra
		Gyógytestnevelés
	Sportköri foglalkozások	Labdajátékok Atlétika

Azokon a napokon, melyeken a tanulóknak nincs délelőtt testnevelés órája a délutáni sportfoglalkozásokon biztosítjuk a mozgást, testedzést.

A délutáni havi tömbösített 1 óra kiváltható az Nkt. 27. § (11) bek. a)–c) pontjában felsorolt igazolásokkal.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

*„Emberi mivoltunkban mind egyenlők vagyunk
és mindannyiunknak azonosak az emberi jogaink”
Mint emberi lény, senki sem kevesebb a másiknál
A helyét és biztonságát mindenkinek meg kell lennie ezen a földön”
/Pearl Buck/*

A köznevelési törvény kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű tanulók és a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésére-oktatására, lehetőséget adva a pozitív diszkriminációra. A törvény azt célozza, hogy a különböző szociális és kulturális helyzetű gyermekek együtt nevelkedjenek és azonos szintű oktatásban részesüljenek, a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

A nevelőtestület hátránykompenzáló programja közös tartalommal rendelkező, közös módszertant alkalmazó és tárgyi feltételeiben is megújuló. Az esélyegyenlőség, integráció megvalósulásának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az SNI-s, HH-s és HHH-s gyerekek oktatási, nevelési, társadalmi integrációjának biztosítása a hatályos jogszabályokkal rendelkezésekkel összhangban intézményünkre is érvényes.

Alapelveink:

- Minden gyermeknek esélyt adunk ahhoz, hogy képességei a benne rejlő lehetőségeknek megfelelően fejlődjenek, és személyisége kiteljesedjen.
- Értéknek tekintjük a gyermekek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját.
- A gyermeket, hibáival és erényeivel együtt kell elfogadnunk. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a pozitív tulajdonságai megerősödjenek, a hibáit kijavíthassa.
- Az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas, együttműködő, elfogadó környezet kialakítására törekszünk.
- A pedagógusok személyiségjegyei közül kiemelten fontosnak tartjuk a pozitív kisugárzást, az erkölcsi és esztétikai értékek átadását, a toleranciát, az elfogadó, odaforduló, segítő magatartást.
- Együttműködő munkakapcsolatot építünk ki az oktatás ügyében érintett intézményekkel (óvoda, középiskola, szakmai és szakszolgálatok, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek).

Pedagógiai alapelveink alapján dolgoztuk kis a képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítés céljait. Az alapelvek és a célok egységes rendszert alkotnak, melyek áthatják a pedagógiai gyakorlatot.

Céljaink:

- Egyenlő esélyek biztosítása minden gyermek számára, függetlenül családi, szociális és etnikai háttérétől.
- A hátrányos helyzetű, roma és a különleges bánásmódot igénylő gyermekek iskolai sikerességének elősegítése, esélyteremtő minőségi oktatása, az iskolarendszerben való továbbjutásának segítése.
- A tehetséges, az eltérő képességű, hátrányos helyzetű, roma, sajátos nevelési igényű gyermekek együtt, egy időben történő oktatása-nevelése, fejlesztése
- Egyénre szabott pedagógiai eszközök és módszerek alkalmazása, differenciált képességfejlesztés, felzárkóztatás,
- Tehetséggondozás és pályaeorientáció, a képesség és érdeklődés szerinti továbbhaladás segítése
- A továbbtanulás segítése, a növendékek utókövetése

- A pedagógiai hatásfolyamattal, illetve a roma kultúra megismerésével, megismertetésével az etnikai identitástudat kialakulásának erősítése.
- A meglévő hagyományok ápolása, a családi értékek, szokások tisztelete, a szülők segítő kapcsolatának megtartása, erősítése.
- A szocio-kulturális hátrányok kompenzálása olyan pedagógiai és szociális környezet biztosításával, mely pozitívan hat a családi környezetre is.
- Harmonikus, beilleszkedésre képes személyiség formálása, a másság elfogadásával a társadalmi méltányosság kialakítása.
- Elfogadó, „odaforduló”, helyes értékítélettel és a kisebbségek iránti toleranciával rendelkező, segítséget adó magatartás az iskolaközösség minden tagja részéről.

Társadalmi szakmai környezettel való együttműködés

Célja:

- Az integrációs programban résztvevők érdekében a partneri viszony kialakítása, erősítése
- A tanulók fejlődésének, előmenetelének segítése
- Az indokolatlan hiányzások csökkentése
- Az általános iskola 8 osztályának elvégzése
- Továbbtanulás a középiskolában

Együttműködések, partnerségi kapcsolatok

Partneri célcsoport	Kapcsolatépítés célja	Formái
Szülői ház	Szorosabb együttműködés a gyermek fejlesztése érdekében	Szülői értekezlet Fogadóóra
Óvoda	Óvoda-iskola átmenet csökkentése	OVISULI Munkaközösségek
Gyermekjóléti szolgálat	Együttműködés a hátrányok csökkentése	Esetmegbeszélés
Szakszolgálat	Tanulási nehézségek, magatartási zavarok szűrése Logopédiai fejlesztés Gyógytestnevelés Gyógypedagógiai Pszichológiai terápia	Írásbeli felterjesztés Foglalkozások Terápiás kezelések
Szakértői bizottság	Szakértői vélemény kérése	Vizsgálati kérelem
Középfokú oktatási intézmények	Tanulók középiskolai utókövetése	Visszajelzés kérése az elért eredményről
Civil szervezetek – Polgárőrség	Nevelő-oktató munka segítése	Előadások csoportfoglalkozások
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Tankötelezettség teljesítése Híd a család és az iskola között	Kerekasztal rendezvények

Óvoda-iskola közötti átmenetet segítő tevékenységek ütemterve

Tevékenység	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
OVISULI munkaközösség értekezlete	X										
Óvónők látogatása az iskolában	X										
OVISULI munkaközösség foglalkozása		X									
Leendő elsősök látogatása az iskolában			X								
Iskolások karácsonyi műsora az ovisoknak				X							
OVISULI munkaközösség foglalkozása					X						
Sport délután az ovisoknak						X					
Szülői értekezlet az óvodában							X				
Nyílt órák az ovisoknak és szüleiknek							X				
Iskolai beiratkozás								X			
Nyílt órák az óvodában								X			
OVISULI munkaközösség foglalkozása									X		
Gyógyafióka tábor											X

A tanítás-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok

1.1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés

Cél: Önálló tanulásra szoktatás

Az önművelési igény felkeltése

Feladat: A tanulási technikák megismertetése
"A tanulás tanítása"

Fejlesztés módja: differenciált munka
Egyénre szabott feladatok
csoportmunka
dys-prevenációs programok

Fejlesztés helyszíne: tanóra
egyéni és kiscsoportos fejlesztés

1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Tantárgyi képességfejlesztő programok

Cél: Elemi műveltségbeli alapozás

A HH-s tanulók érettségire adó középiskolába való juttatása

Feladat: Alapvető készségek és képességek biztos elsajátíttatása

1.3. Fejlesztés módja: Egyéni bánásmód (egyéni fejlesztés)

Felzárkóztatás

Differenciálás

Szakkör

Fejlesztés helyszíne: tanóra

napköziotthon, tanulószoba
korrepetálás:

1.4. Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő programok

Cél: Az egyén és a közösség helyes viszonyának formálása, a tanulók társas kapcsolatainak gazdagítása

Feladat: Pozitív érzelmi légkör megteremtése

Helyes konfliktuskezelés, másság elfogadása, öntevékenység fejlesztése

Fejlesztés módja: beszélgetőkör
közösségfejlesztő játékok
szituációs gyakorlatok

Fejlesztés helyszíne: tanórák
szabadidős programok
szakkörök
sportkör
rendezvények

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli szabadidős tevékenységek

Cél: A tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztése
Szabadidő hasznos eltöltése

Feladat: Sokféle szabadidős tevékenység felkínálása

Fejlesztés módja: beszélgetőkör
napközi, tanulószoba programjai

Fejlesztés helyszíne: rendezvények
programok

3. Integrációt segítő módszertani elemek

Cél: Drámapedagógiai elemek alkalmazása a tanórákon
Kooperatív módszer elsajátíttatása
Projekt oktatás

Feladat: Verbális és metakommunikációs eszközök megismerése

Irodalmi műveken és életből vett helyzetek elsajátításával kapjanak segítséget az életkornak megfelelő testi-lelki harmónia megteremtéséhez

Együttműködési készség kialakítása

Egyes témák projektekben való feldolgozása

Mód: drámajáték
kommunikáció-fejlesztés módszerei
ismeretelsajátítás, gyakorlás

Helyszín: tanítási óra
tanórán kívüli tevékenységek

4. Műhelymunka- tanári együttműködés

Cél: Hospitálásra épülő tanári együttműködés kialakítása

Feladat: Egymás munkájának megismerése
Együttműködés fejlesztése

Területei: tanmenet, óravázlat készítésének segítése
egyéni fejlesztési tervek készítésének segítése
egységes követelmény, szokásrendszer kialakítása

5. Kompetencia alapú értékelési rendszer

Cél: Egyénre szabott, rendszeres értékelés

Feladat: Háromhavonta kötelező értékelési rendszer megvalósítása
Tanuló- szülő-pedagógus kapcsolatának fejlesztése

Módszer: megbeszélés

Résztevők: szülők

tanuló
pedagógus (mentor)
gyermekvédelmi felelős

6. Multikulturális tartalmak

Cél: Népek kultúrájának, hagyományainak megismerése

Feladat: Helyi cigánymesterségek megismerése
Irodalmi alkotások megismerése, megtanulása
Hagyományápolás-népszokások

Mód: előadás
interjú
gyűjtőmunka

Helyszín: tanórák
tanórán kívüli programok

7. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

Cél: Bukások, évisméltések számának csökkentése
A HH-s tanulók sikeresen fejezzék be az általános iskolát
Pályaorientáció, továbbtanulás segítése

Feladat: Tanulási technikák, módszerek megismertetése
Alapkészségek fejlesztése
Ismerkedés a szakmákkal, látogatás a középiskolában

Sikerkritérium

- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó HH-s tanulók száma
- Csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma
- Nő az érettségi t adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma
- Javul a kompetenciamérésben elért eredmény

Magyar nyelv és irodalom

A tanulási képesség fejlesztése

1-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
Az önálló feladatvégzés egyes lépéseinek megalapozása: könyvtárlátogatás, az iskolai könyvtár tér és állományszerkezetében való eligazodás, könyvkölcsönzés, gyermeklexikonok használata.	Az önálló feladatvégzés egyes lépéseinek elkülönítése és gyakorlása: könyv-kölcsönzés, hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismerése, a könyvtárhasználat alapjai.	Az önálló feladatvégzés, információszerzés módszereinek megismerése, gyakorlása: lexikonok, szótárak korosztálynak készült segédkönyvek használata A tanult anyag bővítése különböző információhordozókból, az iskolai könyvtár eszköztárának használata
Tapasztalatszerzés: ismeretek, adatok, információk gyűjtésében /könyv-és könyvtárhasználat, verbális és képi információk feldolgozásában.	Tapasztalatgyűjtés: különböző információhordozók működéséről, használatáról. Az önálló ismeretszerzés gyakorlása (könyvek keresése megadott témához, gyermekeknek szóló	Tapasztalatszerzés: a különböző könyvtártípusok adta lehetőségek megismeréséről és alkalmazásáról a tanulási folyamatban és a közhasznú tájékozódásban.

	ismeretterjesztő művek és lexikonok, szótárak használata, jegyzetelés, lényegkiemelés).	Adatok gyűjtése, elrendezése és a kitűzött célnak megfelelő felhasználása, források jelölése. Az információ kritikus befogadásának megalapozása.
--	---	---

Informatika

Könyvtári informatika

1-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
A főbb dokumentum- fajták meg- különböztetése, adatainak megállapítása..	A médiumok megkülönböztetése (közlésmód, információs érték,) és irányított feldolgozása	A tanulmányi problémának megfelelő médium kiválasztása és feldolgozása a forrásfelhasználás algoritmusának és etikai szabályainak alkalmazásával.
Felfedező keresés az életkornak megfelelő információhordozókban	Egyszerűbb irányított forrás- és információkeresés direkt eszközökben és a helyi adatbázisban. Tanulmányi feladathoz keresőkérdések megfogalmazása.	Irányított forrás- és információkeresés direkt és indirekt tájékoztató eszközöknek megfelelő keresési módszerek alkalmazásával. Keresési szempontok kifejezése a tanult kódrendszer segítségével.

Ember és társadalom /alsóban: magyar, felsőben: történelem szakórán/

Fejlesztési feladatok: Ismeretszerzés, tanulás

1-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
A műveltségi területhez kapcsolódó szövegek értő olvasása. Kulcsszavak és kulcsmondatok keresése a témához kapcsolódó gyermeklexikon szócikkeiben. Az olvasottak felhasználása új feladathelyzetekben.	A műveltségi területhez kapcsolódó ismeretterjesztő és kézikönyvek szövegeiben kulcsszavak, kulcsmondatok keresése. Információk gyűjtése adott témához iskolai vagy közművelődési könyvtárban	Információk gyűjtése adott témához iskolai vagy más könyvtárban, médiatárban, interneten. A gyűjtött adatokról rövid tartalmi ismertető készítése, felhasználása új feladathelyzetekben.

Ember a természetben /alsóban: természetismeret, felsőben: természetismeret, földrajz szakórán /

Természettudományos megismerés, információszerzés-és feldolgozás, az információ kommunikálása.

1-4.évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
Tájékozódás az egyszerűbb természettudományos forrásanyagokban tanítói és könyvtárosi segítséggel	Az iskolai nyomtatott ismerethordozók /lexikonok, enciklopédiák, atlaszok/ használata csoportmunkában a megismerési folyamatban. Tájékozódás, az egyéb információs anyagokban tanári segítséggel.	A megismerési folyamatban a nyomtatott ismerethordozók önálló használata. A számítógéppel támogatott együttműködő tanulás alkalmazása földrajzi-környezeti témájú digitális

	Ismerkedés az internetalapú szolgáltatások elérésének módjaival.	tananyagokkal, internet segítségével. A megszerzett információk megosztása másokkal.
--	--	---

Ellenőrzés - értékelés

Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja:

- rendszeres munkára szoktatás, motiválás, felkészítés a továbbtanulásra
- tájékozódás a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának szintjéről
- visszajelzés a szülőknek, a tanulónak a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról
- az önértékelés képességének kialakítása
- személyiség fejlesztése
- a tanulók minősítése

Alapelvünk, hogy az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen:

- folyamatos, rendszeres, tervszerű
- kiszámítható, nem kampányszerű
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét is
- módszertanilag változatos
- konkrét, objektív
- igazságos, szükség esetén méltányos
- személyre szóló
- fejlesztő, ösztönző jellegű
- az értékelés kritériumait ismerjék a tanulók, végezzenek ön- és társ értékelést
- külön kerüljön értékelésre az önálló és a csoport tevékenység, teljesítmény
- az osztályozás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

Az ellenőrzés és értékelés során figyelembe kell vennünk:

- a tanulók életkori sajátosságait,
- a tantárgy jellegét,
- a tanuló önmagához viszonyított fejlődését

A tanulók teljesítményének vizsgálata

Értékelési típusok

	Diagnosztikus	Formatív	Szummatív
Célja	a tanuló / a közösség kiindulási szintjének, összetételének megismerése	az oktatási-nevelési folyamat szabályozása	az oktatási-nevelési folyamat eredményének rögzítése,
Feladata	részletes információszerzés a tudásszint / képességek / neveltség állapotáról	korrekció, segítségnyújtás biztosítása	a létező és az elvárt teljesítmény összevetése
Funkciója	az oktatási-nevelési ciklus tervezésének segítése (állapotfelmérés alapján fejlesztés tervezése)	a tanuló haladásának elősegítése (visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz: hibaaazonosítás, segítségnyújtás)	újabb minőségi jegyekkel az oktatási-nevelési folyamat fejlesztésének elősegítése
Időpontja	a tanítási szakasz elején esetleg végén (tananyagegység kezdetekor, probléma felmerülésekor, stb.)	a tanítási folyamat közben	a tanítási-tanulási szakasz végén témazárók, dolgozatok év végi felmérés

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanulók *tanulmányi* munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetén a következő módon történik

Az értékelés történhet:

- érdemjeggyel, osztályzattal,
- minősítési kategóriákkal,
- szövegesen.

<u>Érdemjegy, osztályzat:</u>	Elégtelen	(1)
	Elégséges	(2)
	Közepes	(3)
	Jó	(4)
	Jeles	(5)

Minősítési kategóriák:

KIVÁLÓAN TELJESÍTETT	(kt)	(5)
JÓL TELJESÍTETT	(jt)	(4)
MEGFELELŐEN TELJESÍTETT	(mt)	(3)
FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL	(fsz)	(2)

A szöveges értékelés:

- A minősítés tartalma tantárgyanként az egyéni értékelőlapon megtalálható.
- A szülő tájékoztatása a gyermeke előmeneteléről a tájékoztató füzetben lévő értékelő lappal történik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése a Knt. 56.§ (1.) bekezdése alapján szöveges értékeléssel történik.
- A minősítési kategóriák szükség esetén érdemjegyre válthatók.

Alsó tagozat

1. osztályban:

- Félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét szövegesen értékeljük.
- Év közben:
 - Minden tantárgy esetében egyéni szimbólummal és minősítési kategóriák rövidítésével értékelünk.

2. osztályban:

- Félévkor: a tanulók teljesítményét, előmenetelét szövegesen értékeljük.
- Év közben:
 - I. félévben: Minden tantárgy esetében egyéni szimbólummal és minősítési kategóriák rövidítésével értékelünk.
 - II. félévben: Minden tantárgy esetében érdemjeggyel értékelünk.
- Év végén: a tanulók teljesítményét minden tantárgy esetében osztályzattal értékeljük.

3. osztályban:

- Félévkor és év végén a tanulók teljesítményét minden tantárgy esetében osztályzattal értékeljük.
- Év közben:
 - Minden tantárgy esetében érdemjeggyel értékelünk.

4. osztályban:

- Félévkor és év végén a tanulók teljesítményét minden tantárgy esetében osztályzattal értékeljük.
- Év közben:

- Minden tantárgy esetében érdemjeggyel értékelünk.

Bibliaismeret tantárgy értékelése

A kötelezően választható bibliaismeret tantárgy értékelése során az általános iskola 1.évfolyamában, valamint a 2.évfolyam első félévében szöveges értékelést, a 2. év végétől pedig osztályzatokat kapnak a tanulók. A fakultatív bibliaismeret oktatás során nem értékeljük a tanulókat, a bizonyítványban jelezzük, hogy részt vettek a bibliaismeret órákon.

Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatokat adjunk, ne legyen kötelező házi feladat. A memoriterek is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódhatunk, vagy projektfeladatokat adhatunk, s a projektmunkát értékelhetjük a témakör végén. Azonban ügyelnünk kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.

Az 1.és 2. évfolyamon a tanuló szöveges értékelése:

Jól megfelelt:

- tudása pozitívan értékelhető
- teljesítménye kiemelkedő
- órai aktivitása példamutató
- szorgalmi feladatokat végez
- példaként állítható a közösség elé

megfelelt:

- tudása ingadozó
- képességei alatt teljesít
- az órákon passzív, nem vesz részt a közösségben
- önállóan, irányításra szorul

nem felelt meg:

- ismeretei nem érik el a korosztályától követelhető minimális szintet
- ennek megváltoztatására nem is törekszik
- az órákon passzív, nem motiválható

Felső tagozat

Minden évfolyamon

- Félévkor és év végén:
 - Osztályzatot alkalmazunk a minden tantárgy és modul értékelésekor.
- Év közben:
 - Érdemjegyet alkalmazunk minden tantárgy és modul értékelésekor.

A tanulmányi munka értékelése

- Tantestületünk az értékelés rendszerességét előtérbe helyezve szabályozza a minimális érdemjegyek számát. A tanulónak a félévi és az év végi értékeléskor rendelkeznie kell havonta annyi érdemjeggyel, mint a tantárgy heti óraszámának 50%-a. Az év végi osztályzat legyen összhangban az évközi érdemjegyekkel.
- Tantárgyi bontás nélkül tanított műveltségterület értékelésekor egy érdemjegyet, osztályzatot adunk.

- BTMN és SNI tanulók értékelése esetén a Nkt. 56.§ az irányadó.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók témazáró dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők.

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30%	Elégtelen (1)
31-50%	Elégséges (2)
51-74%	Közepes (3)
75-89%	Jó (4)
90-100%	Jeles (5)

A félévi osztályzatok azt mutatják, hogy:

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek,
- és a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy:

- A tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők

- Jeles (5)** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította és alkalmazza.
- Jó (4)** Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- Közepes (3)** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- Elégséges (2)** Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- Elégtelen (1)** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az érdemjegy bejegyzésének formái (elektronikus napló, tájékoztató füzet):

- piros szín: témazáró dolgozatok, a tanulmányi átlagba beszámított értéke 200 %
- fekete szín: szóbeli feleletek
írásbeli feleletek
gyakorlati jellegű feladatok (rajz, testnevelés, technika, ének)
gyűjtőmunka
szorgalmi feladatok, kiselőadások
füzetek rendje, külalak

Ellenőrzés és értékelés módjai

- Szóbeli felelet (fogalmak, szabályok, törvények, kísérletek leírása, vers, összefüggések, feladatmegoldás)
- Írásbeli munka (házi feladat, írásbeli felelet, feladatmegoldás, témazáró dolgozat)
- Gyakorlati munka (munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény)
- Önálló kiselőadás
- Tanórai aktív munka
- Projekt munka
- Tanulmányi versenyek

Iskolai írásbeli beszámoltatások:

- Írásbeli beszámoltatások formái:
 - Írásbeli felelet
 - Felmérés, témazáró dolgozat
- A dolgozatokat százalékoljuk, értékeljük.
- A nevelők a felmérések és témazáró dolgozatok megírása előtt egy héttel tájékoztatják a tanulókat a dolgozat írásának időpontjáról. A dolgozatot egy héten belül kijavítják a tanítók, szaktanárok.
- A nevelőtestület összehangolja a dolgozat írásának időpontját. Egy napon 2-nél több dolgozatot nem írhatnak a tanulók. A nevelők a dolgozatokat ellenőrző feladatlapra, vagy dolgozathalmazba íratják.
- A felmérések, témazáró dolgozatok hangsúlyosabb szerepet töltenek a tanulók tudásának értékelésében, mint az órai beszámoltatások.

Egyéni tanrend alapján tanulók teljesítményének ellenőrzése, értékelése

- Az egyéni tanrend alapján tanulók oktatásához elkészített tanmenet, fejlesztési terv összeállításakor a tanulóról kapott szakértői javaslatot kell figyelembe venni.
- Év elején a tanulóval ismertetni kell tantárgyanként a követelményeket.
- Év közben a számonkérés formái felelt, témazáró dolgozat, írásbeli számonkérés.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesíti.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanuló év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják el.
- A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégéses” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- A Köznevelési törvény 57.§ (1.) értelmében a szülő kérésére engedélyezhető a tanuló részére az iskola évfolyamának megismétlése legfeljebb egy alkalommal, abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne.
- A második – nyolcadik évfolyamon magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól,
 - az iskola igazgatója engedélyezte hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítette,
 - az adott tantárgyból a tanítási órák 30%-áról hiányzott,
 - egyéni tanrend alapján tanuló volt.

- Egyéni tanrend alapján tanulók félévkor és év végén kötelesek osztályozóvizsgát tenni.
Tantárgyak:
 - 1-4.osztályosok: matematika, magyar nyelv és irodalom, környezetismeret
 - 5-6.osztályosok: matematika, magyar nyelv és irodalom, természetismeret, történelem, idegen nyelv
 - 7-8.osztályosok: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, biológia, fizika, földrajz, kémia, idegen nyelv

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Törekszünk az értékelés során:

- az objektivitásra,
- a pozitív megerősítésre,
- a fejlesztő, ösztönző jellegére.
- az igazságosságra,
- a kiszámíthatóságra,
- a fokozatosságra,

Jutalmazás formái

A tanulmányi, magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét tanulmányi, sport, kulturális, diákmozgalmi tevékenységgel erősítő tanulókat jutalomban részesítjük.

- A szaktanár szóbeli dicsérete
- A szaktanár írásbeli dicsérete
- Az osztályfőnök szóbeli dicsérete
- Az osztályfőnök írásbeli dicsérete
- Kollégium és napközis nevelő dicsérete
- Nevelőtestületi dicséret: több tantárgyból kiemelkedően teljesítő tanuló részére
- Igazgatói dicséret: kimagasló eredmény esetén és jutalomkönyv év végén a nevelők, szülők és tanulók közössége előtt
- Házi versenyek győzteseinek jutalmazása iskolai ünnepélyen a nevelők és a tanulók közössége előtt
- Az egész évben tartó tanulmányi versenyek, bajnokságok eredményeiről az iskolai faliújságokon keresztül folyamatosan tájékoztatjuk tanulóinkat
- Jó tanuló, jó sportoló cím kiemelkedő tanulmányi és sportmunkáért, példamutató magatartásért
- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók könyvjutalmat kapnak a tanévzáró ünnepélyen
- Az iskolán kívüli versenyeken eredményesen szereplő tanulók dicséretben részesülnek
- Alapítványi ösztöndíj. kuratórium döntése tanulói pályázatok alapján

Szaktanári dicsérettel értékeljük:

- A szaktárgyi versenyen elért jó eredményt
- Vetélkedőn nyújtott jó teljesítményt
- Énekkari munkát
- Sport terén elért jó teljesítményt

Osztályfőnöki dicsérettel értékeljük:

- Példás közösségi munkát

Igazgatói dicsérettel jutalmazzuk:

- Megyei, országos, baptista intézmények által szervezett versenyeken elért 1- 6. helyezést
- Az iskola hírnevét öregbítő tevékenységet

Nevelőtestületi dicséret adható:

- Példamutató magatartásért, kiemelkedő tanulmányi munkáért tanév végén.

Elmarasztalás formái

A tanulmányi kötelességeit nem teljesítő, a házirendet megszegő, igazolatlanul mulasztó, az iskola jó hírnevének ártó tanulót elmarasztaljuk.

- A szaktanár szóbeli figyelmeztetése
- A szaktanár írásbeli figyelmeztetése
- Az osztályfőnök szóbeli figyelmeztetése
- Az osztályfőnök írásbeli figyelmeztetése
- Az osztályfőnöki intő
- Az osztályfőnöki rovó
- Napközis nevelő figyelmeztetése
- Kollégiumi vezetői figyelmeztetés, intő, megrovás
- Igazgató figyelmeztetése
- Igazgatói intő
- Igazgatói megrovás
- Fegyelmi eljárás

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése

Az értékelést, minősítést az osztályfőnökök havonta végzik, meghallgatva a tanulók véleményét a javaslat kialakításához. Az osztályban tanító pedagógusok negyedévente közösen értékelnek, félév és tanév végén pedig minden évfolyamon osztályozó értekezleten döntenek a magatartás, szorgalom minősítéséről.

1. évfolyamon, és a 2. évfolyam féléléig a tanuló magatartását, szorgalmát szövegesen értékeljük. A továbbiakban évközben érdemjeggyel, év végén minősítési fokozattal értékelünk.

Minősítési fokozatok a magatartás értékelésénél

PÉLDÁS:

- Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi.
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal; azokat teljesíti.
- A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat.
- Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú.
- Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben.
- Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes.
- Megnyilvánulása őszinte.

JÓ:

- Az a tanuló, akire a jóindulatú passzivitás jellemző.
- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi.
- A házirendet igyekszik betartani.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

VÁLTOZÓ:

- Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt.
- Viselkedésével szemben kifogás merül fel.
- Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen.
- Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész.
- Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó.
- Fegyelmezési fokozata: egy vagy több írásbeli osztályfőnöki vagy szaktanári figyelmeztetés.
- Legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés.

ROSSZ:

- Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek;
- A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja;
- A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik;
- Semmilyen megbízást nem vállal, a rábízott feladatokat biztatásra sem teljesíti;
- Legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói intés és megrovás.

Minősítési fokozatok a szorgalom értékelésénél

PÉLDÁS:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik.
- Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre.
- Többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el.
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig készül, figyel, érdeklődő.
- Aktívan kapcsolódik be az órán folyó munkába, házi feladatait mindig lelkiismeretesen elvégzi.
- Osztálytársait időközönként segíti a tanulásban.

JÓ:

- A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatát pontosan elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik.
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát.
- Általában felkészül, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű.

VÁLTOZÓ:

- Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást.
- Önállóan csak biztatásra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- Munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt, ezért tudása hiányos.
- Képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében.

HANYAG:

- A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el.
- - Képességeihez, a körülményekhez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében.
- - Munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan, hibáinak kijavítására még biztatás ellenére sem törekszik.

- Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz, gyakran otthon hagyja felszerelését.
- - Érdéktelenség, teljes közömbösség jellemzi.

Tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Bevezetés

A tanulók fizikai állapotának mérése nem cél, hanem eszköz, az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek tervszerű, tudatos, fokozatos fejlesztése.

A fizikai fittség pontos mérési eredménye fontos a pedagógusok, az egészségügyi dolgozók, a politikai döntéshozók és mindazok számára, akiknek a mérési eredmények biztosítják a szükséges alapot az egyéni és általános fittség javítását célzó bármilyen program vagy irányelv kialakításához. A Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt rendszert (NETFIT) alkalmazzuk az 5-8.évfolyamon.

NETFIT vizsgálati módszer tartalma:

- Testösszetétel és tápláltsági profil
 - testtömeg
 - testmagasság,
 - testzsír-százalék mérése
- Aerob fitsségi (állóképességi)profil
 - állóképességi ingafutás
- Vázizomzat fitsségi profil
 - ütemezett hasizomteszt-hasizomzat ereje és erő-állóképessége
 - törzsemelés teszt-törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
 - ütemezett fekvőtámasz teszt- felsőtest izomereje
 - kézi szorítóerő mérése-kéz maximális szorítóereje
 - helyből távolugrás teszt-alsóvégtag robbanékony ereje
- Hajlékonysági profil
 - hajlékonysági teszt-térhajlító izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A fizikai fittség méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs elvégzéséhez, a mérési eredmények rögzítéséhez intézményünk a NETFIT elektronikus felületét használja. Eredmények értékeléséhez a tesztrendszer ad útmutatást, a kiértékelést követően a testnevelők elkészítik a tanulók, csoportok fejlesztési programját.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározása

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott anyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség és képességfejlesztés), valamilyen tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Új anyag, illetve anyagrész feldolgozása nem adható fel házi feladatként – kivétel a gyűjtőmunka, kiselőadás, kötelező olvasmány
- A nevelő adhat a tanulónak otthoni felkészülésre szóbeli vagy írásbeli házi feladatot a hét bármely napján. Elkészítését ellenőrzi.
- A házi feladat adjon lehetőséget a differenciálásra (a különböző képességű tanulók szintjüknek megfelelő feladatot kaphatnak)
- A házi feladatot nem készítők felelősségre vonása a szaktanár egyéni elbírálása alá tartozik.
- A szorgalmi házi feladatot, gyűjtőmunkát, az órai munkát külön jutalmazzuk

Írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának korlátai:

- A szaktanárok úgy állítják össze az írásbeli házi feladatok mennyiségét, hogy tantárgyanként 10-15 percnél több időt ne vegyen igénybe.
- A tanuló otthoni felkészülésére szánt idő egy átlagos képességű gyermeknél nem haladhatja meg alsó tagozaton a napi 1 órát. Felső tagozaton a 1 ½ - 2 órát.
- 1.- 8. évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére - a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladaton túl - sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot nem kaphatnak.
- Rendkívüli eseményre való tekintettel félévente egy alkalommal jelenthet a tanuló, hogy nem tudott felkészülni az órára. Ezt a szülő írásban igazolja. Mulasztását azonban minden tanuló köteles pótolni.

Egészségnevelési és környezetnevelési elvek

Környezeti nevelés

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Hosszú távú pedagógiai célok

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében feladataink:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése

Konkrét célok és feladatok

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken

- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése

Tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek és tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztása különösen sok odafigyelést, körültekintést igényel a nevelőktől, szakmai munkaközösségektől. A jó tankönyvnek, taneszköznek fontos szerepe van az oktatás – nevelés folyamatában.

Olyan eszközök alkalmazása indokolt, amelyek felhasználása megkönnyíti a pedagógusok számára a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztését, az ismeretanyag átadását, a tanulók számára pedig a gondolkodás fejlesztését, a digitális írástudás és az ismeretek elsajátítását.

A szakmai munkaközösségek feladata, hogy megválassza, és javaslatot tegyen az alkalmazott tanulmányi segédletekre, taneszközökre, ruházati és más felszerelésekre, amelyet minden tanév végén ismertet a szülőkkel és a tanulókkal. A javaslat elfogadása esetén az intézmény nem határozhatja meg, hogy a szülő milyen típusú, minőségű, korú, állapotú eszközt, felszerelést, tanulmányi segédletet köteles választani, vásárolni.

A következő tartalmi és minőségi kritériumokat vesszük figyelembe az eszközök kiválasztásánál.

Tankönyvek kiválasztásának elvei:

- Szakmailag hiteles tananyagot közvetítsen.
- Alkalmas legyen kompetencia alapú fejlesztésre.
- A jól strukturált szerkezetű, megfelelő betűtípusú, betű méretű legyen.
- Az ismeret átadása érthető, a megfogalmazás nyelvezete az adott életkornak megfelelő legyen
- Fejlessze a követelményekben megfogalmazott készségeket és képességeket.
- Az ismeretanyag feldolgozása tevékenykedtető, motiváló legyen.
- A tananyag mennyisége és tartalma feleljen meg a tanulók életkorának.
- A tananyag tárja fel a gyakorlati vonatkozásokat, segítse a társadalomban és az emberi kapcsolatokban való eligazodást.
- Segítse a tanórai differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást..
- A tananyag tartalmának megértését segítse az ábra- és a képanyag.
- Külső és belső megjelenésében legyen esztétikus.
- Kínáljon lehetőséget a szóbeli kommunikációs készség és az önálló ismeretszerzés fejlesztésére.
- Tegye lehetővé a tanulók kognitív és emocionális szükségleteinek kielégítését.

Tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei:

- Hatásosan szolgálja a kerettantervi követelmények elsajátítását.
- Kompetencia alapú oktatásra alkalmas legyen.
- Az IKT (Info-kommunikációs Technológia) támogatására alkalmas legyen.
- A tanulók rendszeresen alkalmazzák az adott eszközt a tanítási órákon.
- Lehetőséget adjon a tanítás során elengedhetetlen önálló tanulói tapasztalatszerzésre, csoportban való tevékenykedtetésre, megfigyelésre.
- Lehetővé tegye a már korábban kipróbált, bevált és az iskolában meglévő eszközkészlet felhasználását.
- Beszerzése ne jelentsen túlzott anyagi terhet.
- Sokoldalúan használható legyen.
- A helyi sajátosságokat, lehetőségeket vegye figyelembe.
- A tanulók életkori sajátosságainak, adottságainak megfelelően.
- Új, korszerű szemléletű legyen.
- Könnyen beszerezhető legyen.

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Biztonságos közlekedésre nevelés

Célja:

A tanulók felkészítése (életkori sajátosságaiknak megfelelően)

- a közlekedésben való biztonságos részvételre,
- a szabályos közlekedés képességének kialakítására,
- a közlekedési szabályok alkalmazására,
- a helyes magatartási formák elsajátítására,
- a veszélyes helyzetek elkerülésére.

Feladataink:

- megismertetni a gyalogos, kerékpáros, segédmotor-kerékpáros közlekedés alapvető szabályait és azok alkalmazásait a mindennapi közlekedés során
- közlekedési helyzetek elemzésére és gyakorlati megoldására való felkészítés
- a közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási szokások kialakítása és udvariassági szabályok megismertetése.

Biztonságos közlekedésre nevelés a tanórákon, főleg a technika tantárgy kereteiben zajlik.

Tanórákon kívül heti egy alkalommal az erre igényt tartó tanulók külön foglalkozás keretei között mélyíthetik el mind elméleti mind gyakorlati tudásukat.

A tanórán kívüli foglalkozások és a velük kapcsolatos feladatok:

- KRESZ-elméleti és gyakorlati oktatása a tanulók számára rendelkezésre álló interaktív oktató játékok, tananyagok és a mobil tanpálya használata révén.
- Közlekedéssel kapcsolatos versenyekre való felkészítés.
- Versenyek szervezése és versenyeken való részvétel.
- A hagyományosan, évente megszervezett KRESZ-tábor szervezési feladatainak ellátása.
- Folyamatos kapcsolattartás a területi Rendőrkapitánysággal és a SULIZSARU-val.
- Drogprevenációs, elsősegély-nyújtási, bűnmegelőzési előadások megszervezése.
- Folyamatos kapcsolattartás és kölcsönös együttműködés a helyi polgárőrséggel.

A társadalmi bűnmegelőzés, és az áldozattá válás megelőzésének intézményi programja

- Az osztályfőnöki munkaközösség a tanulókra leselkedő különböző veszélyforrások elemzése és az ellenük való viselkedési stratégia kidolgozása érdekében munkatervébe beépítettünk drogprevenációs témákat. Sok olyan veszély leselkedik tanulóinkra, amelyek viszonylag új keletűek (pl. diszkó drogok), ezért tanárainkat fel kell vértetni a megfelelő ismeretekkel a probléma alapos megismerés érdekében. Szerencsére több olyan szervezet, alapítvány vagy akár a bűnüldözési szervek által létrehozott csoport kínálja szolgáltatásait az utóbbi években, amelyeknek igénybevételével a témában járatos szakemberek készíthetik fel az iskolás korosztályt a rájuk leselkedő veszélyek minél hatékonyabb elhárítására vagy még inkább megelőzésére.
- Figyelemmel kísérjük a pályázatokat, amelyeket a témában érintett minisztériumok írnak ki. A tanártovábbképzés keretében a pedagógusokat készítik fel a probléma szakszerű kezelésére vagy közvetlenül a tanulók tájékoztatását célzó programokat kínálnak.
- Szoros a kapcsolatunk a rendőrséggel, akik segítik a pedagógusok munkáját, szerveznek drogprevenációs, bűnmegelőzési programokat.
- A társadalmi szervezetek is sok esetben vállalnak fel előadástartást, felvilágosító programok szervezését, lebonyolítását, melyen gyakorta infokommunikációs technikákat alkalmazva történik meg az ismeretek átadása.
- A bőséges választékból tudjuk a tanrendbe, az osztályfőnöki órák tematikájába leginkább illeszkedő programot kiválasztani.

Az informális és nemformális tanulás módszertani megalapozása

A nemformális tanulás minden olyan rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő hosszabb vagy rövidebb idejű oktatási-tanulási forma, mely a formális nevelést-oktatást végző intézményeken kívül valósul meg (akár az egyén igényei és kezdeményezése alapján).

Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, olyan folyamat, melynek következtében pozitívan változik a személyiség, kialakulnak (átalakulnak) egyéni attitűdök, értékek, képességek (például a részvétel kulturális fesztiválon, kiállítás vagy színházi előadás megtekintése, kreatív technikák megismerése). A nevelési-oktatási intézmény falain belüli és azon kívüli, nem tanórai tudásgyarapító foglalkozások is e körbe tartoznak.

Az informális és nemformális tanulási módszertanok megalapozásának legfőbb célkitűzése a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítása, az élményalapú tanulás módszertani megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nemformális módszertani kultúra megerősítése, a nyitott tanulási környezet, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztár fejlesztése, valamint az ezt támogató szakmai környezet kialakítása.

Feladatok:

- A tanórán kívüli programok a közösségi tevékenység élményekre alapozó megtervezése,
- Élményt adó tanítási-tanulási módszerek alkalmazása,
- Közösségi együttélés magatartási és viselkedési szabályainak megismerése,
- Helyes szokások kialakítása, a közösség nevelő hatásának érvényesülése,
- Az életkori sajátosságoknak megfelelően kialakított tartalmak és tevékenységek integrálása és kiterjesztése az informális és nem formális tanulás erősségének, szemléletének,
- A felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének, nemzeti identitásának erősítése,
- Élményalapú tanulás módszertani megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása.

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM TAGINTÉZMÉNYE**

**PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM:
HELYI TANTERV A GIMNÁZIUM SZÁMÁRA**

A választott kerettanterv

A Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Kossuth Tagintézménye a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeleten alapuló, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló többször módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben szereplő kerettanterveket emeli be – a helyi sajátosságok figyelembevételével és beépítésével – a helyi tantervébe:

- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet kifutó rendszerben
- a nappali rendszerű gimnáziumi oktatás esetében a 3. mellékletet a 2018/2019. tanévtől felmenő rendszerben,
- A NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §-nak az **5/2020. (I. 31.)** Korm. rend. módosítása alapján

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatásért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, szakrajzfelszerelés stb.).

Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók („örökölhető”), illetve az áruk kedvezőbb,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt szóban és írásban tájékoztatjuk. Az egyéb taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Funkciók	A minőség összetevői
Motiváció	Illusztráltság
	Érdekesség
	Problémák bemutatása
	Gondolkodást ösztönző egyéb megoldások
Ismeretátadás	Érthetőség
	Életszerűség
	Tudományos pontosság
Rendszerezés	Strukturáltság
Koordináció	A többi tankönyvekkel való összehangoltság
Differenciálás	Szintezett tananyag
Tanulásiirányítás	A tanórai és az otthoni tanulás folyamatát orientáló eszközök

Tanulási stratégiák tanítása	
Az önértékelés elősegítése	Az ismeretek alkalmazását gyakoroltató, illetve összefoglaló kérdések és feladatok
Értékekre nevelés	Érzelmi hatást keltő eszközök

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A közép fokú iskolában folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – az általános iskolákban már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Ennek elérése és megvalósítása érdekében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, bővítjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- az egészséges életvitel kialakításához a biológia-egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív és interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a kreativitás fejlesztése,
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával,
- helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével,
- az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az Nkt. értelmében az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (pl. úszás, néptánc, különféle sportjátékok, szabadtéri sportok), vagy – az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően – különféle más sporttevékenységekre fordítható (mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). **A heti két óra kiváltható továbbá iskolai sportkörben való sportolással, vagy – a tanuló kérése alapján – sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett sporttevékenységgel, illetve kötelező drámafoglalkozásokon való részvétellel.** A kérelem benyújtását – a sportszervezet vagy -egyesület írásos igazolásával – a tanév első napján kell benyújtani, s a tagságot félévenként szükséges igazolni.

A mindennapos testnevelés bevezetésére 2012 szeptemberétől került sor, felmenő rendszerben. Iskolánk a gimnázium 9-12. évfolyamán órarendi keretek között heti öt testnevelés órát biztosít. Mindezek mellett a tanulók számára biztosítottak a délutáni sportfoglalkozáson való részvétel lehetőségei, melyek közül a tanuló szabadon választhat.

Rendszeresen mozgósítjuk, indítjuk tanulóinkat városi és országos tömegsport-rendezvényeken.

Könnyített testnevelés, gyógytestnevelés

A tanév eleji szűrés után az arra rászorulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra küldjük. Azokat a tanulókat, akik valamilyen szervi betegségük miatt normál testnevelés órán nem vehetnek részt, az iskolaorvos szakorvosi véleményre alapozva besorolja a megfelelő csoportba;

- könnyített testnevelés,
- gyógytestnevelés A vagy B kategória
- foglalkozás alóli teljes mentesítés.

Intézményünkben a délutáni időszakban van gyógytestnevelés foglalkozás, heti 3 alkalommal. A csoport vegyes összetételű, a tanulók nincsenek betegségi típusonként szétválasztva. A könnyített testnevelés csoportba sorolt tanulók normál testnevelés órán vesznek részt.

A gyógytestnevelés „A” kategóriába tartozó tanulóknak a gyógytestnevelés órák mellett normál testnevelés órákon is részt kell venniük, a betegségi típusnak megfelelő könnyítéssel. Ezeknek a tanulóknak a 3 gyógytestnevelés foglalkozás mellett 2 délelőtti alapórán kell részt venniük.

A gyógytestnevelés „B” kategóriába sorolt tanulók a normál testnevelés óra alól felmentést kapnak. Ők a 3 gyógytestnevelés foglalkozás mellé az iskolaorvossal egyeztetve a betegség-típustól függően választanak maguknak egy délutáni foglalkozást.

A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola – amennyiben a feltételek biztosítottak – a tanulók számára lehetővé teszi a pedagógusválasztást is.

A választható tantárgyaknál – ez elsősorban az érettségi történő felkészülés során, a választható ötödik tantárgyat jelenti – diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére. A szakkörök, sportkörök esetében a tanulók szintén élhetnek javaslattal a pedagógus személyét illetően.

A szabadon választható képzések lehetőségeit az iskolai óratervek rögzítik. A jelentkezéssel kapcsolatos szabályokat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet határozza meg (14-15. §). Ezzel összefüggésben a legfontosabb előírások:

- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről a tanulót és a tizennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
- A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, továbbá tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatónak

tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A *tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az SzSz véleményét.*

- A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló milyen szabadon választott tanítási órán, továbbá melyik egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán kíván részt venni.
- A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.
- Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri, a gyermekével közösen gyakorolja.

Iskolánkban alkalmazott egyedi szabályok

- megfelelő számú jelentkező esetén a 9. évfolyamon a gimnáziumban ajánlunk fel tanulóink számára az emelt szintű idegen nyelvi képzés lehetőségét,
- iskolánk a 11. évfolyamon az óraterveknél rögzítettek szerint biztosítja további közép- vagy emelt szintű érettségi felkészítés lehetőségét,
- rendkívüli esetben a választás módosítására szeptember 15-éig, – az órarend ismeretében – van lehetőség. A módosítást írásbeli kérelem alapján az igazgató engedélyezheti.
- tanév közben csak a szaktanár ajánlása alapján, és az igazgató engedélyével van lehetőség a választott képzés módosítására,
- 9. évfolyamon az emelt szintű képzéseinkre való jelentkezések a beiratkozással zárulnak le.
- A közép vagy emelt szintre felkészítő kiegészítő foglalkozások a jelentkezők létszámának és az iskola éves szabad órakeretének alakulása függvényében indíthatóak. A kívánatos tanulói létszám csoportonként minimum 8 fő, ettől igazgatói mérlegelés alapján a tanulók javára az iskola eltérhet. Prioritás a kiegészítő foglalkozások kötelező érettségi tárgyakból való biztosítása.

A választható érettségi tantárgyak megnevezése

Gimnáziumi képzésben a szabadon választható tantárgyra, illetve emelt szintű képzésre való jelentkezés lehetőségeit az intézményi óratervek rögzítik.

Választható érettségi vizsgatárgyak: biológia, bibliaismeret, földrajz, informatika, kémia, testnevelés.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a Pedagógiai program II. kötetének (Helyi tanterv) *I. sz. függeléke* tartalmazza.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, formái, valamint a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

Az ellenőrzés és értékelés célja:

- a tanulók teljesítményének mérése, a tanulók minősítése,
- visszajelzés a tanítás-tanulás folyamatában közvetlenül érintetteknek, a szülőknek a tanuló tudásáról, ez az ismeretek, a tudás megerősítését, a hiányok pótlását, a hibák kijavítását, a személyiség fejlődését teszi lehetővé.

Az ellenőrzés és értékelés legyen:

- folyamatos, objektív, diagnosztizáló, szummatív
- módszereiben változatos,
- *az érdemjegy, illetve az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.*

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az alábbi teendők megfogalmazásának célja a tantestület munkájának egységesebbé tétele, a közös hangsúlyok meghatározása. A számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre.

Az ellenőrzés során a pedagógus az általa indított bármely tanulási folyamatról információkat (leginkább adatokat, de ezek mellett benyomásokat, hangulatokat stb.) gyűjt, elemez, dolgoz föl, s dönt arról, hogy ezeket értékeli-e. Kommunikációs szempontból az ellenőrzés öncímzettje a pedagógus, alanya a gyerek, tárgya a gyermek tantárgyi és nem tantárgyi teljesítményének, magatartásának, érzelmi életének egy-egy megnyilvánulása. Az értékelés címzettje viszont a tanuló, akinek az értékelés eredményét tudomásul kell vennie, fel kell dolgoznia, be kell építenie énképébe. Az értékelés ugyanis mindig minősít, a minősítés pedig a tanuló teljesítményének a visszacsatolása a tanuló számára: megerősítése abban, hogy egy tanulási folyamatban éppen hol tart. Az értékelés és osztályozás azonos fogalomkörbe tartozik, mivel mindkettő valamilyen minősítést fejez ki. Az osztályozás a tanulási célok (követelmények) egybevetése a tanuló összteljesítményével, rangskála segítségével.

A számonkérés típusai, formái

A leggyakrabban alkalmazott diagnosztikus értékelés típusai:

1. tudásmérés,
2. teljesítménymérés,
3. kompetenciamérés.

A leggyakrabban alkalmazott formatív értékelés típusai:

4. szóbeli számonkérés,
5. tudásmérés,
6. teljesítménymérés,
7. rögzített válaszadást tételező feladat ellenőrzése: írásos vagy egyéb tevékenységgel (összekötés, aláhúzás, bekeretezés, megjelölés, sorszámozás, kiszínezés, berajzolás stb.) rögzített válaszadás,
8. projektfeladatok értékelése.

A leggyakrabban alkalmazott szummatív értékelés típusai:

- a tanár által készített mérőeszköz,
- standardizált mérőeszköz,
- a tudásszintmérő tesztek,
- feleletválasztó vagy -alkotó tesztek,
- képesség-jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok.

Számonkérés módszerei

Az írásbeli számonkérés:

feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, fordítás, szódolgozat, szómagyarázat, nyelvtani teszt, fogalmazás, házi feladat v. dolgozat, feladatsor, komplex feladatlap.

<i>Az írásbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
az év eleji szint-felmérő dolgozat (diagnosztikus)	év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 perc	felelet értékű	
témaközi dolgozat (formatív)	egy-egy tananyag, tananyag-rész, alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
házi feladat vagy dolgozat (formatív)	egy-egy tananyaghoz, tan-anyagrészhez kapcsolódó, előkészített tudástartalom otthoni elmélyítése, számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
témazáró dolgozat (szummatív)	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	tárgyanként max. 45 p.; egyes tárgyak esetében max. 2×45 p.	duplán számít	1 nap max. 2×45 p.-es dolgozat – előre jelezve (Házirend)
záró szintfelmérő dolgozat (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	max. 2×45 perc	az év végi értékelésnél döntő szerepű osztályzat	1 nap max. 2×45 p.-es felmérés írátható, előre jelezve
év végi kimenő szintfelmérő dolgozat (szummatív)	4 éves tananyag számonkérése	max 2×45 perc	százalékos értékelés	1 nap max. 2×45 p.-es felmérés írátható, előre jelezve

Felmérések rendje az általános iskolában:

Felmérések

ÉV ELEJI:

- 5-6-7-8. évfolyamon: Magyar nyelv és irodalom
Angol
Matematika
- 6-8. évfolyamon: Történelem
- 7-8.évfolyamon: Biológia
Földrajz

FÉLÉVI:

Témazáró dolgozatok

ÉV VÉGI:

- 8.évfolyamon kimenő: Magyar nyelv és irodalom
Történelem
Angol
Matematika
Fizika
Biológia
Földrajz
Kémia
- 5. évfolyamon: Matematika
Angol
- 6. évfolyamon: Természetismeret
- 7. évfolyamon: Fizika
Biológia
Történelem

Szóbeli számonkérés

Kiemelten fontos, hogy a tanulók *szóbeli kifejezőképességének* fejlesztése érdekében minél többet ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Alátámasztják ezt a törekvésünket a záróvizsgák tapasztalatai, s az a tény is, hogy egyre több tanuló küzd írásbeli nehézségekkel. Számonkérésünkben, értékelésünkben fontos az *önálló gondolkodásra ösztönző feladat*, az összefüggések meglátása. A számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre.

<i>A szóbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
témaközi felelet, tanórai tevékenység (formatív)	1-1 tananyag, tananyag-rész alapfogalmak, alapkészségek számonkérése.	alkalmanként max. 5-15 p.	felelet értékű	
témazáró felelet (szummatív)	vizsgatételek számonkérése.	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	duplán számít	előre jelezve (Házirend)

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az iskola a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítésének ellenőrzését a szaktanárok a tanuló szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

A tanulmányi munka értékelése

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak: fejlődtek vagy hanyatlottak az előző értékelés óta. A tanulói teljesítményt a tanítási év közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük. A félévi osztályzatok a tanulók első féléves teljesítményét mutatják, azt, hogy az egyes tantárgyak tantervi követelményeit milyen színvonalon és mértékben teljesítette. A félév egészét tekintve értékeljük a magatartást és szorgalmat.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette, valamint megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Érdemjegyek, osztályzatok, tanrendűség

Az értékelés ötfokozatú számskálával, az 1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel történik (törtjegy nem adható). Az érdemjegyeket közölni kell a tanulókkal. A kijavított írásbeli dolgozatokat meg kell mutatni a tanulónak, illetve kérésre a szülőnek, és lehetőséget kell biztosítani arról másolat készítésére. Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- **jeles (5):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes;
- **jó (4):** ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- **közepes (3):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudásának alkalmazásához tanári segítség szükséges;
- **elégséges (2):** ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, és kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- **elégtelen (1):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimumszintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Iskolánkban a félévi és tanév végi osztályzatok kialakítása után, a tantárgyi jegyek átlaga alapján a tanulókat az alábbiak szerint soroljuk be a *tanrendűség*be.

<i>Átlag</i>	<i>Tanrendűség</i>
1,0	elégtelen
2,0-2,5	elégséges
2,51-3,5	közepes
3,51-4,5	jó
4,51-4,9	jeles
5,0	kitűnő

Az érdemjegyek száma, a javítás határideje

A heti 3 órában vagy magasabb óraszámú tanított tárgyak esetén, minimum havi 1 érdemjeggyel kell rendelkeznie a tanulónak. Heti 2 órás tantárgyak esetén félévenként legalább 3 érdemjegy, a heti 1 órás tantárgy esetén félévenként legalább 2 érdemjegy szükséges. Gyakorlati oktatáson havonta 1 érdemjeggyel értékeljük a tanuló teljesítményét.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a rehabilitációs foglalkozások eredményeiről félévkor és év végén, kizárólag szóvegesen adunk értékelést.

A témazáró dolgozatokat legalább egy héttel korábban kell jelezni a tanulóknak. Figyelembe kell venni, hogy egy nap maximum két témazáró dolgozat írható. A (témazáró) dolgozatok javításának határideje 10 munkanap.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk értékelése, minősítése. Ennek során meghatározók az alábbi tényezők:

A magatartás minősítésekor vizsgáljuk:

- az iskolai előírások (Házirend, SZMSZ) betartásának következetessége,
- az érzelmi-indulati és társadalmi tényezők érvényesülése a tanulók viselkedésében,
- felelősségérzetet, megbízhatóságot,
- közreműködés az iskolai életben, az iskolai és nemzeti hagyományok ápolásában,

- helyzete az osztályban, illetve együttműködése társaival.

A szorgalom minősítésekor vizsgáljuk:

- a tanuló tanulmányi munkához való viszonya, eredményessége (kötelességtudat, pontosság, rendszeresség; szakmai érdeklődés, tudásvágy),
- a tanuló egyéni képességei, és ennek változtatására irányuló törekvése (emlékezőtehetség, felfogóképesség, figyelemkoncentráció).

A magatartás és szorgalom minősítése legyen nevelő hatású, ösztönző, segítse a tanulót a helyes önértékelés, önismeret kialakításában. Az értékeléskor figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésére a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk.

A magatartás értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
1.	<i>Példamutatás</i>	nagyon jó	közepes	gyenge	ártó
2.	<i>Közösségi tevékenység</i>	nagyon aktív	aktív	közömbös	édektelen
3.	<i>Házirend betartása</i>	betartja	betartja	részben tartja be	többször nem tartja be
4.	<i>Személyes viselkedés</i>	példamutató	jó	udvariatlan	durva
5.	<i>Fegyelmezetttség</i>	nagyfokú	megfelelő	gyenge	nagyon kifogásolható

A szorgalom értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Hanyag (2)
1.	<i>Tanulmányi munkája</i>	kiváló	igényes	nem egyenletes	folyamatosan rossz
2.	<i>Többltetfeladatok</i>	rendszeresen	ritkán vállal	alig vállal	nem vállal
3.	<i>Képesség szerinti munkavégzése</i>	mindig megbízható	rendszeres	rendszeretlen	megbízhatatlan
4.	<i>Önálló munkavégzése</i>	példamutató, önként végzi	képessége szerinti	ösztönözni kell	feladatait nem teljesíti
5.	<i>Önképzés</i>	rendszeres	alkalmanként	ritkán	nem

Az itt megfogalmazott alapelvek mindannyiunk szerint jók, azokat mindenkinek egységesen be kellene tartani, az igazolatlan órákat, más fegyelmeztelenségekkel együtt megfelelő módon adminisztrálni a nem osztályfőnök kollégáknak is. A rendszer működőképessége a mi egységességünkön múlik.

Félévkor és a tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök az osztálygyűlés és az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg. Az értékelésbe a tanulókat is be lehet vonni, mert igen kritikusan látják egymást, amit őszintén el is mondanak.

Amennyiben a tanulónak fegyelmi büntetése és dicsérete is van az adott értékelési időszakban, akkor az osztályfőnök az osztályban tanítókkal egyetértésben mérlegeli azokat a magatartás fokozatának megállapításához.

Az egyéni tanrendű tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, a szülők tájékoztatása

Az érdemjegyeket a tanuló beírja az ellenőrző könyvbe, és aláírja a szülővel. Ezek tényét az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi.

A szülő jogos igénye, hogy gyermeke tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedéséről rendszeres tájékoztatást és visszajelzést kapjon. Ezért az iskola évente két alkalommal szülői értekezletet tart. Az iskola a szülőket a tanuló nagykorúvá válásáig (18. életév) köteles tájékoztatni.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A Baptista Szeretetszolgálat mint intézményfenntartó meghatározta azokat az elveket, melyeket a csoportbontásoknál figyelembe kell venni. A fenntartó írásos hozzájárulásával eseti eltérés lehetséges adott osztályra és tanévre vonatkozóan az órakeretek felhasználásában, a csoport megszervezésében.

- Minimum 5 fő alkosson egy csoportot, ennek eléréséhez évfolyamszintű összevonást is lehet alkalmazni.
- A készségtantárgyak esetén törekedni kell a minimum 10 fős csoport elérésére, ennek eléréséhez több osztályt vagy évfolyamot is össze lehet vonni.
- A tehetséggondozásra és – elsősorban a hátrányos helyzetű tanulók – felzárkóztatására osztályonként 1-1 óra tervezhető.
- A bibliaismeret tantárgyat (1 óra/hét) a kötelező óraszám feletti órakeretben biztosítjuk.
- Tanulói igény esetén tanulószobai foglalkozás szervezhető napi 2 óra időtartamban. A tanulószobai foglalkozás megszervezése min. 14 tanuló jelentkezése esetén lehetséges, s ez megvalósítható több osztály vagy évfolyam összevonásával is.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az alábbi táblázatban összefoglaltakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, a kompetenciafejlesztésre és tanulók tudásának megalapozására.

<i>Csoportbontások gimnáziumban</i>	<i>Évfolyam</i>	<i>Igényelt heti óraszám</i>
idegen nyelv	9-12.	évfolyamonként és osztályonként: + 2 óra
fakultatívan választható érettségi tantárgyak – min. 3 fővel indítható	11-12.	évfolyamonként és osztályonként: max. +4 óra
tehetséggondozás	9-12.	évfolyamonként és osztályonként: + 1 óra az Nkt. 6. sz. mellékletében meghatározott időkeret felett
felzárkóztatás	9-12.	évfolyamonként és osztályonként: + 1 óra az Nkt. 6. sz. mellékletében meghatározott időkeret felett
szakkörök, sportkörök, egyéb foglalkozások – min. 10 fővel indítható	9-12.	több évfolyam összevonásával, figyelemmel az osztály órakeretében meghatározott óraszám betartására
egyéni tanrend alapján készülő tanuló		a szakértői bizottság véleménye alapján az egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésre az osztályok heti időkeretén felül átlag heti 10 óra

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Kisújszálláson a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján roma (cigány) nemzetiség él, ezért *kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományaikat.* Városunkban Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, mellyel kiváló kapcsolatot ápolunk.

A városunkban és környék településein élő roma nemzetiségről elmondható, hogy – néhány kivételtől eltekintve – magyar anyanyelvű romák, akik kevésbé ismerik saját nemzetiségi múltjukat. A roma nemzetiséghez nem tartozó tanulók a roma nemzetiségű tanulókkal együtt, tanórai keretben sajátítják el a roma nemzetiségre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket. Ezek az egyes tantárgyak (irodalom, történelem, társadalomismeret) helyi tantervében kerültek kidolgozásra.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egyre nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra a fiatalok egészség- és környezettudatos magatartásának kialakításában. A felgyorsult társadalmi és gazdasági változások hatása érzékelhető a szülők és diákok szociokulturális hátterében. A demokrácia pozitív következményei mellett sajnos a negatív tényezők is megjelentek. Egyik alapvető gond ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése.

A rizikótényezők között az egészségtelen életmód, a környezetre és az egészségre káros emberi magatartás szerepel. Mindezen komplex problémák együttes jelentkezése miatt iskolánk külön programot dolgozott ki:

Egészségnevelési program, környezeti nevelési program, drogprevenciós program néven, mely pedagógiai programunk IV. kötete.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Társadalmunk súlyos szociális problémái érzékenyen érintik tanulóinkat, ezek hatása tetten érhető iskolánkban is. A családok nehéz helyzete (munkanélküliség, szegénység, alacsony iskolázottság, betegség, válás, krízishelyzet stb.) tanulóink egy részénél tanulási-magatartási zavarokat, esélyegyenlőtlenséget okoz. A sikeres iskolai előrehaladás a szociális hátránnyal induló tanulóknál nehezen biztosítható, mert a családtól csak kevés esetben kapunk meg-erősítést. Az iskola közreműködése a tanulók szocializációja szempontjából alapvető, hiszen kiegészíti a családi, gyakran hiányos szocializációt; s megfelelő értékeket, normákat közvetít.

Tanítványaink egy részének adottsága, személyisége, nevelhetősége negatív irányban eltér a vele egy korcsoportban lévő többi gyermek adottságaitól, személyiségétől, nevelhetőségétől, ezért ők szintén hátrányban vannak. Így a hátrányos helyzetű tanulók egy jelentős része nem tud megfelelni az iskolai követelményeknek. Intézményünkben a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése kérdőív alapján, a tanév elején történik az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével.

Az iskolai kudarc oka lehet a szülők iskolázatlansága, a család egzisztenciális bizonytalansága, a felbomlott család, az eltartottak nagy száma, a családi deviancia, betegség. A hátrányos családi környezet az iskolai teljesítmény szempontjából fontos készségek kifejlesztésére nem ad lehetőséget, az ebből származó iskolai kudarcok következtében pedig az érintett tanulók elfordulnak az iskola által közvetített értékektől. Az iskolánkban lemorzsolódó tanulók csoportja nagy valószínűséggel a

leszakadó rétegbe tartozók számát növelné, ezért a tanulók megtartása a törekvésünk. Tanulóink egészségi állapota is utal a hátrányos szociális helyzetre. Ezért az iskolaorvos és a védőnők rendszeresen vizsgálják a tanulók egészségi állapotát. A vizsgálat a testsúly, testmagasság, mellkőrfogat, a pubertáskor jegyeinek vizsgálatára, fizikális orvosi vizsgálatra, alapfokú szűrővizsgálatra (látás, hallás, vérnyomás és BCG-heg ellenőrzésre) terjed ki.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek:

- helyzetfeltárás,
- a segítő tevékenység formáinak, működési rendjének (csoportbontás, felzárkóztató foglalkozások, kollégiumi elhelyezés stb.) megszervezése,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az anyagi háttérrel biztosító lehetőségek felkutatása: tankönyvellátás, ösztöndíjak, segélyek, pályázatok, táborozások stb.,
- a pedagógusok segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, családlátogatás, szülői értekezlet stb.,
- szoros kapcsolat az illetékes polgármesteri hivattal, roma nemzetiségi önkormányzattal, gyermekjóléti szolgálattal és szakszolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- roma koordinátor segítő tevékenysége, kapcsolattartása a helyi roma családokkal,
- együttműködés civil szervezetekkel (pl.: Polgárórság),
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése.

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei a 8.5. pont alatt részletes kifejtésre kerültek.

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító az ellenőrzőn és az e-naplón keresztül értesíti. Az ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az iskolai jutalmazás formái

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- szaktanári dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - versenyen elért eredményükért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén az arra érdemes tanulók oklevelet és könyvjutalmat, -utalványt kaphatnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vesznek át.
- d) Az iskolai szintű versenyen, vetélkedőn, illetve előadáson, bemutatón eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyen, vetélkedőn, illetve előadáson, bemutatón eredményesen szereplő tanulók igazgatói, második alkalom után nevelőtestületi dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- g) A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az iskolai írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanulók kötelessége – a nemzeti köznevelési törvényből és az intézmény házirendjéből is fakadóan – a tanulás. A tananyag tanórai feldolgozása mellett a tanulók számára fontos az otthoni tanulás, gyakorlás, felkészülés. A pedagógusok a tanulók tananyag elsajátításának érdekében szóbeli és írásbeli házi feladatot adhatnak. A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket, valamint
- segítsék a logikus gondolkodás kialakítását és fejlesztését.

A kötelező szóbeli és írásbeli házi feladat mennyisége lehetőleg ne haladja meg tantárgyanként a 30 percet. Csak olyan házi feladat adható, amelynek előkészítése a tanórán már megtörtént.

Iskolai szünetekre kötelező házi feladat adható, de – a tananyag feldolgozásának ütemében, lehetőség szerint – inkább egyéni fejlesztő, pótló feladatokat kell adni. A tanulókat motiváló, szorgalmi házi feladat a pedagógus szándékától, pedagógiai céljától függően, tetszőlegesen adható.

A bibliaismeret tantárgy értékelése

A bibliaismeret tantárgy értékelése a tantárgyak értékelési módszerét követi, tehát osztályzatokat kapnak a tanulók.

A fakultatívan választott bibliaismeret oktatása során nem értékeljük a tanulókat, a bizonyítványban jelezzük, hogy részt vettek a bibliaismeret órákon.

Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges

ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatok legyenek, kerülni kell a kötelező házi feladatot. A memoritereket is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódunk, vagy projektfeladatokat adunk, s a projektmunkát értékeljük a témakör végén. Ügyelni kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy, a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggyá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelki üzenete és értékrendje képvisel.

Pályaorientáció

Az iskolai pályaorientációs tevékenység, valamint óratervi arányai

Célunk a munkaerőpiac kínálta lehetőségek megismertetése, konkrét álláskeresési technikák gyakorlása. Ennek érdekében:

- információgyűjtés a pályaválasztás feltételeiről, követelményeiről,
- álláshirdetések gyűjtése,
- munkaügyi központok szerepének megismertetése.

Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy életük során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretek birtokába juttatjuk saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Arra törekszünk, hogy a tanuló tisztában legyen azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képesé tesszük önéletrajzot készíteni, vagyis képessé válik írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

A kompetenciaterület és a sérült tanuló

Hétköznapi szóhasználatban akkor mondjuk, hogy valaki valamiben „kompetens”, ha valamilyen feladatra való alkalmasságáról beszélünk, képzettségének megfelelően vagy beosztásához viszonyítottan. Pedagógiai szempontból a kompetencia meghatározott funkció teljesítésére való alkalmasság. Az alkalmasság döntések, és kivitelezések által érvényesül. A döntések feltétele a motiváltság, a kivitelezéseké pedig a képesség. Ennek értelmében a kompetencia valamely funkciót szolgáló motívum- és képességrendszer, amelybe beletartoznak a motívumok (szükségletek, vágyak, magatartási szokások, attitűdök, előítéletek stb.), az érzelmek, és a képességek, valamint az ezekhez tartozó cselekvési szokások, készségek és ismeretek. A kompetencia pszichológiailag meghatározott rendszer, amelyben a képességek és készségek sajátos szisztémába szerveződnek. Viszonylag kevés elemből nagyon változatos, sokféle kombináció jöhet létre. A tanítási-tanulási folyamatokban kialakítható kompetenciák – kulcskompetenciák.

A középfokú nevelés-oktatás szakaszában 9-12. évfolyamon a cél elsősorban az ismeretek megerősítése, szintetizálása, a tudáselemek rendszerbe illesztése, alkalmazása, a pályaorientáció, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása. A tanulók eltérő képességprofilja, iskolai életének különbözősége, egyéni fejleszthetőségi prognózisa esetén is kiemelt cél, hogy a tanulók az integrált keretek között történő – nevelés, oktatás során elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek az önálló életvitelhez, a munkaerőpiacra történő belépéshez, megmaradáshoz és az egész életen át tartó tanulás megalapozásához elengedhetetlenül szükségesek.

A NAT alkalmazása

A helyi tanterv készítésénél a Nat-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye. Az Irányelv pontosítja a műveltségi területekhez rendelt rehabilitációs/rehabilitációs és fejlesztési feladatokat. Ezek az elemek az iskola helyi tantervében évfolyamokra, tantárgyakra lebontva konkretizálódnak.

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- a) A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette. A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Erről a tantestület osztályozó értekezleten, az egész éves munkát figyelembe véve dönt.
- b) Kérelemre – kiskorú tanuló esetén a szülők együttes kérelmére – az igazgató engedélyezheti középfokú iskolai tanulmányok folytatása esetén a sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését legfeljebb egy alkalommal, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba történő bekapcsolódás miatt van szükség.
- c) A tanuló igazgatói engedéllyel az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben osztályzatait évfolyamonként kell megállapítani.
- d) Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát kell tennie.
- e) Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
- f) Ha a tanuló a javítóvizsgán nem teljesíti legalább elégséges minősítéssel az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- g) Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként a tanév folytatásától eltiltottak.
- h) Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen
 - a középfokú iskolában a 250 tanítási órát,
 - egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

A felnőttoktatásban nem osztályozható az a tanuló, akinél az igazolt és igazolatlan mulasztás óraszám meghaladja a kötelező tanórai foglalkozások 50 %-át. Ebben az esetben a tanuló tudását félévkor és év végén osztályozó vizsgán kell értékelni. Megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki a szorgalmi időszakban 20 tanóránál többet mulasztott igazolatlanul (20/2012. (VIII. 31.) NEFMI rendelet 143. § (7)-(10) bek.).

Az emelt szintű érettségire történő felkészítés

Az iskola a gimnáziumban emelt szintű oktatást szervez a tanuló által választott első idegen nyelvből. A NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §-nak az **5/2020. (I. 31.)** Korm. rend. módosításában foglaltak szerint az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom esetén legalább heti öt, minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani. Az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban több tantárgy együttesét érintő komplex emelt szintű oktatás esetén legalább egy érintett tantárgyra vonatkozóan, legalább a 11–12. évfolyamon az előző mondat szerinti követelményeket kell érvényesíteni.

Az emelt szintű képzések szervezésének kétféle technikáját alkalmazzuk:

- az egész csoport – az emelt szintű követelmények szerint – magasabb óraszámban együtt tanul (idegen nyelv), illetve
- az alapóraszámhoz illesztett + 2 óra biztosításával készítjük fel a tanulókat az emelt szint követelményeire (magyar nyelv és irodalom, történelem, biológia stb.).

Az első esetben egy szaktanár foglalkozik a tanulókkal, az értékelést és minősítést is ő végzi. A naplóban is egy sorban (oszlopban) szerepelnek a tantárgyra vonatkozó bejegyzések. A második esetben előfordulhat, hogy két szaktanár oktatja a tanulót, egyikük az alapokat, a másik az emelt szint követelményeit kérve tőlük számon. A naplóban két külön sorban (oszlopban) vezetik a szaktanárok az évközi jegyeket, de félévkor és év végén csak egy osztályzatot adnak. A minősítést a két szaktanár együttesen végzi, az osztályzatot az emelt szintet oktató pedagógus vezeti a naplóba. Az ellenőrzőbe és bizonyítványba csak egy bejegyzés kerül.

A fejezet ágazati bontásban tartalmazza, hogy a közép vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az iskola mely tárgyakból vállalja. Az érettségi vizsgára való felkészítés és a jelentkezés szabályait az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szabályozza részletesen, melynek legfontosabb elemei a következők;

- A középiskolának a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítani kell, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.
- A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül a középiskola a helyi tantervében határozza meg, hogy mely további – legalább két – vizsgatárgyból teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést.
- Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.
- Tanulói igény esetén az iskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.
- Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.
- Az érettségi vizsgára jelentkező – függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában – szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.
- Amennyiben a középiskola központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyból érettségi vizsgára történő felkészítést kíván biztosítani, középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát a felkészítésre helyi tantervében biztosítani kell.

- A felkészítés iskolánk által vállalt legmagasabb szintje iskolatípusonként (az emelt szint vállalása magában foglalja a középszintre való felkészítést is).

	gimnázium
Magyar nyelv és irodalom	E
I. Idegen nyelv	E
II. Idegen nyelv	K
Matematika	E
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	E
Biológia – egészségtan	E
Bibliaismeret	K
Kémia	E
Földrajz	E
Informatika	E
Testnevelés és sport	E

Jelölések:

K = középszintű érettségi vizsgára való felkészítés tantárgyai

E = emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés tantárgyai

A kötelező érettségi tárgyakból az alapórákon való részvétel elegendő a középszintű érettségi vizsgára való felkészítéshez. Ezekből a tárgyakból a fakultációs rendszer többletórái (= szabadon választott kiegészítő foglalkozások) az emelt szintű vizsgára való felkészítést támogatják. A választható érettségi vizsgára való felkészülés során már a középszintre való készüléskor is ajánlott a szabadon választható tanórák kihasználása. A választható érettségi vizsgán való részvétel feltétele a helyi tantervben szereplő kötelező és a kötelezően választandó tantárgyak minimális követelményeinek teljesítése, tudásának legalább elégséges osztályzattal való értékelése. A követelmények részletes leírása a tantervi részben az egyes tantárgyaknál szerepel.

A kötelező tanórai foglalkozások és a szabadon tervezhető tanórák felosztása és óraszámja

Az egyes tantárgyak, szakmák tananyagát és követelményeit, a továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv mellékletét képező tantárgyi és szakmai dokumentumok tartalmazzák.

A kerettanterv (51/2012. [XII. 21.] EMMI rendelet 3. melléklet) alapján kialakított helyi tanterv a gimnázium – emelt óraszámú idegen nyelv – 9-12. évfolyama számára (2018. szept. 1-től)

Óraszámok évfolyamonként								
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv
Kötelező és kötelezően választott tantárgyak és óraszámok								
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
I. Idegen nyelv	3	5	3	5	3	5	3	5
II. Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	4	3	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	2	3	3	3	3	4
Etika	-	-	-	-	1	1	-	-
Biológia – egészségtan	-	-	2	2	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2	2	2	-	-
Kémia	2	2	2	2	-	-	-	-
Földrajz	2	2	2	2	-	-	-	-
Ének-zene	1	1	1	1	-	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1	-	-	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1	1	-	-	-	-	-	-
Művészetek	-	-	-	-	2	2	2	2
Informatika	1	1	1	1	-	-	-	-
Technika, életvitel és gyakorlat	-	-	-	-	-	-	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Bibliismeret	-	1	-	1	-	1	-	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	4	-	4	-	6	2	8	2
Kiosztott óra	35	35	36	36	35	33	35	33
Kötelező tanulói óraszám	35	35	36	36	35	35	35	35
Kötelezően választandó óra	-	0	-	0	-	2	-	2
Egy tanuló maximális óraszámja	-	40	-	41	-	40	-	40
Szabadon választott tanórák								
Magyar nyelv és irodalom						2		2
Idegen nyelv		2		2		2		2
Matematika						2		2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2		2
Biológia – egészségtan						2		2
Fizika						2		2
Kémia						2		2
Földrajz						2		2
Informatika						2		2

A kerettanterv 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet alapján kialakított helyi tanterv a gimnázium – emelt órás számú idegen nyelv – 9-12. évfolyama számára (2020. szept. 1-től)

Óraszámok évfolyamonként								
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	keret-tanter	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv
Kötelező és kötelezően választott tantárgyak és óraszámok								
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	5	4	4
I. Idegen nyelv	3	5	3	5	4	6	4	6
II. Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3	4	3	4	3	4	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	3	3	3	3	3
Állampolgári ismeretek							1	1
Etika	-	-	-	-	-	-	-	-
Természettudomány					2	-	-	-
Biológia – egészségtan	3	3	2	2	-	2	-	2
Fizika	2	2	3	3	-	-	-	-
Kémia	1	1	2	2	-	-	-	-
Földrajz	2	2	1	1	-	-	-	-
Ének-zene	1	1	1	1	-	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1	-	-	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	-	-	-	1	1
Művészetek	-	-	-	-	1	1	-	-
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2	-	-
Technika, életvitel és gyakorlat	-	-	-	-	-	-	-	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Bibliaismeret	-	1	-	1	-	1	-	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	4	4	5	5
Kötött célú órakeret					4	4	4	4
Kiosztott óra	32	37	32	37	32	33	29	31
Kötelező tanulói alapóraszám	32	33	32	33	30	33	29	31
Kötelezően választandó óra	-	4	-	4	4	4	5	5
Egy tanuló maximális óraszám	36	37	36	37	36	37	36	37
Szabadon tervezhető tanórák								
Magyar nyelv és irodalom						2		2
Idegen nyelv		2		2		2		2
Matematika						2		2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2		2
Biológia – egészségtan						2		2
Bibliaismeret						2		2
Kémia						2		2
Földrajz						2		2
Digitális kultúra						2		2

Megjegyzés: a szabadon választott tanórák közül kell kiegészíteni a kötelező tanulói óraszám teljesítéséhez.

Magyarázatok a 2018/2019. tanévtől érvényes gimnáziumi tantárgyszerkezethez:

- A tanórák lehetnek kötelező, kötelezően választandó és szabadon választott tanórák. A minden tanuló által tanult kötelező és a kötelezően választandó tanórák a táblázat felső felében találhatóak. Ezen tanórák összege adja a kiosztott órákat.
- Az Nkt. meghatározza azt a heti óraszámot, amelyet a tanulóknak kötelező az adott évfolyamon látogatniuk (kötelező tanulói óraszám). Amennyiben a kiosztott óraszám nem éri el a kötelező tanulói óraszámot, a tanuló a szülővel egyetértésben a szabadon választott órakeretből egészíti ki egyéni órakeretét, legalább a kötelező óraszámig.
- Lehetőség van a kötelező tanulói óraszám felett is választani a szabadon választott tanórák közül, de csak a kötelező óraszám + 5 óra keretéig (NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8. § (3) bek. db) alpont).
- A bibliaismeret tantárgy beépítésre került a kötelezően választott tantárgyak közé, de az így beépített óraszám a NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 9. § (1) bek. a) pontjának rendelkezései szerint a tanulói maximális terhelés szempontjából figyelmen kívül hagyható.
- Az iskola már a kilencedik évfolyamtól kezdődően biztosítja az emelt szintű idegen nyelvi képzés lehetőségét, teljesítve a NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. § (3) feltételeit. A csoportok indulásának feltétele a megfelelő tanulói létszám, minimum 8 fő jelentkezése.
- Csoportbontásban tanított tárgyak: idegen nyelv (képesség szerinti bontás), informatika.
- Első és második idegen nyelvként az angol és német nyelv választható.

Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb *kettő* tanítási órával emelkedhet.

- A bibliaismeret tantárgy beépítésre került a kötelező tantárgyak közé. Az így beépített óraszám a NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 9. § (1) bek. a) pontjának rendelkezései szerint a tanulói maximális terhelés szempontjából figyelmen kívül hagyható.

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM TAGINTÉZMÉNYE**

**PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM:
A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

A pedagógiai program elkészítésekor az alábbi tényezőket vettük figyelembe:

- **Központi és fenntartói dokumentumok útmutatásai:**
 - 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 17.§
 - 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet
 - az 1997. évi XXXI. törvény módosításai a gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról
 - 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet
- **Makro- és mikrokörnyezeti tényezők:**
 - A térség gazdasági helyzete
 - A település jellege
 - A szülők iskolai végzettsége, igényei, a családok szociális helyzete
 - A kollégium szakmai és helyi társadalomban elfoglalt helye, szerepe
- **A helyi oktatáspolitikai célkitűzései:**
 - Az iskola Pedagógia és Integrációs Programja
- **Pedagógiai feltételrendszer**
 - A tanulók fejlettsége, egyéni adottságai, motivációja
 - A tanárok felkészültsége, szakmai érdeklődése
 - A kollégiumi hagyományrendszer, közösségi tevékenységszerkezet, differenciált tevékenységkínálat
 - A kollégium tárgyi felszereltsége

Az intézmény neve: Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Kossuth Lajos Általános Iskola és Kollégium általános iskolai és kollégiumi telephelye

Az intézmény címe: 5310 Kisújszállás, Deák Ferenc út 14.

Telefon: 59/321-045

Fenntartó: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

Beiskolázási körzet: Országos

Férőhelyek száma: 20 fő

Helyzetelemzés

A kollégium az intézmény középfokú oktatásában részt vevő diákok számára biztosít elhelyezést abban az esetben, ha a bejárás a nagy távolság miatt nem megoldott.

Tárgyi feltételek

Az épület többszöri felújítás, korszerűsítés után kulturált körülményeket tud biztosítani a kollégiumi életformához.

A nevelést, a kollégisták tanulását, kikapcsolódását segítő eszközök nagy része is a gyerekek és a pedagógusok rendelkezésére áll. Magnó, televízió, videó, számítógép van az intézményben. Az iskolai könyvtár letéti könyvállománya, sporteszközök, társasjátékok biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését.

Kollégiumunk alapfunkciói

Társadalmi szinten:

- hozzásegíteni a gyermekeket a tankötelezettség teljesítéséhez,
- reális pályaorientáció lehetőségének biztosítása társadalmi hovatartozástól, szociális helyzettől, világnézettől függetlenül.

Intézményi szinten:

- a gyermekek életkorának megfelelő lakhatási feltételek biztosítása,
- megfelelő biológiai és egészségügyi feltételrendszer megteremtése – tehát ellátási funkció.
- szociális védőháló egyén és közösség számára „második otthon” kialakítása, tehát családhelyettesítő funkció.

Pedagógiai funkció

- iskola-előkészítés, fejlesztés, felzárkóztatás, személyiség formálás, szocializáció,
- pályaorientáció segítése
- demokratikus viszonyrendszer és ehhez kapcsolódó szerepek elsajátítása.

Nevelésünk főbb alapelvei

- Érvényesíteni a gyermekeket megillető jogokat, az alapvető emberi és szabadságjogokat.
- Alkalmazni a demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elveket a nevelési folyamatban
- Kialakítani és megerősíteni a tanulók és közösségeik iránti felelősséget, a bizalmat, a szeretet és a segítőkészséget.
- Betartani és betartatni az alapvető erkölcsi normákat és szabályokat.
- Minden gyermeknek esélyt adni ahhoz, hogy képességei a benne rejlő lehetőségeknek megfelelően fejlődjenek, és személyisége kiteljesedjen
- Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével az egyes tanulók fejlődését a saját fejlődési fokukhoz mérten biztosítani
- Értéknek tekinteni a gyermek előzetes, otthonról hozott tudását, kultúráját.
- Elfogadni a gyermeket hibáival és erényeivel együtt. Lehetőséget biztosítani arra, hogy pozitív tulajdonságai megerősödjenek, hibáit kijavíthassa.
- Építeni a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére.
- Lehetőséget kell nyújtani a kollégistáknak életkoruknak megfelelő szinten önállóságuk, kezdeményező-képességük, kreativitásuk kibontakoztatására.
- A bizalom elvének megfelelően szociális érzékenységgel, megértéssel, szeretettel és felelősségteljes gondoskodással közelíteni a tanulókhöz, törekedve a személyes kapcsolatok

kialakítására, problémák esetén felkutatni a lehetséges megoldási és segítségnyújtási módokat.

- A komplexitás elve alapján figyelembe venni azt, hogy a testi, lelki, társadalmi törvényszerűségek állandóan hatnak, és ezeket a hatásokat össze kell hangolni.
- A kollégiumi nevelőmunkát állandóan át kell hogy hassa a következetesség elve, az igényesség, az egységes és egyértelmű követelmények és elvárások támasztása a diákokkal szemben.
- Az integrált nevelés biztosítása, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása
- Tiszteletben tartani az etnikai kisebbségi azonosságtudatot, elfogadtatni a másságot, esélyegyenlőséget biztosítani az eltérő képességű, eltérő szociális körülmények közül érkezőknek.
- Építő jelleggel együttműködni a szülőkkel, az iskolában tanító tanárokkal és a társadalmi környezettel

Nevelésünk célja

Célunk az, hogy megteremtsük és biztosítsuk a feltételeket a középiskolai tanulmányok folytatásához azoknak a gyermekeknek, akiknek a mindennapos bejárás a távolság miatt nem megoldható.

Célunk, hogy a bentlakásos intézmény sajátos eszközeivel és pedagógiai módszereinek felhasználásával segítsük a kollégiumunkban elhelyezett gyermekek szocializációját, biztosítsuk a tanulók számára a tanórákra történő eredményes felkészülést, pedagógusi támogatással a hátránykompenzációt.

Célunk továbbá kollégistáink kiegyensúlyozott testi és lelki fejlődésének elősegítése. Személyiségüknek sokoldalú fejlesztésével, olyan személyiségjegyek kialakítása, amelynek birtokában képesek lesznek a társadalmi beilleszkedésre, a másság elfogadására, a konstruktív életvezetésre, a környezettudatos magatartásra, az értékalkotó tevékenységre.

Nevelésünk kiemelt feladatai

1.A tanulás tanítása

- Elsődleges feladat a tanulók egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása.
- A kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motivációt, felkelti az érdeklődést, a megismerés iránti igényt.
- Fontos feladat, hogy a tanulók elsajátítsák az információszerzés különböző formáit
- A kollégiumban törekedni kell a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, pozitív önértékelés kialakítására.
- A kollégium segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést.
- A kollégiumi nevelésnek gondot kell fordítani arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás.

2.Az erkölcsi nevelés

- A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe.
- Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítse fel az elkerülhetetlen konfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira.
- A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelők példamutatása segítse elő a tanulók életében olyan készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a

mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

3.Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerését.
- A kollégiumi diákok sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki a tanulóknak a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.
- Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.

4.Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét.
- Erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között.
- A kollégium megteremti annak a lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket

5.Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.
- Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása
- Elő kell segíteni a tanulók kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre juttatását és valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

6.A családi életre nevelés

- A kollégium kiemelt feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párok kapcsolat kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- A kollégiumnak kiemelten foglalkozni kell a NAT-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

7.A testi és lelki egészségre nevelés

- A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására.
- A tanulók legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- A kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.
- A tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába
- A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja

10. Pályaorientáció

- A kollégiumnak a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest átfogó képet kell nyújtani a munka világáról.
- A kollégium a pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve- valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

- A kollégiumnak segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

12. Médiatudatosságra nevelés

- A tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.
- A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusainak főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje

- A tanulók életrendje a kollégiumi napirend pontjainak megfelelően alakul, amely magába foglalja az életkoruknak megfelelő önkiszolgáló tevékenységeket, valamint a kötött és kötetlen foglalkozásokat, a diákok szabadidőben végezhető tevékenységeit.
- Kollégiumunk igyekszik megteremteni és biztosítani a gyerekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a diákok, szülők, és az iskola által támasztott elvárásokat, igényeket, valamint az intézményben kialakult és jól bevált szokásokat is.
- A tanulók napi életrendjének kialakítása belső szabályozás alapján működik, amelynél szem előtt tartjuk azt a fontos elvet, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a közoktatási törvény jogszabályainak keretei között – a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodjanak, figyelembe véve az egyének közötti különbségeket.
- A napirend kialakításánál a tanulók javaslatai figyelembevételre kerülnek.
- Kollégiumunk a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik megőrizni és ápolni az eddigi hagyományokat, és újabbak kialakítására törekszik.

Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- Egészséges életmódra szoktatás, helyes napirend kialakítása.
- Egészséges táplálkozás teljeskörű megvalósítása, káros szokások (nassolás, cukrozott üdítőitalok, energiatitalok fogyasztása) kialakulásának megelőzése.
- Személyes higiénia, tisztálkodási, fogmosási szokások kialakítása.
- Rendszeres testmozgásra való igény kialakítása, és a testmozgás lehetőségének biztosítása.
- A káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, gyógyszerek, drog) veszélyeire való figyelemfelhívás.
- Egészséges szexuális életre nevelés.
- Fogyatékos, hátrányos helyzetű tanulók integrációja.
- Biztonságos, erőszakmentes környezet megteremtése és megőrzése.
- Beesetek megelőzése.
- Az elsősegélynyújtás alapelveinek ismerete, alkalmazása.

Egészségnevelés és környezeti nevelés

Egészségnevelés területei:

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete (lásd. Osztályfőnöki helyi tanterv, iskolaorvos)
- Az egészséges testtartás, a mozgás fontossága (testnevelés helyi tanterv, sportkörök)
- Betegségek kialakulása, kezelése (iskolaorvos, védőnő által végzett egészségi állapot felmérése és rendszeres ellenőrzése, egészségnevelési csoportos (osztályfőnöki óra keretében) és egyéni foglalkozások és beszélgetések)
- A barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben (lelkész, védőnő, osztályfőnöki helyi tanterv)
- A tanulás és a tanulás technikái (tanulásmódszertan helyi tanterv)
- Az idővel való gazdálkodás tanulása - tanítása fő motivációnk a szabadidő értelmes eltöltésének segítése

Környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- Legyenek képesek környezetükről felelősen gondolkodni, érezzék, hogy közük van az őket körülvevő közösséghez, helyi környezethez (természeti és humán adottságok, hagyományok, szokások, értékek stb.)
- A kulturált lakókörnyezet iránti igény kialakítása, lakrészük, környezetük tisztántartása, rongálások elkerülése
- A tanulók rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a hulladék keletkezése és újrahasznosítása területén, ismerjék meg az ezekkel kapcsolatos folyamatokat és értékeket, az alapvető társadalmi és ökológiai összefüggéseket, A szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása és gyakorlása.
- Energiatakarékosságra való szoktatás (áram, víz, fűtés)

A tanulási kultúra fejlesztése, tanulásirányítás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaválasztás elősegítése

- A kollégisták tanulásra való ráhangolódását segítsék a nevelők folyamatos buzdítással, bátorítással, dicsérettel, biztatással, törekedjenek az érdeklődés felkeltésére, a feladattudat kialakítására.
- A tanulók hatékony felkészülése érdekében fontos, hogy a tanuláshoz kipihent állapotban kezdjenek hozzá a gyermekek. Ennek érdekében a szilenciumok előtt biztosítani kell részükre a kikapcsolódást, az idegrendszerük regenerálódásához szükséges időt, szilenciumok között pedig szünet beiktatásával a mozgást, pihenést.

- Tanulási idő alatt a figyelmet elterelő ingereket célszerű megszüntetni, a szellemi munkához szükséges csendes, nyugodt légkört kell biztosítani, gondoskodni a megfelelő világításról.
- A délutáni foglalkozások során az osztályfoknak és az egyéni képességnek megfelelő tanulási módszerek megismertetése és elsajátíttatása, a tanulás időbeli és sorrendbeli tervezése szükséges.
- A kooperatív tanulási módszerek alkalmazása a szóbeli házi feladatok tanulásánál, az írásbelinél a tanulók differenciált segítése, a részképességek fejlesztése. A tanulásban valamilyen okból lemaradók részére javasolni az iskolai felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokon való részvételt.
- A kiváló, tehetséges tanulók képességeinek továbbfejlesztésére, tudásuk bővítésére az iskolai fakultációs órák és a szakkörök keretein belül nyílik lehetőség elsősorban, a kollégiumon belül motiváljuk őket további ismeretszerzésre, az iskolai és a városi könyvtár pályázatain való részvételre.
- A nevelőtanár folyamatosan figyelemmel kíséri a diákok iskolai teljesítményét, és arról negyedévente tájékoztatja a kollégiumvezetőt.
- A diákok ösztönzése az általános iskolai tanulmányaik sikeres befejezésére, hogy utána tanulmányaikat középfokon folytathassák.

A roma nemzetiség kulturális nevelésének feladatai

- Szabadidős foglalkozásokon a gyermekek megismerkednek nemzetiségük kulturális hagyományaival, irodalmi, képzőművészeti, zenei alkotásokkal, gasztronómiai különlegességekkel.
- A Roma Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett programokon való részvétel

A közösségi élet fejlesztése, művelődési és sportolási tevékenység

- A tanulás közös formáinak alkalmazása a kollégisták közötti kapcsolatok rendszerét fejleszti.
- Az évente ismételt rendezvények, ünnepségek nem csak a hagyományok megőrzése és ápolása miatt jelentősek, hanem azért is, mert a közösségi élet kialakításának fontos eszközei. Ilyenek a játékos versengések, csapatversenyek, ahol a diákok a cél érdekében együttműködnek egymással, a történelmi eseményekhez fűződő megemlékezések, a Mikulás nap, a karácsonyi vacsora, anyák napja
- A különböző játékos vetélkedőknél, sportversenyeknél a csapatok összeállításakor a kevésbé ügyesek is lehetőséget kapnak, hogy fejlődjenek ilyen irányú képességeik is.
- A művelődési lehetőséget a kollégiumon belül az iskolai könyvtár letéti állománya biztosítja, de lehetőségük van a gyermekeknek videózásra, számítógép használatára is.
- Csoportonként kerül sor az iskolai könyvtár szervezte foglalkozásokon való részvételre, a városi könyvtár és a művelődési ház rendezvényeinek, kiállításainak megtekintésére.

A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

- Célunk, hogy a kollégium lakói ismerjék és gyakorolják jogaikat. A mindennapi nevelő-oktató munka során érvényesüljenek a demokrácia alapvető szabályai.
- A tanulóközösséget arra motiváljuk, hogy vegyenek részt a kollégiumi programok, foglalkozások megtervezésében, szervezésében, megvalósításában.
- Folyamatos feladatunk a szociális és egyéb hátrányokkal küzdő kollégisták helyzetének feltérképezése, a szükséges intézkedések kezdeményezése, a megelőző, jelző tevékenység érvényesítése.
- A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:
 - felzárkóztató, tehetséggondozó képesség és személyiségfejlesztő programok indítása;

- káros szenvedélyek, bűnmegelőzési foglalkozások;
- pályaválasztás segítése, továbbtanulási lehetőségek ismertetése;
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadó órákon, családlátogatásokon, a RNÖ munkatársainak közreműködésével.
- A lelki, beilleszkedési gondokkal küzdő diákokra való odafigyelés
 - egyéni beszélgetések, tanácsadás, szakemberhez történő irányítás;
 - kapcsolatfelvétel a Gyámügyi Hivatallal, a Családsegítő, -Gyermekjóléti Szolgálattal, Nevelési Tanácsadóval, RNÖ munkatársaival;
 - elbeszélgetés a szülőkkel, családdal, közeli hozzátartozókkal, barátokkal.
- Segítségnyújtás az egészségügyi gondokkal küzdő tanulók esetében
 - enyhébb lefolyású, ismert betegség esetén gyógyszeres segítségadás, egyszerű ellátás;
 - gyors, hirtelen fellépő rosszullétek esetén doktor kirendelése;
 - beteg tanuló esetén szülő értesítése, a beteg hazaküldése, szakorvoshoz történő irányítása.
- Teendők a kollégistáknál felmerülő jogi gondok esetén
 - szülők, gyám, jegyző, ill. más hivatali személyek és szervek megkeresése, tájékoztatása.

Kollégiumi hagyományok

A kollégium rendezvényei, az ünnepek, megemlékezések a közösségerősítést, a hagyományok megőrzését és ápolását szolgálják.

- Téli ünnepség keretében megajándékozzák egymást a tanulók saját készítésű ajándékokkal.
- Karácsony alkalmából saját készítésű díszekkel, közösen díszítik fel a tanulók a karácsonyfát. Az ünnepségen a szülők is részt vesznek. A tanulók verses-zenés műsorral kedveskednek nekik.
- Húsvét alkalmával játékos vetélkedő szervezése
- Anyák napján virággal és műsorral köszöntik a tanulók az édesanyákat, nagymamákat.
- A Gyermeknap szülőkkel közös kerti főzéssel, étkezéssel és játékkal telik.
- Kollégiumi évzárón a pedagógusok értékelik az elért eredményeket, a tanulók és a szülők pedig megköszönik a pedagógusok munkáját.
- A kollégiumi tanulók születésnapjának, névnapjának megünneplése

Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

Kollégium kapcsolatrendszere

Céljaink elérése és nevelési feladataink megvalósítása érdekében folyamatosan együttműködünk:

- Az iskolákkal, ahol diákjaink a tankötelezettségüket teljesítik.
- A diákok szüleivel, hozzátartozóival.
- Az iskolai és az Arany János Városi Könyvtárral szabadidős foglalkozások, csoportos könyvtárlátogatás keretében
- Művelődési és Ifjúsági Központtal - programjain csoportos részvétel
- Iskolaorvossal, : sürgős esetben a kollégiumba hívjuk, egyébként a tanulók keresik fel.
- Iskolai védőnővel, aki a családokkal is kapcsolatot tart
- Gyermekjóléti Szolgálattal: hátrányos és veszélyeztetett tanulók esetében
- Roma Nemzetiségi Önkormányzattal: roma családok szemléletformálása /szocializáció, higiénia, rendszeres iskolába járás/
- Gyámügyi Hivatallal: rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény
- Családsegítő Központtal: rászoruló családok segítése, tanácsadás
- A kollégiumért felelős igazgatóhelyettes folyamatosan tájékoztatja az iskola igazgatóját a kollégiumban történt eseményekről, beszámol az itt végzett munkáról.

- A nevelőtanár napi kapcsolatban áll az iskolákban oktató tanárokkal, fejlesztő pedagógussal. Rendszeresen megkeresi a diákok osztályfőnökeit, akikkel egyeztet, elemzi a kollégisták tanulmányi eredményeit, iskolai, iskolán kívüli és kollégiumi viselkedését. Problémás esetekben a bajokra közösen próbálnak megoldást találni.

Kapcsolattartás formái a családokkal, szülőkkel:

- Szülői értekezlet: a házirend, napirend, egyéb szabályok, szokásrendszerek megbeszélése
- Közös ünnepek a családokkal
- Közös rendezvények a családokkal
- Telefonos értesítés betegség vagy más probléma észlelése esetén
- Szülő meghívása a kollégiumba megbeszélésekre
- Szülői fórum
- Írásbeli értesítés
- Családlátogatás

A kollégium tevékenység-szerkezete

Kollégiumunk a nemzeti köznevelési törvény rendelkezéseinek megfelelően egyéni és csoportos foglalkozásokat szervez a meghatározott óraszámban.

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

Témakör	9-12.évfolyam
A tanulás tanítása	4 óra
Az erkölcsi nevelés	2 óra
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2 óra
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1 óra
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1 óra
A családi életre nevelés	1 óra
Testi és lelki egészségre nevelés	2 óra
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2 óra
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2 óra
Pályaorientáció	2 óra
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2 óra
Médiatudatosságra nevelés	1 óra
Összesen	22 óra
Közösségi, egyéni feladatok szervezése	15 óra
Összesen	37 óra

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,

- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:
a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- b) tematikus csoportfoglalkozások:
(a rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások)

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a, kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat
ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

A kollégiumi nevelő éves foglalkoztatási munkatervében a kötelező és ajánlott témájú szabadidős foglalkozások tervezésében és megvalósításában meghatározó szerepet kap:

- a kulturált és egészséges életmódra nevelés,
- a környezet megóvása, ápolása,
- a sport-tesztelés,
- a személyiségformálás,
- a kulturális, kézműves foglalkozások,
- az önálló ismeretszerzés kialakítása,
- egyéni alkotások létrehozása, ezekből kiállítások szervezése,
- a kommunikációs és nyelvi készség fejlesztése.

Sikerkritérium

A tanulók

- teljesítik tankötelezettségüket,
- az iskolai igazolatlan hiányzásai csökkennek,
- igényévé válik maguk és környezetük ápoltsága,
- betartják a közösségi szabályokat, normákat.

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a

hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóban kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje meg - és előbb pedagógus segítségével, majd önállóan alkalmazza - a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokhoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudja szervezni idejét, tevékenységeit.
- Alakuljon ki megfelelő szövegértő olvasás, sajátítsa el az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni.

Témák

- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása

- a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése

- a könyvtárhasználat rendje és módszerei

Tartalmak, tevékenységek

- Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.

- Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.

- Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.

- A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.

- Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket.

- Könyvtárlátogatással segítjük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.

- Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.

- Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Legyen tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.
- felelősség- és kötelességtudat	- Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.
- a munka megbecsülése	- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.
- mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	- Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt, ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességeit.

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- közösséghez tartozás, hazaszeretet	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történelmi előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.
- nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai	- Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történelmi alapjait.
- a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene	- Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- nemzetünk kapcsolódása Európához	- Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Lássa be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Értse a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatását.

Témák

- a demokratikus jogállam felépítése

- a felelős állampolgári magatartás jelentősége

- a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása

- cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet

Tartalmak, tevékenységek

- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.

- Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.

- A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.

- Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássa be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Témák

- az önismeret és társas kapcsolati kultúra

- az empátia és mások elfogadása

- a tudás és tapasztalat

Tartalmak, tevékenységek

- Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.

- A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.

- Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.

- Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a

jelentősége	mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.
- társas kommunikáció	- Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a család szerkezetét, működését, valamint a különféle szerepeket és szabályokat a családi közösségben.
- Képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat.

Témák

Tartalmak, tevékenységek

	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon.
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében	- Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.
- együttműködés és felelősségvállalás a családban	- Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.
- szexuális kultúra	- Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.
- családtervezés	- Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.
- konfliktusok a családban	- Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.
	- Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen tisztában az egészségtudatos életmód jelentőségével.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás.
- Ismerje a különféle egészségkárosító szereket és a szenvedélybetegségeket.

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- egészséges életmód és életvitel	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.
- a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	- Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.
- prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	- Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Jelenjen meg a tanuló személyiségében a szolidaritás érzése.
- Legyen érzékeny mások helyzete iránt.
- Alakuljon ki az összetartozás érzése.

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.
- önkéntes feladatvállalás másokért	- Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.
- összetartás és együttérzés	- Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Váljon érzékennyé környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.
- Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére.
- Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.

Témák

- a természet és az emberi környezet egymásra hatása
- természeti erőforrásaink védelme
- ipari termelés és a környezet védelme
- 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'

Tartalmak, tevékenységek

- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.
- Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.
- A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.
- Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.
- A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.
- Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja.
- Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Témák

- tevékenységek és szakmák jellemzői
- különféle életpályák bemutatása
- a munka világa és jellemzői
- továbbtanulási lehetőségek

Tartalmak, tevékenységek

- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.
- Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.
- Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.
- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.
- Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség

megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani. Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal.
- Tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- a gazdaság működésének alapjai	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.
- a családi gazdálkodás	- Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).
- munka, fogyasztás és gazdálkodás	- Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.
- pénzkezelés technikái	- Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.
- vállalkozás és kockázat	- Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Ismerje a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- a média társadalmi szerepe	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.
- a reklám és a fogyasztás összefüggése	- Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.
- a médiatartalmak és a	- Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív

valóság összefüggése	és negatív) példákon keresztül.
- az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség	- Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.
- a számítógép, az internetfüggőség veszélyei	- Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével.
	- Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.
	- Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása.

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Biztonságos közlekedésre nevelés

Célja:

A tanulók felkészítése (életkori sajátosságaiknak megfelelően)

- a közlekedésben való biztonságos részvételre,
- a szabályos közlekedés képességének kialakítására,
- a közlekedési szabályok alkalmazására,
- a helyes magatartási formák elsajátítására,
- a veszélyes helyzetek elkerülésére.

Feladataink:

- megismertetni a gyalogos, kerékpáros közlekedés alapvető szabályait és azok alkalmazásait a mindennapi közlekedés során
- közlekedési helyzetek elemzésére és gyakorlati megoldására való felkészítés
- a közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási szokások kialakítása és udvariassági szabályok megismertetése.
- Folyamatos kapcsolattartás a területi Rendőrkapitánysággal

Feladataink megvalósításában a helyi polgárőrség segítségét kérjük.

A kollégiumi pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A kollégiumi feladatok ellátásához megfelelő eszközöket kell biztosítani. Kollégium taneszköz-ellátásában és fejlesztésében két alapelv ötvöződik: a modernizáció, és a szakmai autonómia.

Az eszközök kiválasztásánál az alábbi szempontokat kívánjuk érvényesíteni:

- Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, s a legfontosabb szempont a tanulói aktivitás és az önállóságra nevelés.
- A felszerelések és funkcionális taneszközök kiválasztásánál döntéseinket a gazdaságosság elve alapozza meg.
- A felszerelésekkel és eszközökkel is fejleszteni kívánjuk tanulóink esztétikai érzékét, ezért a minőség sem hagyható figyelmen kívül a felszerelések, eszközök kiválasztásánál.
- Az otthonosságot is igyekszünk biztosítani mivel tanulóink hétközi ellátása a kollégiumban történik.

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
ILLÉSSY SÁNDOR TECHNIKUM ÉS
SZAKKÉPZŐ ISKOLA TAGINTÉZMÉNYE**

**PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM:
NEVELÉSI PROGRAM**

Tartalom

1. Iskolánk pedagógiai célkitűzése, küldetésnyilatkozata és jövőképe	214
2. Az Illéssy-iskola rövid története	214
3. Helyzetelemzés	216
4. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	222
5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	227
6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	231
7. A közösségfejlesztéssel, a tagintézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	235
8. A pedagógusok/oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai .	237
8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. Iskolánk sajátos pedagógiai módszerei	238
9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi joga gyakorlásának rendje	261
10. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a pedagógus/oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	262
11. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei	265
12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai és rendelkezései.....	267
13. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	268
14. Pedagógiai programunk módosításának okai 2012-től	269
15. Függelék.....	270

1. Iskolánk pedagógiai célkitűzése, küldetésnyilatkozata és jövőképe

Egyetlen olyan erőforrásunk, melynek megteremtése, bővítése és hasznosítása tőlünk függ: tudásunk, szellemiségünk. Iskolánk pedagógiai programja is azt kívánja összefoglalni, hogy a tudás átadása tanulóinknak milyen értékek mentén történik, illetve milyen nevelési filozófia valósul meg intézményünkben.

Azt szeretnénk, hogy végzett tanulóink olyan ismeretek birtokába kerüljenek, amelyekkel megállják helyüket a munkában, illetve a továbbtanuláshoz lehetőséget biztosítanak. El kívánjuk érni, hogy az oktatás folyamatában a diákok szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolat alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.

Tudjuk, hogy a beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű diákok fejlesztését is.

Az intézmény minőségirányítási rendszerének működtetésével biztosítjuk, hogy a jövőben az iskola minden területén lehetőség nyíljon a folyamatos fejlesztésre és belső szükségletté váljon a minőségi munkavégzés.

Az iskola elképzeléseinek megvalósításához rendelkezésre áll a felkészült, képzett oktatótestület, a jól felszerelt iskola és tanműhelyek, valamint az oktatás területén működő támogató partnereink. Célunk a különböző cégekkel meglévő iskolai kapcsolatok fejlesztésével és a pályázatokon történő eredményesebb részvétellel az iskola hatékonyságának növelése.

A társadalom, a pedagógusok célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk 50 éves múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni tanítványainknak, hogy megfelelő személyiségjegyekkel felvértezve értékes emberré váljanak. Szeretünk olyan iskolában dolgozni, amelyben a tanuló, a szülő és a nevelőtestület jól érzi magát, az ott folyó munkával, feltételekkel elégedettek.

A pedagógiai programunk jelen módosításának okai:

- A kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát kibővítettük a tartós gyógykezelés alatt álló tanuló fogalmával az Nkt. 4. § 13. pontja alapján.

2. Az Illéssy-iskola rövid története

Az intézményesített tanoncoktatás 1886-ban vette Kisújszálláson kezdetét, a város vezetése ekkor vásárolta meg a Morgó csárda épületét, amely 1953-ig a tanoncoktatás színhelye volt. Majd az Arany János úti Általános Iskola adott otthont az ipari tanulók képzésének, de az irányítás Szolnokról történt. Az ismeretszerzés ebben az időszakban elsősorban a gyakorlatorientált volt: az iskolai munka heti 1 nap, és elsősorban közismereti tantárgyakra, illetve szak- és ipari rajzra szorítkozik. A szakmai képzés fejlődésének jelentős időszaka volt városunkban az 1953-1970-ig terjedő 17 esztendő. Lényegében a mai szakmunkásképzésünknek ekkor történt a megalapozása. A tanulók már osztályokba és szakmai csoportokba szerveződtek. Megyei igazgató fogta össze a helyi ipari iskolák munkáját, amelyet közvetlenül a helyi ipari iskolák megbízott igazgatói irányítottak.

A szakmunkásképzésnek új lendületet adott az 1969. évi VI. törvény: ekkortól válik a szakmunkásképző a közoktatási rendszer valóságos iskolájává. A tanulólétszám fesztítő növekedése miatt építkezés kezdődik, és az 1970/71-es tanévben egy új, hat tantermes iskolát vehettek birtokba a tanulók és a tanárok, szakoktatók. Az iskola neve: 625. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet. 1972-től teljes önállóságot kapott intézetünk, már vizsgáztatási joggal is rendelkezünk, jelentős volt a felnőttképzésünk, sőt kihelyezett iskolánk volt a kunhegyesi szakmunkásképző. Önálló könyvtárral, két kis kollégiummal rendelkező intézményünk.

Az iskola 1991-ben új épületszárnyal bővült, a tornatermet 1994-ben adták át. Az 1995/96-os tanévben elindult a szakközépiskolai oktatás is. Ekkor vette fel iskolánk az 1848-as szabadsághős, az utolsó – hagyományos, történelmi funkciót betöltő – nagykunkapitány, később városunk első polgármesterének, a város történetében jelentős szerepet játszó Illéssy-család tagjának, Illéssy Sándornak a nevét. 1997-ben bekapcsolódtunk a Sulinet programba, s felszereltük számítógépes termeinket. 2008-tól három iskolai tanműhely a Rézműves Iskolába koncentrálódik, bár közben megszűnt a két kis kollégium is a csökkenő igények miatt. Létrehoztuk a névadónkról elnevezett Illéssy Alapítványt, mely a tanulóink támogatását tűzte ki fő céljául. A 2001-ben iskolánk udvara Illéssy Sándor mellszobrával lett gazdagabb.

Intézményünk életében jelentős változásként 2012. augusztus 31-étől a működtetés és fenntartás Kisújszállás Város Önkormányzatától a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személyhez került. Fenntartónk arra törekszik, hogy a legmagasabb szintű szakmai, tárgyi és lelki feltételeket biztosítsa a diákok és a pedagógusok számára. A ma már Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezetének számító Szeretetszolgálat biztos háttérrel nyújt munkánkhoz, s közösen valljuk: *„Az oktatás a jövő befektetése.”*

2018-ban ismét mérföldkőhöz értünk: a Kossuth Lajos Baptista Általános Iskolával és Kollégiummal történő összeolvadással, az oktatás struktúrájának tagintézmények közötti átcsoportosításával elmondható, hogy – az első osztálytól kezdve a középfokú tanulmányok végéig, a különböző típusú középfokú vizsgákig – adott az egy intézményen belüli tanulmányi utak lehetősége, illetve érvényesülhet a közös szellemiségű nevelés-oktatás-képzés.

Az elkövetkező években is arra törekszünk, hogy tanulóink megfelelő tárgyi környezetben olyan ismeretek birtokába kerüljenek, amelyekkel megállják a helyüket az életben, s képesek legyenek rugalmas munkavállalóként az Európai Unió nagy közösségi terében mozogni.

3. Helyzetelemzés

A tagintézmény adatai

- *neve:* Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye
- *OM azonosító:* 201731
- *címe:* 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A
- *önkormányzati tulajdonú telephely:* 5310 Kisújszállás, Vásár utca 25/1.
- *alapítója:* Kisújszállás Város Önkormányzata
- *fenntartója 2012. augusztus 30-ig:* Kisújszállás Város Önkormányzata
5310 Kisújszállás, Szabadság tér 1.
- *fenntartója 2012. augusztus 31-től:* Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
1111 Budapest, Budafoki út 34/B
- *működési területe:* Magyarország

Iskolánk állami feladatként ellátandó alaptervekenységei és évfolyamainak száma

Technikumi szakmai oktatás: 5 vagy 6 évfolyam (9-13. vagy 9-14.), illetve kizárólag érettségi vizsgára felkészítő évfolyam (12-13.)

Ágazat	Szakma azonosító száma	Szakma megnevezése	Szakmai oktatás időtartama	
			Alapfokú iskolai végzettséggel	Érettségi végzettséggel
Gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 01	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 év	2 év
Gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 02	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző	5 év	2 év
Kereskedelem	5 0416 13 03	Kereskedő és webáruházi technikus	5 év	2 év
Szociális	5 0923 22 02	Kisgyermekgondozó, -nevelő	5 év	2 év
Szociális	5 0923 22 04	Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens	5 év	2 év
Szociális	5 0923 22 06	Szociális és rehabilitációs szakgondozó	5 év	2 év
Turizmus-vendéglátás	5 1013 23 02	Cukrász szaktechnikus	5 év	2 év
Turizmus-vendéglátás	5 1013 23 06	Szakács szaktechnikus	5 év	2 év
Turizmus-vendéglátás	5 1013 23 08	Vendégtéri szaktechnikus	5 év	2 év
Turizmus-vendéglátás	5 1015 23 07	Turisztikai technikus (Turisztikai szervező szakmairányon)	5 év	2 év

Technikumi szakmai oktatás (szakgimnáziumi nevelés-oktatás) kifutó rendszerben

Szakmacsoport	Ágazat	OKJ szám	Szakképesítés megnevezése	Képzési idő
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	Kereskedelem XXVI.	54 341 01	Kereskedő	5 (4+1)
Turizmus-vendéglátás	Vendéglátóipar XXVII.	54 811 01	Vendéglátásszervező	5 (4+1)

Szakképző iskolai szakmai oktatás: 3 évfolyam (9-11.)

Ágazat	Szakma azonosító száma	Szakma megnevezése	szakmai oktatás időtartama	
			alapfokú iskolai végzettséggel	érettségi végzettséggel
Építőipar	4 00732 06 05	Festő, mázoló, tapétázó	3 év	2 év
Építőipar	4 0732 06 08	Kőműves	3 év	2 év
Gépészet	4 0732 10 03	Épület- és szerkezetlakatos	3 év	2 év
Gépészet	4 0715 10 07	Gépi és CNC forgácsoló	3 év	2 év
Gépészet	4 0715 10 08	Hegesztő	3 év	2 év
Gépészet	4 0715 10 09	Ipari gépész (Ipar szakmairányon)	3 év	2 év
Kereskedelem	4 0416 13 02	Kereskedelmi értékesítő	3 év	2 év
Kreatív – kreatív alágazat	4 0723 16 03	Divatszabó (Női szabó szakmairányon)	3 év	2 év
Szociális	4 0923 22 03	Szociális ápoló és gondozó	3 év	2 év
Turizmus-vendéglátás	4 1013 23 01	Cukrász	3 év	2 év
Turizmus-vendéglátás	4 1013 23 04	Pincér-vendégtéri szakember	3 év	2 év
Turizmus-vendéglátás	4 1013 23 05	Szakács	3 év	

Szakképző iskolai szakmai oktatás (szakközépiskolai nevelés-oktatás) kifizető rendszerben

Szakmacsoport	Ágazat	OKJ szám	Szakképesítés megnevezése	Képzési idő
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	Kereskedelem XXVI.	34 341 01	Eladó	3+2
Gépészet	Gépészet IX.	34 521 03	Gépi forgácsoló	3+2
Gépészet	Gépészet IX.	34 521 06	Hegesztő	3+2
Vendéglátás-turisztika	Vendéglátóipar XXVII.	34 811 01	Cukrász	3+2
Vendéglátás-turisztika	Vendéglátóipar XXVII.	34 811 03	Pincér	3+2
Vendéglátás-turisztika	Vendéglátóipar XXVII.	34 811 04	Szakács	3+2

Felnőttoktatás

	<i>képzési idő</i>	<i>munkarend</i>
szakképző iskola szakmai oktatás	2 év	esti

A szakképzésben folytatott felnőttoktatást a szakképzési táblázatok tartalmazzák.

Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű iskolai nevelése, oktatása a következők szerint: Az intézmény ellátja a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az Nkt. 4. § 13. pontja aa) alpontja, valamint 25. pontjában meghatározott, integráltan oktatható, nevelhető sajátos nevelési igényű tanulókat az alábbiak szerint:

- Hallássérült (2019 szeptemberétől kifutó rendszerben), beszéd fogyatékos, illetve pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulókat.
- Diszlexia (olvasási zavar)
- Diszgráfia és diszortográfia (írás/helyesírási készség zavara)
- Diszkalkulia (számolási készség zavara)
- Iskolai képességek kevert zavara (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia)
- Beszéd fogyatékoság (dadogás, hadarás, orrhangzós beszéd)
- Aktivitás és figyelem zavara
- Hiperkinetikus magatartászavar
- Kevert specifikus fejlődési zavar (alacsony intellektushoz társuló kevert típusú tanulási zavar)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása a következők szerint:

Az intézmény ellátja a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az Nkt. 3. § (6) bekezdése alapján azokat a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat, akiket az Nkt. 4. § 3. pontja annak tekint. Az Nkt. 4. § 13. pont ab) alpontja alapján a 47. § (8) pontja szerint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkozásra jogosult.

Az egyéb oktatást kiegészítő tevékenység magában foglalja a képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítést a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 171. §-a és az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alapján.

Az intézmény vállalja az Nkt. 4. § 13. pont ac) alpontja, valamint a 14. pontja szerinti kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelését, oktatását.

Az intézmény vállalja a diákok szabadidős tevékenységének megszervezését.

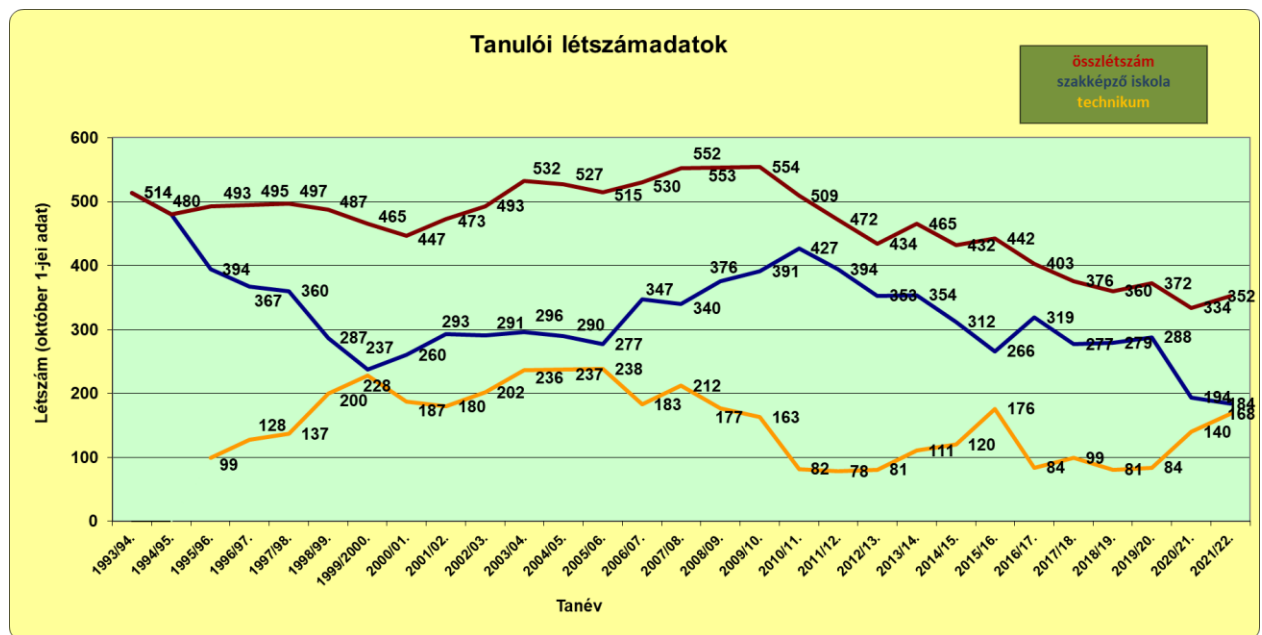
Az, iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás” szakfeladat alatt szervezett tevékenységek csak legalább önköltséggel szervezhetők.

A tanulói létszám alakulása

Kisújszállás város népessége – különös tekintettel a tankötelezettek számára – jelentősen csökken, de ugyanez a tendencia elmondható iskolánk vonzáskörzetének településeire is. (A 2015-2018. közötti időszakban Jász-Nagykun-Szolnok megyében a születések száma 0,8 százalékkal csökkent.) A legnagyobb kihívást a folyamatosan csökkenő létszámához történő igazodás jelenti. Az alábbi grafikon a kisújszállási születések számát mutatja be. Az utóbbi 15 évben 96,6 gyermek/év volt az átlagos születésszám a városban. A létszámfogyást jól érzékelteti az 1991-es évvel történő összehasonlítás, mely időszakra ma már kellemes nosztalgiával tekinthetünk vissza.

Iskolánk tanulólétszáma a XXI. század első évtizedében növekedett, majd stabilitást mutatott, de a második évtized már a fokozatos csökkenését mutatja. Az alábbi grafikon a szakképző iskolába és a technikumba járók számát mutatja meg az össztanulólétszámon belül. Az ezredforduló első évtizedében meglévő felfutás magyarázata a szakképző iskolai képzés 3 évről 2+2, majd 2+3 évre történő felfuttatásának reformkísérlete, majd a 2012/2013. tanévtől ismét 3 éves lett a képzés. A tankötelezettségi korhatár 18-ról 16 évre történő csökkentésének hatása pedig szintén érezhető.

A következő grafikon a **kisújszállási és vidéki (bejárós vagy kollégista) tanulóink arányát** mutatja. Utóbbiak magas száma bizonyítja, hogy **iskolánk jelentős vonzáskörzettel rendelkezik**. A tanulólétszám általános csökkenése miatt intenzív beiskolázási stratégiát folytatunk az iskola vonzáskörzetébe tartozó települések általános iskoláiban.

Az utóbbi években növekedett az általános iskolákban a tanulási/beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek létszáma. Ez a létszámnövekedés a középiskolai oktatásban is szükségessé tette a személyi és tárgyi feltételek megteremtését a sajátos nevelési igényű tanulók vonatkozásában.

Tanév	Sajátos nevelési igényű tanuló (össztanuló %-ában)	BTMN tanuló (össztanuló %-ában)	HH (össztanuló %-ában)	HHH (össztanuló %-ában)
2021/22.	20 (5,7%)	42 (11,9%)	35 (9,9%)	31 (8,8%)
2020/21.	21 (6,3%)	32 (9,6%)	36 (10,8%)	19 (5,7%)
2019/20.	24 (6,5%)	37 (9,9%)	23 (6,2%)	34 (9,1%)
2018/19.	13 (3,6%)	34 (9,4%)	43 (11,9%)	38 (10,6%)
2017/18.	19 (5,1%)	34 (9,0%)	38 (10,1%)	45 (12,0%)
2016/17.	20 (5,2%)	25 (6,5%)	34 (8,9%)	44 (11,5%)
2015/16.	24 (6,0%)	28 (7,0%)	22 (5,5%)	59 (14,7%)
2014/15.	31 (7,2%)	30 (6,9%)	23 (5,3%)	70 (16,2%)
2013/14.	27 (7,4%)	25 (6,8%)	221 (60%)	118 (32%)
2012/13.	28 (6,5%)	21 (4,8%)	240 (55%)	112 (26%)

Tanulóink egy része ingerszegény környezetből kerül az iskolába. Megjelennek a képesség szerinti arányeltolódások, amelyek egyre inkább szükségessé teszik a differenciált pedagógiai módszerek alkalmazását. Az iskolának kell felvállalnia a felzárkóztatást, a tudás igényének felkeltését, a viselkedéskultúra megalapozását és a tehetséges tanulók tehetséggondozását. Az iskolába kerülő gyerekek érdeklődése sokrétű; lehetőségük van bekapcsolódni a tanítási órán kívüli tevékenységekbe, de néha hiányzik a választott elfoglaltság melletti kitartás és gyakran a szülők anyagi hozzájárulása. Minthogy a tanulók fejlődésének üteme egyenetlenné válik, differenciált óravezetéssel, egyéni képességfejlesztéssel, szakkörökkel, versenyekre való felkészítéssel, valamint a felzárkóztató foglalkozások hatékonyságának növelésével adunk nagyobb segítséget a továbbhaladásukhoz.

Az értékek az iskolai évek előrehaladásával átrendeződnek. Sokaknál közömbösség jelentkezik az iskolai munkával szemben. A család sok esetben nem képes biztosítani azokat a feltételeket, amelyek segíthetik, ösztönözhetik a gyerekeket a középiskolai végzettség megszerzéséért.

A legsúlyosabb veszély, hogy egyre jobban fokozódik az iskolába járó gyerekek közötti esély-egyenlőtlenség. Az utóbbi nyolc tanévben a sajátos nevelési igényű tanulók aránya 3,6-7,4% között mozgott (13-31 fő/tanév), a hátrányos -, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számaránya az utóbbi évekhez képest – a jogszabályi meghatározás módosítása miatt – jelentősen csökkent a 2014/2015. tanévtől.

A duális szakképzésben a teljes képzési idő lerövidült, a tanulók egy része akár 17 évesen szakmai bizonyítványt szerezhet. Az e tanulási formát választó diákoknak nem kell az általános iskolában a közismereti tárgyak oktatása során szerzett kudarcélményeiket újraélniük, hanem már a 9. évfolyamon a kétféle munkát, az alkotás örömeit átélve fejlődhet személyiségük. Oktatásuk során is a továbblépés, az érettségi későbbi megszerzése a cél, mert iskolánk nem válhat a kiműveletlen kútfők kitermelésének színterévé.

Személyi feltételek

A tagintézményhez tartozó nevelőtestület létszáma a 2022/2023-as tanévben 30 teljes idejű munkakörben, 4 részmunkaidőben foglalkoztatott, és 5 fő óraadó tanárból állt. A nevelőtestület összeszokott, egymást segíteni akaró kollégák közössége.

A főállású – pedagógus munkakörben foglalkoztatottak (30 fő) – iskolai végzettsége:

- Egyetemi végzettségű: 21 fő, ebből szakvizsgával is rendelkezik: 9 fő
- Főiskolai végzettségű: 7 fő, ebből szakvizsgával is rendelkezik: 2 fő
- Középfokú végzettségű: 2 fő gyakorlati oktató.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozását, rehabilitációs foglalkoztatását a fogyatékos/sérülés típusa szerint képzett szakemberek végzik.

Tárgyi feltételek

Az épületek állaga jónak mondható. Rendezett udvara, sportpályája kellemes környezetet biztosít tanítványainknak. Tantermeink bútorzata jó állapotú. Szemléltetőeszközeink lehetővé teszik a korszerű ismeretszerzés lehetőségét. A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs foglalkoztatásához – maximum 9 főt befogadó – fejlesztőszoba, továbbá speciális fejlesztő tankönyvek, eszközök, szoftverek állnak rendelkezésre. A 2 db számítógépterem 30 db számítógéppel segíti az informatika oktatását. A természettudományos tantárgyak oktatásához nagy segítséget nyújt a 2010-ben kialakított természettudományi labor. Tornatermünk kialakítása, felszereltsége nagyban hozzájárul a tanulók egészséges fejlődéséhez. Az iskolai könyvtár is szerves része az oktatásnak: tanulóink számára kb. 20.000 kötet segíti a tanórákra, tanórán kívüli tevékenységekre való felkészülést. A gyakorlati oktatást saját tanműhelyekben oldjuk meg. Ezek felszereltsége jó, a szakmai oktatáshoz megfelelő alapfeltételeket biztosítanak.

Kollégiumban helyezük el a vidékről naponta bejárni nem tudó tanulókat, ahol otthonos körülményeket próbálnak teremteni számukra.

4. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

Pedagógiai alapelveink és értékeink

A családok közötti anyagi, szociális, kulturális különbségeket nem tudjuk megszüntetni, de felvállaltuk a különböző háttérrel és eltérő adottságokkal rendelkező gyerekek fejlesztését, együttnevelését. A pedagógiai gyakorlat olyan irányú fejlesztését tűztük ki célul, amely hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását, különösen a roma és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók hátrányainak csökkentését, továbbtanulási esélyeik javítását szolgálja.

Intézményünkben ismeretlen a szegregáció és a diszkrimináció; a roma és nem roma tanulók együttélése természetes, egymást egyenrangúnak tekintik.

Intézményünkben részben állnak rendelkezésünkre olyan tárgyi feltételek, amelyek segítségével a gyerekekhez alkalmazkodó, hatékony oktatás megvalósítható lenne. Olyan stimuláló környezetet kívánunk nyújtani a gyerekeknek – akiknek ez otthon nem adatik meg –, amely a tanulás irányába tereli őket, és hatására a tanulás érdekessé, fontossá válik számára.

A hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikertelensége különböző problémák egymással összefüggő és egymásból építkező csokrúra vezethető vissza. Ezek közé tartozik például a rossz szociális helyzet, a szülők aluliskolázottsága, az alkalmazott programok alkalmatlansága. Ezen hátrányok leküzdésére, tompítására igyekszünk megoldást találni, programokat kidolgozni és végrehajtani.

- ***Személyiségközpontú fejlesztés:*** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.
- ***Tanulóközpontúság:*** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.
- ***Egyéni tanulási utak biztosítása:*** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatásszervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- ***Értékközvetítés:*** A nevelő-oktató-képző munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.
- ***Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:*** A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. A digitális kultúra és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.

- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő-képző munkában:** A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.
- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz. Hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

Általános céljaink

- az általános iskola és középiskola közötti átmenet zökkenőmentes megvalósítása,
- az ismeretszerzés folyamatában érvényesüljenek, fejlődjenek az életkori sajátosságoknak megfelelő gondolkodási képességek,
- a különböző érdeklődésű, eltérő képességű, motivációjú, kultúrájú gyerekeket együtt neveljük,
- a tanulók személyiségjegyeik alapján legyenek képesek a társadalomba való beilleszkedésre,
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek együttes gyakorlására az iskolai életben,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók bevonásával képesség-kibontakoztató Integrációs Pedagógiai Program működtetése – pályázati forrás rendelkezésre állása esetén.

Célunk továbbá egy olyan tantestület, amely hajlandó a továbbképzésre, a belső fejlődésre; amely egységes értékelési és nevelési szempontokat alakított ki, amely szeretetteljesen tanít és nevel, és örök emberi értékeket ad át.

Célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében

a) Kiemelt célkitűzésünk, hogy az eltérő képességű (SNI) és szociális helyzetű (HH és HHH) tanulóink együttnevelését maradéktalanul megvalósítsuk. Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók százalékos aránya a teljes osztálylétszámhoz, illetve évfolyamlétszámhoz viszonyítva megfeleljen a jogszabályban előírtaknak. Ennek érdekében:

- sikeresen tudjanak piacképes szakmát választani,
- időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét,
- az intézménybe kerüléstől biztosítjuk a szükséges és megfelelő fejlesztést,
- megnyerni a szülőket a tanulók együttnevelésére,
- elérni, hogy eredményesen befejezzék a középiskolát.

b) A hároméves (duális) szakképzés keretei között a lemorzsolódás arányát alacsony szinten akarjuk tartani. Fontos társadalmi-szociológiai előnyt kívánunk kovácsolni a lehetőségből: a tanulók hamarabb, jó „kétkezi szakemberként” kerülnek a munka világába, s a tanulásban leginkább motiváltak számára helyben kívánjuk biztosítani az érettségi megszerzésének lehetőségét.

Feladataink:

- a pedagógiai munka középpontjában a differenciált személyiségfejlesztés álljon,
- olyan képességeket, készségeket kell a tanulóknak fejleszteni, melyek a tanulók önismeretét, akaratát, az önálló ismeretszerzés igényét fejlesztik,
- ösztönözzük a tanulókat a szakipari munka megbecsülésére, leendő szakmájuk szeretetére, az élethosszig tartó szakmai megújulásra,
- olyan helyzeteket kell teremteni, amelyekben a tanuló igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét,
- tudatosuljon a tanulóban a családhoz, a hazához, a nemzethez, az európai közösséghez való érzelmi, értelmi kötődés fontossága,
- tudatosítani kell a közösség demokratikus működésének értékét,
- olyan példákat, mintákat kell a tanulóknak elénk állítani, melyek elősegítik az egyéni érdekek és a közösségi érdekek összhangját,
- tanulási tevékenységek közben tisztázódjanak bennük a természet és a társadalom értékei,
- fejleszteni kell a tanulóknak a nemzeti azonosságtudatot, az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerése és elfogadása iránti igényt,
- erősíteni kell az Európai Unióhoz való tartozás tudatát.

Feladatok, eljárások, módszerek, eszközök

A technikumban és szakképző iskolában, a nevelés-oktatás-képzés feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a szakirányú felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, továbbá a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására. Céljaink elérésének legfontosabb eszközei a megfelelő motiváció és változatos, korosztályhoz és egyéniséghez illő munkamódszerek kialakítása. Ezt segítik a különböző óraformák (tanári előadás, frontális óra, csoportmunka, egyéni munka) arányos alkalmazása.

A nevelési célok, feladatok megvalósítása és az eljárások, módszerek, eszközök alkalmazása során a pedagógusok a következő alapelveket biztosítják: nyitottság, őszinteség; felelősségtudat; differenciált nevelés és oktatás; tolerancia; demokratizmus. Ennek érdekében:

- az életkori sajátosságoknak megfelelően a tudatosítás, meggyőzés, felvilágosítás, a megfelelő példa módszereit kell alkalmazni,
- minél nagyobb szerepet kapjon a tanulókkal való egyéni és csoportos törődés, bírálat, önbírálat, előadás, vita alkalmazása,
- kerüljön előtérbe a megbízás, ellenőrzés, értékelés; az ösztönzés és elmarasztalás módjait az elfogadott elvek, szempontok alapján kell alkalmazni,
- fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kell kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlesztjük a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- az elméleti képzés kapcsolódik a gyakorlati oktatáshoz, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerőpiaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása (a szakmai program ajánlásokat tartalmaz ehhez).
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizsgafelkészítők tartása. • Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában. • Szabályozott folyamat a továbbtanulás intézményi támogatására.
<ul style="list-style-type: none"> • Átjárhatóság biztosítása a technikum és a szakképző iskola között. • Az ágazati alapoktatás során segítjük a tanulók megalapozott szakirány választását a technikum és szakképző iskola alapozó évfolyamokon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. • Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba.
<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerőpiaci szereplők körében.
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőtt képzési tevékenység bővítése. • Felnőtt képzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttek képzési programjának a fejlesztése, felnőtt képzési marketing a munkaerőpiaci partnerek körében.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése. • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (közismereti kerettantervek, KKK) beépítése a szakmai programba. • A NAT fejlesztési területének megfelelő nevelés: önállóság, felelősségérzet, kezdeményezőképeség, felelős munkavállalás. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenység-központú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. • A jogi szabályozók beépítése, pénzügyi, munkaügyi ismeretek elmélyítése a szakmai tárgyakba. • Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
<ul style="list-style-type: none"> • A helyi tartalmak beépítése szakmai programba. • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerőpiaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban. • Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolai projektnapok szervezése. • A gyakorlati oktatás feladatainak projekteké szervezése. • Részvétel tanórán kívüli projektekben.
<ul style="list-style-type: none"> • A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszereinek alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektfeladatok, egyéni kutatómunka alkalmazása. Önálló szakmai portfóliók készítése.
<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló személyiségének megismerése. • Egyéni fejlesztési tervek készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése. • Önismereti órák tartása, művészeti és kulturális csoportok működtetése, kiállítások rendezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanórai anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése. • Iskolai projektnapok témáinak kiválasztása.
<ul style="list-style-type: none"> • A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
<ul style="list-style-type: none"> • Az iskolai közösségek oktatói támogatása, az osztályfőnöki feladatok pontos meghatározása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a mentori, tutori szerep működtetése. • Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése a pedagógusok/oktatók egymással való viszonyán, az oktatók és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, projektmunkát és minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömeivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. • Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az oktatás módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. • Vita, mint módszer alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres értékelés. • A fejlesztő értékelés alkalmazása. • Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
<ul style="list-style-type: none"> • A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportos feladatok megoldása. • A szakmai képzésben a team-munka, projektmunka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége.
<ul style="list-style-type: none"> • A csoportszerepek gyakorlatban történő megismerése. • Az önértékelés fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
<ul style="list-style-type: none"> • Kritikai szemlélet kialakítása. • Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. • A problémamegoldás algoritmusának alkalmazása.

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai oktatás feladata az iskolai alpműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A tanuló személyiségének fejlesztése összetett feladat, iskolánk nevelő-oktató-képző munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Ennek megvalósításához pontos folyamat- és eredmény-célokat kellett megfogalmaznunk és kiemelnünk, melyben megjelennek az integrációs célok és feladatok is. Intézményünk a személyiség és közösségfejlesztő munkájában együttműködik a szülőkkel, a szülők közösségeivel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a művelődési házzal és könyvtárral, a felvételi körzet családsegítő és gyermek-jóléti szolgálataival és civil szervezetekkel.

Az erkölcsi nevelés: A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk jelentősége. Ismer a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

A családi életre nevelés: A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos megszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoskodás, takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbe-fogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a család-tagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok meg-osztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés: A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedély-betegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészség-ügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a helyi közösségekkel való jó együttműködésre. Ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése: A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatainak alakítására, feladatainak elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mértén kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

A tanulás tanítása: A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. Megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Pályaorientáció: A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a felkészült álláskeresőkhöz. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit a munka-adónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés: A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni. Megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket.

A tanuló saját életvitelével tekintettel van a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanuló számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres munkába állásra a felsőoktatási felvételire.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetség gondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A gyakorlati oktatásban az értékteremtő projektszemlélet követése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

Elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás, munka.
- A gyakorlati képzés, az értékteremtő munkavégzés személyiségformáló erejének kihasználása.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, a gondolkodás képességét, együttműködési készséget fejlesszék, eddzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

„A bölcs ember tudatában van annak, hogy legértékesebb kincse az egészség.” (Hippokratész)

„A nevelési-oktatási intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 131. § (1) bek.)

Az egészséges táplálkozás

Az iskola tanulóinak fokozottan fel kell erre a témakörre hívni a figyelmét.

Ennek elérése érdekében a tanulóknak el kell sajátítani:

- az egészségnevelés magatartás-változtató modelljét,
- az ön-felhatalmazó modellt,
- a közösség-felhatalmazó modellt.

Ezek elsajátítása különböző szintereken történhet:

- tanórák,
- tanórán kívül szervezett foglalkozások, programok.

Az egészséges táplálkozás iskolai kereten belüli bemutatása:

- a büfében,
- iskolai egészségnapon vagy ifjúsági napon,
- bemutató foglalkozás keretein belül a tankonyhán.

Ifjúsági vagy egészségnapon bemutatásra kerülhetnek a táplálkozás kiemelt szempontjai:

- az egészséges táplálkozás, az évszaknak megfelelően,
- folyadéksükségleteink,
- az ételek megfelelő előkészítése, hogy az „értékes dolgok” megmaradjanak,
- mit és hogyan csoportosítsunk?,
- a táplálékok változatosságának fontossága,
- a tájegységek konyhái.

A mindennapos testnevelés, testmozgás

Iskolánk a következő mozgásformákra ad lehetőséget:

- órarendbe beépített délelőtti testnevelés órák a 2020-as NAT tartalmi szabályozóinak megfelelően,
- délutáni sportfoglalkozások az iskolában működő sportszakosztályokban,
- külső sportszakosztályokban történő rendszeres részvétel.

A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Tudományos felmérések, és iskola-egészségügyi vizsgálatok sora magyarázza évtizedek óta, hogy baj van a felnövekvő generációk egészségével. Ennek egyik oka az, hogy a gyerekek körében is terjednek az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás). A családok egy része is belekerült az említett jelenségek csapdájába, és úgy tűnik, önmagukban többé nem képesek a negatív tendenciák visszafordítására.

Az iskolára tehát nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

A felnövekvő generáció egészség-magatartásának formálásában a család mellett az iskola a prevenció legfontosabb színtere. Kizárólag az iskola és a pedagógus azonban nem képes megbirkózni az e téren ráháruló feladatokkal; külső szakemberek közreműködésére is szükség van.

Egészségfejlesztési feladataink a testi, lelki, mentális egészség fejlesztésére a magatartási függőség, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére:

A káros szenvedélyeket le kell küzdeni, a szabadidőt helyesen kell eltölteni, és a civilizációs ártalmakat a lehető legkisebb mértékre kell szorítani.

A Nemzeti alaptanterv alapján is feladatunk, hogy megtanítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megővésére magatartási alternatívákat szükséges ajánlani, tanítani kell a megfelelő egészségvédő magatartást, gyakorlással, példamutatással.

- Az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- A tanulókat motiválni, ösztönözni kell az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására: közös véleményformálással, tanácsadással, támogatással.
- Az egészséggel kapcsolatos ismeretek, tudás bővítése az osztályfőnöki és a természetismeret órákon.
- Felvilágosítás és a tudatformálás a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében.
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.
- Fel kell készítenünk a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Az egészség, mint érték kapjon kiemelt szerepet a tanórákon és a szabadidős programokban is.
- Dohányzásellenes programok, előadások szervezése tanulóink részére.
- Az iskolapszichológus felkérése prevenció foglalkozások tartására.
- A pedagógusok egészségnevelési ismereteinek, pedagógiai eszköztárának bővítése továbbképzésen.
- Drogstratégiánkkal összhangban, eddigi drogprevenció tevékenységünk folytatása, erősítése.
- Egészségiskola programunk folytatása.
- A helyi rendőrség és a megyei rendőrkapitányság szakembereinek segítségével az ittas vezetés, a drogfogyasztás megelőzését szolgáló foglalkozások szervezése.

A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése

Oktatási-nevelési-képzési intézményekben a kortársak között tapasztalható agresszivitás, erőszak, zaklatás egyre elterjedtebb jelenség. A diákok egymás közötti „agressziós tettei” közé tartozik a kiabálás, a megszegyenítés és a kiközösítés.

Ez utóbbi elsősorban a lányok módszerei közé tartozik, és kevésbé jellemző a fiúkra. Az iskolai agresszió gyakoribb megnyilvánulásai a diákok közötti verekedés, rongálás, rendbontás az órán. A

magyar középiskolások körében végzett vizsgálat szerint bántalmazás célpontja és áldozata leggyakrabban a védekezésre képtelen, a félnék, magára maradt gyerek. Jelentős oknak tűnik az ellenszenv és a másság is. A tanulók erőszakos viselkedése azonban csak egy tünet, aminek hátterében sokféle ok állhat. Az agresszió oka leggyakrabban a szociális tanulás hibája. Kialakulásában közrejátszik a negatív családi példa, a kortársak és a média által közvetített rossz minták és a pozitív értékrend hiánya. Az iskolai környezetben előforduló erőszakos cselekedetekkel szemben az iskola veheti fel legeredményesebben a harcot. *A legtöbbet a diákokkal közvetlen kapcsolatban lévő osztályfőnökök, szaktanárok tehetik.* Fontos partner az ifjúságvédelmi felelős, a szülő, a nevelőtestület, az egészségügy, gyermekvédelem és igazságszolgáltatás intézményei. Az ifjúságvédelmi felelős az, akik az egyéb intézmények szolgáltatásait be tudják vinni az iskola falai közé, eszközt adva ezzel kollégáiknak a problémák megoldásában. Az ifjúságvédelmi felelős segíti a pedagógusok gyermekvédelmi feladatát, és aktív tagja a gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő-jelző rendszernek.

Feladataink az iskolai bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése érdekében:

- Több információt kell szereznünk a gyerekek közötti agresszióról, és megoldásokat, programokat kell kidolgoznunk ki az erőszak, a zaklatás ellen.
- Az iskolaudvarok, folyosók felügyeletének biztosítása.
- A tanulók részére önismereti, konfliktuskezelő tréning, mentálhigiénés foglalkozás szervezése.
- A tolerancia, az együttérzés és az együttműködési készség fejlesztése diákjaink körében, ezáltal javulhat a csoportlétkör az osztályokban.
- Az agresszív diák szüleit behívni esetmegbeszélésre.
- Az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős a rendőrséggel, pártfogó felügyelői szolgálattal kapcsolatot tartanak, és ha szükséges közösen megbeszélik a problémás eseteket.
- Együttműködünk az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal (védőnők, háziorvos, iskolaorvos).
- Az iskolapszichológus bevonása az erőszakos esetek megelőzés, megoldása érdekében.
- Szoros együttműködés a gyermekjóléti szolgálatokkal, a gyermekvédelem szakembereivel, a roma önkormányzatokkal, nagykorú tanulók esetében pedig személyes gondoskodást nyújtó családsegítő szolgálattal.
- „Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 129. § (3) bek.)
- „Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek, tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek. Amennyiben az érintett gyermek, tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője értesíti [...] az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 131. § (3)-(4) bek.)

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Baleset-megelőzést és elsősegélynyújtást taníthatunk:

- osztályfőnöki órákon (előadás, vetítés, megbeszélés, esettanulmányok), szakmai órákon.

Meghívhatunk:

- munkavédelmi előadót, szakoktatót, vállalat képviselőjét.

Balesetvédelmi előírások

A tanuló kötelessége, hogy

- Óvja saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és a biztonságát védő ismereteket.
- Betartsa, és igyekezzen társaival is betartatni az osztályfőnökétől, illetve a nevelőitől hallott, a balesetek megelőzését szolgáló szabályokat.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik dolgozójának, ha saját magát, társait vagy másokat veszélyeztető helyzetet, tevékenységet, illetve valamilyen rendkívüli eseményt (pl. tüzet, robbantással történő fenyegetést) vagy balesetet észlel.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik nevelőjének – amennyiben ezt állapota lehetővé teszi – ha rosszul érzi magát, vagy ha megsérült.
- Megismerje az épület kiürítési tervét, és részt vegyen annak évenkénti gyakorlatában.
- Rendkívüli esemény esetén pontosan betartsa az iskola felnőtt dolgozóinak utasításait, valamint az épület kiürítési tervében szereplő előírásokat.
- Bombariadó miatt elmaradt tanítási órákat a legközelebbi szombaton bepótoljuk.

A testnevelés órákra, edzésekre vonatkozó külön szabályok:

- A tanuló a tornateremben csak pedagógus felügyeletével tartózkodhat.
- A sportfoglalkozásokon a tanulóknak sportfelszerelést (tornacipő, szabadidőruha) kell viselniük.
- A sportfoglalkozásokon a tanulók nem viselhetnek karórát, gyűrűt, nyakláncot, lógó fülbe-valót, balesetveszélyes testékszereket.
- A tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletét és ellátását az iskolaorvos és iskolai védőnő biztosítja.
- A tanulók igényei alapján az iskola igazgatójával történt előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmény stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- Tanulóink az iskolai berendezéseket – kellő felkészítés után – tanári felügyelet mellett kezelhetik, életkoruknak megfelelően, szervezett keretek között részt vesznek iskolai környezetük megóvásában, karbantartásában, megújításában.

A balesetek nyilvántartásának, bejelentésének rendje

A munkáltatónak biztosítani kell a munkavédelmi előírások betartását, és a munkahelyi balesetek elkerülését. Ha az elővigyázatosság ellenére baleset következik be, azt azonnal be kell jelenteni a munkahelyi vezetőnek. A munkavédelmi felelős a munkahelyi vezetőnek bejelentett munkabalesetet köteles nyilvántartásba venni. A baleset körülményeit jegyzőkönyvben kell rögzíteni, és a jegyzőkönyvet az egyéb körülmények leírásával együtt el kell helyezni a munkavédelmi naplóban.

A munkabaleseti jegyzőkönyvben rögzíteni kell a következőket:

- a sérült személyi adatait, munkakörét,
- a sérülés időpontját és helyszínét,
- jellegét,
- az esemény leírását,
- a sérült ellátására tett intézkedést,
- a tanúk nevét, lakcímét és a bejegyzést tevő nevét, munkakörét.

A munkahelyi baleset során a munkavédelmi felelős kötelessége, hogy intézkedjen sérülést szenvedett dolgozó egészségügyi ellátásáról és gondoskodjon a helyszín megőrzéséről vagy annak rögzítéséről, valamint értesítse a kivizsgálásban résztvevőket.

A személyi higiéné

A testi higiénia fontossága: ma már természetes, hogy az alapvető személyes higiénia alapvető az egészséghez, s mindennapos rutinná vált a tisztálkodás. Az ápoltság ma már elengedhetetlen feltétel az emberi kapcsolatokban is. Az ápoltság kedvező benyomást tesz másokra, amellett, hogy ő saját maga is jól érzi magát a „bőrében”, ugyanakkor magabiztossá, s jó hangulatúvá varázsolja az egyént. A divatos öltözködés mellett alapfeltétel a testi tisztaság, az ápoltság folyamatos fenntartása. Mindez befolyásolja azt az összképet is, amelyet mások kialakítanak rólunk, emellett a tisztaság hozzátartozik az egészséges szervezet fenntartásához, illetve a komfortérzetünkhöz.

Az iskolában a személyes higiénia oktatása történhet:

- osztályfőnöki és testnevelés órán,
- szakmai gyakorlati órákon,
- meghívott felek: iskolaorvos, védőnők, iskola fogorvos által.

Gyakorlati tudnivalók: Azokkal szemben, akik a vendéglátásban, közétkeztetésben vagy eladóként dolgoznak, alapvető követelmény a személyi higiénia: test, láb, kéz, körmök, üzleti ruházat tisztasága és a megjelenés.

A higiéniai szabályokat az egységbe való belépéstől egészen az egység elhagyásáig szem előtt kell tartani és betartani. A jó vendéglátónak nem csak saját tisztaságára, hanem környezete és a munkaeszközök (konyhai gépek) tisztaságára is oda kell figyelnie, hogy elkerülhesse a nem kívánt ételfertőzéseket, mérgezéseket.

7. A közösségfejlesztéssel, a tagintézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés

Célja, hogy segítse az egyén fejlődését, a harmonikus embertársi kapcsolatokat; tudatosítsa a közösségi érdekeket és értékeket. A tanulók oktatása-nevelése-képzése közösségi keretek között történik, ezért az iskolának alapvető feladata, hogy a különböző iskolai közösségek (iskola, évfolyam, osztály) keretein belül tudjanak a tanulók eredményesen, az erkölcsi normáknak megfelelően tevékenykedni.

Követelmények:

- Ismerjék meg a társas együttélés szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, s gyakorolják azokat a tevékenységeket, melyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.
- Legyenek nyitottak és megértők a másság, a különböző kultúrák, életmódok, vallások iránt, becsüljék meg ezeket.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozó helyes döntéseket hozni.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, az ellenőrzés elfogadására, egymás segítésére, egymás segítő szándékú ellenőrzésére.
- Legyenek képesek alkalmazkodni a mindenkori körülményekhez, legyenek felkészülve az életpályájuk során bekövetkező pályamódosításokra.

Feladataink:

- Sokszínű, változatos, a tanulók érdeklődési körének megfelelő iskolai tevékenységet kell kínálni. A tevékenységek megválasztásába, megszervezésébe be kell vonni a tanulókat.
- Lehetőleg minden diáknak legyen lehetősége részt venni az iskolai tevékenység-rendszerben.
- A tanulókat olyan ismeretekkel kell ellátni, amely megelőzi a sérüléseket, elősegíti saját és társaik egészségének, épségének megőrzését.
- Megfelelő motivációval el kell érni, hogy segítőkész magatartással forduljanak a beteg, sérült, fogyatékos társaik felé.
- Nagy figyelmet fordítsunk arra, hogy a tanulók ismerjék meg, fogadják el és gyakorolják a harmonikus, társas kapcsolatok kialakításának erkölcsi alapelveit, hatályait.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok főbb területei

Tanítási órák, osztályfőnöki órák, könyvtárlátogatás, szakkörök, kirándulások, iskolai rendezvények, nyári táborok, színházlátogatások, diákönkormányzat.

A Diákönkormányzatot segítő pedagógiai tevékenységek és feladatok:

- A tanulókat, az őket érintő kérdésekben tájékoztatni kell.
- A fórumokon a tanulóknak érdemi válaszokat kell adni a felvetődő kérdésekre (diákközgyűlés, diákönkormányzati ülés, osztályfőnöki órák stb.).
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban választott képviselők által vagy egyénileg is közölhetik az iskola dolgozóival. A felvetődő kérdésekre 15 napon belül válaszolni kell.

8. A pedagógusok/oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

8.1. A pedagógusok/oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok/oktatók legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése
- érettségi, különbözeti, felvételi, javító és osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- szakkörökkel, korrepetálással és felzárkóztatással kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális- és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel munkaközösségi, nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- folyamatosan fejlessze magát a pedagóguskompetenciák területén,
- személyes ügyekben a szeretetről és diszkrécióról sem feledkezik meg,
- rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét,
- ismeri és alkalmazza az iskola szakmai dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban, és ezek szerint cselekszik.

8.2. Az osztályközösség élén, mint vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének össze-hívására.

Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai; az osztályfőnök hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákképviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.

- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e-napló vezetése, ellenőrzése, félévi és tanév végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Elősegíti az 50 órás közösségi szolgálat teljesülését.

8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. Iskolánk sajátos pedagógiai módszerei

Az Nkt. 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát, és három nagyobb kategóriát definiál:

- a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.
- c) tartós gyógykezelés alatt álló tanuló.

A kiemelten tehetséges tanuló a törvény szerint az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Iskolánk bármelyik kategóriába tartozó tanulóval készen áll a fejlesztésre, a törődésre.

Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljeskörű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A középiskolába bekerülő SNI tanulók döntő többsége már érvényes – esetleg lejárt érvényességű – szakértői véleménnyel, gondozási számmal rendelkezik és ideális esetben pedagógiai megsegítésben részesült. Kivételként előfordulhat, hogy csak középiskolás korban merül fel a tanulási zavar lehetősége (esetleg ezen az iskolaszinten válik a probléma a tovább-haladást fenyegető tényezővé), ebben az esetben az illetékes Nevelési Tanácsadó, valamint a helyi Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság közreműködésének segítségével ezek a tanulók is SNI státuszt szerezhetnek, a probléma súlyosságától függően.

Iskolánk felvállalja az SNI diákok integrált oktatását, egyben kötelezettséget vállal a tanulók képzett szakember segítségével történő fejlesztésére, fejlődésük nyomon követésére, a felülvizsgálatok kérésére és azok határidejének pontos betartására, a szakértő véleményben leírt és javasolt könnyítések, mentesítések biztosítására is. A tét nem kicsi: a tanulók nagy többsége egy vagy akár több tantárgyból – állapotuktól függően – értékelés és minősítés alóli mentességet kérhet, ami adott esetben a tanuló számára egyet jelenthet a középiskola elvégezhetőségével.

Az SNI gyermekek integrálása az iskolára tehát mind hétköznapi, mind adminisztratív értelemben véve többletterhet ró, továbbá a sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Helyzetelemzés

Iskolánk tudatosan vállalja az SNI tanulók integrált nevelését-oktatását, s fogadjuk az Alapító okiratban meghatározott különleges bánásmódot igénylő gyermekeket: beszéd fogyatékos, hallássérült (2019 szeptemberétől kifutó rendszerben), illetve a pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzdő tanulókat.

Iskolánkban az utóbbi években állandóságot mutat azon tanulóknak a száma, akiknél az olvasás, írás, helyesírás gyengeségében gyökerező súlyos tanulási nehézségek tapasztalhatók. Az egyre nehezedő követelményekkel már nem tud megbirkózni sem a korábban speciális fejlesztésre szorult, sem az eddig problémamentes tanulók egy része

Tanulóink a tanórákon kívül a törvény által biztosított keretek között egyéni fejlesztési terv alapján egyéni és kiscsoportos szervezeti formákban pedagógiai célú rehabilitációs és fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt, melyhez szervesen kapcsolódik a tanórai differenciált oktatás.

A tanulók fejlődését, teljesítményét folyamatosan értékeljük. A sikeres nevelés-oktatás-képzés céljából aktív munkakapcsolatot tartunk a szakértői bizottságokkal, a nevelési tanácsadóval. A tanulók részére biztosítjuk a számukra szükséges szolgáltatásokat. Félévkor és tanév végén szóveges értékelést kap a szülő gyermeke fejlődéséről. A szakemberek és az iskola tanárai esetmegbeszéléseken, problémamegoldó fórumokon konzultálnak a tanulók képességeinek és személyiségének fejlesztéséről.

A SNI tanulóink rendszeresen járnak iskolába, részt vesznek a fejlesztő foglalkozásokon. Örülnek eredményeiknek, a szülők többsége rendszeresen részt vesz a szülői értekezleteken.

Iskolánk rehabilitációs tevékenységének jellege:

- kompetencia alapú tanítás-tanulás,
- órai differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása,
- komplex készség-, és képességfejlesztés,
- logopédiai terápia / pszichoterápia / szurdopedagógiai megsegítés és gyógytestnevelés (szakszolgálati feladat-ellátásban),
- pedagógiai célú rehabilitációs fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a szakértői bizottság javaslata alapján.

A rehabilitációs tevékenységeket végző szakemberek: gyógypedagógus, logopédus, pszichopedagógus, szurdopedagógus és pszichológus.

A fejlesztő foglalkozásokat egy külön kialakított fejlesztő tanteremben tartják a szakemberek, ahol megfelelő szakmai eszközpark áll rendelkezésre. A grafomotorikát, a különböző részképességeket, a kommunikációs képességeket fejlesztő eszközök mellett számítógépes fejlesztő programok segítik a tanulók sokoldalú fejlesztését.

Alapelvek

Alapelvünk a tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, önmagukhoz mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó nevelés és oktatás megvalósítása.

A NAT alkalmazása az SNI tanulók iskolai nevelésében, oktatásában is alapidokumentumunk, a benne meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok az SNI tanulók számára is érvényesek.

A habilitációs/rehabilitációs ellátás közös elvei:

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában intézményünk egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény pedagógiai programja tartalmaz.
- A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan nevelőtestületi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé. A pedagógusok a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a szakvéleményben leírt javaslatokat beépítik.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos kompetenciák kialakítása.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a sérülés típusa, súlyossága,
- a sérülés kialakulásának ideje,
- az SNI tanuló életkora, állapota, műtétei, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, lehetőség szerint önálló életvitel.

Feladatok:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk. Sikerkritériumnak az SNI tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását, az eredményes kimeneti vizsgát tekintjük, melynek megvalósításához a következő feladatokat határoztuk meg:

- Iskolánk pedagógusainak, és a szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók befogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülés-specifikusság” biztosításával alkalmazkodunk a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- Nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenységek szervezése, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai, esetenként egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A tananyag-feldolgozásnál a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásainak figyelembevétele.
- Szükség esetén – tantárgyakra lebontott – egyéni fejlesztési terv készítése, ennek alapján egyéni haladási ütem biztosítása, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszerek, technikák alkalmazása.
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – az eljárások megváltoztatása, az adott szükséglethez igazodó módszerek alkalmazása.
- Együttműködés különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásainak, javaslatainak beépítése a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program

Beszéd fogyatékos tanulók megsegítése

Beszéd fogyatékosok csoportjába tartozik minden olyan tanuló, aki a beszéd és/vagy nyelv receptív folyamatainak (beszédfeldolgozás, beszédértés, nyelvi megértés) vagy expresszív folyamatainak (beszéd és nyelvi kifejezés, produkció) szerveződésében súlyos fejlődési eredetű vagy szerzett zavart mutat. Ez a zavar különböző klinikai képekben jelenik meg, és életkor szerint is eltérő jelleget mutathat.

A verbális kommunikáció súlyos zavara, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus alakulása, jelentős eltérése miatt az ilyen tanuló a társadalmi beilleszkedés szempontjából akadályozott.

A beszéd- és nyelvi zavarok megnyilvánulási formái:

Beszédzavarok

- Hangképzési zavarok
- Rezonanciazavarok (hipernazalitás, hiponazalitás)
- Beszédfolyamatosági zavarok (dadogás, hadarás)
- Artikulációs zavarok (beszédhanghibák)
- Beszédmozgászavarok (verbális diszpraxia)

Auditív feldolgozási zavarok

Az érintett tanulók a hallható jelek feldolgozásában mutatnak súlyos zavarokat, ez jellemzően a beszédfeldolgozásban, így a beszédértésben is komoly gondot okoz.

Nyelvi zavarok

- *Expresszív nyelvi zavarok:*
 - expresszív fonológiai zavar,
 - expresszív morfológiai zavar,
 - expresszív szintaktikai zavar,
 - expresszív szemantikai zavar,
 - expresszív pragmatikai zavar.
- *Receptív nyelvi zavarok:*
 - receptív fonológiai zavar,
 - receptív morfológiai zavar,
 - receptív szintaktikai zavar,
 - receptív szemantikai zavar,
 - receptív pragmatikai zavar.

A középiskola évfolyamaira összpontosul az ismeretszerzés beszéddel összefüggő eszközrendszerének szinten tartása, további fejlesztése, ezért a különleges gondozás elsősorban a módszerbeli és rehabilitációs /rehabilitációs teendőkben fogalmazódik meg. Ezért *kiemelt feladatunk:*

- a szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése,
- az egyes tantárgyak szaknyelvének és forrásszövegeinek nyelvi szempontú feldolgozása,
- a tudományos igényű és pontosságú megfogalmazások, definíciók szöveghű elsajátítása,

- a tanuló a tananyaghoz digitális formában is hozzáférjen, így – felolvasó program segítségével – az auditív és vizuális csatornán való egyidejű feldolgozás jelentősen javíthatja a tanulási teljesítményt.

Tanulási és nevelési célok

Testi és lelki egészségre nevelés

- A fizikai és szellemi állóképesség kialakítása kiemelt feladatunk, mivel a tanulás az átlagosnál jóval nagyobb kognitív és akár fizikai terhelést is jelent az érintett tanulók számára.
- Lényegesnek tartjuk a káros szenvedélyek – mint a dohányzás, az alkohol- és drogfogyasztás – kialakulásának megelőzését.
- Önmegfigyelésen és metakognitív készségek fejlesztésén alapuló tudatos életvezetés kialakításával segítjük tanulóinkat.
- Törekszünk a kifejezés akadályozottságából fakadó rezignáció, frusztráció és egyéb negatív érzések, indulatok megfelelő és pozitív érzelmekké alakítására.
- Biztosíthatjuk a különböző alkotó-, sport- és hobbitevékenységek és a relaxációs technikák megvalósítását.
- Felkínáljuk a tanulók nyelvi és kognitív képességeinek megfelelő kompenzációs tevékenységeket.

Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A bizalommal teli, szeretetteljes, kölcsönös elfogadáson alapuló nevelési légkör segíti legjobban a beszéd- és nyelvi zavarral küzdő tanulók önbizalmának és önértékelésének egészséges alakulását, ezáltal a tanulási motiváció fenntartását.

Törekszünk kiegészítő, segítő eljárások alkalmazására:

- mint az autogén tréning,
- a különböző testtudat-erősítő mozgások és táncterápiák,
- a sorstársakkal és mentálhigiénés szakemberekkel folytatott segítő beszélgetések,
- kiemelt figyelmet fordítunk a párbeszédre, a társas kommunikáció fejlesztésére és a konfliktuskezelés különböző technikáinak megtanítására, alkalmazására.

Médiatudatosságra nevelés

A beszéd-/nyelvi zavarral élő tanuló számára kiemelt feladatunk:

- a kommunikáció minden csatornájának fejlesztése,
- a beszédtechnika, a beszéd vokális elemeinek (hangszín-, hangerő-, tempó- és dinamikasabályozás, helyes hangsúlyozás) és az artikuláció fejlesztése.
- beépítünk készségfejlesztő feladatokat az anyanyelv- vagy nyelvtanórába rendszeres gyakorlást biztosítva.
- törekszünk a dráma- és szituációs játékok alkalmazására a különböző szakórákon.
- a nyelvi zavarral küzdő személyek szóbeli és írásbeli nyelvi megértésének és nyelvi kifejezőképességének fejlesztése
- kommunikációs helyzetekkel támogatjuk a tanulási folyamat mellett a társas kapcsolatok kialakítását és fenntartását is,
- megelőzzük az SNI tanuló peremre szorulását, elmagányosodását,
- a digitális eszközök és a média használatára nevelést kiemelten kezeljük.

A tanulás tanítása, pályaorientáció

- bátorítjuk tanulóinkat az érdeklődési körüknek és tehetségüknek megfelelő fakultáción való részvételre,
- az eddig megszerzett helyes önértékelésre és egészséges önbizalomra építjük fel a megfelelő pályaorientációt,
- a tanulóval együtt tudatosan számba vesszük erősségeit, tehetségét, kompenzációs technikáit és nyelvi képességeit,
- segítjük megkeresni a pályaválasztás reális lehetőségeit,
- segítjük tanulóinkat az egyes szakmákat érintő tapasztalatszerzéshez, hogy a megalapozott döntéshez a lehető legtöbb információ álljon rendelkezésükre.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A társadalmi integráció sikeres elérésében fontos szerepet játszik a szűkebb és tágabb társadalmi környezet megismerése, ami az egyes tanévek során koncentrikusan bővül:

- a hazai tájak megismertetése tágítja a nyelvhasználatra való rátekintés fókuszát,
- megismertetjük tanulóinkkal más tájegységek nyelvi fordulatait, kifejezéseit, dalait, ami elősegíti a rugalmas nyelvhasználat fejlesztését,
- Európa és a világ földrajzának és történelmének megismerésével kapnak ismeretet tanulóink a különböző népek gondolkodásmódjának nyelvhasználatban való megjelenéséről,
- az állampolgári ismeretek tanulásában és a demokráciára nevelésben a jogi értelmezések kibontása, feldolgozása a kiemelt feladat

A fenntarthatóság, környezettudatosság

A személyes tapasztalatokon keresztül környezettudatos szokások alakítása pl.

- a közvetlen környezet tudatos óvása, szépítése,
- iskolai szelektív hulladékgyűjtés,
- tanulók bekapcsolása a városi hulladékgyűjtési akcióba.

A megvalósítás keretei, eljárásai

A Szakértői Bizottságok szakértői véleménye alapján iskolánkban együtt neveljük az ép értelmű beszéd fogyatékos és a nem fogyatékos gyermekeket. A gyermekek számára biztosítjuk az ép beszélő környezetet, a sajátos nevelési igényükből fakadó többlétszolgáltatásokat.

A gyermekek fejlesztése inkluzív (befogadó) osztályokban tanítási órákon, tanórán kívül – a sérülés típusától, súlyossági fokától függően egyéni, vagy csoportos – speciális fejlesztő foglalkozásokon, szabadidős tevékenységekben, szakkörökben.

Tanítási órák

Kiemelt szerepet kapnak az anyanyelvi fejlesztés, a testnevelés tantárgyak.

A megfelelő beszédtechnika kialakítása fontos része az anyanyelvi nevelésnek, melyet a magyar nyelv és irodalom tantárgy keretén belül napi rendszerességgel végezzük. Az anyanyelvi fejlesztésnél – figyelembe véve a sérülés jellegét – az egyes műveltségi részterületek más-más hangsúlyt kaphatnak:

- az anyanyelvi fejlesztés a kommunikációs szándék megvalósítására törekszünk a nevelés-oktatás minden területén,

- beszédfigyatekos tanulóknál hosszabb begyakorlási és érési szakaszokat tervezünk,
- a tantestület tagjai törekszenek, hogy mindig jó beszédpéldát nyújtva, helyes beszédtechnikával kommunikáljanak a gyermekekkel,
- a beszéd-rendellenességgel küzdő tanulóknál gyakran tapasztalhatók a nagy- és finommozgások zavarai, a testtudat, a testérzet, a testséma kialakulatlansága, a téri tájékozódás fejletlensége is.

A testnevelés jól szolgálja a téri orientáció, a mozgás és a ritmus fejlesztését, mely hatással van a beszédkoordinációra. Idegen nyelv oktatásánál körültekintően járunk el, a minősítés alóli felmentés helyett a módszerek változtatását is lehetségesnek tartjuk.

A pedagógusok a szakértői vélemények, alapos megfigyelések, valamint a gyógypedagógus és a pszichológus segítségével, a tanulók egyéni sajátosságainak ismeretében a differenciálás különböző módjait alkalmazzák:

- *segítségadásban*: a feladat megismétlése a beszédfigyatekos tanulóknak megfelelő nyelvi szinten,
- *a feladatok szintjén*: mennyiség, technikai kivitelezés: írás területén szóbeli megoldás, illetve szóbeli felelet helyett írásbeli válasz,
- *szociális keretek szintjén*: párban vagy csoportban végzett munka oldja az akadályozott tanuló elszigetelődését,
- *tanulási stílus szerint*: auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a tanuló,
- *a célok szintjén*: egyes beszédfigyatekos tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet el kell érni,
- *értékelésben*: a tanulót önmagához, fejlődéséhez kell mérni, erre legalkalmasabb a szöveges értékelés.

Pedagógiai célú habilitációs / rehabilitációs fejlesztés

Logopédiai terápia: sérülésspecifikus egyéni vagy csoportos megsegítést foglal magában, egyéni fejlesztési terv alapján. A logopédus munkájában komplex ellátásra törekszik, feladata a beszéd-rendellenességek kompenzálása, a funkciófejlesztés, az olvasás-, írászavarok reedukációja.

A terápia nem zárul le a beszédhiba javulásával, megszűnésével, utógondozásra is szükség lehet, amely jelenti a beszédállapot szinten tartását, ellenőrzését, az esetleges visszaesések prevencióját. További cél a másodlagos tünetek megelőzése, a sérült pszichés funkciók fejlesztése.

Az utógondozás sikerét a logopédussal való szoros együttműködés segíti.

A logopédus feladatai:

- a fogadó pedagógusok tájékoztatása a beszédfigyatekosság típusáról, a tanuló fejlesztési lehetőségeiről, az alkalmazható módszerekről, szakirodalomról,
- a beszédben akadályozott tanuló „erős” és „gyenge” oldalainak bemutatása,
- konzultáció a pedagógussal a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről,
- kapcsolattartás a habilitációs/rehabilitációs fejlesztésben résztvevő más szakemberekkel a komplex fejlesztés team-munkát igényel (pszichológus, gyógytestnevelő),
- a beszédben akadályozott tanuló orvosi vizsgálatának kezdeményezése.

Tanórán kívüli tevékenységek: a beszédben akadályozott tanuló is megtalálhatja iskolánkban azokat a tevékenységeket, szakköri foglalkozásokat, amelyek érdeklődésének megfelelnek. Gátolt kommunikációjában is oldódik a szorongása, ha valamilyen területen sikereket érhet el.

Szülői értekezletek, fogadóórák: ezeken az alkalmakon lehetőség nyílik a szülők számára, hogy megismerjék a beszéd fogyatékos gyermek fejlesztése érdekében rájuk háruló feladatokat, életperspektívát. Empátiás készség kialakítására törekszünk a többi gyermek szüleinél, fontos, hogy a szülők is támogassák gyermekeiket a fogyatékos gyermek elfogadásában. Egységes értékrendet kell kialakítani a viselkedés területén, a jutalmazás és büntetés egybehangzó alkalmazása a helyes magatartásformák kialakítása érdekében.

A hallási fogyatékos (hallássérült) tanuló megsegítése

Hallássérülésnek nevezzük a hallószerv valamely részének veleszületett vagy szerzett sérülését, illetve fejlődési rendellenességét, amelynek az éptől eltérő hallásteljesítmény lesz a következménye. A hallássérülés gyűjtőfogalom. A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás, szókinccs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje nem feltétlenül korrelál életkorával, hallásállapotával.

A hallássérült tanulónál a hallás csökkenése miatt, a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv és ennek következtében a személyiség fejlődése. Átalakul a külvilágról való információ felvétel, lelassul az ismeretszerzés, nehezebbé válik a szocializálódás. A hallássérült tanuló egyéni fejlesztését, ennek lehetőségeit, meghatározza a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, az intelligencia foka és egyéb személyiségjegyek.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Testi és lelki egészség:

- a hallásjavító eszközök használata,
- életmódjuk, életvitelük alakítása,
- komplex kommunikációs lehetőségek fejlesztése,
- mozgás, testedzés, egyensúlyfejlesztés a hátrány kompenzálásában,
- káros szokások kerülése.

Önismeret és társas kultúra:

- önállóságra nevelés, reális önértékelés és énkép kialakítása,
- pozitív személyiségjegyek feltárása, fejlesztése,
- a társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs képességek és magatartási normák alakítása, fejlesztése.

Médiatudatosság:

- a vizuális csatornák kiemelt fejlesztése.
- az információs kommunikációs technológiák megismertetése.

Tanulás tanítása, pályaorientáció:

- az azonos évfolyamon tanuló halló társak teljesítményének megközelítése,
- önálló tanulást segítő eszközök készség szintű használatának elsajátítása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:

- térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismertetése, szókincs, fogalmak bővítése.
- a tanulók szemléletének, nyitottságának formálása, hogy kapcsolatot tudjanak teremteni sorstársaikkal.

Fenntarthatóság, környezettudatosság:

- vizuálisan biztosított élményekkel felismertetni a környezet alakításának, óvásának szükségességét.

Kiemelten fontos a beszédhallás és a még épen maradt funkciók folyamatos fejlesztése minden tanulási helyzetben, melyeket a következő tanulási helyzetekben alkalmazunk.

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv és irodalom tantárgyak egész éven át tartó folyamatos feladatai:

- a beszédértés (jelértés) fejlesztése;
- a szövegértő olvasás fejlesztése;
- konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés, jelkincsfejlesztés;
- a hangzó nyelv használata (egyéni képességeknek megfelelően);
- az írásbeli kifejezés fejlesztése.

Idegen nyelv

- a nyelv megismerése és elsajátítása,
- köznapi élethelyzetekkel vagy egy adott szakmával kapcsolatos kifejezések megértése és használata
- az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap az írásos forma.

Matematika

- a fogalmi gondolkodás megalapozása,
- megfelelő nyelvi kommunikáció.

Történelem és állampolgári ismeretek:

- történelmi térben- és időben való tájékozóképesség formálása,

Művészetek

- a hallás- és zenei nevelés tantárgy tartalma részben megegyezik az „ének-zenével”.
- az önkifejezés, információszerzés megalapozása.
- a kreativitás fejlesztése: vizuális kultúra sokoldalú művelése.
- a természeti, társadalmi környezet hangjainak megismertetése.
- az emberi beszéd akusztikus felfogásának segítése.

Informatika/Digitális kultúra

- a korszerű technikák alkalmazása - számítógép, vizuális eszközök.

Pályaválasztás

- direkt módon alapozza meg a munkavégzésre történő felkészülést, a pályaválasztást,
- a manuális készségek magas fokú fejlesztése,
- mozgások összerendezettségének fokozása.

Eljárások, módszerek:

- az egyes pedagógiai szakaszokra fordított idő meghosszabbodhat,
- a jó beszédpélda biztosítja a hallássérült tanuló beszédfejlődésének erősödését,
- optimális ültetésrend kialakítása,
- törekvés a pedagógus és a gyermektársak beszédérthetőségére,
- a pedagógus győződjön meg arról, hogy érti-e őt a gyermek,
- utasítások írásban történő kiadása,
- megfelelő szemléltetőeszközök biztosítása,
- ismeretlen szavak részletes magyarázata,
- differenciált tanulásszervezés,
- zöngés és zöngétlen mássalhangzó-párok differenciálása.

Pedagógiai célú rehabilitációs / rehabilitációs fejlesztés:

Pedagógiai, valamint egészségügyi célú rehabilitációjukat az alábbiak figyelembevételével szükséges tervezni:

- a hallókészülék használata,
- a hallásmaradvány kondicionálása,
- a meglévő beszédállapot fenntartása (megőrzése) és fejlesztése,
- a szájról olvasás készségének fejlesztése,
- a módosult életvitel elfogadtatása, a harmonikus személyiség erősítése.

A egyéb pszichés fejlődés zavar miatt alapján sajátos nevelési igényű tanulók megsegítése

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás területén az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási zavar: idegrendszeri zavar

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok.

Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar

- figyelemhiánnyal,
- túlmozgással,
- impulzivitással jellemezhető.

Magatartásszabályozási zavar

- impulzuskontroll-zavar (személyre/vagy tárgyra irányuló agresszív kitörések),
- diszruptív (irritáló, vitatkozó, bomlasztó),
- diszszociális (normasértő, agresszív, megbotránkoztató).

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény- és viselkedésvizávaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

A tanítás-tanulás folyamatában a részképességzavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét soroljuk. E fogyatékoság deficiál-diagnosztikai jellemzője, hogy a részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgás-koordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt feladatok:

- Kudarctűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégzése.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Testnevelés és sport műveltségi területen az első tanévben szenzoros integrációs program és/vagy gyógyúszás alkalmazása.
- Önállóságra nevelés.

Kiemelt feladatok diszlexia (olvasási zavar):

- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a magyar nyelv ortográfiai sajátosságait figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel;
- stabil betűismeret, betű-hang megfeleltetés kialakítása;
- biztos szóolvasás kialakítása mind valódi, mind álszavak esetében;
- olvasás fluenciájának/gördülékenységének elősegítése;
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt;
- szövegértési stratégiák kialakítása;
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során;
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel;
- a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, a tanulás támogatása pl. képekkel, gondolattérképpel, nyomtatott óravázlatokkal, bemutatók rendelkezésre bocsátásával, a szövegek auditív felkínálásával (pl. hangfájlok szerkesztése, hangoskönyvek, optikai karakterfelismerés stb.), gépirással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával;
- speciális olvasástanítási program alkalmazása;

- a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása;
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.
- A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:
 - fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése,
 - verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése,
 - modalitás-specifikus integráció fejlesztése,
 - különböző észlelési funkciók fejlesztése.

Diszgráfia (az írás zavara):

- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés);
- a különböző írásformák tanulói képességekhez, szükségletekhez és preferenciákhoz illesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- eszköz (ceruza, ceruzafogó) helyes használata;
- megfelelő testtartás kialakítása az írás során;
- a mozgáskoordináció fejlesztése;
- a testséma biztonságának kialakítása, a szenzomotoros integráció fejlesztése;
- a vizuomotoros koordináció/szem-kézmozgás összerendezettségének fejlesztése;
- célirányos mozgások fejlesztése, különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, praxiára/célirányos mozgások kivitelezésére;
- a ritmus, a nyomás és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése;
- a végrehajtó működés fejlesztése, különös tekintettel a motoros output optimalizálására.

Helyesírás zavara:

- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása;
- a fő helyesírási szabályok begyakoroltatása (a kivételek megtanulásának mellőzésével), analógiás stratégiahasználat kialakítása;
- önmonitorozás, önellenőrzés rögzítése;
- a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése;
- beszédpercepció fejlesztése;
- verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése;
- modalitás-specifikus integráció fejlesztése;
- hang-betű megfeleltetés fejlesztése.

Számolási zavar

A számolási zavar (diszkalkulia) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló az osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése;
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása;
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása;

- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés;
- segítő, kompenzáló eszközök használatának lehetővé tétele;
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása;
- a matematikai gondolkodás és érvelés (kérdésfeltevések, szóbeli kifejezés, érvelés, divergens, ill. konvergens gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás, problémamodellőzés, algoritmikus gondolkodás) fejlesztése;
- a diszkalkulia redukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése;
- szám- és mennyiségfogalom kialakítása, magasabb szintű matematikai fogalmak kialakítása, alkalmazása, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldásának segítése, fejlesztése;
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése;
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése;
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar

- esetén a képességfejlesztés kiemelt területe az önszabályozás fejlesztése;
- a társas szabályok, a mindennapi együttéléshez szükséges normák kialakítása és betartatása;
- a mindennapi együttéléshez szükséges szociális/társas készségek kialakítása, fejlesztése;
- a figyelmi működés és a kontrollált viselkedés kialakításának támogatása;
- speciális figyelemtréning, különösen a tartós figyelemre vonatkozóan;
- koncentráció fejlesztése;
- utasításkövetés gyakorlása, fejlesztése;
- a türelem, késleltetés és gátlás képességének fejlesztése;
- mozgáskoordináció, biztonságos mozgáskivitelezés fejlesztése, adekvát mozgásos aktivitás biztosítása.

Magatartásszabályozási zavar

- düh- és agressziókezelés fejlesztése,
- érzemfelismerés és érzelmkifejezés fejlesztése,
- kommunikáció fejlesztése,
- konfliktuskezelési képesség, problémamegoldás fejlesztése,
- megküzdési képesség fejlesztése,
- figyelmi működés fejlesztése.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások egyes elemeinek alkalmazása pedagógiai helyzetben;
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított időkeret rendszeres alkalmazása (napirend);
- tevékenységek végzésének, iskolai feladatok teljesítésének lépésekre bontása (folyamatábra/ forgatókönyvek);

- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása;
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel

Az SNI fejlesztőprogram helyi tantervbe épülő kerettantervi elemei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a *NAT-ban* meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási-képzési folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van,
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni,
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába,
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérben a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát.

Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában egyrészt gyorsan alkalmazkodhatunk a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatjuk. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvő képesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A kompetenciaterület és a sérült tanuló

Hétköznapi szóhasználatban akkor mondjuk, hogy valaki valamiben „kompetens”, ha valamilyen feladatra való alkalmasságáról beszélünk, képzettségének megfelelően vagy beosztásához viszonyítottan. Pedagógiai szempontból a kompetencia meghatározott funkció teljesítésére való alkalmasság. Az alkalmasság döntések, és kivitelezések által érvényesül.

A döntések feltétele a motiváltság, a kivitelezéseké pedig a képesség. Ennek értelmében a kompetencia valamely funkciót szolgáló motívum- és képességrendszer, amelybe beletartoznak a motívumok (szükségletek, vágyak, magatartási szokások, attitűdök, előítéletek), az érzelmek, és a képességek, valamint az ezekhez tartozó cselekvési szokások, készségek és ismeretek. A kompetencia pszichológiailag meghatározott rendszer, amelyben a képességek és készségek sajátos szisztémába szerveződnek. Viszonylag kevés elemből nagyon változatos, sokféle kombináció jöhet létre.

A kulcskompetenciák fejlesztése

A kulcskompetenciák fejlesztése komplexen, a tanítás-tanulás folyamatában, az ismeretek elsajátítása során valósul meg.

Kulcskompetenciák	Beszédfogyatékos	Hallássérült	Pszichés fejlődési
<i>Alapkompetencia</i>	<p>Az olvasás, írás, helyesírás, szövegértés, szövegalkotás, a matematikai fogalmak biztos ismerete.</p> <p>Az írott nyelv elsajátításához szükséges kommunikációs és nyelvi készségek folyamatos fejlesztése.</p> <p>Szaktárgyak speciális szókincsének, nyelvezetének elsajátítása, ezek olvasása, megértése, szóbeli és írásbeli szövegalkotásban való használata következetes gyakorlással.</p>		<p>Az olvasáshoz, íráshoz, szöveg-értéshez szükséges nyelvi funkciók, mennyiségi, számfogalmi (készség-szintű, elvont számolás kis szám-köröktől kezdve), téri-vizuális és idői viszonyokban való tájékozódáshoz, valamint a mozgáshoz kapcsolódó ismereteknek, készségeknek és attitűdöknek a rendszerének stabilizálása, a lemorzsolódás, korai iskolaelhagyás csökkentése érdekében.</p>
<i>A tanulás kompetenciái</i>	<p>A tanulót – önmaga erősségeinek és nehézségeinek megismerésén finoman, de folyamatosan dolgozva, sokféle megismerési-tanulási utat megmutatva – segítjük a számára leghatékonyabb tanulási formák felismeréséhez. Egy belső motivációval rendelkező, önreflexióra képes önálló tanulási potenciálhoz juttatjuk, mely a mai információalapú társadalomban elengedhetetlen élet-hosszig való tanulás alapjává válik.</p>	<p>Különböző tanulási technikák megismertetése, önálló ismeretszerzés igényének kialakítása, motiváció fenntartása.</p>	<p>Aktív, önirányított tanulási kompetencia kialakítása, Tudatosítani kell a tanulóban az erősségeit és gyengeségeit/nehézségeit, megfelelő tanulási-kognitív stílust kialakítása, képes legyen hatékony önálló tanulónak válni.</p> <p>Lépésekre lebontott, idői ütemezés, elérhető tanulási tervek összeállítása, önreflexió, önellenőrzés iránti igény, a tanulásért érzett felelősségvállalás.</p>
<i>A digitális kompetenciák</i>	<p>A digitális kompetenciák fejlesztése kiemelt terület. A szövegszerkesztők, felolvasó programok, hangzóbeszédet felismerő applikációk, fordító-programok, szinonima- és idegen nyelvi digitális szótárak, képszerkesztő alkalmazásában rutinszerzés.</p>	<p>Keresőoldalakkal, szótárakkal, helyesírás-ellenőrző programok megismerése, segítő szolgáltatások megismerése, digitális eszközök használatának etikai szabályai, motiváció erősítése a digitális eszközök használatában, szabályos tízujjas gépírás elsajátítása.</p>	<p>A szövegszerkesztő, a bemutató-készítő, az adatkezelő, az adatfeldolgozó, a grafikus, hang-, video-szerkesztő programokat hatékonyan képes legyen használni. Legyen tisztában a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveivel, tanulja meg, hogyan lehet megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást.</p>

<p><i>A kommunikációs kompetenciák:</i> a) <i>anyanyelvi</i> b) <i>idegen nyelvi</i></p>	<p>A fejlesztés fő iránya a kommunikációs-nyelvi intervenció. A kommunikációs szándék jelen van, de többnyire a nyelvi (írott nyelvi), néhol a vokális (pl. hangsúly, hanglejtés, tempó, hangszín) vagy a meta-kommunikáció (pl. gesztus, mimika, akadályainak leküzdése). A tanuló tanulja meg szabályozni hanglejtését, beszédtempóját, hangerejét. A verbális kommunikáció, a beszéd megértése, a szókincs és a grammatika fejlesztése. Az egyes szaktárgyak speciális kifejezései és fordulatainak tudatos beépítése a beszédbe, ezeket külön-külön szükséges gyakorolni.</p>	<p>A beszédértés (jelértés) fejlesztése; a szövegértő olvasás fejlesztése; konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés, jelkincsfejlesztés; a hangzó nyelv használata (egyéni képességeknek megfelelően); az írásbeli kifejezés fejlesztése. A nyelv megismerése és elsajátítása, köznap élethelyzetekkel vagy egy adott szakmával kapcsolatos kifejezések megértése és használata az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap az írásos forma.</p>	<p>Mások arckifejezésének, érzelmeinek leolvasása és értelmezése; a gesztusok, testbeszéd felismerése, értelmezése; a másik hanghordozásának, hangsúlyának, hangerejének észlelése, ezek jelentésének, üzenetének értelmezése; megőrizni és tiszteletben tartani mások személyes terét; szociálisan megfelelő módon érintkezni másokkal; gondolatokat, érzéseket, szükségleteket és benyomásokat hatékonyan, összeszedetten kifejezni.</p>
<p><i>A matematikai, gondolkodási kompetenciák</i></p>	<p>A tanulók erőssége lehet a praktikus gondolkodás, a képi gondolkodás, a természettudományos jelenségeket és folyamatokat átlátó gondolkodás, a matematikai gondolkodás vagy az intuitív gondolkodás. A szövegértési folyamatok közben megnyilvánuló gondolkodási műveletek közül is az ábrákhoz, képekhez kapcsolódó feldolgozási folyamatokban és az egyszerű információk kikeresésében a legeredményesebbek. Az írott vagy beszélt nyelv feldolgozásakor meg a különböző mondatok között rejlő összefüggések felismerése.</p>	<p>A fogalmi gondolkodás megalapozása, megfelelő nyelvi kommunikáció, matematikai fogalmak értelmezése, speciális szemléltetés és segédeszközök használata, megnövelt időkeret, rendszeres gyakorlás, ismétlés.</p>	<p>A problémamegoldás során tanulja meg alkalmazni az analízáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási formákat, valamint az induktív (rávezető, egyediből az általános felé mutató), deduktív (levezető, általánosból az egyedire mutató) és abduktív (hipotézisalkotás, célja a magyarázat) következtetések szabályait, alkalmazási területeit.</p>
<p><i>A személyes és társas kapcsolati kompetenciák</i></p>	<p>A testi-lelki-szellemi szempontból koherens személyiséget, mely reális önreflexióra képes, mintaadás útján hatékonyan fejlesztjük. Az iskolai vagy osztályközösségben megtapasztalják a nyitottságot, a befogadást, a kölcsönös figyelmet és toleranciát, a bizalommal</p>	<p>Személyes kompetenciák fejlesztése (szorgalom, kitartás, pontosság, önállóság, önfegyelem, stressztűrő képesség, felelősségtudat fejlesztése. A társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában a társas normák, illemszabályok elsajátíttatása.</p>	<p>Szükséges a kapcsolati hálók kiépítése, fenntartása. Tanulják meg az érzelmek és más szociális jelzések felismerését, a metakommunikatív jelzések megértését, az érzelmek, vágyak, célok, gondolatok megfelelő kifejezését és értelmezését.</p>

	teli, nyílt kommunikációs légkört, mely meghatározó lesz későbbi életükben.		Hiányos, vagy nem megfelelő szociális készségek kialakítása, fejlesztése. A kortárs-kapcsolatok kiépítéséhez és fenntartásához szükséges készségek fejlesztése. Szociális viselkedéselemek gyakorlása. Az esetleges passzivitásból, az iskolai életben való aktív részvételre ösztönzés. Erősödjön a felelősségvállalás, a gondoskodás, a segítőkészség, az empátia, a tolerancia, az együttműködés, a szolidaritás, a kockázatvállalás készsége.
<i>A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái</i>	A kialakult belső feszültségeket oldását művészi (vizuális, auditív) alkotó folyamatokkal segítjük.	Az önkifejezés eszközeinek megfelelő tevékenységek megválasztása.	Kreatív tevékenységekbe való aktív részvétel.
<i>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák</i>	Kiegyenlített fejlesztéssel: a kreatív, adaptív, képes az élethosszig tartó tanulásra, gördülékeny kommunikálásra képes munkavállaló képességeit erősítjük. Problémafelismerő és -megoldó képességeit tudatosítjuk.	Sikerorientáltság és innovációs készség kialakítása, gazdasági és pénzügyi ismeretek elsajáttatása, megfelelő pénzügyi jártasság kialakítása.	Szakmatanulási és továbbtanulási opciók reális megismerése. Sikerorientált és innovációs készség kialakítása.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési zavar, a magatartási rendellenesség nemcsak azoknál a tanulóknál figyelhető meg, akiknek gyenge a tanulmányi eredményük. Sok jó tanulónál is előfordul az idegrendszeri labilitás, a depresszió, a teljes zárkózottság, esetleg az ellenkezője: az agresszió, a túlzott önbecsülés stb. Ezek a zavarok más életmódbeli problémákkal is jelentkezhettek. Minden esetben elvárás a pedagógussal, különösképpen az osztályfőnökkel szemben:

- nevelje a közösséget a másság, a különbözőség tolerálására,
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal,
- a szülővel kiemelten foglalkozzon, figyelmesen és tapintatosan viselkedjen,
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében, kérjen segítséget az iskolaorvostól,
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának eredményességét,
- gondoskodjon a tanuló megfelelő pályaválasztásáról,
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásbeli véleményt.

Az Integrációs Pedagógiai Program – pályázati forrástól függő – működtetése segíti a halmo-zottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.

Tevékenységszervezés:

- differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák,
- projekt-módszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- individuális tanulás.

Tartós gyógykezelés alatt álló tanulót segítő pedagógiai tevékenység

Az a tanuló minősül tartós gyógykezelés alatt állónak, akinek egészségügyi ellátása az általános járóbeteg-szakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott tanévben a 36 tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni, tanulmányait egyéni munkarend keretében folytathatja. A beteg gyermeknek, tanulónak nem csorbulhat a tanuláshoz való joga, nem kerülhet hátrányba, tanulmányaiban nem maradhat le; a kényszerű évisméltés elkerülhető. Iskolánk igyekszik megvalósítani azt a célt, hogy a kórházba kerülő beteg diák idejének értelmet adjon, elviseltesse a kórházi környezetet, a lemaradást és az évisméltést elkerültesse: ebben segít a figyelemelterelő, feszültségoldó, tanítva gyógyító pedagógusi tevékenység. Az iskolánk cél- és feladatrendszerében megfogalmazott értékeket szem előtt tartva végezzük munkánkat, de tudomásul vesszük és elfogadjuk, hogy a gyermekek gyógyítása és gyógyulása az elsődleges cél. Számukra egyéni foglalkozásokat szervezünk, amelyre tanulónként átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre (ez az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható).

Pedagógiai munkánkat az egészségügyi intézmények működésének kell alávetnünk. Munkánknak határt szab a gyermekek állapota, az orvosi beavatkozások gyakorisága, a gyógykezelésekkel együtt járó kellemetlenségek mértéke. A betegség sajátos lelkiállapottal jár együtt. A megszokott környezetből, a családtól való elszakadás traumája, a betegségtudat és az ezzel járó diszkomfort érzés, a fájdalmak elviselése depresszív állapotot eredményezhet, melyet figyelembe kell vennünk, hiszen a gyermek terhelhetősége függ ettől.

A tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarendbe keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítésének, érdemjegyei és osztályzata megállapításának pedagógiai eszközeit és módszereit az iskola igazgatója határozza meg a tanuló egyéni helyzetének ismeretében. A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló oktatásához szükséges eszközöket az iskola biztosítja. A tanuló felkészítése történhet egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben, otthoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben. A szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosítunk. Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére a tagintézmény igazgatója engedélyezheti, hogy – tanulói jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, tanórán kívüli foglalkozások

Tanulóink egyre nagyobb elvárásokkal találkoznak az érettségi vagy a szakmai vizsgák után, ezért kiemelt gondot fordítunk a tehetséggondozásra. A tehetség, képesség kibontakoztatását elsősorban tanórai keretek között biztosítjuk, azonban az iskola a tanulók érdeklődése, igényei és szükségletei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez. Ezek a foglalkozási formák lehetnek szakkörök, iskolai sportkör, korrepetálás, tanulmányi és sportversenyek, kulturális rendezvények, könyvtárlátogatás stb. Ezeknek a foglalkozásoknak helyét és időtartamát az igazgatóhelyettes rögzíti a tanórán kívüli órarendben, terembeosztással együtt.

A tanórán kívüli tehetséggondozás szinterei:

Szakköröket és tehetségműhelyeket a tanulók érdeklődésétől függően – az iskolai tantárgyfelosztás és az iskola költségvetési lehetőségeinek figyelembevételével – a munkaközösség-vezetők javaslata alapján indítunk. A szakkörök vezetőit az igazgató bízza meg. A foglalkozások előre meghatározott éves munkaterv alapján történnek. Erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni. A szakkörök térítésmentesek.

Az iskolai sportkör (ISK) a tanulók mozgásigényének kielégítését, a mozgás és a sport megszerettetését szolgálja. Az ISK tanulóinknak nyújt lehetőséget sportköri foglalkozásokon, versenyeken való részvételre. A tanulók a heti kötelezően megállapított órarendi testnevelési órákon túl részt vehetnek tanári vezetéssel a délutáni tömegsport-foglalkozásokon: pl. kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, torna, asztalitenisz, tenisz stb.

Tehetséges tanulóink tanulmányi- és sportversenyeken (intézményi, városi, nagykunsági, területi és az országos meghirdetésű versenyeken) vehetnek részt. Szaktanári felkészítést a verseny jellegétől és az iskola költségvetési helyzetétől függően biztosít az iskola.

Az iskolai könyvtár segíti a tanulók felkészülését; használatát a könyvtár működési rendje szabályozza.

Az iskola tanulóközösségei egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényeket az igazgató engedélyezheti – pedagógus részvétele szükséges.

A kiemelkedően jó képességű tanulók esetében – ha a többi tanulóval való közös munka számára nem nyújt elég lehetőséget a tehetsége kibontakozására – egyéni foglalkozás szervezhető.

A tehetséggondozást segíti – pályázati forrástól függően – az IPR program. A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben megújuló tanulószervezési eljárások alkalmazásával tesszük

hatékonyabbá a fejlesztő munkát. Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- a) *individuális tanulás*: valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség- és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.
- b) *kooperatív tanulás*: a tanulási tartalom elsajátítása, és a készség- és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva). Nő az önrányítás szerepe.
- c) *projekt módszer*: ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a tanulók érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.
- d) *témanap/témahét*: az adott napon vagy héten iskolánk (vagy legalábbis bizonyos csoportjai) minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik. Lényegük a következő: egy vagy több témát (projektet) a pedagógusok a hagyományostól eltérő formában dolgoznak fel, a lehető legkomplexebb módon (például a *Határtalanul!* c. pályázatok keretében megvalósuló projekteknél szükségszerűen megvalósítandó tevékenység). A résztvevő diákoknak is jó kedvet és sikerélményt adjon, mely a projektpedagógia segítségével lehetséges, ennek lényege, hogy nem a tényszerű ismeretekre, hanem az ismeretek megszerzésének folyamatára, a kivitelezés módjára helyezi a hangsúlyt úgy, hogy a téma a tanulók által kiválasztott és elfogadott legyen és a megoldása csoportban történjék, megszüntetve a hagyományos osztály és tanórai kereteket. A projekt-keretek közötti tanulásban – így témanap vagy témahét alkalmával is – megszűnik a verbális képességek fölénye.

e) *Feltételek*

- *Tárgyi feltételek*:

- iskolai könyvtár,
- fénymásolási lehetőség,
- számítógép, mint fejlesztőeszköz,
- videó, zenei anyagok, meghallgatásukhoz, megnézésükhöz szükséges eszközök,
- variálható tanterem-berendezés a csoportfoglalkozásokhoz,
- megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal).

- *Személyi feltételek:*

- A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes).
- A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös).
- A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre.
- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a családsegítő szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Tanulóink igen vegyes érdeklődéssel és felkészültséggel érkeznek hozzánk. Az osztályok létszáma általában magas, amely megnehezíti a szaktanárok munkáját. A túlkoros, a tanórai munkához általános iskolában hozzá nem szoktatott tanítványokat még a minimális ismeret-anyagra is nehéz megtanítani.

A helyes tanulási módszerek kialakításával, a változatos szemléltetőeszközök alkalmazásával lehet eredményeket elérni még azoknál az osztályoknál is, ahol a tanulók nagy része nem tudja, hogy miért is az adott szakmát választotta. Iskolánkban a hároméves, duális, szakmai vizsgával záruló szakképzésben a kompetenciák erősítésével igyekszünk felébreszteni, erősíteni tudásvágyukat, tanulási sikerélményeiken keresztül pedig továbbtanulásra motiváljuk diákjainkat.

Nevelési munkánkban fokozott figyelmet kell szentelnünk ezeknek a tanulóknak. A problémák feltárása és kezelése osztályfőnöki és szaktanári feladat, amelyhez az osztályközösség és a szülők is segítséget nyújthatnak.

Feladatok:

- A tanulási kudarc valódi okainak feltárása (lelki problémák, tanár-diák közötti nézeteltérés, rossz tanulási technika stb.), majd adekvát megoldások keresése.
- A tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása: az akaraterő fejlesztése, kitartásra nevelés.
- Az önálló ismeretszerzés képességének fokozatos kialakítása.
- Az egészséges önbizalom kialakítása.

A megvalósítás módjai, lehetőségei:

- A tanulás-módszertani kultúra fejlesztése: hatékony tanulási stratégiák, módszerek kialakítása osztályfőnöki órán. A fokozatosság elvének betartásával egyre magasabb célok kitűzése.
- Osztályközösségen belül tanuló párok, tanuló csoportok kialakítása.
- Személyre szabott feladatokkal segíteni a tanulók felzárkóztatását.
- Kiscsoportos gyakorlás, felkészítés délutáni foglalkozásokon szaktanár vezetésével, akár évfolyamszinten is. Felzárkóztató foglalkozásra – szükség esetén – évfolyamszinten heti 1 órát biztosít az iskola a szükséges tantárgyakból.

A tanuláshoz szükséges pszichikai képességek fejlesztésével, a rendszeres tanórai és tanórán kívüli foglalkozások korrekciós tevékenységének eredményeként tanítványaink alkalmassá válnak az iskolai tanulásra, az előrehaladásra.

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása

Kiemelt célunk, hogy a korai iskolaelhagyók arányát 10% alatti szinten tartsuk. A végzettség nélküli iskolaelhagyás – az esetek többségében – nem egy adott esemény következménye, hanem évek során halmozódó problémák, konfliktusok eredménye. Minél korábbi szakaszban avatkozunk be a fiatalok lemorzsolódási folyamatába, annál nagyobb az esély arra, hogy az adott fiatal középfokú végzettséget szerez. A lemorzsolódás megelőzése érdekében intézményi szintű korai jelző- és támogatórendszert építünk ki, melynek alapja, hogy tanulók jellemzőit megismerve a rizikófaktorokat azonosítjuk, és ezeket figyelve minél korábban kiszűrjük a veszélyeztetett fiatalokat. A tanulói jellemzők vizsgálatával már a tanulók intézménybe érkezésekor kiszűrhető az a csoport, akikre fokozott figyelmet érdemes fordítani.

Számszerű dokumentációhoz köthető jellemzők: hiányzás; romló tanulmányi átlag; évismétlés.

Viselkedéshez köthető előjelek: unalom a tanórák alatt, alacsony motiváció; drasztikus viselkedésváltozás a tanulónál (agresszió, visszahúzódomá válás stb.); kiközösítő magatartás vagy kiközösítettség.

9. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi joga gyakorlásának rendje

- A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. A tanulók érdekeinek képviselője az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.),
 - sportélet, túrák, kirándulások, kulturális, szabadidős programok szervezése,
 - a tanulók tájékoztatása (faliújság, iskolarádió, iskolai honlap).
- Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük,
 - a diákönkormányzat vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt.

- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat munkáját segítő tanár képviseli.
- A tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson önállóan, illetve képvisellete útján:
 - az oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos minden kérdésről,
 - az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról,
 - az iskola működéséről.
- A véleménynyilvánítás formái különösen:
 - személyes megbeszélés,
 - gyűlésen, fórumon való felszólalás, véleményközlés,
 - írásos megkeresés, véleménynyilvánítás.
- A pedagógusok és az intézményvezetés feladata, hogy biztosítsák a tanulók véleménynyilvánítási szabadságát, melynek gyakorlása során a tanuló, a tanuló képviselője nem sértheti az iskola alkalmazottainak, a többi tanulónak a személyiségi jogait, emberi méltóságát.

10. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a pedagógus/oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és a pedagógusok/oktatók együttműködése. Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A tanári/oktatói közösség és a szülők között a tanuló fejlődése érdekében élő munkakapcsolat szükséges, melyhez megfelelő kommunikációs formák működtetése szükséges.

A szülők és pedagógusok/oktatók együttműködésének formái

a) Szülői értekezlet

Gyakorisága: félévente egyszer (szeptember és február), de szükség szerint bármikor, ha az osztályfőnök indokoltnak látja, vagy a szülők 25%-a kezdeményezi.

Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- a szülői kérdések, vélemények, javaslatok összegyűjtése és továbbítása a tagintézmény igazgatójának.

b) Iskolaszék

A szülők közösségének fő képviselői szerve; a 6 tagú iskolaszékben 2 fővel képviseltetik magukat.

Feladata: a rendszeres tájékoztatás megszervezése és működtetése a pedagógusok és a szülők kapcsolatában.

c) Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányaival és magatartásával, szorgalmával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

d) Nyílt napok

Feladata: a középfokú tanulmányok megkezdése előtt álló gyermekek szülei tájékoztatást kapjanak iskolánkról, megismerhessék az itt dolgozókat, illetve a tárgyi feltételeket, az iskolai környezetet.

e) Egyéni kapcsolatfelvétel

Feladata: a szülők és a pedagógus személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal, pl. otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb. A szülő telefonon vagy írásban történt egyeztetés után bármikor felkeresheti a pedagógust. Az IPR-ben résztvevők esetében 3 havonként esetmegbeszélések a szülő – tanuló – osztályfőnök között.

A tanulók és pedagógusok/oktatók együttműködésének formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- a tagintézmény igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon,
- a tanulókat és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják,
- az integrációs és a képesség-kibontakoztató intézményi programban részt vevő tanulókkal való kapcsolattartás formája a személyes kapcsolattartás mellett az *Egyéni előrehalási napló* vezetése, amelyben az egyéni fejlesztési tervben meghatározott célkitűzések és az abban meghatározottak teljesülése kerül rögzítésre.

Szülő – tanár – diák együttműködés

- A szülők és/vagy tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik a tagintézmény igazgatójával, nevelőtestületével, pedagógusával vagy az iskolaszékkel.
- Nevelési alapelvek az IPR működtetésében: a tanulóra ható nevelő hatások erősítsék egymást, a tanárok erőfeszítése hatékony és hatásos legyen. Ennek érdekében:
- A tanulócsoportha koncentrált tanári együttműködés lehetőségeinek feltárása, tervezése, kialakítása.

- Az osztályban tanítók lehetőségeinek kidolgozása a tapasztalatcserére, közös tervezésre, problémamegoldásra. Közösen dolgozni a nevelés érdemi feladatain.
- Az adott gyermekről minél sokoldalúbb információ gyűjtése a gyermek egyéni fejlesztésének biztosítása érdekében.

A pedagógusok/oktatók együttműködésének formái

- A tanév során a nevelőtestület a következő állandó értekezleteket tartja: alakuló, majd tanévnyitó (augusztus), félévzáró értekezlet (január/február), tanévzáró értekezlet (június), félévi és év végi osztályozó (január, a végzős tanulókra vonatkozóan: április, illetve június), őszi és tavaszi nevelési értekezlet.
- Ha a nevelőtestület legalább 30%-a, valamint az igazgató szükségesnek tartja, rendkívüli nevelőtestületi értekezlet hívható össze.
- Munkaközösségi ülések, melyet egyes nevelési, oktatási kérdés megvitatására, szervezési feladat egyéni lebontására, illetve szükség szerinti aktuális téma megbeszélésére a munkaközösség-vezető hív össze. A 9. és 11. évfolyamon oktató tanárok fóruma (október és március hónapokban) a belépő évfolyamokon adódó aktuális problémák feltárására és kezelésére.

A tanulók együttműködésének formái

- Osztályközösségek.
- Diákönkormányzat (dök): a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselője, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában dök működik. Az iskolai dök munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A dök tevékenységét az iskola igazgatója által öt tanévre megbízott nevelő segíti.
- A diákközségi ülés (iskolagyűlés) az iskola tanulóinak legnagyobb tájékozódó/tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll. A diákközségi ülés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákközségi ülés az igazgató által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze. A tanulóifjúság tájékoztatásának fóruma még a faliújság.

Az iskola partnereivel való kapcsolattartás formái

- A gyakorlati (duális) képzést folytatókat, szervezőket be kell avatni minden olyan intézményi döntés előkészítésbe, mely érinti a gyakorlati képzést. Ennek érdekében a gyakorlati képzés folytatójának, szervezőjének képviselőjét meg kell hívni azokra az értekezletekre, melyeken szóba kerülnek a gyakorlati képzés olyan vetületei:
 - melyre érdemi rálátása a gyakorlati képzést folytatóknak, szervezőknek van,
 - melyek hatással lehetnek az eddig végzett tevékenységre.
- Napi kapcsolattartás a kommunikációs eszközök segítségével (telefon, e-mail, levél).
- Személyes megkeresés az érintettek között (az iskolában vagy a képzőhelyen).
- Értékeljük és elismerjük a képzőhelyek szakmai képzésben kifejtett munkáját.
- Segítjük a képzőhely és a szülők közötti kommunikációt.
- Figyelemmel kísérjük a szakképzéssel kapcsolatos pályázati lehetőségeket, és informáljuk a képzőhelyeket a lehetőségekről.
- Együttműködés a gyakorlati képzés belső szakmai ellenőrzésében.

A gyakorlati képzést folytató és szervező jogosult az intézmény számára:

- javaslatokat tenni az általa folytatott tevékenységgel kapcsolatban,
- véleményezni az iskola olyan tevékenységét, mely hatással van a gyakorlati képzésre.

Iskolánkban az iskolavezetésen kívül, a szakmai munkaközösségek vezetői és tagjai, valamint az osztályfőnökök jogosultak meghatározott szintű kapcsolattartásra a képzőhelyekkel a Szervezeti és működési szabályzatban olvasható. A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja szintén a Szervezeti és működési szabályzatban szabályozott.

11. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Iskolánkban a tanulmányok alatt az alábbi vizsgafajtákat szervezzük

- osztályozó vizsga,
 - javítóvizsga,
 - különbözeti vizsga,
 - ágazati alapvizsga.
 - pótló vizsga,
- Az *osztályozó vizsga* részletes szabályait az iskolai Házirend tartalmazza.
 - *Különbözeti vizsga* azok számára szervezhető, akik másik iskolából kerülnek intézményünkbe, s egyes tantárgyakat nem tanultak, vagy a tantárgyak tematikai egységeinek tanulásában negatív különbség mutatkozik. A különbözeti vizsga szükségességéről az igazgató dönt a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő – kérelmére. A különbözeti vizsga időpontját az elsajátítandó tananyagmennyiség mérlegelésével kell megállapítani, de ez nem lehet kevesebb 30 napnál.
 - *Pótló vizsgát tehet a tanuló*, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkészik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
 - *Javítóvizsgát tehet a tanuló*, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, továbbá ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkészik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik. A javítóvizsga időpontja mindig augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban jelölhető ki (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (7) bekezdés). A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel. A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.
 - *Ágazati alapvizsgát kell tennie annak a tanulónak*, aki az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két tanévben, a szakképző iskolában az első tanévben ágazati alapoktatásban vett részt. Az ágazati alapvizsga annak mérésére irányul, hogy a tanuló a szakképző iskolában az első, technikumban az első és második évfolyamon elsajátította-e az adott ágazathoz tartozó területek ismereteit. Az ágazati alapvizsga állami vizsga, teljesítését az év végén adott bizonyítványba be kell jegyezni, továbbá eredménye a szakmai vizsga végeredményébe beleszámít. Sikeres teljesítése esetén jogosult a tanuló a duális képzésbe (szakirányú oktatásba) való belépésre, illetve a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol. *Ha az ágazati alapvizsgát eredménye elégtelen*, a tanuló magasabb évfolyamra nem léphet. Az ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító- és pótlóvizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül kell lehetőséget biztosítani.

A középiskolában, olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum 60 perces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-65. §-ában foglalt szabályok szerint kell megszervezni. A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételhető.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább 15 nappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó vizsga követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának iskolánk helyi tantervében és helyi szakmai programjában található követelményrendszerével.

A tanulmányok alatti vizsgákon minden évfolyamon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak (T = technikum / Szi = szakképző iskola)

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Állampolgári ismeretek	T		
Bibliaismeret	T / Szi	T	
Biológia	T		
Digitális kultúra / Informatika	T / Szi	T	
Földrajz	T	T	
Idegen nyelv (angol / német)	T / Szi	T / Szi	
Komplex természettudomány / Természetismeret	T / Szi		
Magyar nyelv és irodalom – Kommunikáció)	T / Szi	T / Szi	
Matematika	T / Szi	T	
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	T / Szi		
Szakmai elméleti tárgyak	T / Szi	T / Szi	
Szakmai gyakorlati tárgyak			T / Szi
Testnevelés		T	T / Szi
Történelem (és társadalomismeret)	T / Szi	T / Szi	

Az írásbeli és gyakorlati vizsgarészen 60 pontos feladatlapokat vagy -sorokat alkalmazunk, mely kiegészül 40 pontos szóbeli vizsgarésszel az érettségi vizsga letételére jogosító tantárgyak esetében.

A tanulmányok alatti vizsgákon történő értékelés szabályai

Osztályzat	Százalék
elégtelen (1)	0-24
elégséges (2)	25-39
közepes (3)	40-59
jó (4)	60-79
jeles (5)	80-100

12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai és rendelkezései

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és köteleességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik.

Szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

A felvétel helyi szabályai

Iskolánk felvételi vizsgát nem tart. A felvétellel kapcsolatos szabályokat minden évben meghatározzuk a következő tanévre szóló tagintézményi felvételi tájékoztatóban.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az alábbi sorrendben részesíti előnyben az azonos összesített eredményt elérő tanulókat:

- a nyilvántartásba vett szakképzési előszerződéssel rendelkező tanuló,
- halmozottan hátrányos helyzetű,
- lakó- vagy tartózkodási helye az iskola településén, tehát Kisújszálláson található,
- baptista felekezetű családból vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkezik a tanuló,
- a fenti 4 pontban érintett csoportba tartozók fölötti létszámból sorsolás útján kell dönteni.

Átjárhatóság a különböző iskolatípusok között

Az iskolai rendszerű szakképzésben kiemelkedő jelentősége van az egyes iskolatípusok, ágazatok, szakképzések közötti átjárhatóságnak. Az alapfokú iskolából a szakképzésbe történő bekapcsolódás kérdése mellett legalább olyan fontos szabályozási kérdés a szakképző iskola és a technikum közötti, valamint az egyes szakképző iskolai képzési típusok közötti átjárhatóság. A szabályozás érinti a szakképző iskola első három éve után megszerezhető érettségit, valamint az érettségit nem adó és az érettségit adó iskolatípusok közötti átjárhatóságot is.

Szakképző iskolából technikumba: a szakképző iskola 9-11. évfolyamát eredményesen elvégzettek esetében a továbbhaladás – technikumba történő átvétel esetén – a technikum 12. évfolyamán biztosított, ahol kizárólag kétéves érettségi vizsgára való felkészítés történik.

A szakképző iskolai végzettséggel rendelkező tanuló a felvételtől már szakmai bizonyítvánnyal, azaz középfokú végzettséggel rendelkezik, a technikumban pedig minden tanuló érettségi végzettséget is szerez. Ezt a lehetőséget azok számára ajánljuk, akik felkészültségük és motivációjuk alapján erre alkalmasak és ezt igénylik.

A szakképző iskola 9. évfolyama után, a sikeres ágazati alapvizsga letételét követően kezdeményezheti a tanuló tanulmányai technikumban történő folytatását azonos ágazaton belül abban az esetben, ha vállalja az egyes közismereti tantárgyakból megállapított különbözeti vizsga letételét.

Technikumból szakképző iskolába: Azok a tanulók, akik a technikum 10. évfolyamán sikeres ágazati alapvizsgát tettek, kérhetik átvételüket a szakképző iskola 10. évfolyamára akkor, ha ugyanazon ágazatban kívánnak a szakmai képzésbe bekapcsolódni.

Technikusi szakképzettséggel rendelkezők számára lehetőség van kétéves, kizárólag szakmai képzést adó szakképző iskolai képzésbe bekapcsolódni.

Gimnáziumból technikumba vagy szakképző iskolába: a gimnázium bármelyik évfolyamáról a szakképzésbe csak az első képzési évfolyamba lehet bekapcsolódni. Érettségi végzettség birtokában lehetőség van a technikum vagy a szakképző iskola kétéves, kizárólag szakképzési évfolyamain technikusi vagy szakmai szakképzettség megszerzésére.

13. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják: a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

<i>Tantárgy</i>	<i>Elsősegély-nyújtási alapismeretek</i>	
komplex természettudományos tantárgy / természetismeret	rovarcsípések	légúti akadály
	artériás és ütőeres vérzés	komplex újraélesztés
	mérgezések	vegyszer okozta sérülések
	savmarás	égési sérülések
	forrázás	szénmonoxid mérgezés
testnevelés	égési sérülések	forrázás
	magasból esés	

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegélynyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának segítése

Az alcímekben foglalt feladatok elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal és a Baptista Szeretetszolgálat mentőegységével,

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőbe,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

14. Pedagógiai programunk módosításának okai 2012-től

Intézményünkben a nevelő-oktató-képző munka az elfogadott és jóváhagyott hatályos pedagógiai program szerint folyik. Az utóbbi években többször kellett a jogszabályi változások miatt módosítani, illetve iskolai munkánkban való előrelépésnek is ez az alapja. Ebben a részben visszatekintünk, s röviden összefoglaljuk a módosítások főbb okait.

2012. augusztus:

A 2012/2013. tanévtől:

- bevezettük a három éves (duális) szakképzést,
- szakképzési palettánkat szűkítettük, ugyanis néhány szakmára évek óta nem volt igény,
- a szakmai vizgát szerzett fiatalok számára két éves felkészülést kínáltunk nappali tagozaton az érettségi vizsgára,
- kiegészítettük az Integrációs Pedagógiai Program (IPR) elemeivel,
- az Nkt. értelmében 2012 szeptemberétől gondoskodtunk a mindennapos testnevelésről felmenő rendszerben, mely a 2012/2013. tanévben először a 9. évfolyamos diákok számára volt kötelező jellegű,
- az új ágazati jogszabályok (Nkt., Szt., NAT, OKJ) szellemiségét és előírásait figyelembe vettük,
- kiegészült a dropprevenciós programmal,
- fenntartóváltásra került sor: Kisújszállás Város Önkormányzata a fenntartói jogokat átadta a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy számára.

2013. március:

Ismét változott a jogszabályi környezet: az új ágazati jogszabályok – nemzeti köznevelési törvény, szakképzési törvény, NAT, OKJ – szellemiségét és kötelező előírásait figyelembe vettük, valamint szakképzési kínálatunkat módosítottuk.

2014. március:

- 2013. szeptember 1-jei hatállyal módosult iskolánk neve, bekerült a fenntartóra való utalás,
- az új ágazati jogszabályok – nemzeti köznevelési törvény, szakképzési törvény, OKJ, NAT, kerettantervek – 2013 tavasza óta történt finomhangolása következtében szükségessé vált pedagógiai programunk pontosítása,
- szakképzési kínálatunkat a cukrász szakmával bővítettük, így alapító okiratunk módosult.

2014. augusztus:

- 2014. szeptember 1-jei hatállyal módosult iskolánk neve,
- a NAT és kerettantervek 2014. április végén történt finomhangolása és kibővítése (szakiskolát végzettek középiskolája) következtében szükségessé vált pedagógiai programunk pontosítása.

2015. április:

- 2015. szeptember 1-jei hatállyal a gimnázium szóval módosul iskolánk neve, illetve az új köznevelési feladattal összefüggésben a helyi tantervek is kidolgozásra kerültek,
- új szakmaként bekerült a szociális gondozó és ápoló (OKJ 34 762 01) szakma,
- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 36/2015. (III. 6.) Korm. rendelet 2017. január 1-jén hatályba lépő módosítása alapján változtak az érettségi vizsga általános követelményei, melyeket beemeltünk felmenő rendszerrel programunkba.

2016. április:

- 2016. szeptember 1-jei hatállyal a szakgimnázium szóval módosul iskolánk neve.
- A régi OKJ számú szakmák – központi kivezetésük miatt – kikerültek a szakmai programból.
- Új szakgimnáziumi ágazatok kerültek be: szociális, pedagógia, ügyvitel, turisztika.
- Kiegészült az SNI és BTMN tanulók szöveges értékelésének elveivel és mintáival.

2017. május:

- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásának megfogalmazásával
- 2017. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben a szakközépiskolai osztályokban is bevezetésre kerül a bibliaismeret tantárgy (1 óra/hét) a kötelező óraszám felül.
- Kiegészült az esti gimnázium helyi tantervével.
- Kiegészült a Komplex tehetségfejlesztő program kötetével.

2018. május:

- Iskolánk összeolvadása a Kossuth Lajos Baptista Általános Iskolával és Kollégiummal, s új intézményként a Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Középiskola és Kollégium létrejötte.
- A gimnáziumi alapfeladat kikerülése.
- Az Szt. és az Nkt. pedagógiai programot érintő módosulásai (pl. szakgimnáziumban tanulási utak választása; a mellék-szakképesítés fogalmának bevezetése, a tanulmányok alatti vizsga újabb szabályozása).
- Hallássérült tanulók nevelésének-oktatásának felvállalása.

2018. augusztus:

- A szakgimnáziumi tantárgyi struktúra és óraszámainak 2018. augusztus 15-étől hatályba lépett módosulásai (pl. szakgimnáziumban tanulási utak választása; a vizsgára bocsájtás feltétele).

2019. május:

- A hallássérült tanulók oktatásának kifutó rendszerben történő megszüntetése 2019 szeptemberétől.

2020. május:

- Intézményünk és tagintézményünk nevének, alapfeladatának módosulása.
- Az új szakképzési ágazati jogszabályoknak való megfelelés.
- A felülvizsgált, 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben hatályba lépő NAT-nak történő megfelelés.

2020. augusztus:

- A 2020 júniusában megjelent képzési és kimeneti követelményeknek és programtanterveknek történő megfelelés, valamint a pedagógiai program helyi szakmai programokkal és tantervekkel történő kiegészítése.

2021. május:

- A felnőttképzéssel kapcsolatos rendelkezések beemelése.
- A szociális ágazatba tartozó Kisgyermekgondozó, -nevelő szakmai programjaival és tanterveivel egészítettük ki.

2022. május:

- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységet kibővítettük a tartós gyógykezelés alatt álló tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységekkel.

15. Függelék

A pedagógiai program végrehajtását szolgáló eszközök és felszerelések jegyzéke a nevelési program *1. számú függelékében* található.

Kimutatás			
a Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye kötelező (minimális) helyiségeiről és eszközeiről			
Készült a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú mellékletében foglalt, a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) helyiségeiről és eszközeiről szóló jegyzék alapján			
Tagintézmény címe:	5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A		
Telephely címe:	5310 Kisújszállás, Vásár utca 25/1.		
ISKOLA (technikum, szakképző iskola)			
I. HELYISÉGEK			
<i>Helyiségek</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Iskolai mennyiségi mutató</i>
tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1	Figyelembe vehető a szaktanterem is. A terem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 1,5 m ² /fő.	8
csoportterem	technikumban, szakképző iskolában osztályonként 0,5 csoportterem	A csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m ² /fő.	9
szaktanterem a hozzá kapcsolódó szertárral	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1		5
laboratórium a hozzájuk kapcsolódó szertárral	iskolánként (székhelyen és telephelyen)	technikum, szakképző iskola intézményekben	1 (gépészeti mérések elvégzésére szolgáló labor)
műhely a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel	iskolánként (székhelyen és telephelyen)	technikum, szakképző iskola intézményekben	6
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1, ha a tanulót a többi tanulótól külön oktatják négy osztályonként 1		1

iskolapszichológusi szoba	ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1 (a székhelyen megoldott)
tornaterem (fiú és lány-öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, WC helyiséggel)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	technikum, szakképző iskola, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van	1
sportudvar	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel	2
intézményvezetői iroda	iskolánként 1	az iskola tagintézményében	1
intézményvezető-helyettesi iroda	iskolánként 1	az iskola tagintézményében	1
iskolatitkári iroda	iskola székhelyén 1		1
könyvtár	iskolánként 1	Technikumban, szakképző iskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van. A könyvtár a használók által könnyen megközelíthető helyiség legyen, amely alkalmas háromezer könyvtári dokumentum befogadására, az állomány szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására.	1
könyv- és tankönyvraktár	iskolánként 1	Technikumban, szakképző iskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van. Olyan raktár kialakítása szükséges, amely alkalmas a tartós tankönyvek tárolására is.	1
orvosi szoba, elkülönítővel	iskolánként 1	Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a tanulók ellátása – aránytalan teher és többletköltség nélkül – a közelben található egészségügyi intézményben megoldható.	1 helyiségben megoldható az elkülönítés, a helyiségben ágy is található. A közelben lévő egészségügyi intézményben megoldott a feladat.
II. Kiszolgálóhelyiségek			
sportszertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1
általános szertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1-1
karbantartó műhely, raktárhelyiséggel	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1

aula (előtér, közösségi tér)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1-1 (székhelyen és telephelyen)
porta	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	technikumban, szakképző iskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van	1-1
teakonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1-1
személyzeti öltöző	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1		1-1
személyzeti mosdó-zuhanyzó	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1		1-1
személyzeti WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1	alkalmazotti létszám figyelembevételével	5
tanulói WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) szintenként fiú és lány 1	tanulói létszám figyelembevételével	7
technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1		megoldott
egyéb raktár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1-2
AZ ISKOLA EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZEI			
amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt vagy javasolt, munkaruha	külön jogszabályban meghatározottak szerint		az <i>Egyéni védőeszköz-juttatási szabályzat</i> alapján biztosított
tűzoltó készülék	az érvényes tűzvédelmi szabályok szerint		megfelelő számban megtalálhatók

Kimutató
a Nagykun Baptista Oktatási Központ Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
Készült az egyes szakmák képzési és kimeneti követelményeiben foglaltak alapján
Forrás: https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt (2022. február 20. 15.00 óra)

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
ILLÉSSY SÁNDOR TECHNIKUM ÉS
SZAKKÉPZŐ ISKOLA TAGINTÉZMÉNYE**

**PEDAGÓGIAI–SZAKMAI PROGRAM
OKTATÁSI PROGRAM**

TARTALOM

1. A választott kerettanterv	276
2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	276
3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	277
4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	279
5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai..	280
6. A választható érettségi tantárgyak megnevezése.....	281
7. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	282
8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	282
9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	286
10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	287
11. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	287
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	288
13. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok. A magatartás és a szorgalom értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	289
14. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	291
15. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.....	291
16. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	294
17. Az emelt szintű érettségire történő felkészítés	295
18. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése és óraszám	297

1. A választott kerettanterv

Intézményünk a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeleten alapuló, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló többször módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben szereplő kerettanterveket emelte be – a helyi sajátosságok figyelembevételével és beépítésével – a helyi tantervébe.

A 2020/2021. tanévtől kifutó rendszerben használjuk:

- a technikum/szakgimnázium esetében a 14. mellékletet a 2016/2017-es tanévtől kifutó rendszerben,
- a technikum/szakgimnázium esetében a 14. mellékletet a 2018/2019-es tanévtől felmenő, a 2020/2021. tanévtől a 10. évfolyamtól kifutó rendszerben,
- a szakképző iskola/szakközépiskola 9-11. évfolyama esetében a 15. mellékletet 2016/2017-es tanévtől felmenő, a 2020/2021. tanévtől a 10. évfolyamtól kifutó rendszerben
- a technikum/szakközépiskola érettségire felkészítő kétéves képzése esetében a 15. mellékletet 2016/2017-es tanévtől felmenő, a 2020/2021. tanévtől kifutó rendszerben

A 2020/2021. tanévtől a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben a technikum és szakképző iskola esetében a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályzók alapján készültek el a helyi tantervek a közismereti tantárgyak vonatkozásában.

Forrás: https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes
(2022. augusztus 15. 15.00 óra)

A szakképzésben a szakképzés indulásakor hatályos programtervek (PTT) alapján képezzük tanulóinkat, figyelemmel a hatályos képzési és kimeneti követelményekben (KKK) megfogalmazottakra.

Forrás: <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt>
(2022. augusztus 15. 15.00 óra).

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató-képző munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatásért vagy a szakképzésért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, szakrajzfelszerelés stb.).

Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók („tartósak”),
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt szóban és írásban tájékoztatjuk. Az egyéb taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Funkciók	A minőség összetevői
Motiváció	Illusztráltság
	Érdekesség
	Problémák bemutatása
	Gondolkodást ösztönző egyéb megoldások
Ismeretátadás	Érthetőség
	Életszerűség
	Tudományos pontosság
Rendszerezés	Strukturáltság
Koordináció	A többi tankönyvvel való összehangoltság
Differenciálás	Szintezett tananyag
Tanulásirányítás	A tanórai és az otthoni tanulás folyamatát orientáló eszközök
Tanulási stratégiák tanítása	
Az önértékelés elősegítése	Az ismeretek alkalmazását gyakoroltató, illetve összefoglaló kérdések és feladatok
Értékekre nevelés	Érzelmi hatást keltő eszközök

3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az Európai Unió által ajánlott, a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák, az ezeket célzó kompetenciafejlesztés iskolánk helyi tanterveinek kialakításakor is mérvadó.

A tanulás kompetenciái: A tanuló a 9-10. évfolyam végére képes figyelmét összpontosítva kitartóan, önállóan tanulni, saját tanulását megszervezni. A tanuláshoz való hozzáállása pozitív. Képes motivációja folyamatos fenntartására, felismeri képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait, munkáját tárgyilagosan értékeli. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, támogatást kérjen. A tanuló megtanulja saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi): A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Mérlegelő módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére.

Valós élethelyzetekben is tudja használni a tanult idegen nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

A digitális kompetenciák: A tanuló egyre motiváltabbá válik az IKT-eszközök használatában. A tanuló képes a számítógép használatára, lehetőségeinek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületén. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásának adekvát magatartása, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatából adódó esélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez és Európához való tartozás tudata. A tanulmányok végére képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Nyitott műalkotások befogadására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tanuló ismert élethelyzetekben egyre inkább képes mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Terveket készít céljai megvalósításához és – esetenként segítséggel – meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás meg-szervezésében, a feladatok megosztásában. A tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt.

Egységesség és differenciálás: A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységesség oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat; segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el szakmájuk gyakorlása közben, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító oktatók megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket és az adott szakaszban megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okok felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a testnevelésórákat a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályzók alapján szervezi meg, továbbá rendszeresen mozgósítjuk, indítjuk tanulóinkat városi és országos tömegsport-rendezvényeken. Mindezek mellett a tanulók számára biztosítottak a délutáni sportfoglalkozáson való részvétel lehetőségei, melyek közül a tanuló szabadon választhat.

Könnyített testnevelés, gyógytestnevelés

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára kell beosztani. Az orvos által vizsgált tanulókról nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét. Ha a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot.

A tanulókat az iskolaorvos szakorvosi véleményre alapozva kell besorolni a megfelelő csoportba;

- könnyített testnevelés (a könnyített testnevelésórát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon),
- gyógytestnevelés A vagy B kategória,
- foglalkozás alóli teljes mentesítés (fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem).

Iskolánkban a délutáni időszakban van gyógytestnevelés foglalkozás, heti 3-5 alkalommal.

A gyógytestnevelés „A” kategóriába tartozó tanulóknak a gyógytestnevelés órák mellett normál testnevelésórákon is részt kell venniük, a betegség típusnak megfelelő könnyítéssel. Ezeknek a tanulóknak a gyógytestnevelési foglalkozás mellett a testnevelési óraszámuknak el kell érnie a heti 5 órát.

A gyógytestnevelés „B” kategóriába sorolt tanulók a normál testnevelés óra alól felmentést kapnak. Ők a gyógytestnevelés foglalkozások mellé az iskolaorvossal egyeztetve a betegség-típustól függően választanak maguknak egy délutáni sportköri foglalkozást.

Ha a tanuló

- a) csak gyógytestnevelésórán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő végzi,
- b) gyógytestnevelés és testnevelésórán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

Az iskola – amennyiben a feltételek biztosítottak – a tanulók számára lehetővé teszi az oktatóválasztást.

A választható tantárgyaknál – ez elsősorban az érettségi történő felkészülés során, a választható ötödik tantárgyat jelenti – diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a kurzus vezetésére. A szakkörök, sportkörök esetében a tanulók szintén élhetnek javaslattal a pedagógus személyét illetően.

A szabadon választható képzések lehetőségeit az iskolai óratervek rögzítik. A jelentkezéssel kapcsolatos szabályokat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet határozza meg (14-15. §).

Ezzel összefüggésben a legfontosabb előírások:

- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről a tanulót és a tizennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
- A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, továbbá tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék véleményét.
- A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló milyen szabadon választott tanítási órán kíván részt venni.
- A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.
- Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a 14. életévét eléri, a gyermekével közösen gyakorolja.

Iskolánkban alkalmazott egyedi szabályok

- Iskolánk a 11. évfolyamon az óraterveknél rögzítettek szerint biztosítja további közép- vagy emelt szintű érettségi felkészítés lehetőségét.
- Rendkívüli esetben a választás módosítására szeptember 15-éig, – az órarend ismeretében – van lehetőség. A módosítást írásbeli kérelem alapján az igazgató engedélyezheti.
- Tanév közben csak a szaktanár ajánlása alapján, és az igazgató engedélyével van lehetőség a választott képzés módosítására,
- 9. évfolyamon az emelt szintű képzéseinkre való jelentkezők a beiratkozással zárulnak le.
- A közép- vagy emelt szintre felkészítő kiegészítő foglalkozások a jelentkezők létszámának és az iskola éves szabad órakeretének alakulása függvényében indíthatók. A kívánatos tanulói létszám csoportonként minimum 8 fő, ettől igazgatói mérlegelés alapján a tanulók javára az iskola eltérhet. Prioritás a kiegészítő foglalkozások kötelező érettségi tárgyakból való biztosítása.

6. A választható érettségi tantárgyak megnevezése

Technikumi képzésben a szabadon választható tantárgyra, illetve emelt szintű képzésre való jelentkezés lehetőségeit ezen kötet 18. pontja tartalmazza.

A 2017. január 1-je után megkezdett technikumi érettségi vizsga esetében *az ötödik vizsgatárgy a szakmai (érettségi) vizsga.*

A technikum 12-13. évfolyamain (szakképző iskola utáni +2 év) a felkészítés a kötelező érettségi vizsgatárgyakra (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv [angol vagy német]) és a választható vizsgatárgyakra a *középszintű érettségi vizsga-*

követelmények alapján történik az *általános tantervű kerettantervek alapján kidolgozott helyi tantervek* szerint a 2020/2021. tanévtől kifutó jelleggel.

Választható érettségi vizsgatárgyak: informatika/digitális kultúra, testnevelés, szakmai tantárgyak. Iskolánk lehetőséget biztosít az intézményi órateremben megjelölt tantárgyak emelt szinten történő tanulására is.

7. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

2023. december 31-ig a középszintű érettségi vizsga témaköreit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza (általános és részletes vizsgakövetelmények).

A közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményei (2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelmények):

https://www.oktatas.hu/koznevelés/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol#1

8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulók kötelessége – az intézmény házirendjéből is fakadóan – a tanulás. A tananyag tanórai feldolgozása mellett a tanulók számára fontos az otthoni tanulás, gyakorlás, felkészülés. A pedagógusok a tanulók tananyag elsajátításának érdekében szóbeli és írásbeli házi feladatot adhatnak. A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket, valamint
- segítsék a logikus gondolkodás kialakítását és fejlesztését.

A kötelező *szóbeli és írásbeli házi feladat mennyisége* lehetőleg ne haladja meg tantárgyanként a 30 percet. Csak olyan házi feladat adható, amelynek előkészítése a tanórán már megtörtént. *Iskolai szünetekre* kötelező házi feladat adható, de – a tananyag feldolgozásának ütemében, lehetőség szerint – inkább egyéni fejlesztő, pótló feladatokat kell adni. A tanulókat motiváló, szorgalmi házi feladat a pedagógus szándékától, pedagógiai céljától függően, tetszőlegesen adható.

Az ellenőrzés és értékelés feladata és célja:

- a tanulók teljesítményének mérése, a tanulók minősítése,
- visszajelzés a tanítás-tanulás folyamatában közvetlenül érintetteknek, a szülőknek a tanuló tudásáról, ez az ismeretek, a tudás megerősítését, a hiányok pótlását, a hibák kijavítását, a személyiség fejlődését teszi lehetővé.

Az ellenőrzés és értékelés legyen:

- folyamatos, objektív, diagnosztizáló,
- módszereiben változatos,
- az érdemjegy, illetve az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor *nem lehet fegyverkezési eszköz.*

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az iskola a nevelő-oktató-képző munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítésének ellenőrzését a szaktanárok a tanuló szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az alábbi teendők megfogalmazásának célja a tantestület munkájának egységesebbé tétele, a közös hangsúlyok meghatározása. A számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre.

Az ellenőrzés során a pedagógus az általa indított bármely tanulási folyamatról információkat (leginkább adatokat, de ezek mellett benyomásokat, hangulatokat stb.) gyűjt, elemez, dolgoz föl, s dönt arról, hogy ezeket értékeli-e. Kommunikációs szempontból az ellenőrzés öncímzettje a pedagógus, alanya a tanuló, tárgya a gyermek tantárgyi és nem tantárgyi teljesítményének, magatartásának, érzelmi életének egy-egy megnyilvánulása. Az értékelés címzettje viszont a tanuló, akinek az értékelés eredményét tudomásul kell vennie, fel kell dolgoznia, be kell építenie énképébe. Az értékelés ugyanis mindig minősít, a minősítés pedig a tanuló teljesítményének a visszacsatolása a tanuló számára: megerősítése abban, hogy egy tanulási folyamatban éppen hol tart. Az értékelés és osztályozás azonos fogalomkörbe tartozik, mivel mindkettő valamilyen minősítést fejez ki. Az osztályozás a tanulási célok (követelmények) egybevetése a tanuló összteljesítményével, rangskála segítségével.

A számonkérés típusai, formái

A leggyakrabban alkalmazott diagnosztikus értékelés típusai:

- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- kompetenciamérés.

A leggyakrabban alkalmazott formatív értékelés típusai:

- szóbeli számonkérés,
- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- rögzített válaszadást tételező feladat ellenőrzése: írásos vagy egyéb tevékenységgel (összekötés, aláhúzás, bekeretezés, megjelölés, sorszámozás, kiszínezés, berajzolás stb.) rögzített válaszadás,
- projektfeladatok értékelése.

A leggyakrabban alkalmazott szummatív értékelés típusai:

- a tanár által készített mérőeszköz,
- standardizált mérőeszköz,
- a tudásszintmérő tesztek,
- feleletválasztó vagy -alkotó tesztek,
- képesség-jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok.

Számonkérés módszerei

Írásbeli számonkérés: feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, fordítás, szódolgozat, szómagyarázat, nyelvtani teszt, fogalmazás, házi feladat, feladatsor, komplex feladatlap.

<i>Az írásbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
az év eleji szint-felmérő dolgozat (diagnosztikus)	év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 perc	felelet értékű	
témaközi dolgozat (formatív)	egy-egy tananyag, tananyag-rész, alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
házi feladat vagy dolgozat (formatív)	egy-egy tananyaghoz, tananyag-részhez kapcsolódó, előkészített tudástartalom otthoni elmélyítése, számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
témazáró dolgozat (szummatív)	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	tárgyanként max.45p.; egyes tárgyak esetében max. 2×45 p.	duplán számít	1 nap max. 2×45 p.-es dolgozat – előre jelezve (Házirend)
záró szintfelmérő dolgozat (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	max. 2×45 perc	az év végi értékelésnél döntő szerepű osztályzat	1 nap max. 2×45 p.-es felmérés iratható, előre jelezve

Szóbeli számonkérés: Kiemelten fontos, hogy a tanulók *szóbeli kifejezőképességének* fejlesztése érdekében minél többet ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Alátámasztják ezt a törekvésünket a záróvizsgák tapasztalatai, s az a tény is, hogy egyre több tanuló küzd írásbeli nehézségekkel. Számonkérésünkben, értékelésünkben fontos az *önálló gondolkodásra ösztönző feladat*, az összefüggések meglátása. A *számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat* a minden órára való készülésre.

<i>A szóbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
témaközi felelet, tanórai tevékenység (formatív)	1-1 tananyag, tananyag-rész alapfogalmak, alapkészségek számonkérése.	alkalmanként max. 5-15 p.	felelet értékű	
témazáró felelet (szummatív)	vizsgatételek számonkérése.	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	duplán számít	előre jelezve (Házirend)

Gyakorlati számonkérés: A gyakorlati oktatás szakmai feladatainak elsajátítása mellett az értékelés mindig tartalmazza a megszerzett kompetenciák (egyéni-, társas-, módszer kompetenciák) szintjét is.

<i>A gyakorlati beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Formája</i>
az év eleji szint-felmérő feladat (diagnosztikus)	az év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 p.	felelet értékű	
témaközi feladat, gyakorlati foglalkozás értékelése (formatív)	1-1 tananyag, tananyag-rész számonkérése	alkalmanként max. 120 p., illetve a gyakorlati tevékenység szakaszaihoz igazodóan	felelet értékű	
ágazati alapvizsga (szummatív)	a továbbhaladás feltételeinek vizsgálata	a KKK-ban előírtak szerint	felelet értékű	KKK szerint
záró szakmai vizsga (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	tanulmányi időszak zárásakor	szakmai minősítés	KKK szerint

A tanulmányi munka értékelése

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak: fejlődtek vagy hanyatlottak az előző értékelés óta. A tanulói teljesítményt a tanítási év közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük. A félévi osztályzatok a tanulók első féléves teljesítményét mutatják, azt, hogy az egyes tantárgyak tantervi követelményeit milyen színvonalon és mértékben teljesítette. A félév egészét tekintve értékeljük a magatartást és szorgalmat.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette, valamint megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Érdemjegyek, osztályzatok

Az értékelés ötfokozatú számskálával, az 1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel történik (törtjegy nem adható). Az érdemjegyeket közölni kell a tanulókkal. A kijavított írásbeli dolgozatokat meg kell mutatni a tanulónak, illetve kérésre a szülőnek, és lehetőséget kell biztosítani arról másolat készítésére. Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- **jeles (5):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes;
- **jó (4):** ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- **közepes (3):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudásának alkalmazásához tanári segítség szükséges;
- **elégséges (2):** ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, és kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- **elégtelen (1):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimumszintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az érdemjegyek száma, a javítás határideje

<i>A tantárgy heti óraszám</i>	<i>Félévente adandó érdemjegy</i>
1-2 órás tantárgy	minimum 3 érdemjegy
3-4 órás tantárgy	minimum 5 érdemjegy
5 vagy <5 órás tantárgy	minimum 7 érdemjegy
szakmai gyakorlati tantárgy	havonta legalább 1 érdemjegy

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a rehabilitációs foglalkozások eredményeiről félévkor és év végén kizárólag szóvegesen adunk értékelést.

A témazáró dolgozatokat legalább egy héttel korábban kell jelezni a tanulóknak. Figyelembe kell venni, hogy egy nap maximum két témazáró dolgozat íratható.

Az írásbeli számonkérések (dolgozatok) javításának határideje: legfeljebb 10 munkanap.

A bibliaismeret tantárgy értékelése

A bibliaismeret tantárgy értékelése a tantárgyak értékelési metódusát követi, tehát osztályzatokat kapnak a tanulók.

Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatok legyenek, kerülni kell a kötelező házi feladatot. A memoriterek is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódunk, vagy projektfeladatokat adunk, s a projektmunkát értékeljük a témakör végén. Ügyelni kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy, a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.

A modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

A modulok tantárgyasítása része a helyi tantervnek, az egyes szakmák óratervének. A modulok értékelése és minősítése a szakmai vizsgán történik. A nappali rendszerű, iskolai keretek között történő szakképzésben egyelőre nincs lehetőség a szorgalmi időszakban történő – évközi – modulvizsgákra. Ha a tanuló már rendelkezik modulvizsgával, akkor kérelem és az ahhoz mellékelten benyújtott dokumentumok alapján az igazgató dönt, és a kérelmezőnek alanyi jogon felmentést ad az érintett tantárgy vagy tantárgyrészek tanulása alól.

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat EJSZ meghatározta azokat az elveket, melyeket a csoportbontásoknál figyelembe kell venni. A fenntartó írásos hozzájárulásával eseti eltérés lehetséges adott osztályra és tanévre vonatkozóan az órakeretek felhasználásában, a csoport megszervezésében.

- Minimum 14 fő alkotson egy csoportot, ennek eléréséhez évfolyamszintű összevonást is lehet alkalmazni.
- A készségtantárgyak esetén törekedni kell a minimum 20 fős csoport elérésére, ennek eléréséhez több osztályt vagy évfolyamot is össze lehet vonni.
- A tehetséggondozásra és – elsősorban a hátrányos helyzetű tanulók – felzárkóztatására osztályonként 1-1 óra tervezhető.
- A bibliaismeret tantárgyat (1 óra/hét) a kötelező óraszám feletti órakeretben biztosítjuk.
- Tanulói igény esetén tanulószobai foglalkozás szervezhető napi 2 óra időtartamban. A tanulószobai foglalkozás megszervezése min. 14 tanuló jelentkezése esetén lehetséges, és ez megvalósítható több osztály vagy évfolyam összevonásával is.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az alábbi táblázatban összefoglaltakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, a kompetenciafejlesztésre, illetve a tanulók tudásának megalapozására.

Csoportbontások technikumban	Évfolyam	Igényelt heti óraszám
idegen nyelv	9-14.	évfolyamonként és osztályonként: +4 óra
informatika/digitális kultúra (min. 14 fő/csoport)	9-12.	9. évfolyam: + 2 óra // 10. és 11. évfolyam: +1-1 óra
fakultatívan választható érettségi tantárgyak – min. 8 fővel indítható	11-12.	évfolyamonként és osztályonként: max. +6 óra
tanulószoza (min. 14 fő/csoport)	9-12.	csoportonként max. 2 óra/nap
Csoportbontások szakképző iskolában	Évfolyam	Igényelt heti óraszám
idegen nyelv	9-11.	évfolyamonként és osztályonként: +2 óra
matematika (min. 14 fő/csoport)	9-11.	évfolyamonként és osztályonként: +1 óra
magyar – kommunikáció (min. 14 fő/csoport)	9-11.	évfolyamonként és osztályonként: +1 óra
Iskolatípustól függetlenül	Évfolyam	Igényelt heti óraszám
tehetséggondozás	9-14.	évfolyamonként és osztályonként: +1 óra az Nkt. 6. sz. mellékletében meghatározott időkeret felett
felzárkóztatás	9-14.	évfolyamonként és osztályonként: +1 óra az Nkt. 6. sz. mellékletében meghatározott időkeret felett
BTMN, SNI foglalkozások 3-8 fővel	9-14.	a szakvéleményekben szereplő óraszámok figyelembevételével
szakkörök, sportkörök, egyéb foglalkozások – min. 10 fővel indítható	9-14.	több évfolyam összevonásával, figyelemmel az osztály órakeretében meghatározott óraszám betartására
egyéni tanrendű tanuló		a szakértői bizottság véleménye alapján az egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésre az osztályok heti időkeretén felül átlag heti 10 óra

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Kisújszálláson a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján roma (cigány) nemzetiség él. Iskolánk tanulói közül sokan tartoznak ehhez a nemzetiséghez, ezért kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományaikat. Városunkban Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, mellyel kiváló kapcsolatot ápolunk.

A városunkban és környék településein élő roma nemzetiségről elmondható, hogy – néhány kivételtől eltekintve – magyar anyanyelvű romák, akik kevésbé ismerik saját nemzetiségi múltjukat. A roma nemzetiséghez nem tartozó tanulók a roma nemzetiségű tanulókkal együtt, tanórai keretben sajátítják el a roma nemzetiségre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket. Ezek az egyes tantárgyak (irodalom, történelem, társadalomismeret) helyi tantervében kerültek kidolgozásra.

11. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Egyre nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra a fiatalok egészség- és környezettudatos magatartásának kialakításában. A felgyorsult társadalmi és gazdasági változások hatása érzékelhető a szülők és diákok szociokulturális háttérében. A demokrácia pozitív következményei mellett sajnos a negatív tényezők is megjelentek. Egyik alapvető gond ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése.

A rizikótényezők között az egészségtelen életmód, a környezetre és az egészségre káros emberi magatartás szerepel. Mindezen komplex problémák együttes jelentkezése miatt iskolánk külön programot dolgozott ki: *Egészségfejlesztési program, környezeti nevelési program, drogpreevenció program* néven, mely Pedagógiai–szakmai programunk IV. kötete.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Társadalmunk szociális problémái érzékenyen érintik tanulóinkat, ezek hatása tetten érhető iskolánkban is. A családok nehéz helyzete (munkanélküliség, szegénység, alacsony iskolázottság, betegség, válás, krízishelyzet stb.) tanulóink egy részénél tanulási-magatartási zavarokat, esélyegyenlőtlenséget okoz. A sikeres iskolai előrehaladás a szociális hátránnyal induló tanulóknál nehezen biztosítható, mert a családtól csak kevés esetben kapunk megerősítést. Az iskola közreműködése a tanulók szocializációja szempontjából alapvető, hiszen kiegészíti a családi, gyakran hiányos szocializációt; s megfelelő értékeket, normákat közvetít. Tanítványaink egy részének adottsága, személyisége, nevelhetősége negatív irányban eltér a vele egy korcsoportban lévő többi gyermek adottságaitól, személyiségétől, nevelhetőségétől, ezért ők szintén hátrányban vannak. Így a hátrányos helyzetű tanulók egy jelentős része nem tud megfelelni az iskolai követelményeknek. Intézményünkben a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése kérdőív alapján, a tanév elején történik az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével.

Az iskolai kudarc oka lehet a szülők iskolázatlansága, a család egzisztenciális bizonytalansága, a felbomlott család, az eltartottak nagy száma, a családi deviancia, betegség. A hátrányos családi környezet az iskolai teljesítmény szempontjából fontos készségek kifejlesztésére nem ad lehetőséget, az ebből származó iskolai kudarcok következtében pedig az érintett tanulók elfordulnak az iskola által közvetített értékektől. Az iskolánkból lemorzsolódó tanulók csoportja nagy valószínűséggel a leszakadó rétegbe tartozók számát növelné, ezért a tanulók megtartása a törekvésünk. Tanulóink egészségi állapota is utal a hátrányos szociális helyzetre. A betegségek gyakorisága, az igazolt hiányzások nagy száma is ezt igazolja. Ezért az iskolaorvos és a védőnők rendszeresen vizsgálják a tanulók egészségi állapotát. A vizsgálat a testsúly, testmagasság, mellkőrfogat, a pubertáskor jegyeinek vizsgálatára, fizikális orvosi vizsgálatra, alapfokú szűrővizsgálatra (látás, hallás, vérnyomás és BCG-heg ellenőrzésre) terjed ki. Gyakori a hanyag tartás, lúdtalp, fogászati probléma.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek:

- helyzetfeltárás, a segítő tevékenység formáinak, működési rendjének (csoportbontás, felzárkóztató foglalkozások, kollégiumi elhelyezés stb.) megszervezése,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az anyagi háttérrel biztosító lehetőségek felkutatása: tankönyvellátás, ösztöndíjak, segélyek, pályázatok, táborozások stb.,
- a pedagógusok segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, családlátogatás, szülői értekezlet stb.,
- szoros kapcsolat az illetékes polgármesteri hivattal, roma nemzetiségi önkormányzattal, gyermekjóléti szolgálattal és szakszolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- roma koordinátor és szociális segítő segítő tevékenysége, kapcsolattartása a helyi roma családokkal,
- együttműködés civil szervezetekkel (pl.: Polgárórség),
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése.

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok. A magatartás és a szorgalom értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk értékelése, minősítése. Ennek során meghatározók az alábbi tényezők:

A magatartás minősítésekor vizsgáljuk:

- az iskolai előírások (Házirend, SZMSZ) betartásának következetessége,
- az érzelmi-indulati és társadalmi tényezők érvényesülése a tanulók viselkedésében,
- felelősségérzetet, megbízhatóságot,
- közreműködés az iskolai életben, az iskolai és nemzeti hagyományok ápolásában,
- helyzete az osztályban, illetve együttműködése társaival.

A szorgalom minősítésekor vizsgáljuk:

- a tanuló tanulmányi munkához való viszonya, eredményessége (kötelességtudat, pontosság, rendszeresség; szakmai érdeklődés, tudásvágy),
- a tanuló egyéni képességei, és ennek változtatására irányuló törekvése (emlékezőtehetség, felfogóképesség, figyelemkoncentráció).

A magatartás és szorgalom minősítése legyen nevelő hatású, ösztönző, segítse a tanulót a helyes önértékelés, önismeret kialakításában. Az értékeléskor figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésére a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk. Az itt megfogalmazott alapelvek mindannyiunk szerint jók, azokat mindenkinek egységesen be kellene tartani, az igazolatlan órákat, más fegyelmezetlenségekkel együtt megfelelő módon adminisztrálni a nem osztályfőnök kollégáknak is. A rendszer működőképessége a mi egységességünkön múlik.

Félévkor és a tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök az osztálygyűlés és az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg. Az értékelésbe a tanulókat is be lehet vonni, mert igen kritikusan látják egymást, amit őszintén el is mondanak.

Amennyiben a tanulónak fegyelmi büntetése és dicsérete is van az adott értékelési időszakban, akkor az osztályfőnök az osztályban tanítókkal egyetértésben mérlegeli azokat a magatartás fokozatának megállapításához.

Az egyéni tanrendű tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

A magatartás értékelésének szempontjai:

	<i>Szempontok</i>	<i>Példás</i>	<i>Jó</i>	<i>Változó</i>	<i>Rossz</i>
1.	<i>Példamutatás</i>	nagyon jó	közepes	gyenge	ártó
2.	<i>Közösségi tevékenység</i>	nagyon aktív	aktív	közömbös	érdektelen
3.	<i>Házirend betartása</i>	betartja	betartja	részben tartja be	többször nem tartja be
4.	<i>Személyes viselkedés</i>	példamutató	jó	udvariatlan	durva
5.	<i>Fegyelmezettség</i>	nagyfokú	megfelelő	gyenge	nagyon kifogásolható

A szorgalom értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1.	<i>Tanulmányi munkája</i>	kiváló	igényes	nem egyenletes	folyamatosan rossz
2.	<i>Többletfeladatok</i>	rendszeresen	ritkán vállal	alig vállal	nem vállal
3.	<i>Képesség szerinti munkavégzése</i>	mindig megbízható	rendszeres	rendszeretlen	megbízhatatlan
4.	<i>Önálló munkavégzése</i>	példamutató, önként végzi	képessége szerinti	ösztönözni kell	feladatait nem teljesíti
5.	<i>Önképzés</i>	rendszeres	alkalmanként	ritkán	nem

Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, a szülők tájékoztatása

A szülő jogos igénye, hogy gyermeke tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedéséről rendszeres tájékoztatást és visszajelzést kapjon. Ezért az iskola évente két alkalommal szülői értekezletet tart. Az iskola a szülőket a tanuló nagykorúvá válásáig (18. életév) köteles tájékoztatni.

Az érdemjegyek és a magatartással, szorgalommal összefüggő megállapítások, minősítések dokumentálása az elektronikus naplóba történik.

A magatartás és szorgalom minősítése során

- az iskola a nevelő-oktató-képző munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését;
- az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is;
- a pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest;
- a tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító az ellenőrzőn és az e-naplón keresztül értesíti.

Az iskolai jutalmazás formái

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szakoktatói, szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- versenyen elért eredményükért dicséretben részesíthetők.

- c) Az egyes tanévek végén az arra érdemes tanulók oklevelet és könyvjutalmat, -utalványt kaphatnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vesznek át.
- d) Az iskolai szintű versenyen, vetélkedőn, illetve előadáson, bemutatón eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyen, vetélkedőn, illetve előadáson, bemutatón eredményesen szereplő tanulók igazgatói, második alkalom után nevelőtestületi dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helyállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- g) A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

14. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

Az iskolai pályaaorientációs tevékenység, valamint óratervi arányai

Célunk a munkaerőpiac kínálta lehetőségek megismertetése, konkrét álláskereső technikák gyakorlása. Ennek érdekében:

- információgyűjtés a pályaválasztás feltételeiről, követelményeiről,
- álláshirdetések gyűjtése,
- munkaügyi központok szerepének megismertetése.

Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy életük során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretek birtokába juttatjuk saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Arra törekszünk, hogy a tanuló tisztában legyen azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képessé tesszük önéletrajzot készíteni, vagyis képessé válik írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

15. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az intézmény biztosítja a fenntartó által az alapító okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók adekvát ellátását. Ennek érdekében a fogyatékosági kategóriák szerinti képzettséggel rendelkező gyógypedagógust alkalmaz. A rehabilitációs foglalkozások szervezésében és kivitelezésében logopédia/pszichopedagógia/szurtopedagógia szakos gyógypedagógiai tanár vagy terapeuta kompetens. Az intézmény rendelkezik a rehabilitációs foglalkozások lebonyolításához egy megfelelően berendezett, maximum 9 főt befogadó fejlesztő teremmel.

A rehabilitációs foglalkozások diszlexia, diszortográfia, diszgráfia, diszkalkulia reedukációt, figyelemfejlesztést, magatartási korrekciót, komplex személyiségfejlesztést tartalmazhatnak. A rehabilitációs foglalkozások heti időkeretét az Nkt.-ban és a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint biztosítjuk. A rehabilitációs foglalkozásokat kizárólag a kötelező tanórai foglalkozásokon túl lehet szervezni.

A rehabilitációs foglalkozások dokumentálása:

- szakértői vélemény (szakértői bizottság készíti),
- egyéni fejlesztési terv (gyógypedagógus készíti),
- rehabilitációs órarend (igazgatóhelyettes készíti a gyógypedagógussal együttműködve),

- egyéni fejlődési lap (gyógypedagógus készíti),
- egyéni értékelő lap (gyógypedagógus készíti).

A sajátos nevelési igényű tanulókat – a szakértői vélemény alapján – az igazgató felmentheti a különböző feladatok végzése alól, az értékelés és minősítés alól, az ismeretek elsajátításához hosszabb időintervallumot is engedélyezhet, segédeszközök használatát is támogathatja úgy a számonkérő, mint az ismereteket elsajátító helyzetben.

Az SNI fejlesztőprogram helyi tantervbe épülő kerettantervi elemei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell szervezzük meg:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat kell megjelölni ott, ahol erre szükség van,
- igény szerint sajátos, a fogyatékkal együttműködhető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni,
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését.

Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési terület említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában egyrészt gyorsan alkalmazkodhatunk a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatjuk. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A kompetenciaterület és a sérült tanuló

Hétköznapi szóhasználatban akkor mondjuk, hogy valaki valamiben „kompetens”, ha valamilyen feladatra való alkalmasságáról beszélünk, képzettségének megfelelően vagy beosztásához viszonyítottan. Pedagógiai szempontból a kompetencia meghatározott funkció teljesítésére való alkalmasság. Az alkalmasság döntések, és kivitelezések által érvényesül.

A döntések feltétele a motiváltság, a kivitelezéseké pedig a képesség. Ennek értelmében a kompetencia valamely funkciót szolgáló motívum- és képességrendszer, amelybe beletartoznak a motívumok (szükségletek, vágyak, magatartási szokások, attitűdök, előítéletek stb.), az érzelmek, és a képességek, valamint az ezekhez tartozó cselekvési szokások, készségek és

ismeretek. A kompetencia pszichológiailag meghatározott rendszer, amelyben a képességek és készségek sajátos szisztémába szerveződnek. Viszonylag kevés elemből nagyon változatos, sokféle kombináció jöhet létre. A tanítási-tanulási folyamatokban kialakítható kompetenciák – kulcskompetenciák.

A középfokú nevelés-oktatás szakaszában 9-14. évfolyamon a cél elsősorban az ismeretek megerősítése, szintetizálása, a tudáselemek rendszerbe illesztése, alkalmazása, a pályorientáció, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása. A tanulók eltérő képességprofilja, iskolai életének különbözősége, egyéni fejleszhetőségi prognózisa esetén is kiemelt cél, hogy a tanulók az integrált keretek között történő – nevelés, oktatás során elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek az önálló életvitelhez, a munkaerőpiacra történő belépéshez, megmaradáshoz és az egész életen át tartó tanulás megalapozásához elengedhetetlenül szükségesek.

Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasz a szakképző iskolában szakmai vizsgára történő felkészítést nyújtó képzés folyik. Az államilag elismert szakképesítésekre való felkészítés esetén a sajátos nevelési igény típusához igazodó képzési idő szerint történhet. A szakképzési évfolyamokon is kiemelt szerepet kap a tanulók adottságaihoz igazodó készség- és képességfejlesztés, a komplex személyiségfejlesztés. A nevelés, oktatás, képzés célja:

- a még meglévő tudásbeli és szociális hátrányok felszámolása,
- a tanuláshoz, szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése, erősítése,
- a szakmai vizsgára való felkészítés,
- munkavégzésre való szocializálás, munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, önálló életvezetés megalapozása.

A NAT alkalmazása

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye. Az Irányelv pontosítja a műveltségi területekhez rendelt habilitációs/rehabilitációs és fejlesztési feladatokat. Ezek az elemek az iskola helyi tantervében évfolyamokra, tantárgyakra lebontva konkretizálódnak.

Az alkalmazott módszertani alapelvek egyik eleme a differenciálás, mely a következő területeken valósulhat meg:

- a tananyag, feladat választásában;
- az alkalmazott nyelvi szintben, az alkalmazott nyelvben (hangzó magyar nyelv, magyar jelnyelv);
- a tananyag feldolgozásának menetében;
- a feldolgozás módjában;
- a segítségnyújtás mértékében, minőségében;
- az értékelésben;
- az alkalmazott kommunikációs módokban;
- a tanulási tempóban.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elveit a helyi tanterv 2/A. sz. melléklete tartalmazza.

16. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- a) A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette. A követelmények teljesítését a pedagógusok és szakoktatók a tanuló tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Erről a tantestület osztályozó értekezleten, az egész éves munkát figyelembe véve dönt.
 - b) Kérelemre – kiskorú tanuló esetén a szülők együttes kérelmére – az igazgató engedélyezheti középfokú iskolai tanulmányok folytatása esetén a sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését legfeljebb egy alkalommal, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba való bekapcsolódás miatt van szükség.
 - c) A tanuló igazgatói engedéllyel az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben osztályzatait évfolyamonként kell megállapítani.
 - d) Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát kell tennie.
 - e) Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
 - f) Ha a tanuló a javítóvizsgán nem teljesíti legalább elégséges minősítéssel az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
 - g) Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként a tanév folytatásától eltiltottak.
 - h) A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az összefüggő szakmai gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.
 - i) Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen elérte vagy meghaladta:
 - a 250 tanítási órát,
 - a szakképzésben a szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák 20%-át,
 - egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,és emiatt *a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető*, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.
- *Szakképző iskolai tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása együtt egy tanévben meghaladja a gyakorlati képzési idő (óraszám) 20%-át, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.*
- A szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a képzési idő (óraszám) 20%-át, az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 5%-át. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles.

Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet. (Szkr. 227. §)

- A *felntőttoktatásban* nem osztályozható az a tanuló, akinél az igazolt és igazolatlan mulasztás óraszámja meghaladja a kötelező tanórai foglalkozások 50%-át. Ebben az esetben a tanuló tudását félévkor és év végén osztályozó vizsgán kell értékelni. Megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki a szorgalmi időszakban 20 tanóránál többet mulasztott igazolatlanul (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 143. § (7)-(10) bek.).

17. Az emelt szintű érettségire történő felkészítés

Az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza (általános és részletes vizsgakövetelmények) 2023. december 31-ig.

2024. január 1-jétől:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol#1

A NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §-ában foglaltak szerint az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom esetén legalább heti öt, minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani. Az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban több tantárgy együttesét érintő komplex emelt szintű oktatás esetén legalább egy érintett tantárgyra vonatkozóan, legalább a 11-12. évfolyamon az előző mondat szerinti követelményeket kell érvényesíteni.

Az emelt szintű képzések szervezésében kétféle technika alkalmazható:

- az egész csoport – az emelt szintű követelmények szerint – magasabb óraszámban együtt tanul (idegen nyelv), illetve
- az alapóraszámhoz illesztett +2 óra biztosításával készítjük fel a tanulókat az emelt szint követelményeire (magyar nyelv és irodalom, történelem stb.).

Az első esetben egy szaktanár foglalkozik a tanulókkal, az értékelést és minősítést is ő végzi. A naplóban is egy sorban (oszlopban) szerepelnek a tantárgyra vonatkozó bejegyzések. A második esetben előfordulhat, hogy két szaktanár oktatja a tanulót, egyikük az alapokat, a másik az emelt szint követelményeit kérve tőlük számon. A naplóban két külön sorban (oszlopban) vezetik a szaktanárok az évközi jegyeket, de félévkor és év végén csak egy osztályzatot adnak. A minősítést a két szaktanár együttesen végzi, az osztályzatot az emelt szintet oktató pedagógus vezeti a naplóba. Az ellenőrzőbe és bizonyítványba csak egy bejegyzés kerül.

A fejezet ágazati bontásban tartalmazza, hogy a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az iskola mely tárgyakból vállalja. Az érettségi vizsgára való felkészítés és a jelentkezés szabályait az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szabályozza részletesen, melynek legfontosabb elemei a következők;

- A technikumban az érettségire felkészítő évfolyamokon a kötelező közismereti vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló a középszintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.
- A technikumban a 11.-13. évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítani kell, hogy a tanuló – választása szerint – mind a közép-, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.

- A technikum az ágazati és ágazaton kívüli szakmai vizsgatárgyon kívül legalább egy vizsgatárgyból a helyi tantervében meghatározottak szerint teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést.
- Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül technikumban legalább kettő vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.
- Tanulói igény esetén az iskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.
- Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.
- Az érettségi vizsgára jelentkező – függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában – szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.
- Amennyiben a középiskola központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyból érettségi vizsgára történő felkészítést kíván biztosítani, középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát a felkészítésre helyi tantervében biztosítani kell.
- A felkészítés iskolánk által vállalt legmagasabb szintje iskolatípusonként (az emelt szint vállalása magában foglalja a középszintre való felkészítést is).

A kötelező érettségi tárgyakból az alapórákon való részvétel elegendő a középszintű érettségi vizsgára való felkészítéshez. Ezekből a tárgyakból a fakultációs rendszer többletórái (= szabadon választott kiegészítő foglalkozások) az emelt szintű vizsgára való felkészítést támogatják. A választható érettségi vizsgára való felkészülés során már a középszintre való készüléskor is ajánlott a szabadon választható tanórák kihasználása.

A választható érettségi vizsgán való részvétel feltétele a helyi tantervben szereplő kötelező és a kötelezően választandó tantárgyak minimális követelményeinek teljesítése, tudásának legalább elégséges osztályzattal való értékelése. A követelmények részletes leírása a tantervi részben az egyes tantárgyaknál szerepel.

Vizsgatárgy	Technikum (5 éves)	Technikum (érettségire felkészítő 2 éves képzés)
Magyar nyelv és irodalom	emelt szintű	középszintű
Idegen nyelv (angol vagy német)	emelt szintű	középszintű
Matematika	emelt szintű	középszintű
Történelem	emelt szintű	középszintű
Szakmai érettségi / Technikusi vizsga	emelt szintű	-
Informatika / Digitális kultúra	emelt szintű	középszintű
Testnevelés	középszintű	középszintű
Bibliaismeret – baptista hittan	középszintű	-
Földrajz	középszintű	-

18. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése és óraszám

- Az egyes tantárgyak, szakmák tananyagát és követelményeit, a továbbhaladás feltételeit az Oktatási program mellékletét képező tantárgyi és szakmai dokumentumok tartalmazzák.
- A bibliaismeret tantárgy beépítésre került a kötelező tantárgyak közé. Az így beépített óraszám a NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 9. § (1) bek. a) pontjának rendelkezései szerint a tanulói maximális terhelés szempontjából figyelmen kívül hagyható.
- Csoportbontásban tanított tárgyak: idegen nyelv, informatika/digitális kultúra.
- Idegen nyelvként az angol vagy a német nyelv választható.

*A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek alapján készült helyi tanterv
a technikum 9-13. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint
(2020. szeptember 1-től a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben)*

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként										összesen
	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam		
	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	
Kötelező és kötelezően választott közismereti tantárgyak és óraszámok											
Magyar nyelv és irodalom	4	144	4	144	4	144	4	124	0	0	556
1. Idegen nyelv (angol/német)	3	108	3	108	4	144	4	144	5	155	659
2. Idegen nyelv (angol/német)	2	72	2	72	0	0	0	0	0	0	144
Matematika	5	180	4	144	3	108	4	124	0	0	556
Történelem	2	72	2	72	3	108	3	93	0	0	345
Állampolgári ismeretek	0	0	0	0	0	0	1	31	0	0	31
Digitális kultúra	2	72	2	72	0	0	0	0	2	62	206
Testnevelés	4	144	4	144	3	108	3	108	2	62	566
Osztályfőnöki	2	72	1	36	1	36	1	36	1	31	211
Komplex természettudomány	3	108	0	0	0	0	0	0	0	0	108
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. földrajz, biológia	0	0	2	72	2	72	0	0	0	0	144
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	0	1	36	0	0	0	0	0	0	36
Bibliaismeret	1	36	1	36	1	36	1	36	0	0	144
Érettségire felkészítő tanárgy	0	0	0	0	felhasználva a 2 óra	0	felhasználva a 2 óra	0	0	0	
Összes közismereti óraszám	28	1008	26	936	21	756	21	696	10	310	3706
Ágazati alapozó oktatás	7	252	9	324	0	0	0	0	0	0	576
Szakirányú oktatás	0	0	0	0	14	504	14	434	24	744	1682
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	felhasználva a 3 óra	0	felhasználva az 1 óra	0	felhasználva az 1 óra	0	felhasználva a 2 óra	0	felhasználva a 6 óra	0	
Szakmai képzés összesen:	7	252	9	324	14	504	14	434	24	744	2258
Közismeret és szakmai összesen:	35	1260	35	1260	35	1260	35	1130	34	1054	5964
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	0	0	ágazatonként, szakmánként eltérő, részletezve a helyi szakmai programban				0	0	
<i>dőlten 31 hetes tantárgyak</i>											

*A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek alapján készült helyi tanterv a technikum
1/13-2/14. évfolyamai számára a nappali rendszerű és az esti oktatás munkarendje szerint
(2020. szeptember 1-től a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben)*

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345
Egybefüggő szakmai gyakorlat	ágazatonként, szakmánként eltérő, részletezve a helyi szakmai programban		

A kerettanterv (51/2012. [XII. 21.] EMMI rendelet 14. melléklet) alapján kialakított helyi tanterv
a technikum 9-12. évfolyama számára (2018. szeptember 1-től felmenő rendszerben)
(a 2022/2023. tanévben a 12. évfolyamra vonatkozik)

Óraszámok évfolyamonként										
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évf.	
	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám
Kötelező és kötelezően választott tantárgyak és óraszámok										
Magyar nyelv és irodalom	4	144	4	144	4	144	4	124	-	-
Idegen nyelvek (13. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret terhére)	4	144	4	144	4	144	4	124	4	124
Matematika	3	108	3	108	3	108	3	93	-	-
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	72	2	72	3	108	3	93	-	-
Etika	-	-	-	-	-	-	1	31	-	-
Informatika (11-12. évfolyamokon kötelezően választható tantárgy)	2	72	2	72	2	72	2	62	-	-
Művészetek – Mozgókép-kultúra és médiaismeret	1	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Testnevelés és sport	5	180	5	180	5	180	5	155	-	-
Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	31	-	-
Komplex természettudomány	3	108	-	-	-	-	-	-	-	-
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy <u>Földrajz</u> (Kereskedelem, Vendéglátóipar, ágazatokban) <u>Biológia</u> (Szociális ágazatban)	2	72	2	72	2	72	-	-	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	-	1	36	-	-	-	-	-	-
Szakmai tárgyak órakerete	8	288	12	432	11	396	12	372	31	961
Bibliaismeret	1	36	1	36	1	36	1	31	-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35		36		35		35		35	
Tanítási hetek száma	36		36		36		31		31	
Kötelező tanulói óraszám a bibliaismerettel	36	1296	37	1332	36	1296	36	1116	35	1085

Magyarázatok a 2016/2017. tanévtől érvényes szagimnáziumi tantárgyszerkezethez:

- A szakmai tárgyak órakeretében biztosítjuk a tanulási utakat („A” és „B” tanulási út), melyek a technikumi óratervekben és a helyi tantervi programokban részletezettek.
- Kötelezően választható tantárgy (11-12. évfolyamokon 2 óra/hét): Érettségi tantárgy, Idegen nyelv, Természettudományos tantárgy, **Informatika**, Szakmai tantárgy vagy Honvédelmi alapismeretek

*Magyarázatok a 2018/2019. tanévtől érvényes szakgimnáziumi/technikumi
tantárgyszerkezethez (érvényes: 2024. augusztus 31.)*

A szakképzési törvény 2018. január 1-én hatályba lépett módosításai változást hoztak a szakgimnáziumi/technikusi képzés tananyagtartalmának felépítésében. A változás az adott ágazathoz igazodó tanulási utak kialakítását támogatja. Ennek keretében 10. évfolyamban tanulók 2018 áprilisában döntöttek arról, hogy a tanult főszakképesítéshez kapcsolódó mellék-szakképesítést kívánják-e tanulni a képzés 11-12. évfolyamán, vagy az iskola által kötelezően kínált más tanulási utat választanak.

Tanulási utak biztosítása										
Évfolyam	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam	
	<i>heti óraszám</i>	<i>éves óraszám</i>	<i>heti óraszám</i>	<i>éves óraszám</i>	<i>heti óraszám</i>	<i>éves óraszám</i>	<i>heti óraszám</i>	<i>éves óraszám</i>	<i>heti óraszám</i>	<i>éves óraszám</i>
„A” tanulási út <i>Mellék-szakképesítést</i> <i>választók számára</i> A mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló felkészítés	8	288	8	288	10	360	10	310	31	961
„B” tanulási út <i>Mellék-szakképesítést <u>nem</u></i> <i>választók számára</i> A főszakképesítés tartalmi elemeinek erősítése	8	288	8	288	10	360	10	310	31	961
Kötelező tanulói óraszám a bibliismerettel	36	1296	37	1332	36	1296	36	1116	35	1085

Az új jogszabályi keretek között – a szakmai képzés során a főszakképesítés kötelező tanulmányai mellett – *alternatív tanulási lehetőséget kell felajánlania tanulói számára* a szakmai tudás erősítése, szélesítése céljából:

- egyrészt biztosítani kell a tanuló számára a mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló képzést,
- másrészt, ha a tanuló a mellék-szakképesítést nem választja, egyéb, az iskola által ajánlott, a tanuló szakmai kompetenciáit, tudását erősítő szakmai tartalmak tanulására kell lehetőséget adnia.

Az új tanulási utak kialakítása keretében meghatároztuk, hogy a mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló képzés mellett a főszakképesítés magasabb színvonalon történő elsajátítását elősegítő, ágazati szakmai kompetenciákat, készségeket erősítő képzést nyújtunk a mellék-szakképesítést nem választó tanulóinknak.

Ennek jogszabályi háttere az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 20. §-a: „A tanulmányaikat a 2016/2017. tanévben vagy a 2017/2018. tanévben 9. évfolyamon megkezdett szakgimnáziumi tanulók a tanulmányaik megkezdésekor hatályos kerettantervek szerint fejezik be tanulmányaikat azzal, hogy a tantárgyi struktúrában az „Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés” tantárgy órakerete a 2018/2019. tanévtől a tanuló által választott kerettantervi irányoknak megfelelően kerül felhasználásra a lehetséges szakképzési kerettantervi irányok alapján a szakgimnázium által biztosított lehetőségek közül.”

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek alapján kialakított helyi tanterv
a szakképző iskola 9-11. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint
(2020. szeptember 1-től a 9. évfolyamtól felmenő)

Évfolyam és tanítási hetek száma		9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		összesen
		36 hét		36 hét		31 hét		
Tantárgyak		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
1.	Kommunikáció – Magyar nyelv és irodalom	2	72	2	72	2	62	206
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	62	206
3.	Matematika	3	108	1	36	1	31	175
4.	Történelem és társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	4	144	1	36	1	31	211
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	31	103
8.	Digitális kultúra	1	36	1	36	1	31	103
9.	Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	-	-	-	-	1	31	31
10.	Bibliaismeret	1	36	1	36	1	31	103
Közismereti órák összesen:		19	684	10	360	10	310	1354
Ágazati alapoktatás		16	576	0	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	25	900	25	775	1675
Szabad órakeret		felhasználva az 1 óra		felhasználva a 2 óra		felhasználva a 2 óra		
Szakmai képzés összesen:		16	576	25	900	25	775	2251
Közismeret és szakmai összesen:		35	1260	35	1260	35	1085	3605
Egybefüggő szakmai gyakorlat		0	0	ágazatonként, szakmánként eltérő, részletezve a helyi szakmai programban		0	0	

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek alapján kialakított helyi tanterv
a szakképző iskola Ksz/1.-Ksz/2. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint
(2020. szeptember 1-től a Ksz/1. évfolyamtól felmenő)

Évfolyam és tanítási hetek száma		Ksz/1. évfolyam		Ksz/2. évfolyam		Összesen
		36 hét		31 hét		
Tantárgyak		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
1.	Idegen nyelv	2	72	2	62	134
2.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	31	67
3.	Bibliaismeret	1	36	1	31	67
Közismereti órák összesen:		4	144	4	124	268
Szakmai órakeret		32	1152	32	992	2144
Szabad órakeret		felhasználva a 3 óra		felhasználva a 3 óra		0
Szakmai képzés összesen:		32	1152	32	992	2144
Tanítási hetek száma		36		31		
Közismeret és szakmai összesen:		36	1296	36	1116	2412
Egybefüggő szakmai gyakorlat		ágazatonként, szakmánként eltérő, részletezve a helyi szakmai programban		0	0	

A kerettanterv (51/2012. [XII. 21.] EMMI rendelet 15. melléklet) alapján kialakított helyi tanterv a technikum 12-13. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint (2016. szeptember 1-től)

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként					
	12.			13.		
	Heti	Éves	KT	Heti	Éves	KT
Magyar nyelv	2	72	6	2	62	6
Irodalom	5	180		6	186	
Idegen nyelv	6	216	6	7	217	6
Matematika	7	252	6	7	217	6
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	5	180	4	6	186	5
Természetismeret	2	72	2	0	0	0
Informatika	2	72	2	2	62	2
Testnevelés és sport	5	180	5	5	155	5
Osztályközösség-építő program	1	36	1	1	31	1
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	0	0	3	0	0	5
Kötelező óraszám a törvény alapján	35	1260	35	36	1116	36

A kerettanterv (51/2012. [XII. 21.] EMMI rendelet 15. melléklet) alapján kialakított helyi tanterv a technikum iskola 12-13. évfolyamai számára az esti oktatás munkarendje szerint (2016. szeptember 1-től)

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként					
	12.			13.		
	Heti	Éves	KT	Heti	Éves	KT
Magyar nyelv	1	36	3	1	31	3
Irodalom	3	108		3	93	
Idegen nyelv	4	144	3	4	124	3
Matematika	4	144	3	5	155	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	144	3	4	124	3
Természetismeret	1	36	1	0	0	0
Informatika	1	36	1	1	31	1
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	0	0	4	0	0	5
Kötelező óraszám a törvény alapján	18	648	18	18	558	18

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elvei

1. A beszéd fogyatékos tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
<p style="text-align: center;">Magyar nyelv és irodalom</p>	<p>Szókincs- és kifejezőképesség fejlesztése folyamatosan, írás – olvasás elsajátításához az alapképességek fejlesztése (tisztá artikulációjú beszéd és tudatos figyelem elengedhetetlen). A beszéd tartalmi részének továbbfejlesztése; mondatformák kialakítása; szó- és mondatmegértést fejlesztő gyakorlatok; olvasás – szövegértés fejlesztése: artikulált nyelvi magatartás segítése.</p> <p>Grammatikai rendszer tudatos felépítése, megerősítése, mind a beszélt, mind az írott a nyelv területén, figyelembe véve a beszéd fogyatékos-ság által érintett területeket. Az expresszív beszéd fejlesztése, kommunikációs stratégiák kiépítése, gyakorlása, megerősítése, beszéd tudatosság kialakítása.</p> <p>A beszédértés és olvasás értés fejlesztése mind a beszélt, mind az írott nyelv területén, elősegítve a mindennapi és az irodalmi szövegek befogadását, majd az azokkal való továbbdolgozás, továbbgondolkodás lehetőségének biztosítását.</p> <p>A nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének megtámogatása, mind a bemenetnél (beszédhangok differenciálása, hangkapcsolatok észlelése), mind a feldolgozásnál (szó, grammatika, mondat, bekezdés, szöveg). A mentális lexikon folyamatos fejlesztése az életkor és a beszéd fogyatékos-ság sajátosságainak függvényében, a fogalomalkotás kialakítása. A pragmatika elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása a gyermekek kommunikációjában. A nem verbális kommunikáció elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása a gyermekek kommunikációjában.</p>	<p>A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit. A beszéd fogyatékos tanulók esetlegesen felmerülő szövegértési problémái, absztrahálási, lényeg-kiemelési nehézségei jelentenek nehézséget. Rövidített, tömörebb, képpel, segédeszközökkel támogatott szövegekkel segítheti a pedagógus a tanulók munkáját. Fontos, hogy az alapfogalmak megértését, memorizálását egyénre szabott módszerek támogassák. Fontos a kifejező-készség állandó fejlesztése és a kommunikáció iránti igény kialakítása. Kiváló lehetőséget nyújt erre az interperszonális készségek fejlesztése, a szociális érzékenység kialakítása, az együttműködésre való képesség fejlesztése, a különféle konfliktuskezelési eljárások elsajátítása.</p> <p>Számítógépes programok használata (helyesírás ellenőrző program, stb.). A beszéd fogyatékos gyermek motiválása a tananyag és a tanuló közötti emocionális viszony kialakításával.</p>

<p>Matematika</p>	<p>Gondolkodási képességek (rendszerzés, kombinativitás, deduktív következtetés, induktív következtetés, gondolkodási sebesség). Ez nem különbözik a beszéd fogyatékos gyermekeknél, következtetés, Kommunikációs képességek (nyelvi: nyelvi fejlettség, írott szövegek értésének képessége, szimbólumok azonosítása; vizuális: térbeli viszonyok, rész, egész észlelése, észlelési sebesség). Ezek kisebb-nagyobb mértékben sérültek a beszéd fogyatékos gyermek esetében. Tudásszerző képesség (feladatmegoldó: reakcióidő, számolási képesség, műveletvégzési sebesség; problémamegoldó: problémaérzékenység, eredetiség, kreativitás). Ezek a képességek nagyrészt megegyeznek az ép gyermekek képességeivel, súlyos beszéd fogyatékos gyermekek esetében kisebb-nagyobb eltérések tapasztalhatók. Tanulási képességek (memóriaterjedelem, tanulási sebesség). A kommunikációs képességek korlátozott volta miatt ezek is sérültek lehetnek a beszéd fogyatékos gyermek esetében.</p>	<p>Differenciált munkaformák: egyéni munka, páros munka. A csoportmunka a differenciálás szempontjából a legfejlettebb munkaforma. A tananyag tartalmak elsajátítása továbbra is a képességfejlesztésen keresztül valósuljon meg. Az értékelés mindig az egyéni képességstruktúra figyelembevételével történjen!</p>
<p>Idegen nyelvek</p>	<p>Az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, valamint nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és az írásbeli kommunikáció fejlesztése, figyelembe véve a beszéd fogyatékoság által érintett területeket.</p>	<p>A nyelvtanítás során a multiszenzoros technikák (auditív-, vizuális-, verbális-, drámatechnikák) használata, valamint a verbális és nem verbális kommunikációs csatornák (gesztikulációs-vizuális) egyidejű alkalmazása kiemelten fontos. A nyelvórákon szerepet kapnak a koncentrációt és az emlékezetet fejlesztő gyakorlatok, melyek a szókincs, a kiejtés és a nyelvtani szabályok elsajátításában közvetve és közvetlenül is segítséget nyújthatnak. Helyesírási, olvasási és szövegértési problémákkal küzdő beszéd fogyatékos tanulók esetében főleg a szóbeli kommunikáció magabiztos használatának elsajátítása a cél. Az írásbeli kommunikáció használatát, a differenciált fejlesztés mellett, a számítógépes olvasó-, és helyesírás-ellenőrző programok is segíthetik. Akusztikus módszer elsőbbsége; (vizuális tévesztések kikerülésének egyetlen lehetősége), dadogók esetében írásbeliség: idegen nyelv értékelése alóli felmentés; (körültekintő, felelősségteljes döntés, konzultáció az érintett pedagógusokkal, szülővel).</p>

<p>Történelem és állampolgári ismeretek</p>	<p>Téri, idői tájékozódás, lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, erkölcsi, érzék fejlesztése.</p>	<p>Az oktatás folyamán fontos a fokozatosság mellett a gyakorlati bemutatás, illetve az ismeretek szituációs helyzetekben való kipróbálása, az érzelemdús, szubjektív elemeket megmozgató, a mindennapi tapasztalatához köthető társadalmi feladatok szemléltetése, a tanulók közvetlen megszólítása, bevonása a feladathelyzetbe.</p>
<p>Természet-tudomány és földrajz</p>	<p>Lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, logikai gondolkodás, a tanultak alkalmazása új helyzetben, Beszédállapotának reális ismerete (korlátok, lehetőségek), saját értékeinek ismerete, kommunikációs lehetőségeinek és segédeszközeinek ismerete, környezetének megismertetése, önsegítő technikák, személyiségfejlesztés, szocializáció segítése. Foglalkozások ismerete, fogyatékoság jogi lehetőségei, egészségügyi, társadalmi kizárások ismerete.</p>	<p>Több szemléltetés, több észlelési terület (vizuális, auditív, kinezteziás, taktilis, motoros kihasználásával a fejlesztési terv alapján), Azonos tevékenység, de az információt közvetítő csatorna (auditív, vizuális, kineztezikus) más, a válaszadás módjainak különbözősége (pl. leírás, rajzolás, dramatizálás). Példa bemutatása, mintaadás, magyarázat. Projekt módszer, cselekedtetésen alapuló tanulás, differenciálás: hozzáférhetőségben, ütem és nehézségi szintben, sorrendben. Szerkezetében (egy-egy tanuló egységeiben kapják az ismereteket, míg mások lépésről lépésre). A tanítás/tanulási folyamatban, a legkisebb lépésekben való haladás elve, melyben minden apró mozzanat pontosan tervezett. Mindvégig hosszabb gyakorlási és bevésési idő biztosítása. Állandó, visszatérő ismétlés, állandó gyakoroltatás (nem korrepetálás!). Analóg gyakorlási sorok rendszeres, folyamatos jelenléte. Állandó motiváció elve: konkrétumokhoz kötődő, manipulálható, sokféle szemléltetésre épülő tanítás. Mindig a konkrétumból indított lassú elvonatkoztatás.</p>
<p>Művészetek</p>	<p>Finommozgások speciális fejlesztése; tempóváltások – ritmusok; (beszéd folyamat kialakítását segítik), a ritmus szerepe (beszéd – mozgás – esztétikum), téri orientáció és testséma fejlesztése; (testséma és arányok, esztétikum); tájékozódás térben-időben; (biztos tájékozódási pontok kialakítása, tér-idő kapcsolata), mozgás – ritmus – téri tájékozódás; (beszédkoordináció kialakulására hatnak).</p>	<p>A csoportos vagy egyéni formában végzett művészeti tevékenységek, komplex művészeti terápia vagy zenei improvizáció a dadogás, a hangképzési zavar kezelésének hatékony módja lehet. A másodlagos pszichés vagy magatartási zavarok oldásában is jelentős szerepet játszik a művészi alkotó folyamat vagy a művészeti alkotások szemlélése. Az ének-zene tanulás a gyakran érintett auditív feldolgozóképeség fejlődéséhez járul hozzá. A művészeti alkotás során jelentkező „flow élmény” segít a kialakult belső feszültségek oldásában, az érzelmi terhelés elengedésében.</p>

Technológia	A tanultak alkalmazása új helyzetben, az iskolai informatikai tantervi ismeretekre alapozott tudás segítése; speciális logopédiai szoftverek megismertetése; betűfelismerés és biztonságos klaviatúra használatának kialakítása; helyesírási javító program használatának alkalmazása / gyakorlása; speciális logopédiai szoftverek önálló alkalmazása.	IKT-használata. Információk gyűjtése digitális szótárak, képkereső programok alkalmazásával. Kapcsolattartás az informatikát oktató és a többségi pedagógus között.
Testnevelés és egészségfejlesztés	Az izomtónusok és reflexek erősítése, az egyensúly, a mozgás-koordináció javítása. Dominancia kialakítása, szem-, kéz-láb koordináció, keresztpályák működtetése. Vizuo-motoros koordináció, ritmus, szerialitás, tempó kialakítása (ugrálások, úszás, lovaglás). Finommotorika, manipuláció, kéz-, ujjmozgás, grafomotoros mozgás, artikulációs izmok fejlesztése, beszédmotorika, légzőizmok fejlesztése.	A pszichomotoros funkciók fejlődésének kiegyenlítésére szenzomotoros integrációs terápia.
Erkölc és etika	Pozitív személyiségfejlesztés a kompetenciák és a fejlesztési nevelési célokra építve. A tanulási terület témái: az önszabályozás, a társas-emocionális szabályok, az etikai normák, a másság elfogadása, a tolerancia, a pozitív diszkrimináció, a jogérvényesítés és a speciális szükségletekhez kapcsolódó témák.	Egy-egy konfliktust, erkölcsi dilemmát szituációs vagy dramatizált játékokkal dolgozunk fel, mivel a gesztusok, téri helyzetek, a hangszín, a hanglejtés nagyban segíti a nyelvi megértést. Emellett az iskolai konfliktusok közösségi megbeszélése, az együttélés mindennapi szituációit felelevenítő drámajátékok, filmrészletek, interaktív színházi előadások segítjük nyelvi fejlődésüket.

2. Hallási fogyatékos tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Tevékenységek/fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar nyelv és irodalom	Kiemelt feladatok a beszédértés fejlesztése, a szövegértő olvasás fejlesztése, konkrét tapasztalatokon alapuló szókinccsfejlesztés, a beszéd használata, az írásbeli kifejezés fejlesztése. A képességfejlesztés részterületei: Beszédkészség, szóbeli szöveg megértése és alkotása, Olvasott és az írott szöveg megértése, Az ítézőképesség, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzék fejlesztése, Az írásbeli szövegalkotás kompetenciáinak fejlesztése.	Az ismeretek megértését segíti a változatos szemléltetés, saját élményen alapuló tevékenységbe ágyazott anyanyelvi fejlesztés, a digitális technika nyújtotta lehetőségek kihasználása.

Idegen nyelvek	Az idegen nyelv tanulásánál a gyermek egyéni képességeihez alkalmazkodva a nyelv megismerése és elsajátítása, illetve a köznap élethelyzetekben, vagy egy adott szakmával kapcsolatos kifejezések megértése és használata lehet a cél.	A hallássérültek legfontosabb eszköze a megfelelően beállított hallókészülék (leggyakrabban fül mögötti). A hallássérültek fejlesztését segítő többi eszköz a hallók számára is hasznos, hiszen mindnek az a célja, hogy más csatornákon is juttasson információt a tanulóhoz, ne csak auditív módon. Ezért a szó-, kép-memóriajátékok, kártyák, lottók és dominók, a nyelvi puzzle-játékok, a képanyagok, a képes oktatójátékok, az idegen nyelvű képeskönyvek, a feliratok, szó- és mondatcsíkok, oktatótablák és software-ek a halló gyermek idegennyelv-elsajátítását is megkönnyítő eszközök.
Matematika	A fejlesztés fontosabb területei: összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés képessége, Az emlékezet fejlesztése mindhárom komponensre kiterjedően (mozgásos emlékezet, tárgyi emlékezet, fogalmi emlékezet), Válogató-, osztályozó-, rendszerező képesség fejlesztése. Adatok gyűjtése, rögzítése, rendszerezése. Lényegkiemelő-képesség fejlesztése. Absztraháló- és konkretizáló képesség fejlesztése. Összefüggések felismerése, oksági és egyéb kapcsolatok feltárása. Probléma felismerése, problémamegoldás tárgyi tevékenységekkel és egyszerűbb esetekben gondolati úton. Tevékenységekhez kötött alkotó gondolkodás fejlesztése. Kreativitás fejlesztése. Analógiák felismerése, követése. Algoritmikus gondolkodás: algoritmusok követése, Logikai gondolkodás fejlesztése (alsó szakaszban elemi szinten).	Az auditív csatorna részleges vagy teljes kiesése miatt a matematikai kompetencia kialakulásához több időre, rendszeres gyakorlásra, ismétlésre van szükségük. A vizuális csatornák kiemelt fejlesztése, megfelelő szemléltető eszközök biztosítása, differenciált tanulásszervezés biztosítja az adekvát ismeretszerzést, a követelmények teljesítését.
Történelem és állampolgári ismeretek	A speciális fejlesztési tartalmát képezi a tér-idő viszonylatok kialakítása, a tájékozódási képesség, a történelekből, folyamatokból a tendenciák felismerése. Az időbeli távlatban történő gondolkodás képességét csak lassan, fokozatosan lehet kialakítani. Jó, ha érzelmi alapon nyugvó eseményekből, élményekből indulunk ki	Közvetlen élmény nyújtásával (pl. múzeumlátogatás, képek, dokumentumfilm-részletek bemutatásával) lehet hatékonyan ismereteket nyújtani a kultúrkincsek megismeréséhez, művelődéstörténeti (pl. öltözködés, táplálkozás társadalomtörténete) változásokhoz.

<p>Természet-tudomány és földrajz</p>	<p>A hallássérült gyermek/ fiatal a környezetéről elsősorban a látás útján szerez információkat. a megfigyelés, a tevékeny részvétel útján lehet hatékonyan eljuttatni. a tanulót a természet alapsajátosságainak, alakításának és óvásának felismeréséhez. Az ismeretek elsajátításához sok vizuálisan érzékelhető élmény adására van szükség. Minden tanítandó témakörhöz keressük ki annak gyakorlati vonatkozását is, és ennek bemutatására helyezzük a fő hangsúlyt. A gyakorlati vonatkozások különösen a fizikai és kémiai törvények bemutatása során hasznosak (pl. sebesség, halmazállapot-változások, energiaforrások, elektromosság). lehetőség szerint a tanulókkal végeztessük el a kísérleteket. A természet-tudományos jelenségek, megismerése megkönnyíti a különböző ipari szakmák közötti tájékozódást is. A földrajzi ismeretek tanításának alapja a biztos tájékozódás a térképen.</p>	<p>Az egyes természeti folyamatok megértését, szemléltetés, modellezés, tényleges cselekedtetés, kísérletezés útján segítsük. (pl. terepasztalok, tanulmányi séta, kirándulás, természetfilmek, digitális tananyagok, interaktív tábla használata). A tananyag tartalmában megegyezik a többi tanulóéval, csak módszereiben kell, hogy eltérjen (több vizuális szemléltetés, a szövegértés gyakoribb ellenőrzése).</p>
<p>Művészetek</p>	<p>A hallássérült tanulók esztétikai nevelése, ízlésük formálása nem csak személyiségük színesebbé tételét szolgálja, hanem fontos eszköze társadalmi beilleszkedésüknek, önkifejezésüknek is. A művészeti ágak közül elsősorban a vizuális kultúra, a manuális tevékenységek (festés, agyagozás, szövés, bőrtárgy készítés, fotózás, kézimunka, gyöngyfüzés, ékszerkészítés) lehetnek az önkifejezés eszközei, melyek a későbbi megfelelő pályaválasztást is befolyásolhatják.</p>	<p>A vizuális nevelés legtöbb témája változtatás nélkül alkalmas a hallássérült gyermekek számára, akik a képi kifejezés területén meglehetősen jó teljesítményre képesek. Speciális fejlesztő módszerekkel, eszközökkel a hallóképesség fejleszthető, mellyel segítjük a természeti-társadalmi környezet hangjainak megismerését, az emberi beszéd akusztikus felfogását hangátviteli technikák elsajátításával.</p>
<p>Technológia</p>	<p>Egyik legfontosabb információszerzési, illetve kommunikációs eszköz a számítógép és ezen keresztül az internet. Kiemelt feladat a kereső-programokkal való megismertetésük, melyek segítenek a lényeg-kiemelésben és az írott szöveg megértésében. Ajánlott a szabályos tízujjas gépirás elsajátítása (gépirást tanító program). Az ok-okozati összefüggéseket nehezen ismerik fel, ezért szükséges az IKT használatának során felmerülő valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetésének oktatása.</p>	<p>A különböző oktatóprogramok a hallássérült gyermek tanulását segítik a képi megjelenítéssel, valamint az ismétlési és ellenőrzési lehetőséggel. A szoftvereken található anyagok alkalmasak lehetnek az együttműködő tanulásra, valamint a problémamegoldó, a kutató, a döntéshozó és az alkotó gondolkodás fejlesztésére.</p>

Testnevelés és egészségfejlesztés	Kézügyesség, emlékezeti funkciók fejlesztése, reális énképük, önismeretük kialakítása, a lehető legnagyobb önállóság elérése, jó esélyt adhat arra, hogy pályaválasztásuk sikeres legyen. A mozgás, a testedzés hozzájárulhat a hallássérüléssel esetlegesen együtt járó egyensúlyproblémák kezeléséhez, olyan kompenzációs terület, ahol kommunikációs hátrányaikkal is jelentős sikereket érhetnek el. Emellett a sport segíthet a belső feszültségeik levezetésében, így segítve az indulatok kezelését.	Lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják. Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (pl. audiológiai gondozás). Javasolt a speciális módszertani és óraszervezési technikák, alkalmazása.
Erkölc és etika	Személyiségfejlesztés a kompetenciák és a fejlesztési nevelési célokra építve. A tanulási terület témái: énkép és önismeret fejlesztése, mások érzelmeinek felismerése és megértése. A másság elfogadása, empátia, tolerancia, a segítőkészség, együttműködés, szolidaritás, a pozitív diszkrimináció, a jogérvényesítés és a speciális szükségletekhez kapcsolódó témák.	Egy-egy konfliktust, erkölcsi dilemmát szituációs vagy dramatizált játékokkal dolgozunk fel, mivel a gesztusok, téri helyzetek, a hangszín, a hanglejtés nagyban segíti a nyelvi megértést. Emellett az iskolai konfliktusok közösségi megbeszélése, az együttélés mindennapi szituációit felelevenítő drámajátékok, filmrészletek, interaktív színházi előadások segítjük nyelvi fejlődésüket.

3. Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar nyelv és irodalom	Alapozás szakaszára épülő testkép fejlesztése, figyelem fejlesztése, emlékezet fejlesztése, ritmus, sorrendiség, téri tájékozódáshangok észlelése, differenciálása, ingerek összekapcsolása, szövegemlékezet. A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság, (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízis-szintetizáló módszerrel, az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség.	Minden esetben biztosítsunk sikerélményt! A fokozatosság elvét érvényesítsük ezen a területen is, vagyis eleinte segítsük meg munkáját, számára is sikerélményt adó méretből és anyagból induljunk ki, csak egy részfeladatot végeztessünk vele! Sokféle feladattal fejlesszük a gyermek finommozgásait! Egy-egy feladatot csak rövid ideig végeztessünk vele! Olyan olvasási módszert válasszunk, amely minden, az olvasáshoz szükséges készséget fejleszt.
Idegen nyelvek	Egyszerű élethelyzetek játékos modellezése. Információs kommunikációs technika használata. Ritmus, szerialitás, téri tájékozódás, fonológiai tagolás, szövegemlékezet.	Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. Minden esetben biztosítsunk sikerélményt.

Matematika	A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése, matematikai törvények és szabályok készség-szintű ismerete és alkalmazása, a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása, a sorozat-alkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése, a sorozat-alkotási képesség, segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.	Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fokozott mennyiségű gyakorlás során, az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása. A diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.
Erkölc és etika	Személyiségfejlesztés a kompetenciák és a fejlesztési nevelési célokra építve. A tanulási terület témái: az önszabályozás, a társas-emocionális szabályok, az etikai normák, a másság elfogadása, a tolerancia, a pozitív diszkrimináció, a jogérvényesítés és a speciális szükségletekhez kapcsolódó témák.	Egy-egy konfliktust, erkölcsi dilemmát szituációs vagy dramatizált játékokkal dolgozunk fel, mivel a gesztusok, téri helyzetek, a hangszín, a hanglejtés nagyban segíti a nyelvi megértést. Emellett az iskolai konfliktusok közösségi megbeszélése, az együttélés mindennapi szituációit felelevenítő drámajátékok, filmrészletek, interaktív színházi előadások segítjük nyelvi fejlődésüket.
Történelem és állampolgári ismeretek	Kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. A szociális kompetenciákat ezen időszakban megalapozó attitűdök nem különböznek lényegesen azoktól, amelyek a modern demokráciában a békés és sikeres közösségi együttéléshez általában szükségesek.	Elsődlegesen a kooperatív tanulási technikák alkalmazására helyezzük a hangsúlyt, amely együttműködésen, egyenlő részvételen és felelősségvállaláson alapuló közös munka, a feladatmegoldás és tananyag-feldolgozás közös módszere. Hangsúlyt kap: az idővel kapcsolatos fogalmak, a történelmi időszemlélet kialakítása, az évszámok precíz bevésése, az idegen szavak (történelmi személyek, helynevek, fogalmak) pontos memorizálása, a térképhasználat, grafikonok, diagramok, táblázatok értelmezése. Gyakorlati bemutatóval a tanulók bevonása a feladathelyzetekbe.
Természet-tudomány és földrajz	Olyan szabályrendszer kialakítása a magatartási zavarral vagy hiperaktivitással küzdő tanuló számára, amely betarthatóvá válhat. A NAT-ban és a Kerettantervben leírt tantárgyi feladatok az irányadóak.	A tanulók érdeklődésének és figyelmének felkeltése és fenntartása, motoros aktivitása fejlesztése, amikor számára is motiváló tartalmak kerülnek átadásra. Figyelmet fordítunk a szakszavak bevésésére, a térképen való tájékozódás gyakorlására, az összefüggések logikájának megértetésére. A figyelemkoncentrációt és pontosságot fejlesztjük a szeriális (sorrendiség) figyelembevételével kiemelten, kísérletek, mérések segítségével.
Művészetek	Komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.	Grafomotoros készség fejlesztésével segítjük a kreatív alkotás kifejeződését. Az önkifejezés, az információszerzés számtalan lehetőségét teremtjük meg a tanulási terület tartalmain keresztül. A vizuális kultúra segítségével a tantárgyak tanulásához nyújtunk segítséget, fejlesztve a tanulók absztrakciós képességét.

Technológia	A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. A számítógép használhatósága a mindennapokban. A digitális kompetenciák elsajátítása és alkalmazása kiemelt szerepet kap. A hétköznapi életet, ismeretszerzést, valamint a tanulást könnyítő alkalmazások készségszintű használatának elsajátítására törekszünk.	A digitális kultúra tantárgy tartalmának elsajátítása lehet a tanulók erőssége. A digitális technológia nyújtotta lehetőségeket kihasználva kiemelt jelentőséggel bírnak a tudásterületek, tananyagok egyéni szükségletekre, preferenciákra szabásában. Információk gyűjtés digitális szótárak, képkereső programok alkalmazásával.
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy lovaglás, gyógy-úszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt.	

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szöveges értékelése és minősítése

Jogszályi háttér

Az Nkt. 56. § (1)-(2) szabályozza a sajátos nevelési igényű, és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelés és minősítés alóli mentesítését. Ha a tanuló szakértői véleménye egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből javasolja a tanuló értékelés és minősítés alóli mentesítését, abban az esetben ezt az igazgató határozat meghozatalával érvényesíti. A határozatot kapja: szülő és tanuló, osztályfőnök és rajta keresztül a szaktanárok, gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus, irattár. E határozat azonban nem mentesíti a tanulót a tantárgy, illetve a tantárgyrész tanulása alól. Ez azt jelenti, hogy kellő segítség és kompenzátorikus eszközök igénybevételével, a *tantestület által kidolgozott és elfogadott pedagógiai program SNI programjában meghatározott tantárgyi követelményrendszert kell figyelembe venni.*

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a továbbhaladási feltételek teljesítése. Ha a tanuló ezt nem teljesíti, abban az esetben javítóvizsgára bocsátható az adott tantárgyból. A mentesített tantárgyból, tantárgyrészből tanév folyamán százalékos értékelést kap a tanuló, illetve félévkor és év végén értékelő lapon a szaktanár által írt *szöveges értékelést.*

Szöveges értékelésben érintett tantárgyak

Érintett tantárgyak	Érintett tantárgyrészek, területek						Kapcsolódási pontok
magyar nyelv és irodalom	kommunikáció, beszédművelés	szövegértés	nyelvtani ismeretek	nyelv-helyességi ismeretek	írás, helyesírás	fogalmazási ismeretek, szövegalkotás	minden tantárgy: helyesírás, írás, olvasás, szövegértés
idegen nyelv	beszédszándék	beszédértés, szövegértés	beszéd-készség	nyelv-helyességi ismeretek	írás, helyesírás	szövegalkotás	magyar nyelv és irodalom
matematika	gondolkodási módszerek alapozása	számтан, algebra	geometria, mérések	összefüggések, függvények, sorozatok:	valószínűség, kombinatorika, statisztika	szöveges feladatok	fizika, kémia számolási része

Az SNI és BTMN tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő meg-fogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a tanulókat a szorongástól. A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott tanuló aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a tanuló a saját lehetőségeit mennyire aknázza ki. Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

A szöveges értékelés

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a pedagógiai programmal, a helyi tantervvel, illetve annak SNI programjával,
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az SNI és BTMN tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait rész-képesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írásbeli nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e tanulók számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során – a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint – hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait a tanuló számára. A rész-képesség zavarokkal küzdő, és emiatt görcsös, szorongó diákoknak lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket – a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint – a dolgozatok során is használhatják. Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere

Az SNI és BTMN tanulók esetében az értékelésnél figyelembe vesszük az elsődlegesen, illetve másodlagosan kialakult magatartási, szocializációs problémákat. A tanuló számára apró lépésekre lebontva teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően. A szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét, a tanuláshoz való viszonyát, a foglalkozásokon tanúsított aktivitását, önkéntes feladatvállalásait és azok teljesítését.

Tantárgyi követelmények

Magyar nyelv és irodalom

- Tudjon a hétköznapi kommunikációs helyzetekben biztonságosan eligazodni, tartsa be az alapvető kommunikációs szabályokat.
- Alkalmazza a kulturált, illő nyelvi eszközöket.
- Tudjon véleményt mondani, szabatos nyelvhasználattal egyszerű, áttekinthető témákban érvelni, cáfolni, meggyőzni, bizonyítani.
- Legyen képes kifejező hangsúlyozással bemutatni, felolvasni – áttekintés után – egyszerűbb stílusú 1 – 1,5 oldal terjedelmű prózai vagy verses művet.
- Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Tudjon szöveget alkotni különböző műfajokban – szóban és írásban.
- Ismerjen néhány művet a magyar irodalom legjelentősebb alkotóitól.
- Legyen képes gondolatok megfogalmazására a tanult művek jelentéséről, azok hatásának irodalmi eszközeiről.
- Ismerje fel az irodalmi művekben rejlő erkölcsi és esztétikai, nyelvi értékeket, értékviszonyulásokat, a hazához, személyekhez fűződő érzéseket.
- Legyen képes formanyomtatványok önálló kitöltésére, önéletrajz megírására, magán- és hivatalos levelek írására.

Matematika

- A tanuló használja a halmazelméleti és a logikai megfogalmazásokat, ismereteit legalább kétféle módon alkalmazza a gondolkodási műveletek végzésekor.
- Ismeretének alkalmazása gyakorlati példákban (szakmaorientáció).
- Legyen biztos szám- és műveletfogalma az adott számkörben.
- Legyen jártassága a tanult geometriai számításokban és szerkesztésekben.
- Alkalmazza a geometriai alapismereteket, a tanult mérési és számítási eljárásokat gyakorlati példákban.
- Sorozatok folytatása felismert szabály alapján egész és tört számokkal mindkét irányban. Adott szabály alapján táblázat kitöltése, az összetartozó értékek ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben. Függvények jellemzése grafikon alapján.
- Összefüggések biztos felismerése. Egyenes arányosság ábrázolása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek kapcsán események összegyűjtése, rendezése, táblázat készítése, valószínűségi esemény becslése, fogalmak használata.
- A gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmának ismerete.

Élő idegen nyelv

- Legyen pozitív szándéka az idegen nyelv megismerésére.
- Érdeklődjön az idegen nyelvi közlések, feliratok jelentése iránt.
- Értse a tanár gyakran használt utasításait, kéréseit.
- Tudjon udvarias formában köszönni, megköszönni, kérni.
- Bővüljön az önmagával és környezetével kapcsolatos szókinccse.
- Legyen képes a tanult témakörökben szavakkal, tömondatokkal információkat adni, segítséget kérni egyszerű szavak, tömondatok alkalmazásával.
- Ismerje fel a leggyakoribb idegen nyelvű feliratokat, jelzéseket.

Százalékos és szóveges értékelés és minősítés

Tanév közben a minősítés százalékos meghatározással történik. A százalékos teljesítményeket közölni kell a tanulókkal. A kijavított írásbeli dolgozatokat meg kell mutatni a tanulónak, illetve kérésre a szülőnek, és lehetőséget kell biztosítani, hogy arról másolatot készíthessen.

A minősítés:

- **81-100%:** ha a tanuló az SNI tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes;
- **71-80%:** ha a tanuló kevés hibával elsajátította az SNI tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- **51-70%:** ha a tanuló az SNI tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudásának alkalmazásához tanári segítség szükséges;
- **31-50%:** ha a tanuló az SNI tanterv csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, és kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- **0-30%:** ha a tanuló az SNI tanterv követelményeinek minimumszintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Iskolánkban a félévi és tanév végi értékelés a tantárgyi teljesítmények alapján történik. A tanulókat szóvegesen az alábbiak szerint értékeljük:

<i>Százalékos minősítés</i>	<i>Szóveges értékelés</i>
81-100%	megfelelt
71-80%	megfelelt
51-70%	megfelelt
31-50%	megfelelt
0-30%	nem felelt meg

Értékelő lap minta

Szöveges értékelés/..... tanévfélév	
<p>Nagykun Baptista Oktatási Központ Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye (OM 201731) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A</p>	<p>Tanuló neve:</p>
<p>Mulasztott órák száma:</p>	<p>Tanuló osztálya:</p>
<p>Ebből igazolatlan órák száma:</p>	<p>Osztályfőnök aláírása:</p>
<p style="text-align: center;"><u>A tanuló magatartásának értékelése</u></p> <p><i>Általános észrevételek:</i> bátortalan / zárkózott / szorongó / elutasító / a kudarcot nehezen viseli</p> <p><i>Önbizalom:</i> nem megfelelő / kevés / erősödő / sok biztatást, megerősítést igényel / jelentősen erősödő / magabiztos</p> <p><i>Társas kapcsolatok:</i> figyelmes / segítőkész / elutasító / agresszív / irányításra szoruló / pozitívan – negatívan befolyásolható / iskolai életben aktív - passzív</p>	<p style="text-align: center;"><u>A tanuló szorgalmának értékelése</u></p> <p><i>Tanuláshoz való viszonya:</i> nem megfelelő / negatív irányba változott / változás nincs / pozitív irányban változott / jelentős mértékben javult / motivált / megfelelő</p> <p><i>Figyelem:</i> figyelmetlen / figyelme szórt, könnyen elterelhető / rövid idejű / tartósabb, koncentráltabb / változó intenzitású / megfelelő szintű</p>
<p>Kelt: Kisújszállás,</p>	<p>Szülő aláírása:</p>

Nagykun Baptista Oktatási Központ Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye (OM 201731) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A	Tanuló neve:
	Tanuló osztálya:
Magyar nyelv és irodalom	Tanár aláírása:
Tanév:	Szülő aláírása:
Kelt: Kisújszállás,	

Általános kommunikáció	Szívesen kommunikál.		
	Alig kommunikál.		
	Kényszeredetten kommunikál.		
Kommunikáció társakkal, felnőttekkel	A tanult kommunikációs normáknak megfelelően érintkezik.		
	Hibázik, de felismeri és javítja.		
	Figyelmeztetésre javít.		
Olvasás	Némán, három perc alatt el tud olvasni 200 szóból vagy 1000 betűből álló szöveget.		
	Felkészülés után prózai szöveget, verset fel tud olvasni helyes hangsúlyozással, hanglejtéssel és ritmussal:	néha hibázva	
		csak bemutatás után	
Szövegértés	Képes megoldani feleletválasztással a szöveghez kapcsolódó adatkeresési és lényeg-kiemelési feladatokat:	önállóan	
		segítséggel	
		segítséggel sem	
	Képes az egyes szövegszakaszok témáját, lényegét egy-egy mondatban megfogalmazni:	önállóan	
		segítséggel	
		segítséggel sem	
Irodalmi ismeretek	A tanult rímfajtákat:	felismeri	
		segítséggel ismeri fel	
		nem ismeri fel	
	A tanult költői képeket a versekben:	felismeri	
		segítséggel ismeri fel	
		nem ismeri fel	
Nyelvtan	A tanult verseket:	élvezhetően adja elő	
		a szöveget tudja, de előadása nem élvezhető	
		szövegtudása bizonytalan	
	Az egyszerű és összetett mondatokat:	felismeri	
		nem ismeri fel	
	Felismeri, és aláhúzással jelölni képes a tanult mondatrészeket:	önállóan	
		segítséggel	
		segítséggel sem	
	A tanult szófajokat felismeri:	hibátlanul	
		néha tévesztve	
	keveri azokat		
A szavak toldalékát:	le tudja választani		
	gyakran hibásan választja le		
A tanult toldalékfajtákat (képző, jel, rag) felismeri és megnevezi:	hibátlanul		
	néha hibázva		
	keveri azokat		
Az igéket a megadott módban és időben ragozni:	hibátlanul képes		
	kevés hibával képes		
	nem képes		
Írás	Másoláskor:	nem hibázik	
		kevés hibát ejt	
		sokat téveszt	
Helyesírás	Diktálás során vagy fogalmazás közben a tanult helyesírási tudnivalókat:	jól alkalmazza	
		hibáját önállóan javítja	
		sokat hibázik	
		csak figyelmeztetésre javít	
Fogalmazás	Képes 10 – 15 – 20 mondatos elbeszélő fogalmazást írni. A mondatszerkesztést, mondatkapcsolás:	hibátlan	
		kevés hibával	
		sok hibával	
	Fogalmazásához vázlatot készíteni:	tud	
	nem tud		

	Képes 5 – 10 – 15 mondatos leíró fogalmazást írni tárgyokról, élőlényekről:	önállóan	
		segítséggel	
		segítséggel sem	
Összességében félévkor	Megfelelt		
	Nem felelt meg, ezért fokozottabb tantárgyi felzárkóztatásra szorul		
Összességében tanév végén	Megfelelt		
	Nem felelt meg, javító vizsgát köteles tenni		

Nagykun Baptista Oktatási Központ Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye (OM 201731) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A	Tanuló neve:
Matematika	Tanuló osztálya:
Tanév:	Tanár aláírása:
Kelt: Kisújszállás,	Szülő aláírása:

Számfogalom	Számfogalma biztos a tízes számrendszerben, a tízezres számkörben.	
	Néha téveszt a számok helyesírásában, olvasásában.	
	Bizonytalan a tízezres számkörben.	
Alapműveletek alkalmazása	A tízezres számkörben, a négy alapműveletben nem hibázik; készség szinten szoroz, oszt, összead, kivon.	
	Néha hibázik az alapműveletekben.	
	Sokszor hibázik számítás közben.	
Mértékegységek használata és átváltása	A szabvány mértékegységek használatában, átváltásában biztos.	
	Bizonytalan.	
	Gyakran hibázik.	
Terület és kerület számításai	A terület, kerület és térfogat számításában, a mérésekben biztos.	
	Néha hibázik.	
	Sokszor téveszt.	
Mértan	Ismeri a szögek, sokszögek, síkidomok, mértani alakzatok megkülönböztetésének szempontjait.	
	Néha hibázik.	
	Sokszor téveszt.	
Nyitott mondatok	Hibátlanul alkalmazza a „legalább”, „legfeljebb”, „nem kisebb”, „nem nagyobb” kifejezéseket a nyitott mondatok megoldásánál.	
	Néha téveszt a nyitott mondatok megoldásánál.	
	Sokszor téveszt.	
Számok rendezése	Készségszinten tudja rendezni a számokat az adott számkörben, biztos az alaki, a helyi és a valódi érték fogalmában.	
	Néha téveszt a számok rendezésekor.	
	Gyakran téveszt.	
Szöveges feladatok megoldása	A szöveges feladatokat önállóan megoldja.	
	Segítségre szorul.	
	Segítség mellett is hibázik.	
Műveletek negatív számokkal	A negatív számokkal hibátlanul tevékenykedik.	
	Néha téveszt.	
	Sokszor téveszt.	
Műveletek törtekkel	A törtek, törtreszek fogalmát érti, azokkal egyszerű műveletekre képes.	
	A törtek, törtreszek fogalmát nem érti, azokkal egyszerű műveletekre sem képes.	
	Gyakran téveszt.	
Táblázat, grafikon, diagram készítése és használata	Táblázatok kitöltésében, szabályok lejegyzésében biztos. Egyszerű grafikon, diagram készítésében jártas.	
	Bizonytalan.	
	Gyakran téveszt.	
Összességében félévkor	Megfelelt	
	Nem felelt meg, ezért fokozottabb tantárgyi felzárkóztatásra szorul	
Összességében tanév végén	Megfelelt	
	Nem felelt meg, javító vizsgát köteles tenni	

Nagykun Baptista Oktatási Központ Illéssy Sándor Technikum és Szakképző Iskola Tagintézménye (OM 201731) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A	Tanuló neve: Tanuló osztálya:
_____ nyelv	Tanár aláírása:
Tanév: Kelt: Kisújszállás,	Szülő aláírása:

<i>Beszédszándék:</i>	megfelelt	felzárkóztatásra szorul	nem felelt meg
Idegen nyelven történő megszólalás			
Motiváció és késztetés a nyelv tanulása iránt			
<i>Beszédértés:</i>			
Utasítások végrehajtása			
Rövid kérések megértése és végrehajtása			
<i>Beszédkézség:</i>			
Egyszerű kérdésekre adott válaszok			
Szövegek, mondókák, versek reprodukálása			
<i>Olvasott szöveg értése:</i>			
Tanult szavak írott alakjának felismerése			
Néhány szóból álló mondat felolvasása			
<i>Nyelvhelyességi ismeretek:</i>			
Szavak helyes írása			
A tanult nyelv nyelvtani szabályainak alkalmazása			
<i>Íráskészség, helyesírás:</i>			
Néhány szóból álló mondat leírása			
<i>Íráskészség, helyesírás:</i>			
<i>Szövegalkotás:</i>			
A tanult témakörökben szavakkal, tőmondatokkal információkat ad			
<i>Összességében félévkor:</i>	Megfelelt		
	Nem felelt meg, ezért fokozottabb tantárgyi felzárkóztatásra szorul		
<i>Összességében tanév végén:</i>	Megfelelt		
	Nem felelt meg, javító vizsgát köteles tenni		

Az iskolai könyvtár könyvtár-pedagógiai programja

1. Bevezetés

Az iskolai könyvtár tagintézményünk szerves része, a nevelő-oktató-képző munka segítője. A könyvtáros-tanár nevelő-oktató tevékenységét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 167. §-ában meghatározottak szerint a könyvtár-pedagógiai program alapján végzi.

A NAT a köznevelés feladatai között határozza meg azt, hogy a felnövekvő nemzedék váljék képessé az önálló tájékozódásra.

A NAT fejlesztési területei, nevelési céljai között az iskola alapvető feladatai között szerepel a tanítás tanulása, ezen belül pedig a könyvtári és más információforrásoknak kiemelt szerepe van. A könyvtár a tanulási, továbbtanulási esélyek növeléséhez sajátos eszközeivel nagyban hozzájárulhat, de a tanulás tanítása az iskola és minden pedagógus alapvető feladata.

A digitális kompetencia –, amely magában foglalja az információs és kommunikációs technológia által közvetített tartalmak magabiztos használatát – és a hatékony, önálló tanulás, mint kulcskompetencia fejlesztésében, az iskolai könyvtár egyéni és csoportos foglalkozásai lehetőséget teremtenek az iskola valamennyi tanulója részére.

2. Küldetésnyilatkozat

„Az iskolának fel kell készítenie a jövő nemzedékét az információra és tudásra alapozott társadalmunkban való helytállásra, az információk önálló megszerzésére, értékelésére, szelektív használatára. A feladat sikeres ellátásához *olyan jól működő iskolai könyvtárra van szükség*, amely képes arra, hogy a tanulás, ismeretszerzés hatékony munkaformáihoz, eszközt, módszert, megfelelő információs és dokumentális bázist, motiváló tanulási környezetet biztosítson.

Az iskolai könyvtár az ismeretforrások rendszeres használatával képessé teszi a tanulókat a különböző típusú könyvtárak használatának elsajátítására, annak az alapelveknek a gyakorlati megvalósítására, hogy egy könyvtár igénybevételén keresztül az egyén eljuthat a könyvtári rendszer teljes körű használatáig. Ehhez azonban a kor és a szakma követelményeinek megfelelő szolgáltatásokra van szükség. Olyan színvonalú iskolai könyvtárakra, amelyek alkalmasak arra, hogy korszerű használói kultúrát közvetítsenek, és hitelesen képviseljék azt az alapelvet, mely szerint a korszerűen szolgáltató könyvtár az információs társadalom, az információközvetítés alapintézménye, a könyvtáros pedig az információközvetítés meghatározó szakembere. Az iskolai könyvtárban a szakmai tevékenység sajátos pedagógiai szerepkörrel társul, ezért a közoktatási intézményekben könyvtáros - tanári hivatásról beszélünk.

A könyvtárra alapozott önművelés, tudásszerzés igényének felkeltésével és a tevékenységhez szükséges képesség együttes fejlesztésével *esélyeket tud teremteni az iskola az élethossziglan tartó tanulásra*, biztosítja az egyén érvényesüléséhez, életvezetéséhez szükséges információk megszerzését. Ezzel elősegíti, hogy a tanulók a különböző társadalmi helyzetekbe beilleszkedni, azokat szükség szerint változtatni tudó és bennük hasznosan tevékenykedni tudó, felelős állampolgárokká váljanak.”

(*Útmutató az iskolai könyvtárak fejlesztéséhez. OFI 2009. jún. 17.*)

3. A könyvtár-pedagógia nevelési-oktatási céljai

Napjaink technikai fejlődése miatt lehetővé és nélkülözhetlenné vált mindenki számára az információk gyors, pontos megszerzése. Mindent megtanulni nem lehet. De meg lehet tanulni azt, hogy amire szükségünk van, hogyan és hol találhatjuk meg.

Az iskolai könyvtár széleskörű lehetőséget kínál az önművelésre, az olvasásfejlesztésre, a csoportos és egyéni tanulás technikájának, módszereinek elsajátítására, a személyiség komplex és differenciált fejlesztésére.

Legfőbb oktatási célunk: az élethosszig tartó tanulásra, az információs problémamegoldásra való felkészítés, a könyv- és könyvtárhasználati tudás fejlesztése, a szellemi munka technikájának fejlesztése.

Legfőbb nevelési céljaink: személyiségfejlesztés, a könyvtárhasználó tanuló személyiség-fejlődésének előmozdítása az informálódás során. Az önképzés, az önálló tanulás az olvasás igényének és a könyvtárhasználat szokásának kialakítása.

A személyiségfejlesztés, képesség- és közösségfejlesztés és a tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek, valamint a veszélyeztetett fiatalok segítése minden pedagógus feladata az esélyegyenlőség elősegítése érdekében. Ezeknek az alapelveknek érvényesülniük kell a könyvtári nevelés során is.

A könyvtár - pedagógiai program megvalósítása és a tanulási-önművelési kultúra fejlesztése tantárgyközi feladat, amely az egész tantestület közös ügye.

4. A könyvtár-pedagógiai program megvalósulása a tanórán kívüli tevékenységben

Az iskolai könyvtárban zajló könyvtár-pedagógiai tevékenység túlmutat a hagyományos értelemben vett könyvtárhasználat oktatásán, ezért a könyvtár-pedagógiai munka kiemelt területe a könyvtárban a tanórán kívüli tevékenység is.

- Az önálló ismeretszerzés folyamatos segítése a könyvtár állandó feladata. A helyben használat, a könyvtári tájékoztatás, de még egy egyszerű kölcsönzés során is igénylik a könyvtáros útmutatását, tanácsadását a tanulók.
- A pedagógusok és a tanulók tanórákra való felkészülése rendszeresen az iskolai könyvtári források, eszközök felhasználásával, a könyvtáros közreműködésével történik.
- A szakmai tantárgyakból gyakran kapnak önálló feladatot a tanulók. A gyűjtött információ- és képanyagból írásos összefoglalót kell órára készíteniük; a könyvtárban ezt a munkát a könyvtáros személyes tanácsadással segíti.
- Közismereti tantárgyakból órai beszámolókra készülnek a tanulók az iskolai könyvtárban. A feladatok megoldása könyvtári ismerethordozóból, az ismeretfeldolgozási technikák alkalmazásával, gyakorlásával, és a könyvtáros irányításával történik.
- Az intézmény hagyományos programjainak Illéssy-nap, a ballagás, nemzeti ünnepek, a vetélkedők, versenyek, pályaválasztási napok előkészítéséhez, megtartásához nélkülözhetlen az iskolai könyvtár.
- Rendszeresen a műveltségi vetélkedők az iskolai könyvtárban. A válaszadáshoz a tanulók a könyvtár kézikönyvtárát és az internetet is használhatják könyvtárosi segítséggel.
- Az igényes olvasóvá nevelés érdekében olvasásnépszerűsítő programokat tartunk.
- A könyvtári vetélkedők feladatai között mindig van olyan feladat, amely szükségessé teszi egy-egy regény vagy novella elolvasását, értelmezését.

- Bekapcsolódik iskolai könyvtárunk az országos olvasásnépszerűsítő programokba is. A rendszeresen olvasó tanulókat az „Olvasni jó!” c. pályázatba neveztek be már több alkalommal.
- A szabadidő értelmes eltöltésének lehetőségét nyújtja a könyvtár. A szépirodalom olvasására, tanulásra, újságolvasásra elsősorban a délutáni órákban, de szünetekben, „lyukas órában” is lehetőségük van a tanulóknak.
- Az internet használatát egyre inkább igénylik a tanulók. A biztonságos internethasználat gyakorlására, a könyvtári magatartás formálására az internetező tanulók esetében is van alkalma a könyvtárosnak.
- A tanuló fiatalok közösségi tereként is funkcionál az iskolai könyvtár, de a kulturált beszéd, a megfelelő könyvtári magatartás elvárására gyakran kell őket figyelmeztetni.
- A szakköri tevékenység, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás segítése is beépült a könyvtár mindennapi tevékenységébe.

5. A könyvtárhasználat oktatásának célja és feltételei iskolánkban

A könyvtárhasználati tananyag-kiválasztását gyakorlati szempontok motiválják: hasznosíthatóság és a nevelési-oktatási céloknak való megfelelés.

- A középfokú nevelésben-oktatásban a könyvtárhasználat oktatásának alapvető célja, hogy felkészítse a tanulókat a megfelelő információszerzési, feldolgozási technikákra, valamint megismertesse velük az információkezelés jogi és etikai szabályait.
- A könyvtárhasználat oktatása során a tanulók olyan eszköztudást sajátítanak el, melyet a teljes tanulási folyamatban és azon túl is bármely ismeretszerző és -feldolgozó tevékenységük során alkalmazni tudnak.
- Biztos, gyakorlatias tudással rendelkező könyvtárhasználók nevelése.
- A könyvtárra alapozott önművelés képességének kialakítása, fejlesztése a könyvtári információs rendszer lehetőségeinek felhasználásával.
- A forrásokat komplex és alkotó módon alkalmazó tanulási technikák és módszerek kifejlesztése.
- Az iskolai és más típusú könyvtárak, könyvtári források, eszközök megismertetésével, valamint a velük végzett tevékenységek elsajátításával tudatos, biztos használói magatartás kialakítása.
- A könyvtárhasználati tudás eszközjellegű beépítése a tanulók tantárgyi képzésébe. A könyvtárhasználat hozzájárul iskolai fejlődéshez és a mindennapi problémák megoldásához szükséges információszerzéshez is.
- A forrásfelhasználás etikai szabályainak elsajátítása és a normakövetés követelményének elfogadtatása.

A könyvtár-pedagógiai program a NAT alapján, valamint a választott kerettantervek alapján készült, és szervesen kapcsolódik az intézmény helyi pedagógiai programjához. Elkészítésénél és végrehajtásánál azonban figyelembe kellett vennünk a helyi sajátosságokat, továbbá a tanulók felkészültségét is.

A *technikumi osztályokban* a sikeres érettségi érdekében részletesebben foglalkozunk a témakörökkel. A könyvtárhasználat tanulása segíti őket az információkeresés és a tanulási folyamatának megértésében, a tanulási stratégia fejlesztésében.

A szakképző iskolás csoportokban a tanulók felkészültségéhez igazodva elsősorban annak a megtanítására törekszünk, hogy hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások a tanulás és a mindennapi élet során.

Céljaink megvalósításához az alábbi feltételek állnak rendelkezésre:

- A könyvtár az iskola udvarában, külön épületben, jól megközelíthető helyen található.
- Tanulóink közül sokan rendszeresen látogatják az iskolai könyvtárat.
- A könyvtárosi feladatok pedagógiai szempontú végzése.
- Az iskolai könyvtárban a szükséges mennyiségű és összetételű, feltárt és rendezett dokumentumállomány, és informatikai eszközök megléte.
- Internet-hozzáférés és 6 db, a tanulók által használható számítógép.
- A pedagógusok tanórai munkájához és önképzéséhez szükséges kiadványok.
- A tanulóknak, tanároknak megfelelő nyitva tartás, egyéni és csoportos tanulóhelyek biztosítása.

Jelenleg 18-20 fő tud egyszerre helyet foglalni és tanulni, olvasni az iskolai könyvtárban, ennek megfelelően a könyvtárhasználat órákat az osztályok felezésével, csoportos formában tudjuk megoldani

6. Könyvtárhasználat helyi tanterve

A könyvtárhasználat (Könyvtárismeret) oktatása, alapozása az alábbi órai keretben történik.

9. osztály
Befogadó tantárgy: osztályfőnöki // Éves óraszám: 1
<p>Ismeretek/fejlesztési cél Az önművelés, a hatékony tanulás, tájékozottság, olvasottság szerepe a mindennapi életben. Tájékozódás az iskolai könyvtárban, és az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek megismerése, gyakorlása. A gyűjtött ismeretek elrendezése, a kitűzött célnak megfelelő felhasználása.</p>
Befogadó tantárgy: informatika/digitális kultúra // Éves óraszám: 2 óra
<p>Ismeretek/fejlesztési cél 1. Könyvtártípusok, információs intézmények, adatbázisok funkcióinak megismerése. A könyvtári rendszer szerepének, lehetőségeinek megismerése. Újabb könyvtártípusok megismerése könyvtárlátogatással, vagy közvetett források segítségével. Elektronikus könyvtárak a világhálón. A nemzeti könyvtár a MEK bemutatása. 2. Könyvtári szolgáltatások és szabályok. A könyvtári információs rendszer szolgáltatásainak rendszerezése, felhasználása a tanulásban. A könyvtárközi kölcsönzés funkciójának megértése. ODR megismerése. Rendszeres, a céloknak megfelelő könyvtár- és internet használat.</p>
Befogadó tantárgy: magyar nyelv és irodalom // Éves óraszám: 2
<p>Ismeretek/fejlesztési cél 1. Dokumentumtípusok és tájékoztató eszközök. Nyomtatott és nem nyomtatott dokumentumok. Önálló keresés kézikönyvekben, időszaki kiadványokban. Elektronikus dokumentumok használata. A katalógus és a bibliográfia fogalma, típusai. 2. Forráskiválasztás, az iskolai tananyag elmélyítése és kibővítése önálló könyvtári kutatómunkával. Jegyzet és vázlat önálló készítése. Tömörítés, lényegkiemelés. Hivatkozás-jegyzék, irodalomjegyzék készítése. Komplex feladathoz való önálló forráskiválasztás a feladat céljának és a forrás információs értékének figyelembe vételével. Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való etikus alkalmazása, az információ kritikus befogadásának megalapozása.</p>

10. osztály
Befogadó tantárgy: informatika/digitális kultúra // Éves óraszám: 1
<p>Ismeretek/fejlesztési cél</p> <p>A közhasznú tájékozódás forrásai, eszközei (internet, pályaválasztási tanácsadó, menetrend, katalógusok stb.). Közhasznú információk keresése hagyományos és elektronikus tájékoztató forrásokban (pl. egy osztálykirándulás útvonalának, programjának megtervezése).</p>
Befogadó tantárgy: magyar nyelv és irodalom // Éves óraszám: 2
<p>Ismeretek/fejlesztési cél</p> <p>Az előző évfolyamokon tanult könyvtárhasználati ismeretek összegzése, rendszerezése. Eligazodás az ismeretközlő művekben, kézikönyvekben, folyóiratokban. Keresés segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia), ismeretközlő könyvekben és időszaki kiadványokban.</p> <p>Önálló beszámoló készítése szóban vagy írásban. Jártasság az információk feldolgozásában.</p> <p>Beszámoló anyagának összegyűjtése (elrendezése) nyomtatott és elektronikus forrásokból.</p>

*Készítette:
Piller Adrien iskolai könyvtáros*

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
ILLÉSSY SÁNDOR TECHNIKUM ÉS
SZAKKÉPZŐ ISKOLA TAGINTÉZMÉNYE**

**PEDAGÓGIAI–SZAKMAI PROGRAM
KÉPZÉSI PROGRAM**

TARTALOM

1. Bevezető.....	327
2. Technikumi képzési program.....	327
3. Szakképző iskolai képzési program.....	329
4. Ágazati és szakmai vizsgák; összefüggő szakmai gyakorlat.....	330
5. A mentor feladatai.....	332
6. Mellékletek.....	333

1. Bevezető

Képzési programunk a képzési és kimeneti követelmények (KKK) és a programtervek (PTT) alapján készült.

A középfokú szakképzés széles szakmai alapot nyújt a felsőfokú/emelt szintű szakképzésbe való bekapcsolódáshoz, az életpályán szükséges többszöri szakmaváltáshoz. A szakképzésnek ki kell terjednie a tanulni tudás megalapozására, az együttműködéshez szükséges emberi kapcsolatok, viselkedésmódok, a kommunikáció formáinak megismerésére, fejlesztésére, valamint olyan szakmai és praktikus ismeretekre, amelyek a jogi, vállalkozói, idegen nyelvi ismereteket is magukba foglalják.

A szakképzési rendszer fő törekvése, olyan tartalmak kiválasztása és közlése, amelyek segítséget jelentenek a tanulóknak az ismeretek megszerzésében, a folyamatos tanulásban, a végzeteknek a gyors munkahelyszerzésben vagy – szükség esetén – a munkahelyváltásban. Előtérbe kerül a személyes jártasság, a problémával való megbirkózás képessége. Olyan tudás kialakítása a cél, amellyel a jelen és a közeljövő igényeinek meg lehet felelni, amellyel tudás és ismeret konvertálható és magába hordozza a továbblépés lehetőségét.

2. Technikumi képzési program

A technikumi képzési program fő részei

- a technikumban folyó szakmai képzés,
- az érettségire épülő szakképzés,
- óratervek, tantárgyi programok – külön dokumentumokban.

A technikumban folyó szakképzés alapelvei

Képzési formák indításánál elsődleges szempont számunkra a végzős tanulók elhelyezkedési esélyeinek növelése, a munkaerőpiacon alkalmazható piacképes tudás és alkalmazkodó képesség kialakításával.

A helyi igényeket felmérve a szakképzést folyamatosan meg kell újítanunk, és ehhez a meglévő személyi és tárgyi feltételeket hozzá kell igazítanunk. Folyamatos kapcsolattartás szükséges a szülőkkel, diákokkal, gazdálkodó szervezetekkel, a munkaügyi központ helyi kirendeltségével, hogy a megváltozott igényekhez időben tudjunk alkalmazkodni.

A szervezés során figyelembe vesszük a helyi önkormányzat és a fenntartó rendelkezéseit, szülők, diákok és kollégák, valamint a gazdálkodó szervezetek, a munkaerőpiac igényeit.

A technikumban folyó szakképzés célja

A szakképzési törvény alapján a technikum célja és feladata: az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő képzés.

A 2016/2017. tanévtől tanulmányaikat a technikumban (*szakgimnáziumban*) megkezdő tanulók a 10. évfolyamon április 30-áig írásbeli nyilatkozattal választhatnak (kiskorú tanuló esetében a szülő aláírásával is megerősítve) a 11.-12. évfolyamokon választandó tanulmányi utakról, kerettantervi irányokról, mi szerint:

- a) az érettségi vizsga keretében megszerezhető mellék-szakképesítésre kívánnak felkészülni, ekkor legkésőbb a 12. évfolyam első félévét követő, a tanév rendjéről szóló rendeletben meghatározott február-márciusi vizsgaidőszakra – jelentkezhet a mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló komplex szakmai vizsgára, ha a mellék-szakképesítés szakképzési kerettantervben meghatározott tanulmányi követelményeinek eleget tett, vagy
- b) egyéb, a szakképzési kerettantervben meghatározott szakmai elméleti és gyakorlati oktatáson kívánnak részt venni.

A technikumban a 12. évfolyamot követően a Szakmajegyzékben meghatározottak szerint érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

A technikumban az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítéshez kapcsolódóan tehető szakmai érettségi vizsga, továbbá a Szakmajegyzékben meghatározott, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szerezhető.

Szakképesítést igazoló bizonyítványt az kaphat, aki a komplex szakmai vizsgán teljesítette a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott valamennyi követelményt. Ha a komplex szakmai vizsga olyan mellék-szakképesítés megszerzésére irányul, amelynek a szakmai és vizsgakövetelménye iskolai előképzettségként érettségi végzettséget ír elő, úgy a szakképesítést igazoló bizonyítvány csak az érettségi végzettség megszerzését követően adható ki. A szakképesítés ágazata szerinti szakmai érettségi vizsgával nem rendelkező, érettségi végzettséget szerzett tanulók részére a technikumban az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítés keretében a szakképzési évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a technikum a szakmai vizsgára történő felkészítést a 13.-14. évfolyamon szervezi meg.

A tanulási utak indításának feltételei és a mellék-szakképesítés vizsgájára bocsjátás feltétele

A 10. évfolyamon történő, egyes tanulási utak közötti választáskor a csoportok indításának feltételekor figyelembe vesszük a 6 fős minimumlétszámot.

A mellék-szakképesítésre történő felkészítés során olyan tantárgyi struktúrát dolgoztunk ki, hogy a 11. évfolyam elvégzése esetén a mellék-szakképesítéshez kapcsolódó tantárgyak teljessége és a tanulmányi követelmények sikeres teljesítése biztosítja a vizsgára bocsjátást. Ezért a mellék-szakképesítés vizsgaidőszakának a 11. évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakot határozzuk meg.

A technikum kereskedelem ágazatában megszerezhető *Eladó* szakképesítés esetén a 2018. szeptember 1-jén hatályba lépő szakmai és vizsgakövetelmény alapján „mentesül az 5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység A) vizsgafeladatban foglaltak teljesítése alól az a vizsgázó, aki a Kereskedelem ismeretek vagy a Kereskedelmi ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyat sikeresen teljesítette. Ebben az esetben az előzőekben meghatározott vizsgafeladat eredményét – a vizsgatárgy érdemjegyétől függetlenül – jelesnek (5) kell tekinteni.”

A technikum vendéglátóipar ágazatában megszerezhető *Pincér* szakképesítés esetén a 2018. szeptember 1-jén hatályba lépő szakmai és vizsgakövetelmény alapján „mentesül az 5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység pontban foglaltak teljesítése alól az a vizsgázó, aki a Vendéglátóipar ismeretek vagy a Vendéglátóipari ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyat sikeresen teljesítette. Ebben az esetben az előzőekben meghatározott vizsgatevékenység eredményét – az ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy érdemjegyétől függetlenül – jelesnek (5) kell tekinteni.”

A 2020/2021. tanévtől a technikumi szakmai oktatás ötéves képzési idejű.

3. Szakképző iskolai képzési program

A szakképző iskolai képzési program fő részei

- a szakképző iskolában folyó szakmai képzés,
- óratervek (tantárgyi, OKJ-s szakképzés),
- szakmai tantárgyi programok – külön dokumentumokban.

A szakképző iskolai képzési program célja

A szakképző iskolában folyó szakképzés célja olyan általánosan művelt korszerű szakelméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a szakképesítés munkaterületének megfelelő munkaköröket, foglalkozásokat. Ezen belül:

- nyújtson a tanulóknak korszerű szakmai műveltséget, általános és speciális szaktudást a szakma műveléséhez,
- fejlesszen ki a tanulóknak olyan szakmai tudást, melynek birtokában képesek szakterületükön a technológiai fejlődésből adódó növekvő szakmai követelményeknek megfelelni,
- neveljen szakmaszeretetre, fegyelmezett, szakszerű, önálló munkavégzésre, felelősségtudatra és felelősségvállalásra,
- fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és folyamatos önművelődés igényét,
- vállalkozás esetén készítse fel a tanulókat az alapvető ismeretek megszerzésére.

A szakmai képzés célja a szakmai követelmények teljesítésén túl, magában foglalja a pedagógiai programban megfogalmazott nevelési célokat, a személyiség formálását, a szocializációs funkciókra való felkészítést is.

Célunk továbbá, hogy a 9-11. évfolyamokon kialakuljon a tanulóknak az érettségire történő felkészülés igénye, melyet iskolánkban a technikumi 12-13. évfolyamokon teljesíthetnek.

Az iskolában folyó szakképzés jellemzői

A képzés 2020. szeptember 1-jétől a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben a hatályos *képzési és kimeneti követelményeknek* (KKK), valamint a szakminiszter által kiadott *programkövetelményeknek* megfelelően történik.

Forrás: <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt> (2022. augusztus 15. 15.00 óra), valamint

A közismereti tantárgyak óraszámait és helyi tantervét a szakképző iskolai közismereti program alapján készítettük el. (2022. augusztus 15. 15.00 óra)

Forrás: https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes

A beiskolázható szakmákat és a felvehető keretszámokat közzétesszük a Pályaválasztási tájékoztatóban, a helyi hirdetményekben, szórólapokon és médiában.

Az új Szakmajegyzék bevezetése új módszereket kíván meg a tanároktól is. A tanár forrásszemély, akinek a feladata az ismeretszerzés megszervezése. A tanítási-tanulási-képzési folyamatban új eszközöket, technikákat kell alkalmazni, ezért intézményünk hangsúlyt fektet a tanárok továbbképzésére, a módszertani kultúra fejlesztésére. A gyakorlatorientált szakmai képzések megszervezésénél figyelembe vesszük a gazdasági élet szereplőinek tanácsát, véleményét. Színesítjük az oktatást gazdálkodó szervezetekhez irányuló látogatásokkal és szakmai gyakorlatok szervezésével; a pályázati lehetőségektől függően, külföldre is.

A képzés rendszere lehetővé teszi iskolánk számára, hogy a bekapcsolódjunk a felnőttképzésbe, ezzel korszerű, a munkaerőpiac követelményeihez igazodó szakmai képzést nyújthassunk. A szakmai oktatás célja szakképzés és a gazdaság kapcsolatának erősítése – a munkaadói elvárások figyelembevételével.

A szakmai vizsgához többféle vizsgatevékenységet is rendelhet a KKK. Ilyenek:

- gyakorlati vizsgatevékenység, melyet a képzőintézmény állít össze,
- írásbeli vizsgatevékenység, amely központi feladatsor,
- szóbeli vizsgatevékenység, amely központi tételsor,
- interaktív vizsgatevékenység, amely központi tevékenységsor.

A felnőttképzéssel kapcsolatos rendelkezések

A felnőttképzési jogviszony felnőttképzési szerződés alapján szervezett oktatás és képzés nyújtására irányuló szolgáltatásra, illetve felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatásra és abban való részvételre a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között létrejött viszony, amelyben a képzés a képzésben részt vevő személy sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodóan valósul meg.

A felnőttképző és a képzésben részt vevő személy egymással – a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvényben meghatározott tartalommal – *írásban felnőttképzési szerződést köt.*

Amennyiben a képzésben résztvevő felnőttképzési jogviszonyban áll, *a korábbi tanulmányok, az előzetesen megszerzett tudás, illetve gyakorlat beszámításával legfeljebb a negyedére, az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig csökkenthető.* Ehhez beszámítási rendszert működtet a tagintézmény. Felmérjük a jelentkező tudását és munkatapasztalatát, és ezek alapján teszünk ajánlatot arra, hogy milyen mértékben számíthatunk be a korábban megszerzett tudást, munka-tapasztalatot. Ezek beszámításáról a tagintézmény igazgatója dönt, s döntését a felnőttképzési szerződésben rögzíti.

A felnőttképzési szerződésben a képzés tervezett befejezésének időpontjánál figyelembe kell venni a tagintézmény igazgatója döntése alapján az előzetesen megszerzett tudás beszámítását.

4. Ágazati és szakmai vizsgák; összefüggő szakmai gyakorlat

4.1. Ágazati alapoktatás és alapvizsga

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgálattal zárul.

Az ágazati alapoktatást a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik évfolyamán kell megszervezni.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha elégtelen ágazati alapvizsgát tett.

Az ágazati alapoktatást az *érettségi végzettséggel* rendelkezőknek kizárólag a szakmai vizsgára történő felkészítésben, *a szakmai oktatás első félévében* kell megszervezni (Szkr. 222. §). Az érettségi végzettséggel rendelkező ha elégtelen ágazati alapvizsgát tett, a javító-vizsgát a tanév második félévében teheti le. Ha a javítóvizsgán is elégtelen ágazati alapvizsgát tett, a tanév végén nem minősíthető és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja (Szkr. 256. §).

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani (Szkr. 256. § (3) bek.). Ágazaton belül szakmai végzettséggel rendelkezők számára az ágazati alapvizsgát teljesítettnek tekintjük.

Ezen előírások vonatkoznak a második szakmát szerzőkre is.

4.2. Szakmai vizsga

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

A szakmai vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. Szakma megszerzéséről kiállított oklevelet, illetve szakmai bizonyítványt az kaphat, aki sikeres szakmai vizsgát tett.

4.3. Összefüggő szakmai gyakorlat

Az alábbi táblázat a 2020. szept. 1-jétől induló technikai és szakképző iskolai szakmák eltérő *összefüggő (nyári) szakmai gyakorlatát foglalja össze*. A helyi szakmai programokban (HSZP) a megfelelő évfolyamoknál ezek beépítésre kerültek, s teljesítésük a magasabb évfolyamba lépés feltétele.

Ágazat megnevezése	A szakma azonosító száma	A szakma megnevezése	Összefüggő szakmai gyakorlat		
			Szakképző iskolai oktatásban	Technikumi oktatásban	Érettségire épülő oktatásban
Építőipar	4 0732 06 08	Kőműves	140	0	160
Gépészet	4 0732 10 03	Épület és szerkezetlakatos	140	0	160
Gépészet	4 0715 10 07	Gépi és CNC forgácsoló	140	0	160
Gépészet	4 0715 10 08	Hegesztő	140	0	160
Kereskedelem	4 0416 13 02	Kereskedelmi értékesítő	140	0	140
Kereskedelem	5 0416 13 03	Kereskedő és webáruházi technikus	0	280	160
Kreatív	4 0723 16 03	Divatszabó	140	0	160
Szociális	4 0923 22 03	Szociális ápoló és gondozó	140	0	320
Szociális	5 0922 22 02	Kisgyermekgondozó, -nevelő	0	200	200
Szociális	5 0923 22 06	Szociális és rehabilitációs szakgondozó	0	440	320
Szociális	5 0923 22 04	Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens	0	370	360
Turizmus - vendéglátás	4 1013 23 01	Cukrász	175	0	200
Turizmus - vendéglátás	4 1013 23 05	Szakács	175	0	200
Turizmus - vendéglátás	4 1013 23 04	Pincér-vendégtéri szakember	175	0	200
Turizmus - vendéglátás	5 1013 23 02	Cukrász szaktechnikus	0	375	200
Turizmus - vendéglátás	5 1013 23 02	Szakács szaktechnikus	0	375	200
Turizmus - vendéglátás	5 1013 23 08	Vendégtéri szaktechnikus	0	375	200

5. A mentor feladatai

A szakmai mentor pedagógus/oktató

Tagintézményünkben a szakmai elméleti, gyakorlati tárgyat oktató szakember munkáját két éven keresztül az iskola által kijelölt szakmai mentor módszertani kérdésekben segíti és értékeli, amennyiben a szakember pedagógus szakképzettséggel, szakoktatói szakképzettséggel vagy legalább két év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal nem rendelkezik.

A szakmai mentor feladatai

A mentor támogatja a mentoráltat az általa ellátott munkakörrel kapcsolatos tevékenységében, rendelkezésre áll a problémák megbeszéléséhez, a kérdések megválaszolásához. Segíti a tanításhoz kapcsolódó adminisztráció elvégzésében, folyamatosan ellenőrzi annak teljesítését.

A mentor támogatja a mentoráltat:

- a Pedagógiai–szakmai programban a munkaköri feladataira vonatkozó előírások értelmezésében és szakszerű alkalmazásában,
- a tanítási (foglalkozási) órák felépítésének, az alkalmazott pedagógiai módszereknek, tanításhoz alkalmazott segédleteknek, tankönyveknek, taneszközöknek (foglalkozási eszközöknek) a célszerű megválasztásában,
- a tanítási (foglalkozási) órák előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátásában.

A mentor szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal látogatja a mentorált tanítási (foglalkozási) óráját, és ezt követően óramegbeszélést tart, továbbá, amennyiben a mentorált igényli, hetente konzultációs lehetőséget biztosít számára. Az óralátogatásokról a szakmai segítő naplót vezet, a konzultációról az időpont, időtartam rögzítésével, a résztvevők aláírásával nyilvántartás készül.

A mentor legalább félévente írásban értékeli a mentorált tevékenységét, pedagógus-kompetenciáinak fejlődését, és az értékelést átadja a tagintézmény igazgatójának és a mentorálnak. Az értékelésbe bevonja mindazokat, akik adott időszakban részt vettek a mentorált beilleszkedésének segítésében.

A szakmai segítő (mentor) feladata különösen:

- a) az intézményi dokumentumok, szabályzatok megismerésére, értelmezésére,
- b) az iskola pedagógiai–szakmai programjában, helyi szakmai programtervben foglalt alkalmazására,
- c) a tanítási órák, foglalkozások felépítésének, az alkalmazott módszereknek, tanulmányi segédleteknek, taneszközöknek célszerű megválasztására,
- d) a tanítási órák, foglalkozások előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátására, közös tanmenet, óravázlat készítése, módszerek átadása,
- e) az iskola gyakornoki szabályzatában meghatározott feladatok ellátására, az intézményi feladatok megismertetése, tanórán kívüli tevékenységekre való felkészítés lebonyolítás segítése, az adott munkaközösség munkájának a bemutatása, a helyi kommunikációs szokások megismertetése.

6. Mellékletek

- A **3/A. melléklet** a 2016. szept. 1., a 2017. szept. 1. és a 2018. szept. 1-jétől érvényes szakmai óraterveket tartalmazza a technikum 9-13. évfolyamai számára (6 oldal).
2020. szeptember 1-jétől a 10. évfolyamot kezdőktől kifutó rendszerben.
Törölhető: 2025. augusztus 31.
- A **3/B. melléklet** a 2020. szept. 1-jétől érvényes szakmai óraterveket tartalmazza a szakképző iskola 9-11. és a szakképző iskolai képzés közismereti oktatás nélküli Ksz/11-12. évfolyamai számára (13 oldal).
- A **3/C. melléklet** a 2020. szept. 1-jétől érvényes szakmai óraterveket tartalmazza a technikum 9-13. évfolyamai számára (13 oldal).

A mellékletekben felsorolt tantervek, képzések iskolarendszerű, a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint kerülnek megszervezésre.

A 3/A. melléklet a 2016. szept. 1., a 2017. szept. 1. és a 2018. szept. 1-jétől érvényes szakmai óraterveket tartalmazza a technikum 9-13. évfolyamai számára (6 oldal)

Tantárgyi struktúra és óraszámok - XXVI. Kereskedelem ágazat esetében																
Kereskedő 54 341 01																
(2016. szeptember 1-től)																
Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként															
	9.			10.			11.			12.			9.-12.	13.		13.
	heti	éves		heti	éves		heti	éves		heti	éves		éves	heti	éves	
Közismeret																
Magyar nyelv és irodalom	4	144		4	144		4	144		4	124	556			0	
Idegen nyelvek	4	144		4	144		4	144		4	124	556	4		124	
Matematika	3	108		3	108		3	108		3	93	417			0	
Történelem	2	72		2	72		3	108		3	93	345			0	
Etika	0	0		0	0		0	0		1	31	31			0	
Informatika	2	72		2	72		0	0		0	0	144			0	
Művészetek	0	0		0	0		1	36		0	0	36			0	
Testnevelés	5	180		5	180		5	180		5	155	695			0	
Bibliaismeret	1	36		1	36		1	36		1	31	139			0	
Osztályfőnöki	1	36		1	36		1	36		1	31	139			0	
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	108		0	0		0	0		0	0	108			0	
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	0	0		2	72		2	72		2	62	206			0	
Kötelezően választható: Emelt szintű érettségi vagy Idegen nyelv, vagy Informatika vagy szakmai tantárgy	0	0		0	0		2	72		2	62	134			0	
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	0		1	36		0	0		0	0	36			0	
Közismeret összesen	25	900		25	900		26	936		26	806	3542	4		124	
Szakmai modulok:	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	9.-12.	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>
11499-12 Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0	0,5		15,5
11498-12 Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	0	2		62
10032-12 Marketing			0			0	1		36	1		31	67	1		31
11718-16 Üzleti levelezés és kommunikáció	1,5		54	2		72			0			0	126		3	93
10031-16 A főbb árucsoportok forgalmazása	1,5		54			0	4		144	4		124	322	1		31
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	3	3	216	3	2	180		1	36		1	31	355			0
11691-16 Eladástan	1		36		2	72	1	1	72	1	1	72	288			0
11508-16 Kereskedelmi gazdálkodás			0	1,5	1,5	108	1,5	0,5	72	2		62	242	4	4	248
10033-16 Vállalkozási, vezetési ismeretek			0			0			0			0	0	2,5		77,5
11719-16 Vállalkozási gyakorlat			0			0			0			0	0	2	7	279
10027-16 A ruházati cikkek és a vegyes iparcikkek forgalmazása	1		36			0			0			0	36			0
Szakmai modulok összesen:	8	3	396	6,5	5,5	432	7,5	2,5	360	8	2	320	1436	13	14	837
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	11	396		12	432		10	360		10	310	1436		27		837
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	288	108	396	234	198	432	270	90	360	248	62	310	1498	403	434	837
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat</i>			0			140			140			0	280			0
Tanulók heti/éves óraszám:	36	1296		37	1472		36	1436		36	1116	4978		31		961
Képzési arányok szakmai modulokban	2615			Szakmai elmélet			1443			55,18%						
				Szakmai gyakorlat			1172			44,82%						

Kereskedő 2018. 09. 01-től (mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló felkészülés vázlata számára)			9.				10.				11.				12.				Szakgimnázium képzés 9-12. o. összes óraszám	Nem a főszakképesítésre fordítandó órákért	Főszakképesítés 12. o. összes óraszám	5/13.				Főszakképesítés 13. o. összes óraszám	1/13.				2/14.				A két évfolyamos szakképzés összes óraszám
			Heti óraszám		Éves óraszám		Heti óraszám		Éves óraszám		Heti óraszám		Éves óraszám		Heti óraszám		Éves óraszám					Heti óraszám		Éves óraszám			Heti óraszám		Éves óraszám						
			e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy				e	gy	e	gy		e	gy	e	gy					
							140				140																160								
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása																																	
	Összesen	6	2	216	72	6	6	216	216	4	7	144	252	4	8	124	248	17	14	527	434	17	14	612	504	17	14	527	434	2077					
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	öt évfolyamos képzés egységében: 1363 óra (59,1%)																																	
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	öt évfolyamos képzés egységében: 916 óra (40,1%)																																	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fü	szakképesítés																																
11498-12 Foglalkoztatás I. (retesszre épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fü	szakképesítés																																
10032-12 Marketing	Marketing	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	0	2	72	0	2	62	0	134	134	2,5	78	0	212	3	108	0	2,5	78	0	186							
	Marketing gyakorlat	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	31	31	31	31	2	0	62	93	0	0	0	2	0	62	62							
11718-16 Az üzleti levelezés és kommunikáció	Levelezés	fü	szakképesítés	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0	36	36	36	36	0	0	36	36	1	36	0	0	0	0	0	36						
	Gépirás	fü	szakképesítés	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0	36	36	36	36	0	0	36	36	1	36	0	0	0	0	0	36						
10031-16 A főbb árucsoportok forgalmazása	Élelmiszer- és vegyi áruismeret	fü	szakképesítés	0	0	1,5	54	0	0,5	18	0	0	0	0	72	72	5	0	155	227	2	2	72	72	5	0	155	299							
	Műszakcikk áruismeret	fü	szakképesítés	0	0	1,5	54	0	0,5	18	0	0	0	0	72	72	0	0	0	72	2	1	72	36	0	0	0	108							
	Bútor- és lakástextil áruismeret	fü	szakképesítés	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0	36	36	36	36	0	0	36	36	1	1	36	36	0	0	0	72						
	Ruházati áruismeret	fü	szakképesítés	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0	36	36	36	36	0	0	36	36	1	1	36	36	0	0	0	72						
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi ismeret	fü	szakképesítés	2	72	0	2	72	0	0	0	2	62	0	206	206	206	0	0	206	206	6	216	0	0	0	0	0	216						
	Üzletviteli gyakorlat	fü	szakképesítés	0	0	0,5	0	18	0	0	0	0	0	18	18	18	18	0	0	18	18	2	0	72	0	0	0	72							
11691-16 Eladást	Értékesítés	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	0	0	2	0	72	0	0	72	72	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
	Szakmai idegen nyelv	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	0	0	1	0	36	0	0	36	36	36	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
12057-16 Kereskedelmi gazdálkodás	Kereskedelmi gazdálkodás gyakorlat	fü	szakképesítés	2	0	72	2	0	72	0	0	3	0	93	237	237	0	0	0	237	7	0	252	0	0	0	0	252							
	Kereskedelmi gazdálkodás	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	124	0	124	0	0	0	4	124	0	124							
10033-16 Vállalkozási, vezetési ismeretek	Vállalkozás	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	155	0	155	0	0	5	155	0	155								
11719-16 Vállalkozás a gyakorlatban	Üzletvitel	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	47	46	93	0	0	3	93	0	93								
	Vállalkozási gyakorlat	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	124	124	124	124	7	0	217	341	0	0	7	0	217	217								
10027-16 Ruházati cikkek és a vegyes iparcikkek forgalmazása	Ruházati és vegyes iparcikkek áruismeret	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	1	0,5	36	18	1	36	0	0	0	0	90	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
10028-16 Élelmiszerek és vegyárúk forgalmazása	Élelmiszer- és vegyi áruismeret	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	0,5	0	18	0	0	0	0	0	18	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
10029-16 Műszaki cikkek forgalmazása	Műszakcikk áruismeret	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	0,5	0	18	0	0	0	0	0	18	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi ismeret	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
	Üzletviteli gyakorlat	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	2	0	72	0	0	0	0	72	72	72	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
	Pénzügyelzési és bizonylatkiállítás gyakorlat	Eladó 34 341 01	fü	szakképesítés	0	0	0	0	0	4	0	144	0	0	144	144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint																																	

Tantárgyi struktúra és óraszámok - XXVII. Vendéglátóipar ágazat esetében

Vendéglátásszervező 54 811 01

(2017. szeptember 1-től)

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként															
	9.			10.			11.			12.			9.-12.	13.		
	heti	éves		heti	éves		heti	éves		heti	éves		éves	heti	éves	
Közismeret																
Magyar nyelv és irodalom	4	144		4	144		4	144		4	124	556			0	
Idegen nyelvek	4	144		4	144		4	144		4	124	556	4		124	
Matematika	3	108		3	108		3	108		3	93	417			0	
Történelem	2	72		2	72		3	108		3	93	345			0	
Etika	0	0		0	0		0	0		1	31	31			0	
Informatika	2	72		2	72		0	0		0	0	144			0	
Művészetek	0	0		0	0		1	36		0	0	36			0	
Testnevelés	5	180		5	180		5	180		5	155	695			0	
Bibliáismeret	1	36		1	36		1	36		1	31	139			0	
Osztályfőnöki	1	36		1	36		1	36		1	31	139			0	
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	108		0	0		0	0		0	0	108			0	
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	0	0		2	72		2	72		2	62	206			0	
Kötelezően választható: Emelt szintű érettségi vagy Idegen nyelv, vagy Informatika vagy szakmai tantárgy	0	0		0	0		2	72		2	62	134			0	
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	0		1	36		0	0		0	0	36			0	
Közismeret összesen	25	900		25	900		26	936		26	806	3542,0	4		124	
Szakmai modulok:	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>	9.-12.	<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>éves</i>
11499-12 Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0	0,5		15,5
11498-12 Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	0	2		62
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	1,5		54	1		36			0			0	90			0
11518-16 Élelmiszerismeret	1,5	1	90	0,5	1	54			0			0	144			0
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	0,5		18	0,5		18			0			0	36			0
11523-16 Pincér szakmai idegen nyelv			0			0	1		36			0	36			0
11524-16 Felsőszolgálati alapok	0,5	2	90	1	3	144			0			0	234			0
11525-16 Felsőszolgálati szakmai ismeretek			0			0	1,5	5	234			0	234			0
11520-16 Vendéglátó kereskedelem	1	1,5	90	0,5	2	90		2	72		2,5	77,5	329,5	4	2	186
11538-16 Vendéglátás marketingje			0			0			0		2	62	62		6	186
11539-16 Vendéglátó ételkészítés	0,5	1	54	0,5	2	90			0	0,5	1	46,5	190,5	3	10	403
11540-16 Idegen nyelv a vendéglátásban			0			0			0	2		62		1,5		46,5
11541-16 Üzletvezetés a vendéglátásban			0			0		0,5	18	1	1	62		1	1	62
Szakmai modulok összesen:	5,5	5,5	396	4	8	432	2,5	7,5	360	3,5	6,5	310	1356	12	19	961
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:	11	396		12	432		10	360		10	310	1356		31		961
Szakmai elmélet és gyakorlat/ év	198	198	396	144	288	432	90	270	360	108,5	201,5	310	1498	372	589	961
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat</i>			0			140			140			0	280			0
Tanulók heti/éves óraszámok:	36	1296		37	1472		36	1436		36	1116	4898		35	1085	
Képzési arányok szakmai modulokban	2739		Szakmai elmélet		912,5		33,32%									
			Szakmai gyakorlat		1826,5		66,68%									

Vendéglátásszervező 2018. 09. 01-től (mellék-szakképesítést nem választók számára)		9.				10.				11.				12.				Szakgimnáziuma képzés 9-12. o. összes óraszám	Nem a főszakképesítésre fordítandó órákeret	Főszakképesítés 12. o. összes óraszám	5/13.				Főszakképesítés 13. o. összes óraszám	1/13.				2/14.				A két évfolyamos szakképzés összes óraszám
		Heti óraszám		Éves óraszám		Heti óraszám		Éves óraszám		Heti óraszám		Éves óraszám		Heti óraszám		Éves óraszám					Heti óraszám		Éves óraszám			Heti óraszám		Éves óraszám		Heti óraszám		Éves óraszám		
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy				e	gy	e	gy		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	
		4 4 144 144				7 5 252 180				5 6 180 216				7 5 217 155							10 21 310 651		17 14 612 504				10 21 310 651							
		8 288				12 432				11 396				12 372							31 961		31 1116				31 961							
A fő szakképesítésre vonatköze:	Összesen	1488 450 1038 1999 2077																																
	Összesen	1488 450 1038 1999 2077																																
	Elméleti óraszámok (arány 60%-vel)	923 óra (40,5%)																																
	Gyakorlati óraszámok (arány 40%-vel)	1356 óra (59,5%)																																
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0 0 0,5 15 0 15 0 0 0 0 0,5 15 0 15																																
11498-12 Foglalkoztatás I. (retetszre épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	0 0 2 62 0 62 0 0 0 2 62 0																																
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	Vendéglátó gazdálkodás elmélete	1 36 0 1 36 0 1 36 0 0 0 108 108 1 31 0 139 2 72 0 1 31 0 103																																
	A vendéglátó gazdálkodás gyakorlata	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 36 1 0 31 67 3,5 0 126 1 0 31 157																																
11518-16 Ételmiszerismeret	Általános ételmiszerismeret	1 36 0 1 36 0 1 36 0 0 0 108 108 1,5 47 0 155 2 72 0 1,5 46,5 0 119																																
	Ételmiszerek a gyakorlatban	1 0 36 1 0 36 0 0 0 0 0 72 72 0 0 0 72 2,5 0 90 0 0 0 90																																
11519-16 Ételmiszerbiztonsági alapismeretek	Ételmiszerbiztonság és vendéglátás higiéniaja	0 0 1 36 0 0 0 0 0 0 0 36 36 0 0 0 36 1 36 0 0 0 0 36																																
11523-16 Pincér szakmai idegen nyelv	Pincér szakmai idegen nyelv	34 811 03 Pincér 0																																
11524-16 Felsőszolgálati alapok	Felsőszolgálati alapok	34 811 03 Pincér 0																																
	Felsőszolgálati alapok gyakorlata	34 811 03 Pincér 0																																
11525-16 Felsőszolgálati szakmai ismeretek	Felsőszolgálati ismeretek	34 811 03 Pincér 0																																
	Felsőszolgálati gyakorlata	34 811 03 Pincér 0																																
11520-16 Vendéglátó kereskedelem	Értékesítés elmélete	0 0 3 108 0 1 36 0 1,5 47 0 191 191 1,5 47 0 238 4,5 162 0 1,5 47 0 209																																
	Értékesítés gyakorlata	0 0 2 72 0 3 108 0 0 0 180 180 9 0 279 459 3,5 0 126 9 0 279 405																																
11538-16 Vendéglátás marketingje	Marketing és kommunikáció a vendéglátásban	0 0 1 36 0 0 0 0 3 93 0 129 129 1 31 0 160 2 72 0 1 31 0 103																																
	Informátika a vendéglátásban	0 0 0 0 0 0 0 0 1 31 31 31 0 0 31 0,5 0 18 0 0 0 18 0 18																																
11539-16 Vendéglátó ételkészítés	Termelés elmélete	2 72 0 0 0 2 72 0 1,5 46 0 190 118 1,5 46 0 164 3,5 126 0 1,5 46 0 172																																
	Termelés gyakorlata	3 0 108 0 0 3 108 0 3,5 108 324 216 9 0 279 495 3,5 0 126 9 0 279 405																																
11540-16 Idegen nyelv a vendéglátásban	Vendéglátó üzleti idegen nyelv gyakorlata	0 0 0 0 0 0 0 0 0,5 16 16 16 2 0 62 78 0,5 0 18 2 0 62 80																																
11541-16 Üzletvezetés a vendéglátásban	Jogszabályok, szervezés és irányítás a vendéglátásban	0 0 0 0 0 0 0 0 1 31 31 31 1 31 0 62 2 72 0 1 31 0 103																																
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	Vendéglátó gazdálkodás elmélete	34 811 03 Pincér 0																																
	A vendéglátó gazdálkodás gyakorlata	34 811 03 Pincér 0 0 2 72 0 0 0 0 0 0 72 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0																																
11518-16 Ételmiszerismeret	Általános ételmiszerismeret	34 811 03 Pincér 0																																
	Ételmiszerek a gyakorlatban	34 811 03 Pincér 0																																
11519-16 Ételmiszerbiztonsági alapismeretek	Ételmiszerbiztonság és vendéglátás higiéniaja	34 811 03 Pincér 0																																
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése	helyi tanterv szerint	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 216 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0																																

Szakma azonosító száma: 4 0715 10 07 Gépi és CNC forgácsoló		Szakképző iskolai képzés közismereti oktatóssal										Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés									
Évfolyam		1/9. évf.		2/10. évf.		3/11. évf.		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Óratervben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása	Ksz/1. évf.		Ksz/2. évf.		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Óratervben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása
Tantárgy neve	E/GY	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám						Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám					
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	E	72	2	72	2	62	2	206									0				
Idegen nyelv	E	72	2	72	2	62	2	206					72	2	62	2	134				
Matematika	E	108	3	36	1	31	1	175									0				
Történelem és társadalomismeret	E	72	2	36	1	-	-	108									0				
Természetismeret	E	108	3	-	-	-	-	108									0				
Testnevelés	E	144	4	36	1	31	1	211									0				
Osztályközösség-építő program	E	36	1	36	1	31	1	103				36	1	31	1	67					
Digitális kultúra	E	36	1	36	1	31	1	103									0				
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	E	-	-	-	-	31	1	31									0				
Bibliaismeret	E	36	1	36	1	31	1	103				36	1	31	1	67					
Összes közismereti óraszám		684	19	360	10	310	10	1354				144	4	124	4	268					
Összes szakmai közös tárgyak		576	16	900	25	775	25	2251				1152	32	992	32	2144					
Munkavállalói ismeretek	E	18	0,5					18	18	18	100	100,0	18	0,5			18	18	18	100	100,0
Munkavállalói idegen nyelv	E					62	2	62	62	62	100	100,0			62	2	62	62	62	100	100,0
Villamos alapismeretek	E	144	4					144	288	288	50	50,0	144	4			144	288	288	50	50,0
Villamos alapismeretek	GY	144	4					144			50	50,0	144	4			144			50	50,0
Gépészeti alapismeretek	E	126	3,5					126	270	270	50	46,7	126	3,5			126	270	270	50	46,7
Gépészeti alapismeretek	GY	144	4					144			50	53,3	144	4			144			50	53,3
Gyártás-előkészítés	E			72	2			72	72	162	70	44,4	108	3			108	72	162	70	66,7
Gyártás-előkészítés	GY			90	2,5			90			30	55,6	54	1,5			54			30	33,3
Forgácsoló megmunkálások	E			162	4,5	62	2	224	855	909	30	24,6	108	3	155	5	263	855	900	30	29,2
Forgácsoló megmunkálások	GY			468	13	217	7	685			70	75,4	234	6,5	403	13	637			70	70,8
Minőségellenőrzés	E			36	1			36	72	108	30	33,3	18	0,5			18	72	72	30	25,0
Minőségellenőrzés	GY			72	2			72			70	66,7	54	1,5			54			70	75,0
CNC-gépkézeltés és -forgácsolás	E					46	1,5	46	262	294	20	15,6			62	2	62	262	279	20	22,2
CNC-gépkézeltés és -forgácsolás	GY					248	8	248			80	84,4			217	7	217			80	77,8
CNC-programozás alapjai	E					62	2	62	98	140	80	44,3			62	2	62	98	93	80	66,7
CNC-programozás alapjai	GY					78	2,5	78			20	55,7			31	1	31			20	33,3
Egybefüggő szakmai gyakorlat				140				140					160				160				
Összesen szakmai elmélet		288	8	270	7,5	232	7,5	790					522	14,5	341	11	863				
Összesen szakmai gyakorlat		288	8	770	17,5	543	17,5	1601					790	17,5	651	21	1441				
Összes szakmai óraszám		576	16	1040	25	775	25	2391					1312	32	992	32	2304				
Összes óraszám (közismeret és gyakorlat)		1260	35	1400	35	1085	35	3745	ágazati alapozó okt.	ágazati alapozó okt.			1456	36	1116	36	2572	ágazati alapozó okt.	ágazati alapozó okt.		
Összes szakmai elméleti óraszám		288		270		232		790	638	638			522		341		863	638	638		
Összes szakmai gyakorlati óraszám		288		770		543		1601	szakmai oktatás	szakmai oktatás			790		651		1441	szakmai oktatás	szakmai oktatás		
Összes szakmai óraszám						2391		100%	1359	1613					992	2304	100%	1359	1506		

E= elmélet // GY= üzemi gyakorlat // TM= tanműhely

Szakma azonosító száma: 4 0732 06 05 Festő, mázoló, tapétázó		Szakképző iskolai képzés közismereti oktatással											Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés																
Évfolyam		1/9. évf.		2/10. évf.		3/11. évf.		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Órateremben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása	Ksz/1. évf.		Ksz/2. évf.		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Órateremben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása								
Tantárgy neve	E/GY	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám						Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám						Éves óraszám	Heti óraszám						
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	E	72	2	72	2	62	2	206									0												
Idegen nyelv	E	72	2	72	2	62	2	206					72	2	62	2	134												
Matematika	E	108	3	36	1	31	1	175									0												
Történelem és társadalomismeret	E	72	2	36	1	-	-	108									0												
Természetismeret	E	108	3	-	-	-	-	108									0												
Testnevelés	E	144	4	36	1	31	1	211									0												
Osztályközösség-építő program	E	36	1	36	1	31	1	103					36	1	31	1	67												
Digitális kultúra	E	36	1	36	1	31	1	103									0												
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	E	-	-	-	-	31	1	31									0												
Bibliaismeret	E	36	1	36	1	31	1	103					36	1	31	1	67												
Összes közismereti óraszám		684	19	360	10	310	10	1354					144	4	124	4	268												
Összes szakmai közös tárgyak		576	16	900	25	775	25	2251					1152	32	992	32	2144												
Munkavállalói ismeretek	E	18	0,5					18					18	18	100	100,0	18					0,5			18	18	100	100,0	
Munkavállalói idegen nyelv	E					62	2	62					62	62	100	100,0							62	2	62	62	62	100	100,0
Építőipari alapismeretek	E	126	3,5					126					126	126	100	100,0	126					3,5			126	126	126	100	100,0
Építőipari alapismeretek	GY							0			0	0,0					0			0	0,0								
Építőipari kivitelezési alapismeretek	E							0	324	324	0	0,0					0	324	324	0	0,0								
Építőipari kivitelezési alapismeretek	GY	324	9					324			100	100,0	324	9			324			100	100,0								
Építőipari rajzi alapismeretek	E	72	2					72	72	72	100	100,0	72	2			72	72	72	100	100,0								
Építőipari rajzi alapismeretek	GY							0			0	0,0					0			0	0,0								
Munka- és környezetvédelem	E	18	0,5					18	36	36	50	50,0	18	0,5			18	36	36	50	50,0								
Munka- és környezetvédelem	GY	18	0,5					18			50	50,0	18	0,5			18			50	50,0								
Falfelületek festése, díszítése	E			90	2,5	62	2	152	536	621	30	24,5	72	2	93	3	165	557	557	30	29,6								
Falfelületek festése, díszítése	GY			252	7	217	7	469			70	75,5	144	4	248	8	392			70	70,4								
Mázolási ismeretek	E			90	2,5	46	1,5	136	420	487	30	27,9	36	1	93	3	129	415	449	30	28,7								
Mázolási ismeretek	GY			180	5	171	5,5	351			70	72,1	72	2	248	8	320			70	71,3								
Tapétázási munkák ismerete	E			90	2,5	62	2	152	438	505	30	30,1	54	1,5	93	3	147	433	500	30	29,4								
Tapétázási munkák ismerete	GY			198	5,5	155	5	353			70	69,9	198	5,5	155	5	353			70	70,6								
Egyszerű szakmai gyakorlat				140				140	A tanulási területek tantárgyainak összóraszám	A tanulási területek tantárgyainak összóraszám			160				160	A tanulási területek tantárgyainak összóraszám	A tanulási területek tantárgyainak összóraszám										
Összesen szakmai elmélet		234	6,5	270	7,5	232	7,5	736			396	11	341	11	737														
Összesen szakmai gyakorlat		342	9,5	770	17,5	543	17,5	1655			916	21	651	21	1567														
Összes szakmai óraszám		576	16	1040	25	775	25	2391			1312	32	992	32	2304														
Összes óraszám (közismereti és gyakorlat)		1260	35	1400	35	1085	35	3745			1456	36	1116	36	2572														
Összes szakmai elméleti óraszám		234		270		232	7,5	736			396		341	11	737	32%	638			638									
Összes szakmai gyakorlati óraszám		342		770		543	16,5	1655			916		651	15,67	68%	szakmai oktatás	szakmai oktatás												
Összes szakmai óraszám						2391	100%	1394	1613		992	2304	100%	1405	1506														

E= elmélet // GY= üzemgyakorlat // TM= tanműhely

Szakma azonosító száma: 5 0923 22 02 Kisgyermekgondozó,- nevelő		Technikai képzés közismereti oktatással											Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés													
Évfolyam	Tantárgy neve	E/GY	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam		A képzés összes óraszámja	PTT-ben előírt óraszám	Óratervben megalvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/ gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása	1/13. évfolyam		2/14. évfolyam		A képzés összes óraszámja	PTT-ben előírt óraszám	Óratervben megalvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/ gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása
			Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám						Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám					
Magyar nyelv és irodalom	E	144	4	144	4	144	4	124	4	0	0	556										0				
I. idegen nyelv (angol/ német)	E	108	3	108	3	144	4	144	4	155	5	659										0				
II. idegen nyelv (angol/ német)	E	72	2	72	2	0	0	0	0	0	0	144										0				
Matematika	E	180	5	144	4	108	3	124	4	0	0	556										0				
Történelem	E	72	2	72	2	108	3	93	3	0	0	345										0				
Állampolgári ismeretek	E	0	0	0	0	0	0	31	1	0	0	31										0				
Digitális kultúra	E	72	2	72	2	0	0	0	0	62	2	206										0				
Testnevelés	E	144	4	144	4	108	3	108	3	62	2	566										0				
Osztályfőnöki	E	72	2	36	1	36	1	36	1	31	1	211										0				
Komplex természettudomány	E	108	3	0	0	0	0	0	0	0	0	108										0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. földrajz, biológia	E	0	0	72	2	72	2	0	0	0	0	144										0				
Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	E	0	0	36	1	0	0	0	0	0	0	36										0				
Bibliaismeret	E	36	1	36	1	36	1	36	1	0	0	144										0				
Összes közismereti óraszám		1008	28	936	26	756	21	696	21	310	10	3706						0	0	0	0	0				
Összes szakmai közös tárgyak		252	7	324	9	504	14	504	14	745	24	2329						1288	35,5	1085	35	2373				
Munkavállalói ismeretek	E	18	0,5									18	18	18	100	100,0	18	0,5			18	18	18	100	100,0	
Munkavállalói idegen nyelv	E									62	2	62	62	62	100	100,0			62	2	62	62	62	100	100,0	
Szakmai személyiségfejlesztés	E			18	0,5							18	144	144	10	12,5	18	0,5			18	144	154	10	11,7	
Szakmai személyiségfejlesztés	GY	90	2,5	36	1							126			90	87,5	136	3,5			136		90	88,3		
Pszichológia	E	54	1,5									54	72	72	50	75,0	36	1			36	72	72	50	50,0	
Pszichológia	GY	18	0,5									18			50	25,0	36	1			36		50	50,0		
Egészségügyi ismeretek	E	36	1									36	72	72	50	50,0	36	1			36	72	72	50	50,0	
Egészségügyi ismeretek	GY	36	1									36			50	50,0	36	1			36		50	50,0		
Elősegélynyújtás alapismeretei	E			18	0,5							18	54	54	10	33,3	18	0,5			18	72	72	10	25,0	
Elősegélynyújtás alapismeretei	GY			36	1							36			90	66,7	54	1,5			54		90	75,0		
Társadalomismeret	E			54	1,5							54	72	72	80	75,0	36	1			36	72	90	80	40,0	
Társadalomismeret	GY			18	0,5							18			20	25,0	54	1,5			54		20	60,0		
Szociális ismeretek	E			72	2							72	144	144	50	50,0	72	2			72	144	144	50	50,0	
Szociális ismeretek	GY			72	2							72			50	50,0	72	2			72		50	50,0		

Szakma azonosító száma: 5 0923 22 04 Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens		Technikumi képzés közismereti oktatással											Kizárólag szakmai vizgára történő felkészítés												
Évfolyam	E/GY	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Órateremben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása	1/13. évfolyam		2/14. évfolyam		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Órateremben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása
		Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám						Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám					
Magyar nyelv és irodalom	E	144	4	144	4	144	4	124	4	0	0	556									0				
I. Idegen nyelv (angol / német)	E	108	3	108	3	144	4	144	4	155	5	659									0				
II. idegen nyelv (angol / német)	E	72	2	72	2	0	0	0	0	0	0	144									0				
Matematika	E	180	5	144	4	108	3	124	4	0	0	556									0				
Történelem	E	72	2	72	2	108	3	93	3	0	0	345									0				
Állampolgári ismeretek	E	0	0	0	0	0	0	31	1	0	0	31									0				
Digitális kultúra	E	72	2	72	2	0	0	0	0	62	2	206									0				
Testnevelés	E	144	4	144	4	108	3	108	3	62	2	566									0				
Osztályfőnöki	E	72	2	36	1	36	1	36	1	31	1	211									0				
Komplex természettudomány	E	108	3	0	0	0	0	0	0	0	0	108									0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. földrajz, biológia	E	0	0	72	2	72	2	0	0	0	0	144									0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	E	0	0	36	1	0	0	0	0	0	0	36									0				
Bibliismeret	E	36	1	36	1	36	1	36	1	0	0										0				
Összes közismereti óraszám		1008	28	936	26	756	21	696	21	310	10	3562					0	0	0	0	0				
Összes szakmai közös tárgyak		252	7	324	9	504	14	504	14	744	24	2328					1260	35	1085	35	2345				
Munkavallói ismeretek	E	18	0,5									18	18	18	100	100,0	18	0,5			18	18	18	100	100,0
Munkavallói idegen nyelv	E									62	2	62	62	62	100	100,0			62	2	62	62	62	100	100,0
Szakmai személyiségfejlesztés	E			18	0,5							18	144	144	10	12,5	18	0,5			18	144	126	10	14,3
Szakmai személyiségfejlesztés	GY	90	2,5	36	1							126			90	87,5	108	3			108		90	85,7	
Pszichológia	E	54	1,5									54	72	72	50	75,0	36	1			36	72	72	50	50,0
Pszichológia	GY	18	0,5									18			50	25,0	36	1			36		50	50,0	
Egészségügyi ismeretek	E	36	1									36	72	72	50	50,0	36	1			36	72	72	50	50,0
Egészségügyi ismeretek	GY	36	1									36			50	50,0	36	1			36		50	50,0	
Elsősegélynyújtás alapismeretei	E			18	0,5							18	54	54	10	33,3	18	0,5			18	54	72	10	25,0
Elsősegélynyújtás alapismeretei	GY			36	1							36			90	66,7	54	1,5			54		90	75,0	
Társadalomismeret	E			54	1,5							54	72	72	80	75,0	54	1,5			54	72	72	80	75,0
Társadalomismeret	GY			18	0,5							18			20	25,0	18	0,5			18		20	25,0	
Szociális ismeretek	E			72	2							72	144	144	50	50,0	72	2			72	144	144	50	50,0
Szociális ismeretek	GY			72	2							72			50	50,0	72	2			72		50	50,0	

Szakma azonosító száma: 5 0923 22 06 Szociális és rehabilitációs szolgálat		Technikai képzés közismereti oktatással													Kizárólag szakmai vizgára történő felkészítés										
Évfolyam		9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Órateremben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása	1/13. évfolyam		2/14. évfolyam		A képzés összes óraszám	PTT-ben előírt óraszám	Órateremben megvalósuló óraszám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása
Tantárgy neve	E/GY	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám						Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám					
Magyar nyelv és irodalom	E	144	4	144	4	144	4	124	4	0	0	556									0				
I. idegen nyelv (angol / német)	E	108	3	108	3	144	4	144	4	155	5	659									0				
II. idegen nyelv (angol / német)	E	72	2	72	2	0	0	0	0	0	0	144									0				
Matematika	E	180	5	144	4	108	3	124	4	0	0	556									0				
Történelem	E	72	2	72	2	108	3	93	3	0	0	345									0				
Állampolgári ismeretek	E	0	0	0	0	0	0	31	1	0	0	31									0				
Digitális kultúra	E	72	2	72	2	0	0	0	0	62	2	206									0				
Testnevelés	E	144	4	144	4	108	3	108	3	62	2	566									0				
Osztályfőnöki	E	72	2	36	1	36	1	36	1	31	1	211									0				
Komplex természettudomány	E	108	3	0	0	0	0	0	0	0	0	108									0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. földrajz, biológia	E	0	0	72	2	72	2	0	0	0	0	144									0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	E	0	0	36	1	0	0	0	0	0	0	36									0				
Bibliaismeret	E	36	1	36	1	36	1	36	1	0	0	144									0				
Összes közismereti óraszám		1008	28	936	26	756	21	696	21	310	10	3706									0				
Összes szakmai közös tárgyak		252	7	324	9	504	14	504	14	746	24	2330									1260	35	1085	35	2345
Munkavállalói ismeretek	E	18	0,5									18	18	18	100	100,0	18	0,5			18	18	18	100	100,0
Munkavállalói idegen nyelv	E									62	2	62	62	62	100	100,0			62	2	62	62	62	100	100,0
Szakmai személyiségfejlesztés	E			18	0,5							18	144	144	10	12,5	18	0,5			18	144	162	10	11,1
Szakmai személyiségfejlesztés	GY	90	2,5	36	1							126			90	87,5	144	4			144		90	88,9	
Pszichológia	E	54	1,5									54	72	72	50	75,0	18	0,5			18	72	54	50	33,3
Pszichológia	GY	18	0,5									18			50	25,0	36	1			36		50	66,7	
Egészségügyi ismeretek	E	36	1									36	72	72	50	50,0	36	1			36	72	72	50	50,0
Egészségügyi ismeretek	GY	36	1									36			50	50,0	36	1			36		50	50,0	
Elsősegélynyújtás alapismeretei	E			18	0,5							18	54	54	10	33,3	18	0,5			18	54	72	10	25,0
Elsősegélynyújtás alapismeretei	GY			36	1							36			90	66,7	54	1,5			54		90	75,0	
Társadalomismeret	E			54	1,5							54	72	72	80	75,0	36	1			36	72	54	80	66,7
Társadalomismeret	GY			18	0,5							18			20	25,0	18	0,5			18		20	33,3	
Szociális ismeretek	E			72	2							72	144	144	50	50,0	72	2			72	144	144	50	50,0
Szociális ismeretek	GY			72	2							72			50	50,0	72	2			72		50	50,0	

Szakra azonosító száma: 5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző	Technikumi képzés közismereti oktatással												Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés														
Évfolyam Tantárgy neve	E/GY	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam		A képzés összes órászáma	PTT-ben előírt órászám	Órateremben megvalósuló órászám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása	1/13. évfolyam		2/14. évfolyam		A képzés összes órászáma	PTT-ben előírt órászám	Órateremben megvalósuló órászám	Javasolt elmélet/gyakorlat	Tantárgy %-os megoszlása		
		Éves órászám	Heti órászám	Éves órászám	Heti órászám	Éves órászám	Heti órászám	Éves órászám	Heti órászám	Éves órászám	Heti órászám						Éves órászám	Heti órászám	Éves órászám	Heti órászám							
Magyar nyelv és irodalom	E	144	4	144	4	144	4	124	4	0	0	556										0					
I. idegen nyelv (angol / német)	E	108	3	108	3	144	4	144	4	155	5	659										0					
II. idegen nyelv (angol / német)	E	72	2	72	2	0	0	0	0	0	0	144										0					
Matematika	E	180	5	144	4	108	3	124	4	0	0	556										0					
Történelem	E	72	2	72	2	108	3	93	3	0	0	345										0					
Állampolgári ismeretek	E	0	0	0	0	0	0	31	1	0	0	31										0					
Digitális kultúra	E	72	2	72	2	0	0	0	0	62	2	206										0					
Testnevelés	E	144	4	144	4	108	3	108	3	62	2	566										0					
Osztályfőnöki	E	72	2	36	1	36	1	36	1	31	1	211										0					
Komplex természettudomány	E	108	3	0	0	0	0	0	0	0	0	108										0					
Azazhoz kapcsolódó tantárgy: pl. földrajz, biológia	E	0	0	72	2	72	2	0	0	0	0	144										0					
Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	E	0	0	36	1	0	0	0	0	0	0	36										0					
Bibliaismeret	E	36	1	36	1	36	1	36	1	0	0	144										0					
Összes közismereti órászám		1008	28	936	26	756	21	696	21	310	10	3706					0	0	0	0	0						
Összes szakmai közös tárgyak		252	7	324	9	504	14	504	14	744	24	2328					1260	35	1085	35	2345						
Munkavállalói ismeretek	E	18	0,5									18	18	18	100	100,0	18	0,5				18	18	18	100	100,0	
Munkavállalói idegen nyelv	E									62	2	62	62	62	100	100,0			62	2		62	62	62	100	100,0	
Gazdasági és jogi alapismeretek	E	108	3	108	3							216	216	216	100	100,0	108	3				108	216	108	100	100,0	
Vállalkozások működtetésének alapismerete	E			144	4							144	144	144	100	100,0	144	4				144	144	144	100	100,0	
Kommunikáció	E	36	1									36	36	36	100	100,0	36	1				36	36	36	100	100,0	
Digitális alkalmazások	E	90	2,5	72	2							162	162	162	100	100,0	180	5				180	162	180	100	100,0	
Gazdálkodási ismeretek	E					72	2	72	2	31	1	175	156	175	100	100,0	108	3	93	3		201	145	201	100	100,0	
Gazdasági számítások	E					36	1	36	1			72	54	72	100	100,0	90	2,5	62	2		152	54	152	100	100,0	
Pénzügy	E					180	5	180	5	62	2	422	395	422	100	100,0	216	6	155	5		371	374	371	100	100,0	
Irodai szoftverek alkalmazása	E									93	3	93	93	93	100	100,0			93	3		93	93	93	100	100,0	
Adózás	E							36	1	93	3	129	128	129	100	100,0	72	2	93	3		165	128	165	100	100,0	
Elektronikus bevallás	E									109	3,5	109	109	109	100	100,0			124	4		124	109	124	100	100,0	
Számvitel	E					144	4	144	4	108	3,5	396	378	396	100	100,0	216	6	186	6		402	402	402	100	100,0	
Számviteli esettanulmányok	E					72	2	36	1	31	1	139	144	139	100	100,0	72	2	93	3		165	144	165	100	100,0	
Számítógépes könyvelés	E									155	5	155	144	155	100	100,0			124	4		124	144	124	100	100,0	
Egybefüggő szakmai gyakorlat		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0	0	0	0	0						
Összesen szakmai elmélet		252	7	324	9	504	14	504	14	744	24	2328		A tanulási területek			1260	35	1085	35	2345		A tanulási területek				
Összesen szakmai gyakorlat		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		tantárgyainak			0	0	0	0	0		tantárgyainak				
Összes szakmai órászám		252	7	324	9	504	14	504	14	744	24	2328		összrészaráma			1260	35	1085	35	2345		összrészaráma				
Összes órászám (közismeret és gyakorlat)		1260	35	1260	35	1260	35	1200	35	1054	34	6034		ágrati alapozó okt.			1260	35	1085	35	2345		ágrati alapozó okt.				
Összes szakmai elméleti órászám		252		324		504		504		744	2328	100%	638	638			1260		1085	2345	100%	638	548				
Összes szakmai gyakorlati órászám		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%		szakmai oktatás			0	0	0	0%		0	0	szakmai oktatás			
Összes szakmai órászám											2328	100%	1601	1690					1085	2345	100%	1593	1797				

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM**

**PEDAGÓGIAI–SZAKMAI PROGRAM:
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM,
KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM,
DROGPREVENCIÓS PROGRAM**

Tartalomjegyzék

Egészségfejlesztési program	368
1. Bevezetés	368
2. Az egészségfejlesztés jogszabályi háttere	368
3. Az egészségfejlesztési program az iskola működés rendszerében	369
4. Az egészségfejlesztés fázisai és meghatározói	370
5. Testi és lelki egészségfejlesztés általános céljai	370
6. Az egészségfejlesztés tartalma	371
7. Az egészségfejlesztés módszerei és eszközei	373
8. Az egészségfejlesztés erőforrásai	373
9. Az egészségfejlesztés szinterei	374
10. Az iskola kapcsolatai az egészségfejlesztésben.....	374
11. Intézményünk: egészségfejlesztő iskola	376
Környezeti nevelési program.....	381
1. Bevezetés	381
2. Jövőkép, alapelvek, célok.....	382
3. Tanulásszervezés és tartalmi keretek.....	384
4. Taneszközök, az iskolai környezet és a kommunikáció	386
5. Minőségfejlesztés	386
6. Javaslatok, feladatok.....	387
Droprevenciós program	388
1. Alapelvek.....	388
2. Célok.....	391
3. Az iskolai drogstratégiából adódó feladatok megvalósítása.....	392
4. Eljárások, alkalmazott módszerek	393
5. Programvariációk.....	393

Egészségfejlesztési program

1. Bevezetés

Egyre nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra a fiatalok egészségtudatos magatartásának kialakításában. Az *egészségfejlesztés* az a folyamat, amely képessé teszi az embereket saját egészségük egyre nagyobb mértékű irányítására és javítására. Az Egészségügyi Világszervezet 1986-os Ottawai nyilatkozata a korszerű egészségfejlesztés elveit és kulcsterületeit a következőkben határozta meg:

- az egészséget támogató társadalompolitika fejlesztése,
- az egészséget segítő környezeti feltételek kialakítása,
- közösségi cselekvés,
- az egészséges élet egyéni készségeinek erősítése,
- az egészségügyi ellátás megelőzési szerepének hangsúlyozása.

Az egészséges harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanuló cselekvő, tevékeny részvételével alakítható ki. Az iskolai környezet, mint élettér fontos szerepet játszik az egészséges testi, lelki, szociális fejlődés biztosításában. Ebben a pedagógusok élet-vitelének, személyes példamutatásának is jelentős szerepe van.

A nemzetközi és a hazai elvárásoknak megfelelően a nemzeti köznevelési törvény megkívánja a tanulók szemléletformálásának, pozitív attitűdjének, cselekvési kultúrájának újragondolását a pedagógusok részéről és a pedagógiai programok részeként az egészségnevelési és környezeti nevelési programok kidolgozását.

Mára az is egyértelművé vált, és ezt a felmérések is igazolják, hogy a kábítószer-problémák, ha különböző mértékben is, de jelen vannak az iskolákban. Ezért vált célszerűvé jelen programunk részévé tenni a drogprevenciós programot.

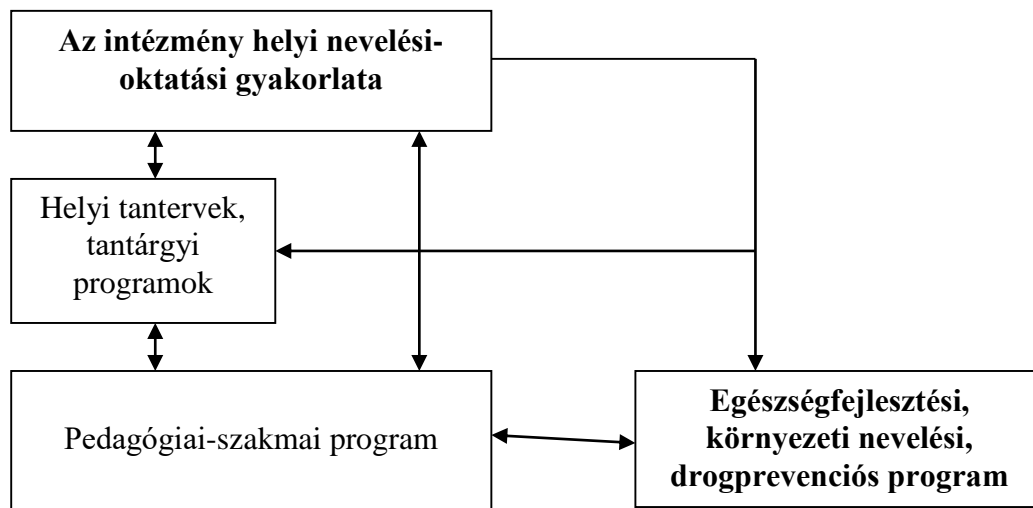
2. Az egészségfejlesztés jogszabályi háttere

- *A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet* 7. § (1) bek. ac) és bm) pontja: „Az iskola pedagógiai programja meghatározza a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat” és „az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket.”
- *A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet* I.1.1. szerint: „Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.”

- *A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 102. § szerint: „A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő. [...] A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.”*
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 38. § (1)-(2) bek.
- A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklet
- A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet

3. Az egészségfejlesztési program az iskola működés rendszerében

Az egészségfejlesztésnél is fontos a minőségbiztosítás. A program tervezése és végrehajtása során figyelembe vesszük a partnerek, így a nevelőtestület, a diákok és a szülők elvárásait is. A program elkészítését, kimunkálását szakmai csoportban végeztük. Az egészségnevelés program helyét, kapcsolatait az iskola működés rendszerében az 1. ábra mutatja:

Kiemelten figyelmet kapnak az alábbi területek:

- a dohányzás visszaszorítása, az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése, az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészséges és biztonságos szexuális kultúra kialakítása,
- aktív, mindennapi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása.

4. Az egészségfejlesztés fázisai és meghatározói

Helyzetkép

Iskolánk épületei folyamatos felújítást igényelnek, melyet mindig megteszünk anyagi lehetőségeink függvényében. Minden kiszolgáló, szükségleteket ellátó helyiségnél fokozott figyelmet fordítunk a tisztaságra, az egészséges környezetre.

A folyosók, aula zöld növényekkel való ellátottsága jó, azonban a tantermekben lehetne még emelni a növények számát. Az iskola telephelyeinek udvarán jó időben kellemes ott tartózkodni, a tanulók ki is használják ezt, de az időjárástól függően a Házirendben foglaltak szerint is az udvaron, a friss levegőn kell tartózkodniuk.

A tornatermek és a külső sportpályák megfelelő helyet biztosítanak a testnevelésóráknak és a sportköröknek.

Az iskolai büfék üzemeltetője törekszik az egészséges táplálékok választékának bővítésére, természetesen arra is figyelve, hogy sok energiát igénylő gyermekek és kamaszok étkeznek ott.

Az egészségnevelő tevékenység

Helyzetfelmérés

Speciális személyi feltételek: iskolaorvos, védőnő.

Tárgyi feltételek: - elsősegélynyújtó helyiség,
- iskolai büfék.

A testi-lelki egészség helyi jellemzői

a) Az évente ismétlődő egészségügyi felmérések (a védőnők, az iskolaorvos és a fogorvos végzi) alapján megállapítható, hogy szembetűnő

- a sok mozgásszervi eltérés, főleg a lúdtalp, hanyag tartás, gerincferdülés, amit a tanuló és szülő nem vesznek komolyan,
- a túlsúlyos gyermekek száma magas, a helytelen életvitel és étrend miatt,
- a fogászati szűrések során egyértelműen megállapítható a szájhigiéniai szokások hiányossága, valamint az, hogy a szűréseket csak csekély esetben követi iskolafogászati ellátás,
- a szemüveges gyermekek nem járnak rendszeres ellenőrzésre, elhanyagolják a szemüveg-cserét, vagy nem használják, pedig a látásgond hatással lehet a teljesítményükre is,
- gyakori a bőrprobléma, a gyermekek többsége kezeli, de akadnak elhanyagoltak is,
- sajnálatos tény, hogy sokan elemi higiénés ismeretekkel sem rendelkeznek

5. Testi és lelki egészségfejlesztés általános céljai

Iskolánk egészségnevelési – általános – céljai a következők:

- testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése,
- az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak. Az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, attitűdök elsajátításának kialakítása,
- primer prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása: különféle tényezők megszüntetésére való törekvés olyan tevékenységekkel és eszközökkel, amelyek egyrészt az általános egészségmegőrzését, másrészt a specifikus betegségek kialakulásának megelőzését segítik elő,

- a tanulók környezet- és természetismeret órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat továbbfejlesztve tudatosítjuk a tanulóban az ember és a környezet közötti kapcsolatot, hatékony kölcsönhatást,
- megismertetjük a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegség-megelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóban az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat,
- élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

6. Az egészségfejlesztés tartalma

Higiénikus, egészséges életvitel

- Az ember legfontosabb biológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai jellemzőinek megismertetése.
- Emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség (osztályfőnöki órák).
- Egyén és közösség (osztályfőnöki órák).
- Kulturált viselkedés (osztályfőnöki órák).

Betegségek elkerülése, egészség megóvása

Tanórai kereteken belül:

- testi és személyi higiénia, tisztálkodás, öltözködés (osztályfőnöki és természetismeret órán)
- személyi higiénia-öltözködés (osztályfőnöki órák)
- közlekedés kultúra és biztonság (osztályfőnöki órák)
- étrend (napi, heti) (osztályfőnöki órák)

Tanórán kívüli keretek között megvalósítható:

- baleset-megelőzés,
- elsősegélynyújtás,
- a testnevelési, tömegsport és iskolán kívüli sportrendezvényeken való részvétel,
- életmód/életmódváltó- és sporttáborok szervezése.

Lelki egészség megóvása, krízis prevenció

- önismeret, mely vonatkozik a fiatalok szociális egészségi és érzelmi állapotára, magatartásbeli hiányosságokra,
- stresszt oldó technikák: sikeres emberek életútjának bemutatása (művészek, feltalálók),
- emberismeret, empátia „Személyiségünk rejtett tartalékai” című könyv feldolgozása osztályfőnöki órán,
- egyéni képességek és célok összhangja.

Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése

- egészségkárosító növények és élvezeti szerek,
- serkentők, nyugtatók drogok,
- szennedélybetegségek,
- függőséghez vezető okok feltárása, tudatosítása,
- élvezeti szerek (drog, alkohol) egészségkárosító hatása, azok következményei.

Az egészséges táplálkozás

A menza és a büfé törekedjen bioételek, vegyszermentes élelmiszerek, illetve a korszerű táplálkozásnak megfelelő ételek készítésére, illetve árusítására. A vendéglátóipari ágazat oktatási anyagát is ennek megfelelően célszerű összeállítani.

A diákönkormányzat vagy 1-1 osztályfőnök szervezésében, a vendéglátóipari tanulók bevonásával az alábbi rendezvények megtartását célozzuk meg:

- tejbár, salátabár, árubemutató, kóstolók, receptverseny, terítési verseny,
- „almanap” – az egészségfejlesztési hónap keretében.

A családi életre, szülővé nevelés témakörei

- barátság, partnerkapcsolatok,
- a család funkciója, jelentősége,
- érzések – érzelmek – értékek,
- családtervezés,
- terhesség, szülés, csecsemőgondozás,
- AIDS és más szexuális úton terjedő betegségek,
- normálistól eltérő szexuális magatartás,
- szülői felelősség – konfliktusok feloldása,
- családalapítás, családjogi törvény,
- betegbiztosítás, egészségügyi szolgáltatások igénybevételek módjai.

Szabadidő – kultúra fejlesztése

A mai családok életére a túlterheltség, a túlhajszoltság a jellemző, ezért a szülő „nem ér rá” gyermekével foglalkozni. Hiányzik az értékorientált nevelés, így fiataljaink gyakran nem tudják mi a helyes és helytelen szórakozási mód. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulóinknál a család különböző okok miatt nem tudja ezt a feladatot ellátni, illetve nem megfelelően (pl.: ha a szülő a kocsimba járást tekinti szórakozásnak, a gyermek is ezt a magatartásmintát veszi át). Ezért különös hangsúlyt kell fektetnünk az ilyen szórakozási módok korrigálására is. Rá kell mutatnunk, és meg kell érteniük, hogy kulturált formában is lehetséges a kikapcsolódás: kirándulás, zenés esték, színház és/vagy mozi látogatás, könyvtár, városi vetélkedők, KRESZ-tanfolyam stb.) A kulturált szórakozás megtanítása azért bír rendkívüli jelentőséggel, hogy fiataljaink a stressz és unalom elől ne az alkohol, drog és egyéb függő betegségek hazug világába meneküljenek.

A NETFIT felmérési rendszer

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet értelmében minden tanév tavaszi időszakában kötelező a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérése. Az országos egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai, fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai, fittségi szintjének feltárásával.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus rögzíti és feltölti a NETFIT informatikai rendszerbe. A fizikai fittségi felmérés egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola igazgatója által kijelölt egyéb pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének

további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskola testnevelés órák keretei között szükséges intézkedéseket. A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a pedagógiai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

7. Az egészségfejlesztés módszerei és eszközei

Az egészségfejlesztés formái, módszerei

- kiállítás,
- egészséges ételek készítése, kóstolása,
- tanórák (testnevelési, természetismeret, osztályfőnöki órák),
- könyvtári kutatómunka,
- sportbemutatók, vetélkedők, kirándulás, táborok,
- filmvetítés,
- kérdőívek,
- rendezvények: előadás, egészségnap, egészség hónap.

A módszerválasztás szempontjai

- tevékenységközpontú és életszerű legyen,
- élményközpontú, motiváló legyen,
- feleljen meg a tanuló életkorának,
- pozitív életszemléletet adjon,
- együttműködésre épüljön,
- sok játékos elemet tartalmazzon.

8. Az egészségfejlesztés erőforrásai

Humán erőforrások

- képzések (szakirányú, módszertani),
- továbbképzések tervezése, szervezése.

Tárgyi erőforrások

- szemléltető képek,
- fóliák, modellek,
- szakkönyvek,
- szaktantermek,
- audiovizuális eszközök.

Anyagi erőforrások

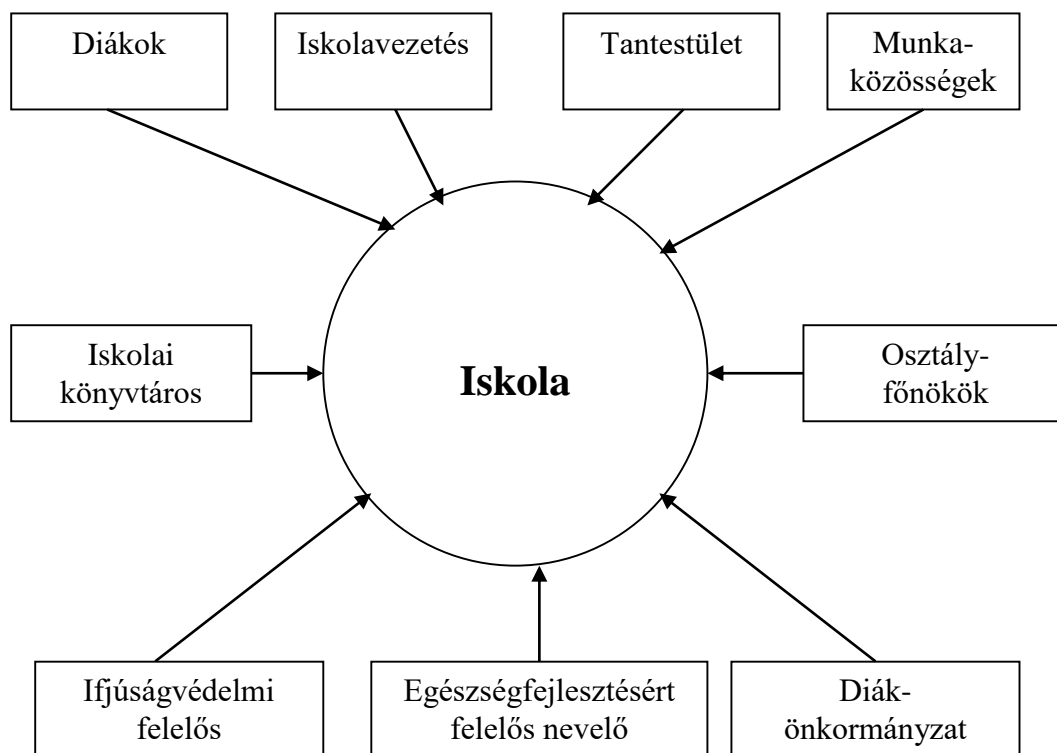
- költségvetés: az iskola költségvetésében pénzügyi háttérrel biztosítunk az egészségnevelési program megvalósítására – a fenntartó finanszírozási lehetőségétől függően,
- iskolai szolgáltatások bevétele,
- pályázati (országos, megyei, helyi) támogatások,
- alapítványi támogatások.

9. Az egészségfejlesztés szinterei

10. Az iskola kapcsolatai az egészségfejlesztésben

Belső kapcsolatok

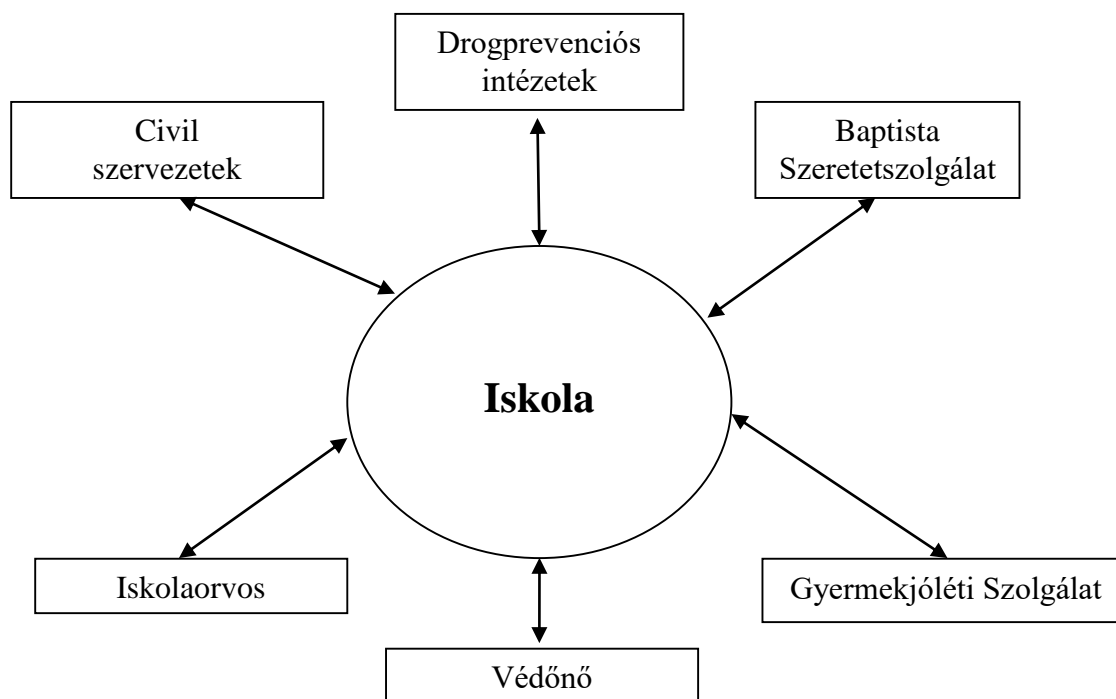

Egészségfejlesztő csoport

A csoport tagjainak feladata, hogy a belső innováció és az iskola pedagógiai programjának alkotása (módosítása) során az egészségfejlesztési feladatok megfogalmazásában, majd végrehajtásában közreműködjen.

Tagjai: egészségfejlesztési tevékenységgel foglalkozó munkatárs, testnevelő tanárok, ifjúságvédelmi felelős, diákönkormányzat-vezető, iskolaorvos, védőnők.

Külső kapcsolatok

A védőnői munka önálló területei és feladatai iskolánkban

A 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet alapján az iskola-egészségügyi feladatok koordinálásáért, a szakmai rendeletben meghatározott szűrővizsgálatok végzéséért, adminisztrációjáért felelős személy az iskola védőnője. Feladata a szűrővizsgálatok előkészítése, és az alábbi vizsgálatok önálló végzése (elsősorban a 9-12. osztályokban):

- az érzékszervek (látásélesség, színlátás, hallás) vizsgálata,
- a szív, a keringési állapot megítélése a légzés, a pulzusszám és a vérnyomás mérése által,
- a mozgásszervek (statikai elváltozások, tartási rendellenességek) alapvizsgálata,
- a kültakaró (bőr, fejbőr) látható elváltozásainak vizsgálata,
- a súly, magasság és mellkőrfogat mérése,
- golyva szűrése tapintással,
- mentális zavarok felismerése, gondos anamnézis felvételével és a pedagógusokkal való kapcsolattartás segítségével,
- az oltások előkészítése és megszervezése,
- az iskola-egészségügyi dokumentáció és nyilvántartás vezetése,
- az elsősegélynyújtásra való felkészítés,
- tanácsadás (egyéni, csoportos),
- kapcsolattartás a pedagógusokkal, szülőkkel,
- családlátogatás.

A védőnői munka hatékonyságát növelné, ha az osztályfőnökök, diákok visszajeleznének a beavatkozást igénylő esetekben.

Iskolai feladat: az egészségfejlesztési témájú osztályfőnöki órákra gyakrabban szükséges meghívni az iskolaorvost és védőnőt.

Az egészségfejlesztés értékelése

- megfigyelés,
- csoportos beszélgetés,

- tanulói kiállítási anyagok,
- a tanulók egészségi állapotát több éven át összehasonlítjuk,
- az alábbi kérdőívek kitöltése és értékelése:
 - 1. sz. melléklet: minden tanuló kitölti az első osztályfőnöki órán
 - 2. sz. melléklet: kollégák körében

Az egészségfejlesztési program végrehajtása

Iskolánk egészségnevelési programjának végrehajtását éves munkatervünkben részletezzük.

Egyéb javaslatok:

- az úszásoktatás bevezetése testnevelési órák keretében,
- iskolapszichológus alkalmazása,
- több szelektív-hulladékgyűjtő elhelyezése az iskola területén,
- a tantermek szellőztetésének biztosítása szünetekben,
- az egészségnevelés érdekében a szülői értekezletek felhasználása.

11. Intézményünk: egészségfejlesztő iskola

Egészségfejlesztő iskolaként folyamatosan fejlesztjük környezetünket, amivel elősegítjük, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Ennek iskolánkra jellemző ismérvei:

- tekintetbe vesszük a tanulók és pedagógusok jólétét és méltóságát, elismerjük az erőfeszítést, a szándékot és támogatjuk az egyéni előrelépést,
- arra törekszünk, hogy segítsük a diákoknak, az iskola dolgozóinak, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbiakat teljesítjük:

- minden testmozgási alkalom során megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelésórán van gimnasztika, benne a biomechanikai helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna,
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is,
- az iskola biztosítja a gyógytestnevelési órák helyben történő megtartását,
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programunkban,
- a testnevelésórák mellett naponta lehetőséget biztosítunk délutánonként a sportolásra (szakosztályi sportágak, tömegsport, sportlétesítmények ingyenes használata tanulóinknak és dolgozóinknak),
- részt veszünk az egészséges életmód kialakítását és fenntartását támogató pályázatokon.

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

A következő táblázatban található kérdések az egészséges életmóddal összefüggő különböző tényezőket és az egyén életmódjából következőket sorolja fel. Az egyes tényezők egészségre gyakorolt hatását 1-5-ig terjedő skálán lehet jelölni. Az 1-es azt jelenti, hogy véleményünk szerint az adott tényező egyáltalán nem befolyásolja az illető egészségi állapotát, az 5-ös pedig azt, hogy nagymértékben befolyásolja azt. A skála értékeit átlagoljuk.

<i>Állítások</i>	<i>Értékelési skála</i>	<i>Átlag</i>
A napi stressz mennyisége	1 2 3 4 5	
A dohányzás mértéke	1 2 3 4 5	
Az alkoholfogyasztás mértéke	1 2 3 4 5	
Környezeti ártalmak	1 2 3 4 5	
A családi élet kiegyensúlyozottsága	1 2 3 4 5	
Táplálkozási szokások	1 2 3 4 5	
Sportolási és szabadidő eltöltési szokások	1 2 3 4 5	
Egészségügyi ellátás színvonala	1 2 3 4 5	
Szűrővizsgálatokon való gyakorisága	1 2 3 4 5	
Veleszületett adottságok	1 2 3 4 5	
Munkaidő hossza	1 2 3 4 5	
A család anyagi helyzete	1 2 3 4 5	
A lakóhely, település ahol él	1 2 3 4 5	
A végzett munka jellege	1 2 3 4 5	
Iskolai végzettség	1 2 3 4 5	
A családban előforduló betegségek	1 2 3 4 5	
Lakáskörülmények	1 2 3 4 5	
A drogfogyasztás mértéke	1 2 3 4 5	
A véletlen	1 2 3 4 5	

Javasolt szempontok az iskola egészségmegőrző tevékenységének felméréséhez

1. A mi iskolánk az egészségfejlesztést tágran értelmezi, s ebbe az elgondolásba beletartozik az iskolai élet legtöbb vonatkozása, így például a közösségi kapcsolatok is.
 - Nagyon jellemző
 - Inkább jellemző
 - Inkább nem jellemző
 - Egyáltalán nem jellemző

2. A mi egészségfejlesztési elképzelésünk magába foglalja a testi -, lelki-, társadalmi-, és környezeti jellemzők egymásra hatását.
 - Nagyon jellemző
 - Inkább jellemző
 - Inkább nem jellemző
 - Egyáltalán nem jellemző

3. Nem kizárólag az ismeretek átadására összpontosítunk, hanem a tanulók aktív részvételét is fontosnak tartjuk.
 - Nagyon jellemző
 - Inkább jellemző
 - Inkább nem jellemző
 - Egyáltalán nem jellemző

4. Elképzeléseink kialakításában tekintettel vagyunk arra, hogy a tanulók egészségét számos iskolán kívüli hatás is befolyásolja.
 - Nagyon jellemző
 - Inkább jellemző
 - Inkább nem jellemző
 - Egyáltalán nem jellemző

5. Abból indulunk ki, hogy a jó egészségi állapot feltétele az, hogy ki-ki maga irányítsa és ellenőrizze saját életét.
 - Nagyon jellemző
 - Inkább jellemző
 - Inkább nem jellemző
 - Egyáltalán nem jellemző

6. A mi iskolánk tárgyi környezete az egészséget segíti.
 - Nagyon jellemző
 - Inkább jellemző
 - Inkább nem jellemző
 - Egyáltalán nem jellemző

7. Egészségfejlesztési elképzelésünk szem előtt tartja az iskolában dolgozók „jól-létének” biztosítását.
 - Nagyon jellemző
 - Inkább jellemző
 - Inkább nem jellemző
 - Egyáltalán nem jellemző

8. Egészségfejlesztési programunk a szülőkkel való együttműködésre épül.

- Nagyon jellemző
- Inkább jellemző
- Inkább nem jellemző
- Egyáltalán nem jellemző

9. Iskolánkban a hagyományos, biológia és osztályfőnöki órán túlmenő egészségfejlesztés folyik tantárgyi keretek között.

- Nagyon jellemző
- Inkább jellemző
- Inkább nem jellemző
- Egyáltalán nem jellemző

10. A mi iskolánkban nagy szerepe van a testnevelés óráknak és a tömegsportnak.

- Nagyon jellemző
- Inkább jellemző
- Inkább nem jellemző
- Egyáltalán nem jellemző

11. A mi iskolánkban van:

- Sportpálya (nyitott)
- Tornaterem
- Udvar (füves, salakos)
- Udvar (kő, beton)
- Belső köztér (aula)
- Orvosi rendelő
- Büfé
- Étterem/menza

12. A mi iskolánkban a tantermekben van:

- Neonvilágítás
- Izzószálas világítás
- Pad
- Szék és asztal
- Krétás tábla
- Műanyag tábla

13. A mi iskolánkban a felsorolt egészségügyi ellátások közül a következők működnek

	<i>Iskola orvosi rendelés</i>	<i>Védőnői szolgálat</i>	<i>Pszichológiai tanácsadás</i>
Hetente			
Havonta			
Ritkábban			
Nem működik			

14. A mi iskolánkban van:

- Mosdó/zuhanyzó
- Vízőblítéses WC
- Szennyvízelvezetés

15. Iskolánkban az egészségügyi és tisztálkodó helyiségek higiéniája:

- Igen jó
- Jó
- Elfogadható
- Rossz

16. Iskolánkban a következő egészséggel és az egészséges életmóddal kapcsolatos akciók, programok működtek az elmúlt év során:

1.
.....
2.
.....
3.
.....

17. Az elmúlt évben egy vagy több alkalommal pályáztunk egészséggel kapcsolatos támogatásokra:

igen

Soroljon fel néhányat:

.....
.....
.....
.....

nem pályáztunk

Környezeti nevelési program

1. Bevezetés

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulók felkészülnek környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Jogsabályi háttér

A pedagógiai programokban a személyiség- és közösségfejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

„A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek el, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.”

(NAT 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet)

Helyzetkép

Belső környezet

Az intézmény helyi adottságai jók. A város központjában helyezkedik el a székhely, a tagintézmények és telephelyeik, a zajszint és a levegő szennyezettsége egyaránt elviselhető. Különösen jó adottságú a sportpályánk, amely füves-fás terület környezetében helyezkedik el. Iskolánkban szelektív hulladékgyűjtés működik, külön gyűjtjük az újrahasznosítható anyagokat és a szárazelemeket.

A természetes világításról a nagy ablakfelületek gondoskodnak, melyeknek szigetelése olyan rossz állapotú, hogy cserére szorulnak. A termék világítása a „Szemünk fénye” program keretében teljesen kicserélődött korszerű, „szembarát” világítótestekre.

Külső környezet

A városhoz szinte minden oldalról erdőség, zöld övezetben lévő ipari létesítmények tartoznak. A vonattal érkező vidéki tanulók az Erzsébet királyné ligeten, a busszal érkezők gondozott, virágos parkon keresztül közelíthetik meg az iskolát. Helyi védettséget élvez az „Öregerdő”, amelynek növényvilága, öreg tölgyfái jelentősek. A közeli ecsegi pusztát természetvédelmi oltalom alatt áll.

Erőforrások

Személyi erőforrások

Belső:

- Az iskolában dolgozó pedagógusok példamutatása adja elsősorban a környezeti nevelés hitelességét. Feladatuk: programok szervezése, lebonyolítása, dekoráció stb.
- A technikai dolgozók napi munkájukat igyekezzenek környezetbarát technikákkal megvalósítani (pl. szelektív hulladékgyűjtés segítése). Munkájukban legyenek igényesek, nyitottak az ésszerű változásokra, érdeklődők az iskolai élettel szemben.

- A belső erőforrás fontos tényezői a tanulók, akiknek feladata, hogy vigyázzanak környezetükre, és figyelmeztessék társaikat a kulturált viselkedésre. Feladatuk továbbá a hulladékgyűjtés, a saját terem gondozása.

Külső:

- A helyi intézményekkel (önkormányzat, általános és középiskolák), vállalatokkal való kapcsolattartás megfelelő.
- A Baptista Szeretetszolgálattal való rendszeres kapcsolattartás.
- A szakképzés gyakorlati helyeivel mindennapos az együttműködés.
- A civil szervezetekkel állandó a kapcsolat (pl. Kisújszállási Városvédő és –Szépítő Egyesület).
- A szülők fontos feladata, hogy megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetíteni kíván. A közös munkába a szülői értekezleteken, a szülői szervezet és az iskolaszék ülésein tudjuk hatékonyabban bevonni a szülői oldalt.

Anyagi erőforrások

A jövőben az erre a célra kiírt pályázatokat rendszeresen figyelemmel kísérjük. A fenntartó támogatása szükséges az iskola környezeti nevelés programjának megvalósításához.

2. Jövőkép, alapelvek, célok

A környezeti nevelés alapelvei, jövőkép, hosszú távú célok

Jövőkép

Célunk olyan környezeti nevelés és oktatás, amely

- kialakítja a diákokban a természet iránti tiszteletet, az igényt arra, hogy kulturált környezetben éljenek,
- készíteti a diákokat a környezetükben történő jelenségek megfigyelésére, magyarázatára, a problémák esetleges megoldására,
- érzékenyvé teszi a diákokat a szűkebb környezetükön túl történő dolgokra, történésekre is (Magyarország, a világ globális problémáira – népesedés, a környezet és a természeti katasztrófák, stb.), és felkészíti őket a lokálisból kiindulva a bioszféra és a biodiverzitás megőrzésére.

Célok a 14-20 éves korosztály esetében

- fenntarthatóságra nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével,
- rendszerszemléletre való nevelés,
- holisztikus (a világ oszthatatlan egész) és globális szemléletmód kialakítása, a szerves kultúra fontossága, a globális összefüggések megértése,
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése, a fogyasztás helyébe életminőség helyezése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása,
- az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén (pl. tudományos adatgyűjtés és elemzés, információszerzés különböző eszközökkel),

- oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklése: a környezeti nevelés módszertanában a sajátos nevelési igényű tanulókat jól segítő módszerek is fellelhetők.

Helyi célok, értékek

- természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása fejlesztése,
- helyi értékek és problémák feltérképezése, majd célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé „zöldítése”, energia-takarékosság, helyi védettség stb.),
- lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai),
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken,
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken, pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása, a nevelés fontossága, ami nem helyettesíthető a képzéssel,
- az oktatás tárgyi feltételeinek javítása.

Konkrét célok és feladatok

Célok

- a tantárgyi struktúrába minél szélesebb körben legyenek beépítve a környezeti nevelés alapelvei,
- új – a környezeti neveléshez is kapcsolódó – tanulási és tanítási stratégiák kidolgozása, melyek révén a sajátos nevelési igényű, illetve a nehezen kezelhető (magatartászavaros) diákok számára segítséget tudjunk nyújtani,
- a tanórán kívüli tevékenységek előtérbe helyezése, melyek fontosak a közösségformálás, az értékrend, a hagyományok tisztelete, az azonosságtudat kialakítása szempontjából – a család, az iskola, a település és a nemzet színterén,
- a környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakítása.

Konkrét feladatok

- a szakoktatásban kiemelni a hagyományok megismerését, tiszteletét (pl. helytörténeti múzeum látogatása, a régi mesterségekkel való megismerkedés [szőnyegszövés, fafaragás, kovácsmesterség, szalmafonás stb.]),
- a szakoktatásban a környezetbarát technológiák fontosságát hangsúlyozni,
- a város és annak környezetének megismerése (kerékpártúra, terepgyakorlat),
- az Illéssy-sírkert védelme, gondozása,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- az egészséges életmódra való nevelést szem előtt tartva minél több diákot bevonni a tömegsport mozgalomba,
- környezetvédelmi vetélkedők tartása.,
- zöld szervezetekkel való intenzív kapcsolattartás.

A megvalósítás résztvevői és feladataik

Résztvevők	Feladataik
Iskolavezetés	Anyagi források teremtése, az ösztönző rendszer kidolgozása, aktív részvétel az egyes programokban.
Osztályfőnöki munkaközösség-vezető	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.
Szakmai munkaközösség-vezetők	Munkavédelmi szabályok és előírások ismertetése, betartatása. Figyelmet fordít az energiatakarékosságra.

Tanárok	Kidolgozzák, és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat. Kiemelt szerepe van a földrajzot tanító tanároknak.
Tantestület, technikai dolgozók	A vegyszerek szakszerű tárolása, tiszta egészséges környezet biztosítása, csatorna karbantartása, környezetbarát tisztítószer alkalmazása.
Diákönkormányzat	A diákok mozgósítása a programokra, a faliújságokon a „zöld” hírek elhelyezése.
Tanulók	A tervezett éves programokban vegyenek részt (hallgatóság, tevékenység).

3. Tanulásszervezés és tartalmi keretek

Tanórai keretek, továbbá a tantárgyak lehetőségei a tanulók ismereteinek bővítésében.

Környezetismeret / természetismeret / komplex természettudományos tantárgy

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit, ami a szakterületük káros kibocsátásából is adódhat.
- ismerjék meg szakmájuk környezeti és egészségügyi problémáit.
- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges szakmai ismeretekkel,
- ismerjék meg a szakmájukhoz kapcsolódó veszélyes anyagokat, azok tárolását, semlegesítését, környezetre gyakorolt hatását.

Földrajz

- ismerjék meg a levegő–víz–talaj földrajzát, ezek szennyezésének elkerülési lehetőségeit,
- éghajlati övek és övezetek, ember és övezet viszonya,
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és ember alkotta táj szépségeit.

Történelem – Társadalomismeret

- ismerjék meg a szakma helyi történelmi értékeit, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- a szakma történeti áttekintése révén szerezzenek ismereteket a történelem és a környezetvédelem kapcsolatáról.

Matematika

- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket, ami a szakma elsajátításához elengedhetetlen.

Magyar nyelv és irodalom

- törekedjenek a szakmai nyelv igényes, pontos használatára, írásban és szóban egyaránt.

Idegen nyelv

- váljanak képessé az idegen nyelvű szakirodalom megismerésén keresztül a szakmájukhoz kapcsolódó környezeti problémák tanulmányozására, és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit.

Informatika/Digitális kultúra

- tanulják meg használni a világhálót kutató munkára, ismeretszerzésre,
- futtassanak környezeti elemek változását figyelembevevő szimulációkat,
- ismerjék meg a távközlési, informatikai berendezések környezetet károsító hatásait.

Szakmai tantárgyak

- ismerjék meg a szakma gyakorlásához kapcsolódó természet és környezetvédelmi ismereteket, ezeket tudják megfelelően hangsúlyozni, kiemelni,
- ismerjék a szakmához kapcsolódó higiéniai követelményeket, és tudják ezeket a gyakorlatban alkalmazni,
- tudják a szakmai ártalmak hatását az emberi szervezetre, legyenek képesek az egészségkárosodás megelőzésére,
- ismerjék meg a szakma történetét és lássák a környezetre gyakorolt hatását, tudják ennek az egyszerű vizsgálati lehetőségeit,
- legyenek képesek a tényeket szakma-specifikusan kiegészíteni, s ezen keresztül is erősödjön az ökológiai szemléletük,
- sajátítsák el a szakma specifikus munkát és legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek,
- tudják kiemelni a szakma környezetterhelő hatásait, ismerjék a védekezés lehetőségeit (pl. hulladékkezelés stb.),
- ismerjék a környezetbarát technológiákat, a környezetbarát anyagokat,
- sajátítsák el az anyag- és energiatakarékos gazdálkodási módokat,
- látogassák meg a szakmához kapcsolódó (helyi) létesítményeket, figyeljék meg a helyes környezetvédelmi technológiákat a gyakorlatban,
- tudják mérni a környezetet károsító elemek hatásait szakma-specifikus eszközökkel.

A tanulóknak

- alakuljon ki a munkafegyelem és technológiai fegyelem,
- alakuljon ki a modern rendszertani szemlélet a szakmai és környezetvédelmi oktatás során.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

A nem hagyományos tanórai foglalkozások közös és alapvető jellemzője és kritériuma a komplexitás.

Komplex tanulási lehetőségek:

1. *Moduloktatás:* terepgyakorlat, tanulmányi kirándulás, szakmai gyakorlat, múzeumlátogatás (mesterségek, ősi kultúra).
2. *Terepi foglalkozások:* erdei iskola, terepgyakorlat, tanulmányi kirándulás.
3. *Kézműves foglalkozások:* szakmai gyakorlatok.
4. „*Akciók*”: vetélkedők, pályázatok, kiállítás rendezése, filmkészítés (szakmák bemutatása), kérdőívek kitöltése, faültetés.

Tanórán kívüli foglalkozások

- természetvédelmi őrzőjárat, parlagfűirtás megszervezése,
- kirándulások: földrajzi környezet megismerése, a természeti és társadalmi környezet viszonyának bemutatása, közzétani gyűjtő kirándulások,
- növényi és állattani gyakorlat (pl. Tiszaigari Arborétum, Hortobágyi Nemzeti Park).

4. Taneszközök, az iskolai környezet és a kommunikáció

Az alábbiakban csak a környezeti neveléshez rendelkezésre álló eszközöket soroljuk fel:

- hulladéktárolók,
- mikroszkópok, kémcsövek, mérőhenger, szűrők,
- gumicsizma,
- vegyszerek,
- az elsősegélynyújtó helyiség felszereltsége,
- szemléltető eszközök: könyvek, CD-k, prospektusok.

Az iskolai környezet

Az épület

A helyi adottságokat kihasználva minél egészségesebb esztétikusabb környezetet nyújtunk a diákoknak és a kollégáknak.

Szükség lesz a szelektív hulladékgyűjtés beindításához minden folyosórészre újabb szeméttárolókra, az udvaron pedig egy papírtároló konténerre. Az iskola egész területén több hulladékgyűjtő kerüljön elhelyezésre.

A WC-k fokozott fertőtlenítése.

Az iskolai életvitel

Az iskolakert ápolása és virágosítása során a tanulókat próbáljuk bevonni a mindennapi kertészkedésbe.

Épüljenek be az iskola mindennapi életébe ún. jeles napok: Föld napja, Madarak-fák napja stb.

A szakmák hagyományai, ünnepei méltó megtartásra kerüljenek, legyen lehetőség múzeumlátogatásra, vagy idős mesterek meglátogatására.

A Diákönkormányzat „zöld” szemmel tevékenykedjen.

Az iskolai könyvtár alakítson ki „zöld” sarkot a téma szakirodalmából.

Kommunikáció

A diákokat faliújságon, illetve személyes kapcsolattartáson keresztül tájékoztatjuk az aktualitásokról. A zöld mozgalmak akcióiról, kampányairól pályázati lehetőségekről különféle zöld kiadványok, illetve az elektronikus kommunikáció révén szerzünk tudomást az iskolai könyvtárban.

5. Minőségfejlesztés

Az értékelés célja

- Annak meghatározása, hogy a tanulók hogyan fogják fel a tapasztalatokat, hogyan válaszolnak azokra, és azok miképp hatottak rájuk.
- A tanárok és diákok hogyan fogadták az új tanítási stratégiákat, illetve tanulási tevékenységeket. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok együttműködéssel történő kezelésében és megoldásában.
- A tanárok a környezeti nevelés színvonalának megőrzése, a hiányterületek pótlása miatt a fenntartható fejlődés egyik alap gondolatát az élethosszig tartó tanulást tartásuk szem előtt, vegyenek részt pedagógus-továbbképzéseken.
- A program költséghatékonyságának meghatározása.

Az eredményesség vizsgálatára alkalmazható módszerek

- kérdőív,
- különböző megfigyelések,
- egyéni vagy csoportos beszélgetések,
- diákönkormányzat értékelése.

Az értékelési folyamatról tájékoztatni kell az érintetteket, a tanulókat. Értékelő jelentést kell készíteni.

6. Javaslatok, feladatok

1. A környezeti nevelés az oktatás valamennyi területén jelenjen meg.
2. Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.
3. Az iskola tisztaságának javulása érdekében tisztasági őrjárat szervezése.
4. Takarékoskodás vízzel és villannyal: ne legyenek nyitva felejtett csapok, szünetekre égvé felejtett villanyok. Energiatakarékosság: a konvektorokhoz tanuló ne férjen hozzá.
5. A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, ápolják a hagyományokat.
6. Legyenek a tanulók környezetünk védelmezői (egy-egy terület gondozása pl.: Illéssy-sírkert, részvétel a Kisújszállási Városvédő és –Szépítő Egyesület akcióiban.)
7. Kapjanak önálló feladatot a tanulók környezetvédelmi témában, amelyben az iskolai könyvtár biztosít szakirodalmat.
8. Szakmai képzésben ismerjék meg a környezetbarát anyagok, technológiák fontosságát. A szakma speciális környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésköreit kiemelten tárgyalják meg.
9. Szakmájuk veszélyes hulladékait a kezelésükre vonatkozó szabályokat ismerjék meg, továbbá a munkájuk során keletkező hulladékok újrahasznosítására törekedjenek.
10. Környezetvédelmi szakkör indítása iskolánkban.
11. A tantestület tagjainak felkészítése történjen meg a környezeti nevelési program kidolgozása után. A környezetvédelem területén dolgozó kollégák szakmaiságukkal segítsék az iskolában dolgozók munkáját.
12. A környezetnevelési programban kitűzött célok megvalósulásának időnkénti értékelése, új célok megfogalmazása történjen meg.

Drogprevenációs program

1. Alapelvek

A nevelési-oktatási intézményekben kialakítandó drogstratégia szükségessége

Intézményünk drogstratégiájának kialakítása komplex folyamat, tanárainktól egységes együttműködést igényel. A felgyorsult társadalmi és gazdasági változások hatása érzékelhető a szülők és diákok szociokulturális hátterében. A demokrácia pozitív következményei (piacgazdaság, utazási lehetőségek) átfomálták az emberek gondolkodásmódját, életvezetését, szokásait, érték-rendjét. Sajnos a kedvező hatások mellett a negatív tényezők is megjelentek. Egyik alapvető gond ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése. A rizikótényezők között az egészségtelen életmód, az egészségre káros emberi magatartás szerepel. A probléma megoldását az emberi viselkedés alakításában kell keresnünk. Az egészséges életmód elemeit képező attitűdök már nagyon korán, a kisgyermekkorban szerveződnek, ezek alakításában alapvető szerep jut a családnak, különösen a szülőknek. A mai „átlagcsalád” nem mindig tud eleget tenni, vagy gyakran nem fordít elég gondot egészségfejlesztési feladatának ellátására, ezért ilyen esetekben megnövekszik a nevelési intézmény szerepe.

Magyarországon igen erős a dohányzás és alkoholfogyasztás társadalmi elfogadása, a fiataloknál is ez tapasztalható: a dohányzást és az alkoholfogyasztást többségében nem helytelenítik. Kimutatható, hogy szoros összefüggés van a dohányzás és az alkoholfogyasztás gyakorisága és a kábítószer-fogyasztás között. A rendszeres dohányzók, a rendszeres alkoholfogyasztók között magasabb a legitim és illegitim drogot fogyasztók aránya.

A kábítószeres veszélyt jelentenek az egészségre, a közösségre és a társadalom egészére: fenyegetik a használót és hozzátartozóit egyaránt.

A drogstratégia szükséges, mert:

- 1) A probléma jelen van.
- 2) A család mellett a nevelési-oktatási-képzési intézménynek is feladata a nevelés.
- 3) Szervezetten elérhető az ifjúság az intézményekben. Személyiségfejlesztés érhető el; van érzékelhető, visszatartó hatása a foglalkozásoknak. A fiatalok jelentős része nem drog-, főleg nem illegális kábítószer-használó, és azt akarjuk, hogy ne is legyen.
- 4) A stressz és a drog az élet részévé vált, alternatívákat kell adni a fiatalok számára a droggal szemben. Az iskolától az állam és a szülők is joggal elvárják ezt a munkát.
- 5) A prevenció prioritása mindennek fölött áll.

Azt, hogy a diákok mit tartanak értéknek, függ attól, hogy a család, a kortárs csoport és a társadalom mit közvetít a gyerek felé, másrészt, hogy ezek az értékek milyen összhangban vannak egymással. Nagyon sokszor nem összhangról, hanem ellentétről beszélhetünk. A pedagógus szerepe ebben a helyzetben az, hogy értelmezze deviáns értékeket, és megfelelő körülményeket teremtsen a konszenzus kialakítására. konstruktív vá tetele érdekében. Olykor helyesebb a diákok többsége által képviselt javaslat elfogadása, mint a saját „jobb” ötletünk átvitele.

A drogstratégia kialakítása

Elsődleges célcsoportjába a tanulók, másodlagos célcsoportjába a szülők és a pedagógusok tartoznak. A drogstratégiának az egészséges életre nevelésben, az egészségfejlesztés rendszerében kell helyet kapnia. A felmérések azt mutatják, hogy a tizenévesek, kimondottan a középiskolások elégedettek a saját egészségi állapotukkal, ugyanakkor minden ötödik diák visszatérő egészségi panasza van.

Az egészséges környezethez való jog alapvető. A felnőtt társadalomnak életmódkövető magatartást kellene biztosítani. Az életminőség javításában a felnőtt korosztálynak élen kell járnia, hogy a társadalmi csapdákat ezen a területen ki tudjuk kerülni. A társadalmi makro hatásokat mérsékelni szükséges, sajnos minden helyzetben nem ellenőrizhetjük és nem is tudjuk ellenőrizni a tanulót és a környezetet, ahol megfordul. Az egészségnevelés célja és azon belül a drogstratégiáé, hogy a tanuló megértse saját egészsége védelmének jelentőségét. Rendelkezzen olyan kompetenciákkal, hogy aktívan tenni tudjon érte. A figyelem felhívása mellett prevencióra tevődik át a hangsúly, illetve alternatívák megmutatására.

A mentálhigiénés vonatkozás

A tanulók ismeretszintje, fertőzöttsége eltérő:

Bővebb ismeretekkel rendelkeznek az egészségről, a szexualitásról, az ártalmas szenvedélyekről.	<i>Megerősítő, kompetencianövelő módon kell hatni.</i>
Kevesebb vagy torzult ismeretekkel rendelkeznek, sok a drogfogyasztó (alkohol, cigaretta stb.).	<i>Információátadó, ártalomcsökkentő módon kell őket befolyásolni, s főleg a döntéshozásban kell őket fejleszteni.</i>
Tájékozatlanok, de tapasztalatokkal sem rendelkeznek.	<i>Segítő, fejlesztő, státuszteremtő hatást kell gyakorolni.</i>

A drogfogyasztás okai

Az okok sokfélék lehetnek: kíváncsiság, kalandvágy, lázadás, a felnőttektől és a valóságtól történő eltávolodás, menekülés az iskolai, családi problémák elől, kortársak rábeszélése, unalom, önbizalomhiány, öngazolás, új közösségbe való befogadás utáni vágy.

A gyerek elhanyagolásával jellemzett **család** felelőssé tehető a drogfogyasztó magatartás egyik formájáért, a szűkebb vagy tágabb családban előforduló mértéktelen alkoholfogyasztás, nyugtató, altató szedése szintén növelik a fiatalok szerfogyasztásának valószínűségét. Meghatározó az otthonról hozott minta, a szülők legális fogyasztásának gyakorlata és problémamegoldó jellege. Ha a szülők bármelyike láthatóan alkoholt vagy gyógyszert „használ” probléma-megoldás ürügyén, ezt a mintát a gyermek nagyon könnyen viszi tovább saját probléma-megoldó repertoárjába, mint feszültségcsökkentő lehetőséget, s ezzel a probléma-megoldás elodázható.

Az okok között szerepel a szélsőséges nevelési forma, a rideg korlátozó, illetve az autoriter szülői, nevelői magatartás. Az ellenőrzés hiánya, a túlzott szabadság, a csavargások, késői kimaradások következménynekülisége, a szórakozóhelyek válogatás nélküli látogatása jelenthet még kiváltó okot. Bármilyen hiteltelen és elvtelen tiltás, amely a tapasztalatokkal ellentétes követelményt támaszt a gyermekkel szemben, fordított hatást vált ki.

A dohányzó, alkoholizáló felnőttek moralizálásai nem csak hogy eredménytelenek, hanem inkább buzdítóak. Az otthoni körülmények elégtelen voltához párosuló és gyakori csalódást okozó következetlenség zavart okoz a gyerekekben, és máshol keresi a stabilitást, a mintát.

Az érintett családokat sokszor jellemzi:

- szegényes interakciós folyamatok (harag, elfojtások, kölcsönös elzárkózás, rivalizálás),

- szülői követelés: értékeik iránti konformitást követel a gyermektől,
- kommunikációs mintákon nem kerülnek át a belső érzelmek; a családtagok érzelmi elszigetelésben élnek

Befolyásoló tényező a **kortárs csoport** is: a fiatalok várakozást fogalmazznak meg csoporttagjaikkal szemben, egyfajta beteljesülési szintként fogják fel a közösségüket. Nagyon erős befolyásoló tényezővel bírnak a fiatalok szórakozóhelyeinek egy része, a koncertek és különböző rendezvények. Ezekben az esetekben erős a kortárs csoport befolyásoló ereje, és a nemet mondás algoritmusának hiánya miatt a gyermek könnyen válik elfogadóvá az egyébként számára is kellemetlen helyzettel szemben, de a kirekesztettséget vagy a jelentős presztízsvesztést nem vállalja.

A **társtalanság, a magány** nem csak szocializációs zavart okoz, hanem személyiségfejlődési problémákat is, amelyek okai lehetnek a drog felé fordulásnak.

Az okok között szerepel a **stressz**, a feszültség csökkentésének eszközeként használni a drogot. Célszerű foglalkozni a stressz és a stresszkezelés témakörével a drogprevenációs munka részeként. Stressz kísérheti minden olyan tevékenységünket, amely az életünket befolyásolja, illetve testi és lelki megterhelést okoz (pl. vizsgastressz). Egyensúlyi helyzetét az ember akkor képes visszaállítani, ha megbirkózik a stresszel, vagy kimenekül belőlük.

A stressz lelki kísérőjelenségei a kellemetlen hangulatváltozások, pszichés állapot romlása; fáradékonyság, ingerlékenység, levertség alakulhat ki. Megjelennek a félelmek, a szorongások. Ezekhez álmatlanság, emésztési zavarok és evési rendellenességek is társulhatnak. Ezekkel a lelki jelenségekkel meg lehet küzdeni (pl. relaxáció, pszichés energiát nyújtó tevékenységek: sport, zene, tánc, színház, társaság stb.), vagy el lehet menekülni a kísérő jelenségek elől (pl. káros és önsors rontó stresszoldószer alkalmazása: cigaretta, alkohol, kábítószer). Akár végzetes következménye is lehet, ha valaki nem tanul meg bánni ezekkel a stresszhelyzetekkel. A stressz és az alkalmazkodás igen szoros kapcsolatban állnak egymással, viszont a szervezet alkalmazkodási képessége és törekvése nem végtelen.

Megfelelő alkalmazkodással, vagyis a helyes stresszkezeléssel gondoskodhatunk arról, hogy

- legyen elegendő energia a napi helyzetek kezeléséhez,
- legyen mód a szükséges energiák tartalékolására a vészhelyzetek elviseléséhez.

A pszichés energiákkal mindenki máshogy bánik:

- van, aki fogyasztja, de soha sem tölti fel az energia készleteit,
- van, aki ismeri és használja azokat a módszereket, amelyek révén legalább annyi energiára tesz szert, mint amennyit elhasznál, gondol arra is, hogy vészhelyzetben plusz energiákra lehet szüksége.

Az egyénre szabott stresszkezelési technikák megtanulhatók. Meg kell tanulni úgy bánni a stresszel, hogy jótékony hatása javunkra váljon, káros következményeit pedig elkerülhessük. A helytelen attitűdök helyett helyeseket megtanítani nem kis feladat, hisz önmagában az ismeretátadás is nehézségekbe ütközhet a korosztály életkori sajátosságait ismerve.

2. Célok

Rövidtávú célok

A 7-10. évfolyamokon a szerfogyasztási szokásokról képalkotás és önismeret, önfejlesztési technikák erősítése.

A 11-13. évfolyamokon a megkezdett programok működtetése, szinten tartása.

Hosszú távú célok

Hosszabb távú cél a testi-lelki egészség megóvása, az „egészségesen élni jó” szemlélet kialakítása, pozitív életvezetési stratégiák, követendő minták erősítése. Ezen típusú célnál kell megemlíteni a prevenció és kompetencianövelés kapcsolatát. A gyermek megterhelés és konfliktustűrő képességének fokozása, a problémamegoldás kapacitásnövelése, egészséges életvitel tudatosítása, a „nemet mondás” technikáinak megtanítása.

Az egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztési programunkban fontos szerepet kapnak a kulturált magatartás és egészséges életmód, önismeret, a testi és lelki harmónia, a káros szenvedélyek megelőzése, a családi életre- és felnőtt szerepre készülés, valamint a szexuális felvilágosítás témakörei.

A drogstratégiai munkában, a programok megvalósításában részt vesznek az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az iskolaorvos, a védőnő, a testnevelők, és az adott tantárgyak szaktanárai. A drogprevenciós munkában egyéni igények és szükséglet szerint továbbra is számítunk a szakmai szervezetek szakembereinek együttműködésére.

Meg kell tanítani a tanulóknak a szenvedélykeltő szerek visszautasítását, amelyhez elengedhetetlen, hogy megtanulják:

- apróbb sikertelenségek elviselését,
- konfliktusok megoldását,
- korlátokat felállítani és elfogadni,
- érzelmeket kifejezni, érzéseket kezelni,
- kapcsolatokat építeni,
- saját erényeiket és gyengéiket felmérni,
- a pozitív értékrend kialakítását.

Segíteni kell a tanulókat az egészségről kialakított, még egészségesnek tekinthető felfogásuk megszilárdításában, és a drogmentes életvitelhez szükséges képességek megszerzésében.

A prevenció

Olyan feltételek, lehetőségek és tapasztalatok létrehozása, amelynek segítségével egészséges, rátermett és képességeit használni tudó embert lehet nevelni. Az egészségfejlesztésbe beágyazottan, holisztikus szemléletet figyelem véve végezzük.

Az általános prevenció populáció egészét érintő, megszólító tevékenység iskolai és közösségi alapú megelőző munkánál használjuk. Ez a beavatkozás előzetes szűrés nélkül zajlik. Független attól, hogy a résztvevők kipróbálták már vagy nem a drogokat.

A programnak olyannak kell lennie, hogy a közösség minden tagja tudja hasznosítani. A családokat kell megszólítani, a család tagjait kell elérni. A családi nevelési módok között szoros összefüggést vélnek látni a szakértők. Például a Rogers-szemléletű megközelítés: mit lát, mit tapasztal a családban.

A pedagógusok érdeklődése, figyelme különösen a gyermek életmód-, magatartásbeli változásaira, iskolai teljesítmény-csökkenésére terjed ki. Számottevő változások esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Nagy hangsúlyt kell fektetni az empátia mellett a megértés és az elfogadás kinyilvánítására.

A célzott prevenció: a kockázati csoportokat célozzák meg. E csoportok nem mindegyike szerhasználó: drogfogyasztó szülők gyermekei számára vagy drogfogyasztó gyermekek szülei számára szervezett beavatkozások. Az egyéni veszélyeztetettség felbecslésére nem tesznek kísérletet.

A javallott prevenció az egyén szükségletére alakították ki, de még az egészségügy szempontjából nem számít betegnek.

3. Az iskolai drogstratégiából adódó feladatok megvalósítása

Az iskola vezetésének a feladata:

- Integrálja az egészségfejlesztő-drogprevenciós tevékenységet az intézmény pedagógiai programjába.
- Biztosítja, hogy az iskola helyi tantervében (legalább) az alábbi területeken megjelenjen a drogprevenció: a természetismeret tantárgyba, valamint az osztályfőnöki órákba építve.
- Elősegíti a pedagógusok mentálhigiénés szakirányú továbbképzését.
- Hangsúlyozza a nevelésben a személyes példamutatás fontosságát.
- A Házirendben meghatározott, drogfogyasztást tiltó szabályok következetes betartatása.
- A tantestület drogprevenciós munkájának kiterjesztése a szülőkre.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

- Az iskola drogprevenciós munkájának koordinálása.
- Az iskolavezetés támogatásával, a nevelőtestület megnyerése a drogprevenciós munkára.
- Kapcsolattartás az iskola drogprevenciós munkájába bevonható külső szakértőkkel.
- Megelőzést segítő rendezvények szervezése a tantestület, a diákok és a szülők, mint célcsoportok számára. Az intézmény drogprevenciós szükségleteinek ismerete.
- Szakmai ismereteinek bővítése.
- Segítségkérés akár külső szakértői háttér igénybevételével.

A tantestület feladata:

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel. Szakszerű az iskola konkrét helyzetét figyelembe vevő iskolai drogstratégia kialakítása a tantestület bevonása nélkül elképzelhetetlen. Fontos, hogy a kollégák tudják mi a feladatuk, s mit kell tenni, ha szakmai kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak.

A tantestület:

- személyes példamutatással is segítse elő az egészséges életre nevelést,
- segítse a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját,
- jelezze, ha az osztályában problémát észlel,
- saját nevelő-oktató munkájuk során fordítsanak hangsúlyt a felvilágosító, egészségfejlesztő tevékenységre,
- a megelőzés eszközrendszerébe fokozottabban vonja be a közösségi tevékenységeket, rendezvényeket.

A védőnő és szükség esetén az iskolaorvos szerepe, feladata

- Az iskolaorvos és a védőnő rendszeresen végeznek különböző szűrővizsgálatokat, amelynek szempontjai természetesen kiegészülnek a drogfogyasztás tüneteivel is. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy indokolt lenne a pedagógiai odafordulás vagy a konkrét intervenció, akkor ebben a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségére számíthatnak.
- Szakmai tudásukkal garantálják a program egészségügyi korrektségét.

4. Eljárások, alkalmazott módszerek

Általános módszerek:

- kérdőívek,
- ismeretterjesztő filmek, előadások,
- személyes találkozó tünetmentes betegekkel.

Prevenációs módszerek

- 1) Információközlés: tényadatok a drogokról, azok hatásaikról, hogy döntéshelyzetben megfelelő információk birtokában hozhassanak döntéseket.
- 2) Érzelmi nevelés: csoportos személyiségfejlesztő tréningek, terápiás gyakorlatok.
- 3) Társas hatás:
 - kortárssegítők befolyásoló hatására épít,
 - helyzetgyakorlatok, szituációs játékok.
- 4) Készségfejlesztés:
 - énkép-korrekción önbizalomhiánnyal küszködőknek,
 - stressztűrőképesség fokozása, stresszkezelési technikák megtanítása,
 - érzések kifejezésének gyakorlása verbálisan és nonverbálisan,
 - önérvényesítés gyakorlása asszertív eszközökkel,
 - társas befolyással szembeni ellenállás fejlesztése.
- 5) Egészségfejlesztés:
 - testi, lelki jólét,
 - alkotó, aktív élet,
 - sikeres életvitel, ami nem karrierépítést jelent.

5. Programvariációk

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint a tanulók által preferáltak programfajták:

- filmvetítések szakértői megbeszéléssel egybekötve,
- versenyek, vetélkedők, pályázatok,
- interaktív előadások (Baptista Szeretetszolgálat, Nemzeti Népegészségügyi Központ),
- kiscsoportos beszélgetések.

Eszközök, személyi feltételek

- Egységes prevenációs szemléletet valló, a prevenációban tenni akaró, a nevelést fontosnak tartó, megfelelő felkészültséggel bíró tantestület.
- Segítő szakmai háttér. A segítő kapcsolatok intézményén belüli lehetőségét az iskola vezetése, iskolaorvos, az iskolapszichológus, mentálhigiénés szakember, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, valamint az osztályfőnökök és a szaktanárok jelentik.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak a megelőzési munka kiszélesítésére, valamint a specialisták bevonására. A másodlagos prevenciót a külső kapcsolatok segítik, hiszen ide irányíthatók az érintett fiatalok, a szülők, a kortárssegítők és az érdeklődő kollégák.

- A drogproblémák megelőzését, megoldását segítő-támogató szülők aktív jelenléte.

A megvalósítás színterei

• *Osztályfőnöki órák:*

- önismeret, mások megismerése,
- testi- és lelki higiéné, egészséges életre nevelés, egészségvédelem,
- korszerű és egészséges táplálkozás,
- devianciák (pozitív másság, társadalmat támadó, önmagát támadó deviancia),
- szexuális felvilágosítás, szeretet, szerelem,
- emlékdaganatok, heredaganatok megelőzése,
- káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése (játékszenvedély, alkohol, dohányzás, drog),
- családi életre nevelés,
- konfliktuskezelés,
- a kulturált viselkedés szabályai,
- bűnmegelőzés, fiatalkori bűnözés.

Javasolt irodalom:

- a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, a Nemzeti Népegészségügyi Központ, a JNSZM Rendőrkapitányság kiadványai: pl.: Mámor vagy út a semmibe?, Drogról mindenkinek, Kábítószer vagy élet!, Az AIDS, Az alkohol, A dohányzás stb.
- „Mondj nemet!”, Fiatalok az Élet Küszöbén program kézikönyv felhasználása
- Kurdics Mihály: A kábítószer itt van testközelben
- Rudas János: Delfi örökösei
- Rác József: Drogkérdésről őszintén
- Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában
- Bágyoni Attila: Szenvedélyek rabságában
- Dr. Marton Tibor: A korszerű és egészséges táplálkozás
- Zsidi Zoltán: Hagyjuk sorsára? – magatartászavar fiatalokban
- Tóth Tibor: 33 osztályfőnöki óra
- Dr. Farkasinszky Teréz: A bódulat csapdájában
- Dr. Ranschburg Jenő: Félelem, harag, agresszió
- Mohás Livia: Ki tudja, mi a siker?
- Dr. Forrai Judit: Szexuális felvilágosítás és nevelés – AIDS megelőzés
- oktató, nevelő filmek felhasználása

Javasolt módszerek

- filmvetítés,
- kiscsoportos beszélgetések,
- szakemberek meghívása,
- akkreditált képzéseken részt vett kollégák bevonása,
- gyógyult drogos megszólaltatása,
- kortárssegítők bevonása.

Tanórán kívüli foglalkozás:

- egészségnap, diáknapi,
- egészségiskola,
- sportnap – diákolimpiai versenyek,
- szülői értekezlet (a szülők információval, esetleg kiadványokkal való ellátása),
- részvétel a kábítószer-fogyasztás és -terjesztés visszaszorítása érdekében kiírt pályázatokon.

• ***Iskolán kívüli rendezvények, tevékenységek – Külső, segítő-támogató háló***

- kortárs segítőképzésen való részvétel,
- részvétel drogprevenációs filmvetítésen,
- klubok, segítő szervezetek munkájában aktív részvétel,
- azon intézményekkel, civil szervezetekkel (pl. Polgárőrség), egyházakkal folyamatos kapcsolattartás, amelyek felkészültek a drogproblémák megelőzésére, kezelésére.

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM**

**PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM:
KOMPLEX TEHETSÉGFEJLESZTŐ
PROGRAM**

Tartalom

1. Előszó	398
2. Bevezetés	400
3. Tehetségazonosítás, beválogatás	400
4. Tehetéggondozás.....	403
5. Személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek	404
6. Hatásvizsgálat, nyomonkövetés.....	404
7. Tehetség-tanácsadás	405
8. Tagintézményi specifikumok és tehetségműhelyek	405
Függelék listája.....	412

1. Előszó

Bibliai alapelvek a tehetséggondozásban

Jézus fontosnak tartotta a tehetséget, az egyénben rejlő lehetőségek kibontakoztatását, hasznosítását. A talentumokról szóló példázata (Máté 25,14-30) az egyén önmagáért való felelősségére fókuszál. „Mert úgy van ez [az Isten országa], mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgálait, és rájuk bízta vagyonát. Az egyiknek adott öt talentumot, a másoknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek képessége szerint, és elment idegenbe... Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, még az is elvétetik, amije van. „Ki-ki maga felel tehát azért, hogy mit képes kihozni a használatra kapott „talentumokból”.

Jézus az életet alapvetően szolgálatnak (mások hasznára is történő életnek) tekinti, amelyben minden megbízásunkat, képességünket, tehetségünket a közösség javára kell fordítani. Önmagára is így gondol: „az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon.” (Máté 20,28) A közösségről, a viszonyokról szóló tanításaiban, példázataiban Jézus egyébként inkább az attitűdre helyezi a hangsúlyt, mintsem a tehetségre, a képességekre.

Pál apostol modelljei a következők:

- 1) az egymásról gondoskodó közösség, (1Kor 12,12-31)
- 2) a szeretet az egyedüli közeg, (1Kor 13)
- 3) az önfejlődést generáló közösség. (Ef 4,4-7.11-16)

Jézus és Pál apostol nyomán teljességgel mondható, hogy a közösségnek olyan melegágynak kell lennie, amely bátorítja és segíti az egyének (gyermektől idősig) képességeinek, tehetségének kibontakoztatását és közösségi hasznosítását. Hogy ezt a célt segítő közösségnek hogyan kell működnie, strukturálódnia, ez a következő évek egyik fontos kutatási témája.

A Magyarországi Baptista Egyházban, a Baptista Szeretetszolgálatban, illetve az általa fenntartott intézményekben, iskolákban értékeljük:

- Isten tapasztalható jelenlétét,
- a Bibliát, mint Isten Igéjét,
- az Istentől származó látást,
- az Istentől kapott küldetést,
- az embert,
- a családot,
- a helyi gyülekezeteket,
- a szeretet atmoszféráját,
- a sokszínűséget,
- a folytonosságot,
- az együttműködést másokkal,
- az adakozó szívet,
- a látás- és értékorientált struktúrát,
- a gyülekezeteket, mint „közösségi tehetségpontot”,
- a gyülekezeteket, mint az egyéni fejlődést támogató közeget.

Baptista intézmények tehetséggondozási stratégiája

A baptista intézményekben az intézményi specifikumokra építő tudatos, tervszerű tehetséggondozó munka valósul meg, ahol lehetősége nyílik minden gyermeknek saját erősségei felismerésére, képességei kibontakoztatására. A baptista intézmények hitvallásának megfelelően az inkluzív és komprehenzív elvek együttes teljesülése mellett a tehetség-támogatás segíti az egyéni utak megtalálását, különös hangsúlyt fordítva az életszakasz-határok átlépésének segítésére. A baptista intézményekben a tehetség-támogatásban, mint komplex fejlesztési folyamatban a személyiségfejlesztés hangsúlyos szerepet kap.

Intézményünkben a tehetséggondozó munka összhangban van a baptista tehetséggondozási stratégiával:

- a tehetség-támogatás, mint szemlélet áthatja az nevelő-oktató munka egészét, ily módon a tehetségvizsgálat minden gyermekre kiterjed,
- a szakmai ajánlások mentén az intézmény egyedi tehetségkonceptiót alkot célcsoportja és rendelkezésre álló erőforrásai tekintetében,
- az intézmény teljes körű tehetséggondozó tevékenysége kiterjed a tehetségazonosítás, a tehetségfejlesztés, a tehetség tanácsadás területére,
- a hálózatépítésben, az intézményi fejlesztések szakmai támogatásában a Baptista Tehetségsegítő Tanács kiemelt szerepet kap.

Alapelveink:

1. Inkluzivitás

A tehetséggondozás befogadó jellegű, mindenki számára elérhető a változatos tanulási helyzetek megteremtése által, hogy érdeklődésének megfelelően teret kapjon képességei teljesítménybe fordításához.

2. Komprehenzív szemlélet

Az intézmény a gyerekek eltérő érdeklődése, teljesítőképessége, tanulási üteme alapján biztosítja az önnön képességeik felismeréséhez elengedhetetlenül szükséges tudások és képességek megszerzését. A köznevelési intézmények tehetséggondozó munkája révén megvalósul az esélyteremtés elve. A tehetség különböző megnyilvánulási módjai érték-ként jelennek meg, melyek nemcsak elfogadásában, hanem a kortársi elfogadtatásában is szerepet vállal az intézmény.

3. Tevékenységfókusz

A hatékony tehetséggondozás tevékenység- és nem teljesítményalapú. A teljesítmények következményként jelennek meg.

4. Hosszú távú szemlélet

A tehetségsegítés feladata az életpálya-építés segítése – különös tekintettel az életszakasz-határok átlépésének zavartalanságának támogatásával.

5. Felelőség elve

A tehetséghasznosulás megfelelő módjainak azonosítása, lehetőségek szerinti biztosítása a társadalmi felelősségvállalás jegyében történik. A tehetséghasznosulás módjainak biztosítása az átjárhatóság és folyamatosság elve szerint érvényesül.

2. Bevezetés

Tehetségprogramunk komplex program, így négy fő szegmensből áll:

1. A tehetséges tanuló erős oldalának fejlesztése

Itt azokat tulajdonságokat vesszük figyelembe, amelyek tipikusan a különleges adottságokat fejezik ki, így biztosítják a gyors elmélyülést és előrehaladást. Az alkalmazott eljárások oktatási jellegűek, megvalósulnak tanórán belül és kívül.

2. Egy adott tehetséges tanuló gyenge oldalának fejlesztése

Itt azokat a hiányosságokat fejlesztjük, amelyek a tehetséges tanuló egyéni fejlődését megnehezítik vagy megakadályozzák. Ilyen hiányosság lehet adott tantárgyakban való elmaradás, tanulási, metodikai vagy motivációs nehézség. Különösen fontos ez a terület az alulteljesítő vagy hátrányos helyzetű tehetségek esetén.

3. „Megelőzés” és „légkörjavítás”

A *megelőzés* a tehetséges tanulóra irányul, és azt a nemkívánatos helyzetet kell megakadályoznia, hogy a motivációját/munkakedvét elveszítse, vagy a közösségnek ne legyen egyenjogú tagja.

A *légkörjavítás* az osztályközösségek egészére kiterjesztve azt jelenti, hogy a tehetséges tanuló gyors reagálásával és helyes válaszaival, esetlegesen egyéni látásmódjával és kreativitásával a többi tanuló motiváltságát ne csökkentse.

4. Kiegészítő programok

A kiegészítő programok célja nem a tehetség közvetlen fejlesztését szolgálja, funkciója a tehetséges tanulók számára a kikapcsolódás és feltöltődés biztosítása.

A program pedagógiai, pszichológiai alapelvei

- differenciált, egyéni képességek figyelembevételével történő tehetséggondozási modell megvalósítása,
- egyéni vagy csoportos fejlesztési terv összeállítása (6. számú melléklet),
- a mérési eredmények nem kizárólagosak a tehetség vizsgálata során,
- a tanulói motivációnak kiemelt figyelmet szentelünk,
- a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk,
- az alulteljesítő és szociokulturálisan hátrányos helyzetű tehetségek segítése,
- egyéni célkitűzések elérésének segítése,
- mappa portfólió rendszer működésének bevezetése.

3. Tehetségazonosítás, beválogatás

A tehetségfejlesztés célja, hogy a tehetséges tanulók ismereteinek bővítésével, valamint az összefüggések önálló felismerésével fejlődjön a részt vevők logikai gondolkodása. A megszerzett ismeretek járuljanak hozzá az iskolai teljesítmény növeléséhez, az adott tudományterületen érzett kompetenciaérzetük növekedjen. A tapasztalás útján szerzett ismeretátadás által fejlődjön a tanulók együttműködési készsége és önállósága, valamint kreativitása is. Célunk továbbá a tehetséges tanulók kompetenciáinak gyakorlatorientált fejlesztése, valamint az egész személyiség fejlődése.

Kit tekintünk tehetségesnek?

Intézményünk a tehetség azonosításakor a Gardneri többszörös intelligencia tesztet veszi alapul. Howard Gardner, a Harvard Egyetem pszichológusa által megalkotott elmélet értelmében kibővült az intelligencia fogalma neuro-pszichológiai, biológiai és antropológiai kutatások alapján. Elmélete értelmében az intelligenciának nyolc területe van:

1. Nyelvi (verbális)
2. Logikai-matematikai
3. Térbeli-vizuális
4. Zenei
5. Testi-kinesztetikus
6. Természeti
7. Interperszonális (társas)
8. Intrapersonális (személyes)

Howard Gardner's Theory of Multiple Intelligences

A tehetség vizsgálatokor figyelembe vesszük az általános és speciális intellektuális képességeket, a kreativitást és a motivációt is. Minél több forrásból szerzünk a tanulóra vonatkozó információkat teljesítményéről, képességeiről, annál megbízhatóbb az azonosítás. A tehetség-diagnosztikánk fontos részét képezi azonban az a szemlélet, hogy a motiváció szintje, erőssége esetenként felülírhatja a mérések adatait. Így tehát az erős belső motivációval rendelkező tanulók beválogatását a tehetséggondozási folyamatba akkor is preferáljuk, ha a képességteszteken nem érnek el kiemelkedő eredményt.

Az intézmény által alkalmazott TehetségDetekt szoftver lehetővé teszi, hogy elkészítsük minden tanulóra szabottan Howard Gardner többszörös intelligencia tesztjére alapozva az egyéni tehetségtérképet, mely segítséget nyújt a tanulói erősségek és gyengeségek felismeréséhez, és hatékony tehetségfejlesztést tesz lehetővé. A tehetségfaktor teszttel pedig lehetővé válik, hogy a tanuló olyan egyéni tulajdonságait is megismerhessük (kitartás, nonkonformitás, kockázatvállalás, önálló gondolkodás, türelmetlenség, önérvényesítés, dominancia, eredetiség, ötletesség), amelyek alapján egyértelműen láthatóak a tanuló tehetségjegyei. A hatékony tanulástámogatást segíti a tanulási stílus és tanulási motiváció meghatározásához használt teszt, a tehetségek társas kapcsolatait pedig a szociometria során mutathatják ki.

Mit veszünk figyelembe a tehetségdiagnostika során?

Figyelembe vesszük a tanulók készségeit, képességeit, érdeklődését és motiváltságát is. A tehetségek azonosításának része az iskolai teljesítményük felmérése, melynek része a pedagógusok, szülők, tanuló társak javaslata és önjellemzés is. Vizsgáljuk a tanulók érdeklődési irányát, az érdeklődésük mélységét, figyelembe vesszük az egyes tanulók egyéni gyengeségeit, erősségeit is. A tanulói motiváció vizsgálatokor egy kérdőíves vizsgálatot végzünk. A tehetségfejlesztés teljes ideje alatt figyelemmel kísérjük a tehetséges tanulók fejlődését. A hátrányos helyzetű tanulóknál ügyelünk a hátránykompenzációra.

A tehetségdiagnostika lépései

A komplexitás érdekében igyekszünk minél több tényezőt figyelembe venni és több módszert felhasználni:

- *megfigyelés*
 - ✓ tanórai munka
 - ✓ tanórai aktivitás
 - ✓ tanulói teljesítmény
- *dokumentumelemzés*
 - ✓ elért iskolai eredmények: tanulmányi átlag alapján a szaktanárok delegálják a tanulókat a programba belépéshez szükséges felmérésre.
 - ✓ tanulmányi versenyeken való részvétel (országos, regionális, megyei)
- *versenyeken való eredményesség*
- *érdeklődés, motiváció*
- *objektív képességtesztek*
 - ✓ Gardner: Többszörös intelligencia teszt
 - ✓ Tehetségfaktor teszt
 - ✓ Tanulási motiváció teszt
 - ✓ Tanulási stílus teszt
 - ✓ Fejlődési szemlélet teszt
 - ✓ Tehetségszűrő megfigyelési szempontsor
 - ✓ Renzulli-Harman skála a kiemelkedő tanulók viselkedésjellemzőinek becslésére
 - ✓ Szempontsor a tanuló személyiségfejlődésének jellemzőihez

Beválogatás

A tanulók beválogatásakor figyelembe vesszük:

- általános intellektuális képességek,
- szaktárgyakban nyújtott teljesítmény,
- eredményesség, motiváció,
- általános tanulmányi átlag,
- szakmai kompetenciák,
- kreativitás.

A tehetséggondozó programba való bekerüléskor a tanulók megismerik a tehetséggondozó program célját és alapelveit, a tanulók részére a képességeik előzetes ismeretében a program keretein belül egyéni vagy csoportos fejlesztési terv készül, a program lezárása után pedig hatásvizsgálatra kerül sor, melynek során felmérjük, hogy a tanulók mely területen és hogyan fejlődtek.

4. Tehetséggondozás

A tehetséggondozás az a folyamat, amelyben a szisztematikusan felderített tehetségigéretet fejlesztjük a gazdagítás, gyorsítás, differenciálás eszközrendszerével, komplex programok keretében. (Balogh – Mező, 2010)

A tehetséggondozó programunk lépései

- azonosítás, a programba való beválogatás,
- hatásvizsgálat, a tehetség területének megállapítása,
- a fejlesztési terv elkészítése,
- a program megvalósítása,
- értékelés,
- ismételt hatásvizsgálat.

A tehetségfejlesztés főbb irányai

- az általános műveltség fejlesztése,
- a speciális képességek fejlesztése,
- a kritikai, logikai gondolkodás fejlesztése,
- a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
- a szociális képességek fejlesztése,
- a kommunikáció fejlesztése,
- a tanulási stratégiák fejlesztése,

A tehetségfejlesztés fő területei

- az alapkészségek fejlesztése,
- a tudásbázis szélesítése,
- a gondolkodási képességek fejlesztése,
- a társas-szociális képességek fejlesztése,
- a gazdagítás.

Alkalmazott tehetségfejlesztő tanítási módszerek

- projekt módszer,
- differenciált tanítás,
- egyéni képességfejlesztés,
- kooperatív tanulás,
- felfedezettő módszer,
- cselekvéses tanulás.

A tehetséggondozás szervezeti keretei

- ✓ tanórai tehetséggondozás: a tanórai differenciálás (kiscsoport, egyéni fejlesztés)
- ✓ tanórán kívüli formák: délutáni foglalkozások (szakkör) és tehetségműhelyek
- ✓ kirándulások, tanulmányutak: tanulmányi kirándulások; versenyek; közös programok

Tehetséggondozás fejlesztése

- továbbképzéseken való részvétel,
- hálózatépítés,
- egyéni tehetségtanácsadás,
- mentorálás.

5. Személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek

Személyi feltételek

A tehetségprogram végrehajtásához az alábbi személyi feltételek állnak rendelkezésre:

- Az intézmény fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat elkötelezett a tehetséggondozás mellett, szakszerű segítséget nyújt a Baptista Tehetségsegítő Tanács szakemberei által.
- Az intézményvezetés támogatja a tehetséggondozó munka minden szegmensét.
- Tehetségfejlesztő pedagógus: intézményünkben tehetségfejlesztő tanár szakos pedagógus vállalja a tehetséggondozással és -fejlesztéssel kapcsolatos feladatok koordinálását. Iskolánkban működik tehetséggondozó munkaközösség, melynek tagjai elkötelezettek az intézményi tehetséggondozó munka iránt.
- Fejlesztési tervek alapján dolgozó pedagógusok.
- Tehetség-tanácsadást végző pedagógusok.
- Tanulásmódszertanban jártas pedagógusok.
- A tehetséggondozó tevékenységbe bevonható pedagógusok.
- Iskolai pszichológus.

Tárgyi feltételek: A program végrehajtásához szükséges tárgyi feltételeket az intézmény önerőből és pályázati úton igyekszik biztosítani. A megfelelő műszaki és környezeti feltételek az intézményben adóttak. A tehetséggondozás során használhatók az intézmény helyiségei és tárgyi eszközei.

- A tantermek alkalmasak csoportos, kiscsoportos és egyéni tehetségfejlesztésre egyaránt.
- A termekben rendelkezésre áll projektoros kivetítő, a szaktanárok rendelkeznek laptoppal.
- A tehetségműhelyek munkájának dokumentálására alkalmas videó és fotó készítése.
- A tehetséges tanulóknak bemutatkozási lehetőséget biztosítanak az intézmény saját rendezésű versenyei, egyéb tanulmányi versenyek, honlap, közösségi oldalak.

Pénzügyi feltételek: A tehetséggondozó tevékenységhez szükséges anyagi erőforrásokat intézményünk önerőből és pályázati forrásokból finanszírozza. A tehetséggondozó munkaközösség tagjai aktív pályázati tevékenységet folytatnak.

6. Hatásvizsgálat, nyomonkövetés

A tehetséges fiatalok szakmai és személyiségfejlődését folyamatosan figyelemmel kísérjük, erre a célra hoztuk létre a *mappa portfólió rendszert*, melyben nyomon lehet követni a tehetséges tanulók fejlődését a kiválasztás időszakától a fejlesztés időszakán át az intézmény elhagyásáig. A portfólió tartalmazza az adott tanulónál alkalmazott tehetségdiagnosztikai eszközöket, teszteredményeket, a tanulói munkák dokumentálását. Meghatározott időszakonként értékeljük a tanulóval együtt az addigi eredményeket, meghatározzuk a fejlesztés irányát. A mentor tanárral a tanulók folyamatosan kapcsolatban vannak, de a tehetséggondozással kapcsolatos bármely kérdésükkel fordulhatnak a munkaközösség tagjaihoz is. A tehetséggondozásba bevont tanulók esetén a kimeneti mérés (a tanulmányok befejezésekor) egyértelműen meghatározza a tehetséggondozó munka eredményességét és információt nyújt a tehetségfejlesztés további feladataihoz.

7. Tehetség-tanácsadás

A tehetség-tanácsadás célja, hogy tisztázza a tehetséggel, a tehetség fejlesztésével kapcsolatos problémákat, gondokat. A tehetség-tanácsadás egy pozitív támogatási rendszer a tehetség-fejlesztés során.

A tanácsadás személyi hatálya kiterjed:

- a tehetséges tanulóra,
- a szülőre/ gondviselőre,
- a tehetségesekkel foglalkozó szakemberekre, tanárookra,
- az együttműködési megállapodás keretében más tehetségpontok koordinátoraira.

A tehetség-tanácsadás keretében fel kell mérni a tehetségesek szociális-emocionális szükségleteit, és stratégiákat kell készíteni a szükségletek ellátására. A pedagógiai tanácsadás egy olyan célorientált problémamegoldó tevékenység, melyben a pedagógusok támogatást nyújtanak a mindennapi életben és az intézményes nevelés során felmerülő élethelyzetek optimális megoldása érdekében. A tehetség-tanácsadás során tehát egy adott probléma megoldásához kapcsolódó információk feldolgozása történik a tanácsadó pedagógus segítségével.

Intézményünk tehetség-tanácsadási területei:

- pedagógusok részére: a munkaközösségi vagy tantestületi értekezletek során nyújtott tájékoztatás, igény esetén egyéni tanácsadás,
- család esetében: szülői értekezletek, informális összejövetelek, ill. a szülő előzetes kérése alapján előre megbeszélte időpontban,
- tanuló esetén: tanóra, szakköri órák, tehetségműhely foglalkozások, kirándulások, szakmai programok, informális összejövetelek, egyéni probléma esetén esetmegbeszélés, személyes tanácsadás,
- tájékoztatás a tehetséggondozási munkáról: tehetségnap, tehetséggondozási tevékenységekről nyújtott tájékoztató cikkek, videók, kiadványok, helyi televízió, újság stb.

8. Tagintézményi specifikumok és tehetségműhelyek

a. Illéssy Tagintézmény bemutatása

Iskolánk pedagógiai-szakmai programjában fontos szerepet kapnak a tehetséggondozással és a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.

Intézményünk 2014. november 14-én lett regisztrált tehetségpont, Illéssy Tehetségpont (a továbbiakban: Tehetségpont) néven, regisztrációs számunk tp-191-001-737. 2018. március 24-én intézményünk eddigi tehetséggondozó munkájának elismeréseként a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácstól három évre megkapta az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet.

A térbeli-vizuális tehetségterületen belül a vendéglátó szakmacsoport tehetségfejlesztésére helyezük a hangsúlyt. Intézményünk több mint 10 éves múltal visszatekintve képez szakácsokat és pincéereket. Mivel a vendéglátóipari szakma fontos részét képezi az emberek közötti interakciók megfelelő kezelése és a hatékony kommunikáció, ezért az interperszonális, az intraperszonális és nyelvi tehetségterület fejlesztését is kiemelten fontosnak tartjuk. A vendéglátóipari szakmai területnek megfelelően a Tehetségpont célja, hogy olyan kompetens, szakmailag magasan kvalifikált tanulókat képezzen, akik megállják helyüket a gyakorlati munkavégzés során, és eredményesen vesznek részt regionális és országos szakmai

tanulmányi versenyeken. A felkészülés és a versenyek során szerzett tudás kamatozik a munkaerőpiacon való elhelyezkedéskor és a munkájuk során is.

A tantestület minden tagja elkötelezetten támogatja a tehetséges gyermekek gondozását. A jövő kiváló szakembereinek képzése során nem csupán az elkötelezett szakmai munkára, a tehetségfejlesztésre és képességkibontakoztatásra figyelünk, de figyelembe vesszük tanulóink egyéni képességeit is.

Választott tehetségterületek:

a) Térbeli-vizuális tehetségterület – vendéglátóipari szakmacsoport

- gasztronómiai tehetségműhely
- szakmai versenyeken való részvétel
- országos szakmai verseny szervezése
- szakmai tanulmányutak

b) Interperszonális tehetségterület

- kommunikációs stratégiák fejlesztése
- konfliktuskezelési stratégiák fejlesztése

c) Intrapersonális tehetségterület

- önismeret fejlesztése
- személyiségfejlesztés

d) Nyelvi tehetségterület

- szóbeli kommunikációs stratégiákat fejlesztő foglalkozások
- idegen nyelvi kompetenciákat fejlesztő foglalkozások

e.) Testi-kinesztetikus tehetségterület

- röplabda szakkör
- sportkörök

Iskolánk nagy hangsúlyt helyezünk a tehetségek felismerésére, a tehetségígéretekkel történő fejlesztő foglalkozásokra, és a lassabban haladó tanulók hátránykompenzációjára egyaránt. Habár tanulóink szociokulturális helyzete eltérő képet mutat, iskolánk korszerű és hatékony nevelési és oktatási feladatellátással igyekszik megfelelni minden elvárásnak.

Az iskola tanárai innovatívak és vállalkozó szelleműek. Az egyéni ismeretek önálló bővítése mellett rendszeresen veszünk részt szakmai továbbképzéseken, tanulmányi versenyekre készítjük fel tanulóinkat és versenyt szervezünk, szakköröket vezetünk, pályázatokat írunk, és mindezek mellett a hétköznapi munkánkra is lelkiismeretesen felkészülünk.

A tehetségfejlesztés területén az egyéni és csoportos fejlesztő programok megvalósítását tűztük ki célul. A szakmai ismeretek erősítésén túl nagy hangsúlyt helyezünk a kommunikációs képességek fejlesztésére, valamint az alapkészségek elsajátítására.

A szakkörök mellett megjelenik a tanórai tehetségnevelés, a versenyeztetés, a gazdagító programok kínálata is. Az iskola pedagógusai szakmai elhivatottságból évente több versenyre (országos, regionális) készítene fel diákokat. 2012 óta iskolánk megrendezi az Illéssy Gasztro Kupa – országos ételművészeti versenyt is, mellyel lehetőséget biztosít a szakmai területen tehetséges tanulók bemutatkozására nemcsak intézményi, hanem országos szinten is.

A Tehetségpont működtetésében számos olyan tényező van, amely segíti tagintézményünk tehetségfejlesztő munkáját:

- intézményünk fenntartójának, tanulóinak és szüleinek támogató együttműködése,
- pedagógusaink lelkiismeretes, önkéntes és differenciált készségfejlesztő oktatása,
- helyi vállalkozókkal való együttműködés,
- magyarországi szakiskolákkal való együttműködés,
- a Baptista Pedagógiai Intézet iránymutatása,
- a Baptista Tehetségsegítő Tanács segítsége,
- MATEHETSZ.

A szakmai munkánkat sokszínű pályázati tevékenységünk is erősíti. A tehetséggondozással kapcsolatos sikeres **pályázati tevékenységünket** a 8. sz. függelék tartalmazza.

A program céljai

Tehetségpontként céljaink:

- ✓ szakmai tantárgyakban tehetségesek támogatása (szakács, pincér, cukrász),
- ✓ a tanulók tehetséges oldalának képzése (ezen belül azokat a szempontokat vesszük figyelembe, amelyek tipikusan a különleges adottságokat fejezik ki, és valamely területen biztosítják az intenzív, gyors elmélyülést és előrehaladást),
- ✓ a tanulók gyengeségeinek fejlesztése (tehetséggel összefüggő gyenge oldalon „hiányosságot” kell értenünk, amelyek a tehetség fejlődését megnehezítik, vagy éppenséggel megakadályozzák, ezek valamiféle kiegyensúlyozatlan tehetségprofilban nyilvánulnak meg),
- ✓ a megelőzés a tehetséges tanulóra irányul: azt kell megakadályoznia, hogy a kedvét elveszítse, és hogy aszociális magatartásmód fejlődjön ki benne,
- ✓ olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést,
- ✓ teljes személyiség formálása,
- ✓ felkészítés a munkaerőpiaci igényeknek való megfelelésre,
- ✓ általános műveltség megszerzése,
- ✓ közösségi – szociális érzékenység fejlesztése, aktív közéleti személyiséggé nevelés.

Tehetségfejlesztési programunkat saját intézményünkre szabottan alakítjuk és valósítjuk meg, figyelembe véve a helyi sajátosságokat, lehetőségeket. Támogatjuk a tanulói érdeklődésen alapuló szakkörök, tanulói csoportok, alkotópedagógiai műhelyek létrejöttét, működését; elköteleztük magunkat a szakmai munka eredményességének folyamatos fejlesztése iránt.

Kiemelt figyelmet fordítunk az alulteljesítő és hátrányos helyzetű tehetségek gondozására, kompetenciáik erősítésére, belső motivációjuk, pozitív attitűdjük kialakítására. A tehetséges tanulók fejlesztése mellett nagy hangsúlyt helyezünk a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatására is, a fejlesztő munkát pedig differenciált tanulásszervezéssel is segítjük (individuális tanulás, kooperatív tanulás, projekt módszer).

Tehetségműhelyek:

- 1.) *Nyelvi tehetségterület:* angol nyelvi és anyanyelvi tehetségműhely
- 2.) *Térbeli-vizuális tehetségterület:* gasztronómia és tűzzománc tehetségműhely
- 3.) *Testi-kinesztetikus:* sportkörök
- 4.) *Matematikai-logikai*
- 5.) *Természeti-környezeti*
- 6.) *Interperszonális:* kommunikációs és konfliktuskezelési stratégiák fejlesztése
- 7.) *Intrapersonális*

b. Kossuth Tagintézmény bemutatása

Általános iskola

Iskolánk tehetséggondozó múltja 1958-ig nyúlik vissza, amikor elindíthatta ének-zene tagozatát, ahová a tanulók meghallgatás alapján kerülnek be, és emelt szinten sajátíthatják el a zenei műveltséget. Zenei nevelésünk eredményességét mutatja, hogy az alsó tagozaton a Diridongó kórus, míg a felső tagozaton a Harmónia zenei nagykórus ért el számtalan nagyszerű eredményt kórustalálkozókon, városi, megyei és országos rendezvényeken.

Iskolánk 2014. június 30-án lett regisztrált tehetségpont, regisztrációs számunk tp-121-001-626. 2019. február 14-én intézményünk eddigi tehetséggondozó munkájának elismeréseként a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácstól megkapta az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet. Tehetséggondozásunk sokrétű, minden korcsoportban a tanulói igényekre és képességekre szabott. 2019-től intézményünk képzési profilja kibővült a gimnáziumi képzéssel, ahol a tehetségtámogatás kiemelt figyelmet kap. A Kossuth Tagintézményben minden tehetségterületre kiterjed a tehetséggondozási tevékenység.

1.) Nyelvi tehetségterület

- angol nyelvi tehetségműhely (alsó tagozat)
- média és kommunikáció (gimnázium)
- versmondó, versíró versenyeken való részvétel

2.) Zenei tehetségterület

- zenetagozat (alsó és felső tagozat)
- zenevarázs szakkör (alsó tagozat)
- kórusok (alsó tagozaton: Diridongó kiskórus, felső tagozaton: Harmónia nagykórus)
- egyéni tehetséggondozás (ének tehetségműhely a kiemelten tehetséges tanulók számára)

3.) Térbeli-vizuális tehetségterület

- konyhatündér (alsó tagozat)
- grafika és tűzzománc (gimnázium)

4.) Testi-kinesztetikus

- sportkörök (alsó és felső tagozat, gimnázium)
- Bozsik-program (felső tagozat)

5.) Matematikai-logikai

- táblajátékok
- robotika (Abán Csaba világbajnok robotprogramozó támogatásával)
- matematikai tehetségműhely
- sakk

6.) Természeti-környezeti

- Te szedd! akciók
- városszépítő tábor

7.) Interperszonális

- színjátás
- drámajáték (alsó tagozaton, gimnáziumunk minden évfolyamán)
- kommunikációs és konfliktuskezelési stratégiák fejlesztése

8.) Intrapersonális

- mentorprogram (személyiségfejlesztés)
- tehetségtanácsadás

Gimnáziumi tehetséggondozás

Gimnáziumunk 2019-ben indult el. Kiemelten fontosnak tartjuk a tehetséggondozást, ezért egyedülálló módon a tehetségfejlesztés iskolánkban minden tanulóra kiterjed. Ennek biztosítására a felvételi elbeszélgetés során már elkészítjük tanulóink egyéni tehetségtérképét, hogy láthatóvá váljon, melyik tanuló milyen erősségekkel rendelkezik, illetve hogyan támogatható a leghatékonyabban a gyenge oldal fejlesztése.

Mentor-tutor rendszer

Az első tanévben tanulóink választanak egy mentortanárt, aki segíti egyéni személyiség-fejlődésüket, tanulmányi előrehaladásukat és szükség esetén pedagógiai tanácsadást tart számukra gimnáziumi éveik alatt. A pedagógiai tanácsadás szintjeit meghaladó probléma esetén tanulóink szülei beleegyezésével fordulhatnak az iskolai pszichológushoz is. A mentor és a mentorált kapcsolata bizalmi kapcsolat, ez teszi lehetővé a tanulók érdekében végzett hatékony segítségnyújtást.

A mentorság célja:

- Támasz, egyéni figyelem a tanuló számára a tanulásban, az iskolai és közösségi életben.
- Egyéni tanácsadás a tanuló számára bármilyen probléma megoldásához.
- Tanuló egyéni céljainak támogatása.
- Jó tanár-diák kapcsolat kialakítása a mentor és mentorált között.
- Kapocs a szaktanárok, az osztályfőnök, a szülő és a tanuló között.

Eszközei:

- Bizalmi légkör kialakítása, mely lehetővé teszi a tanuló számára, hogy bármilyen problémával fordulhasson a mentorához.
- Havonta ellenőrzi a tanuló érdemjegyeit, előrehaladását.
- Figyelemmel kíséri mentoráltjának hiányzásait, ehhez az osztályfőnök segítségét kérheti.
- Megismeri mentoráltjának otthoni körülményeit, baráti kapcsolatait, céljait.

A mentor hatásköre:

- A mentoráltat érintő kérdésekben egyeztetni lehet és kell vele.
- A mentor véleményét figyelembe kell venni a tanuló előrehaladásának, versenyre való felkészítésének, tehetségtámogatásának tervezésekor.
- A mentor szükség szerint egyeztet mentoráltja előrehaladásának érdekében a szaktanárokkal (esetleges korrepetálás, tehetségfejlesztés stb.), osztályfőnökkel, komoly probléma esetén kérheti iskolapszichológus segítségét is.
- A mentor nem hozhat döntést a tanulóra vonatkozóan, csak javaslatot tehet.

Mentori feladatok:

1. Tanuló tehetségterületeinek támogatása, tehetségazonosító tesztek kitöltése, tanulók gyenge oldalának fejlesztése.
2. Legalább heti egy alkalommal külön foglalkozás keretében foglalkozik mentoráltjaival (vagy 1×60 perc együtt a két mentorált számára, vagy 2×30 perc külön-külön, a mentoráltak kérésének megfelelően).
3. Évente egyéni fejlesztési tervet készít minden mentorált számára.
4. A Kréta naplóban rögzíti a mentori órák témáját, esetleg a mentori tevékenység során alkalmazott pedagógiai eszközöket.

5. Kompetencia és képességfejlesztő feladatokat, programokat tervez a tanuló képességeinek fejlesztésére.
6. Tartja a kapcsolatot a tanuló szüleivel (telefonon, személyesen, emailben, közösségi oldalon stb.).
7. Személyes kapcsolatot tart fent a tanuló osztályfőnökével, szaktanáraival.
8. Évente értékeli a tanuló által meghatározott célok és a fejlesztési tervben foglalt feladatok megvalósulását.
9. A tanulóról összeállított mappa-portfóliót kezeli.

A mentor tevékenységei:

- *Hosszú-és rövid távú célok* közös megválasztása, megvalósítása.
- *Prevenációs tevékenység:* helyes életvezetési, magatartási szokások megbeszélése, kisebb célok kitűzése és végrehajtása. Nagyobb anomáliák esetében segítő szakember bevonása a tevékenységbe. A mentor figyelemmel kíséri a megvalósítás fázisait.
- *Döntéshozatal* a hatékony problémamegoldásban.
- *Egyéni életút tervezés:* problémák esetén segítséget nyújt a tanulónak a reális életkép, pályakép megszerzéséhez. Közös munkával, beszélgetéssel feltárják a lehetőségeket és a cél eléréséhez szükséges lépéseket.
- *Egyéni fejlesztési terv készítése:* közös fejlesztési tervet alakítanak ki. Itt csak a nagyobb mérföldköveket rögzítik. A mentor ennek alapján nyomon tudja követni, hogy milyen fejlesztési csomópontokat kell figyelemmel kísérni a tanuló életében, miben kell esetlegesen segítséget nyújtania.
- *Jelzőrendszeri tevékenység:* intézményen belül összegyűjti mindazokat az információkat, melyek jelzik a tanulók életében történt változásokat és a szükséges lépéseket elindítja. Megkeresi az egyéni megsegítés lehetséges formáit.
- *Egyéni átvezetési tevékenység:* a problémákkal küzdő fiatal egyéni támogatása, átvezetése az iskolából a továbbtanulásba, vagy a munka világába annak érdekében, hogy ezek a tanulók is meg tudjanak felelni a felnőtt élet szociális, kommunikációs követelményeinek és elvárásainak.
- *Team-tevékenység:* az intézményen belüli mentorok folyamatos kapcsolattartására vonatkozik. Segítségével az intézményen belüli esetleges negatív folyamatok gyorsan felismerhetők és azonnali akcióterv érvényesíthető

Drámapedagógia

A közösségi nevelést és a szociális kompetenciák fejlesztését segíti elő a minden osztályban bevezetésre került drámapedagógiai foglalkozás, melyet minden héten az osztályfőnök tart a tanulók számára. Itt a drámapedagógia, mint művészetpedagógiai irányzat eszközeit használjuk a személyiségfejlesztésben és a közösségépítésben. Maga a módszer pedagógiai és pszichológiai alapokon nyugszik. A drámapedagógia különböző játékok és gyakorlatok által segíti a személyiség és a közösség fejlődését. A drámapedagógiai foglalkozások által fejlődnek a nyelvi és kommunikatív kompetenciák, az önismeret, erősíthető az érzelmi-intellektuális tanulás, összetartóbbá válik a közösség. A drámapedagógiai módszer hatására olyan személyiségbeli változások következhetnek be, mint az attitűdváltás az érzelmi, megismerési tapasztalatok hatására, pozitív változás a szociális viselkedésben, fejlődés a kooperációs készségekben, a nyelvi és egyéb kommunikációs kompetenciák fejlődése.

A személyiségfejlesztésen és közösségépítésen túl a drámapedagógia olyan komplex tevékenység, amelynek során felépítünk egy képzeletbeli világot, ahol a szereplők valós problémákkal találkoznak, melyek megoldásával a való életben is hasznosítható tudásra és tapasztalatokra tesznek szert. A dramatikus játék során a szereplők megtanulnak jobban alkalmazkodni másokhoz, beilleszkedni, fejlődik az empátikus készségük, megtanulják tisztelni és elfogadni mások véleményét, gondolatait, kommunikációjuk magabiztosabbá válik. A drámapedagógia több tantárgy elsajátításában segítséget jelent, hiszen kooperatív folyamat, ahol az egyén személyiségének sokoldalú fejlesztése valósul meg (önreflexió, motiváció, éntudatosság), ugyanakkor szociális kompetenciái is jelentős mértékben erősödnek (empátia, szociabilitás, tolerancia, asszertív kommunikáció, együttműködés, konfliktuskezelés). A hagyományos tanítási formákkal szemben itt nem csupán az intelligencia, de az érzelmi intelligencia, a képzelet és a kreativitás is fejlődik, előtérbe kerül az induktív gondolkodás, és az ismeretek átadásán túl tágabb teret enged a készségek fejlesztésének és az érzelmek kifejezésének is.

A pedagógus a drámapedagógiai foglalkozásokon facilitátorként működik. Ez egy sajátos pedagógusi szerep, aki a drámafoglalkozást szervezi, segíti és irányítja. Ebben a helyzetben a pedagógus tudja, hogy a résztvevők saját tapasztalatokkal rendelkeznek, figyelembe veszi a szocializációs körülményeiket, a résztvevőket partnernek tekintve arra törekszik, hogy együtt fedezzék fel és hozzák létre a jelentést, segít abban, hogy a tanulóban bizalom alakuljon ki a módszer iránt. Nagyon fontos a helyes nyelvhasználat, hiszen a dráma során kiemelt szerepet kap a beszéd és a kommunikáció, valamint a tudatos kérdésfeltevés és az odaforduló figyelem a válaszadáskor. A drámapedagógiát vezető pedagógus egyik legfontosabb feladata, hogy a foglalkozást erős keretben tudja tartani, orientálja a játékot, megszervezze a tanulási helyzetet. A drámapedagógia ugyanakkor megteremti a tanár számára a lehetőséget, hogy tanulmányozza a közösség csoportdinamikáját, kezelje a konfliktushelyzeteket, feltárja a rejtőzködő ellentéteket, kirekesztő gondolatokat.

A pedagógus egyik legfontosabb feladata a dramatikus tevékenység során a cél meghatározása, azaz fontos, hogy a gyakorlat konkrét cél elérésére irányuljon. Legyen össz-hangban a cél eléréséhez szükséges időtartam a rendelkezésre álló idővel, és olyan eszközöket válasszon, amelyek a kijelölt eredmény megvalósítását szolgálják.

Az alkalmazott gyakorlatokat úgy készítjük elő, hogy a dramatikus tevékenység során alkalmazott gyakorlatsor feleljen meg a célcsoport életkorának, legyen előkészítve tematikusan és érzelmileg, a gyakorlatok kapcsolódjanak egymáshoz, és a gyakorlatsor végén a pedagógus gondoskodik a feszültség levezetéséről. A drámapedagógiai foglalkozásokon elengedhetetlen a pozitív, bátorító tanári attitűd és a Rogers-i alapelvek alkalmazása (empátia, kongruencia, feltétel nélküli elfogadás).

Függelékek listája

1. sz. függelék
Intézményi tehetséggondozás SWOT analízise a hatékony tehetséggondozási tevékenység megvalósításához
2. sz. függelék
Tájékoztatás és szülői hozzájáruló nyilatkozat intézményi tehetséggondozásban való részvételhez
3. sz. függelék
Egyéni tehetségterkép (minta)
4. sz. függelék
Tehetségfaktorok felmérése (minta)
5. sz. függelék
Tehetségazonosító mérőlap szakmai területen tehetséges tanulók fejlődésének vizsgálatához
6. sz. függelék
Tehetségazonosító mérőlap idegen nyelvi területen tehetséges tanulók fejlődésének vizsgálatához
7. sz. függelék
Egyéni / csoportos fejlesztési terv
Térbeli – vizuális tehetségterületen tehetséges tanuló(k) számára
8. sz. függelék
Sikeres pályázataink a tehetséggondozás és -fejlesztés területén

Intézményi tehetséggondozás SWOT analízise a hatékony tehetséggondozási tevékenység megvalósításához

<p style="text-align: center;"><i>Erősségek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ támogató vezetői szemlélet ✓ innovatív intézményi gondolkodásmód ✓ munkaközösségi feladat-meghatározás és megvalósítás ✓ tehetségfejlesztő szakértők és tehetség témájú képzésben részt vett kollégák ✓ belső és külső továbbképzések sokfélesége ✓ a tehetségazonosítás és tehetséggondozás fenntartó általi támogatása ✓ folyamatos pályázati tevékenység ✓ nevelőtestületi támogatás ✓ mentori feladatok ✓ kapcsolat más Tehetségpontokkal és a Baptista Tehetségsegítő Tanáccsal ✓ TehetségDetekt ✓ főállású pszichológus 	<p style="text-align: center;"><i>Gyengeségek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ elméleti célkitűzések gyakorlati megvalósítása ✓ tehetségfejlesztési feladatok beépülése a tanórákba ✓ mentorok száma
<p style="text-align: center;"><i>Lehetőségek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pályázati tevékenység sikeres megvalósítása ✓ nevelőtestület hatékonyabb bevonása a tehetséggondozás folyamatába ✓ személyre szabott lehetőségek a tanulóknak ✓ személyre szabott feladatok a tanári kar tagjai számára ✓ mentori feladatokba való hatékony bevonás ✓ Tehetségpont hálózatban további kapcsolatépítés 	<p style="text-align: center;"><i>Veszélyek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ anyagi lehetőségek hiánya ✓ nem elég hatékony tehetségdiagnosztika esetén elvesznek a tehetségek ✓ szakmai területen való kapcsolatépítési lehetőségek elégtelensége ✓ tehetséggondozás támogatottságának csökkenése

TÁJÉKOZTATÁS

Ebben a tanévben is folytatódik iskolánkban a tehetséggondozás. A tehetséggondozás kiterjed a tehetségazonosításra, a tehetségfejlesztésre (egyéni és csoportos fejlesztésre), a nyomon követésre, hatásvizsgálatra, valamint a tanácsadásra a tehetséges tanuló, a szülő, illetve a pedagógusok számára. A tehetségtámogató munkát iskolapszichológus is segíti.

SZÜLŐI HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT **intézményi tehetséggondozásban való részvételhez**

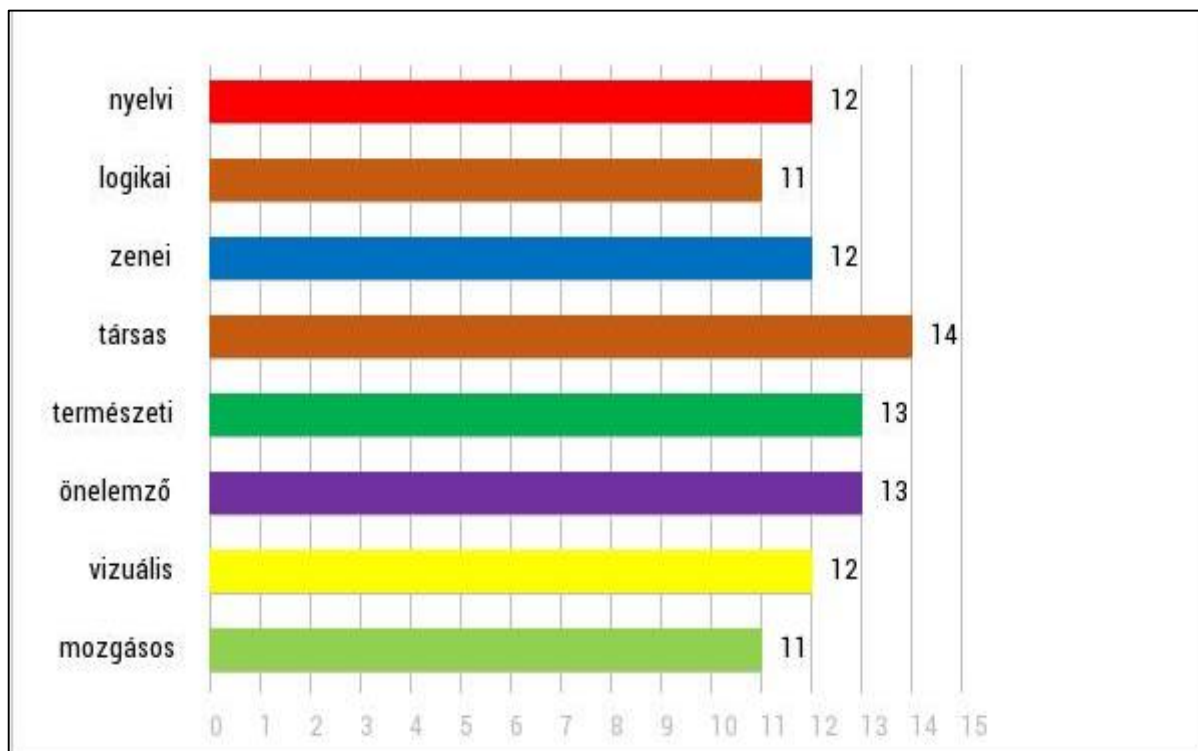
A fenti tájékoztatást megértettem és tudomásul vettem. Hozzájárulok, hogy gyermekem részt vegyen az iskolai tehetséggondozásban.

Alulírott (szülő / gyám) hozzájárulok, hogy gyermekem, osztályos tanuló részt vegyen az iskola tehetséggondozó programjaiban, melyeknek célja gyermekem képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése.

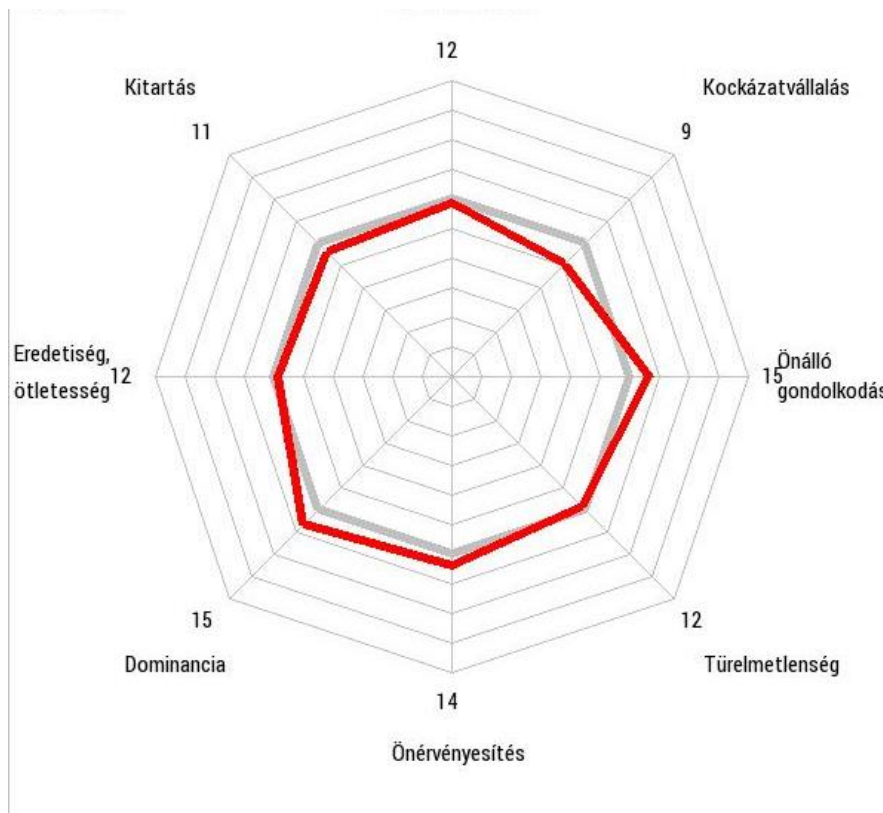
Kisújszállás,

.....

szülő (gyám) aláírása

Egyéni tehetségterkép (minta)**Tehetségterületek azonosítása**

Tehetségfaktorok (minta)

Tehetségazonosító mérőlap
szakmai területen tehetséges tanulók fejlődésének vizsgálatához

<i>Név:</i>	
<i>Osztály:</i>	
<i>Szakma:</i>	
<i>Programba való beválogatás időpontja:</i>	
<i>Értékelés időpontja:</i>	

Vizsgált területek	7	6	5	4	3	2	1
1. Szakma iránti érdeklődés							
2. Belső motiváció a fejlődésre							
3. Kreativitás, önállóság							
4. Feladattudat							
5. Igényes munkavégzés							
6. Alaposság, gondosság							
7. Esztétikai érzék							
8. Technológiai műveletek ismerete							
9. Szakmai ismeretek (elmélet)							
10. Elméleti ismeretek alkalmazása a gyakorlatban							
11. Új ötletek megvalósítása							
Összesen							

Erősségek:.....

.....

.....

Fejlesztendő terület(ek):

.....

.....

Tehetségazonosító mérőlap idegen nyelvi területen tehetséges tanulók fejlődésének vizsgálatához

<i>Név:</i>	
<i>Osztály:</i>	
<i>Szakma:</i>	
<i>Programba való beválogatás időpontja:</i>	
<i>Értékelés időpontja:</i>	

Vizsgált területek	5	4	3	2	1
Olvasott szöveg értése					
1. Írott autentikus szövegek helyes értelmezése, a szöveg gondolatmenetének követése					
2. Részinformációk kiszűrése adott idegen nyelvű szövegből					
3. Utasítások, tájékoztatások helyes értelmezése					
4. Szöveg feldolgozása kérdések alapján					
5. A szöveg tartalmának visszaadása, összefoglalása szóban vagy írásban					
Nyelvhelyesség					
6. Nyelvtani szerkezetek felismerése, alkalmazása					
7. Nyelvtani tesztek helyes kitöltése					
8. Önálló véleménykifejtés adott témakörben					
Hallott szöveg értése					
9. Rövid szövegek gondolatmenetének követése, hallás utáni értelmezése					
10. Hallott szövegből információ, részinformáció kiértékelése					
Íráskészség					
11. Rövid szöveges üzenet, jegyzet készítése					
12. Fogalmazás, levél írása megadott témakörökben (baráti, hivatalos)					
13. Szöveg kiegészítése megadott szókészletből, vagy saját szókincs alapján					
14. Tematikus és választékos szókincs megfelelő kontextusban való használata a szövegalkotás során					
15. Nyelvtani szerkezetek, helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása					
16. Kreativitás önálló írásbeli szövegalkotás során					
Beszéd-készség					
17. Értő figyelem párbeszédben, megfelelő reflektálás					
18. Kommunikációs szándék megvalósítása					
19. Történetek elmesélése, saját érzelmek megfelelő kinyilvánítása					
20. Kifejezések megfelelő kontextusban való használata					
21. Belső motiváció a nyelvi fejlődésre					
Összesen					

Erősségek:

Fejlesztendő terület(ek):

Aláírás:

**Egyéni / csoportos fejlesztési terv
tehetséges tanuló(k) számára**

Terület	Cél	Eszközök	Tanórán (T) tanórán kívül (TK)	Értékelés	Eredmény	Megjegyzés
Térbeli - vizuális	A területen lévő kiemelkedő ismeretek, képességek, készségek meghatározása.	Megfigyelés, mérőlapok, a tanuló alkotásai, konzultáció			A kiemelkedő terület meghatározása sikerült, rögzítésre került.	Kérdőívek kitöltése a tanulási stílus, motiváció megismeréséhez.
Térbeli - vizuális	A kiválasztott terület elméleti és gyakorlati ismereteinek áttekintése. Speciális technikák alkalmazása.				A tanuló a kiválasztott területen megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik.	A személyiség fejlesztése folyamatos.
Térbeli - vizuális	A megismert technikák alkalmazása a mindennapokban és versenyhelyzetben, problémahelyzetek megoldása. Kreativitás növelése, önálló gondolkodás, egyéni kezdeményezőkéesség fejlesztése.				Újabb technikát képes alkalmazni. Az elkészült eredmények gyűjteménye. Kreativitás fejlesztése. Logikai és kritikai gondolkodás fejlesztése. Szakmai kompetenciák növekedése.	A személyiség fejlesztése folyamatos.
Térbeli - vizuális	Nyomon követés, hatásvizsgálat.				A tanuló eredményeinek dokumentálása. A személyiség fejlődése harmonikus, kiegyensúlyozott	

Kisújszállás, 20__

mentor

szülő/gondviselő

tanuló

Sikeres pályázataink a tehetséggondozás és -fejlesztés területén

1. Emberi Erőforrás Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) – Útravaló-Macika Ösztöndíj-program (Út a szakmához) (2007/2008. tanévtől folyamatosan)
2. EMMI – Útravaló-Macika Ösztöndíj-program (Út az érettségéhez) (2007/2008. tanévtől folyamatosan)
3. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közoktatási Közalapítvány könyvtárfejlesztési pályázata (2009/2010. tanév)
4. TÁMOP-1.1.1-07/1-2008 – IKT eszközök beszerzése a kompetenciaalapú oktatás feltételeinek megteremtése érdekében c. pályázat (2010/2011. tanév)
5. TÁMOP-3.3.10.A-12-2013 – Továbbtanulást erősítő pedagógiai programcsoportok kidolgozása és bevezetése középiskoláinkban (2013/2014. tanév)
6. TÁMOP-2.2.6-13/1. „Felkészülés a jövő nemzedékének szakképzésére” (2013/2014. tanév)
7. EMMI – Integrációs Pedagógiai Rendszer bevezetése és működtetése (2014/15. tanév)
8. Emberi Erőforrás Támogatáskezelő – Határtalanul! program (2014/2015. tanévtől folyamatosan)
9. MATEHETSZ – Felfedezettjeink, különdíj
10. NTP-SZTG-15-0008 Tehetségfejlesztés és ismeretgazdagítás a gasztronómia tárgykörében
11. NTP-MTTD-15-0008 Csillagászati jelenségek a matematika tükrében
12. MATEHETSZ „Tehetségek Magyarországa” című EFOP-3.2.1-15-2016-00001 azonosítószámú kiemelt projekt keretében” Csoportos tehetségsegítő tevékenységek megvalósítása II. (Kézműves technikák)
13. MATEHETSZ „Tehetségek Magyarországa” című EFOP-3.2.1-15-2016-00001 azonosítószámú kiemelt projekt keretében” Csoportos tehetségsegítő tevékenységek megvalósítása III. (Kommunikációs-retorika szakkör)
14. Baptista Tehetségsegítő Tanács belső pályázata (2017/2018. tanév)
15. NTP-TFJ-17-0019 Tehetségműhelyek eszközfejlesztése
16. EMMI – A hazai és a határon túli művészeti tehetséggondozó programok támogatása (Tűzből és fényből született [tűzzománc technikák]) (2018/2019. tanév)
17. EMMI – Iskolapadból a közönség elé – anyanyelv-ápoló tehetségműhely az Illéssyben (2019/2020. tanév)
18. EMMI – Utazás az élelmiszerek csodálatos világában (2019/2020. tanév)
19. EMMI – Régi és új, avagy a modern technika alkalmazása az iparművészetben (2019/2020. tanév)
20. EMMI – VIII. Illéssy Gasztró Kupa – országos ételművészeti verseny (2019/2020. tanév)
21. MATEHETSZ – Csoportos tehetségsegítő tevékenységek IV. (Tűzzománc, anyagozás, pozitív énkép kialakítása) (2019/2020. tanév)
22. MATEHETSZ – Csoportos tehetségsegítő tevékenységek V. (Versenyre felkészítő szakkör, kortárs-csoportokat támogató program) (OPER-2/5) (2019/2020. tanév)
23. EMMI – Az ízek világa, a világ ízei (2020/2021. tanév)
24. EMMI – Marie Curie nyomában, kémiai tehetségműhely az Illéssyben (2020/2021. tanév)
25. EMMI – A tűz tánca, kézműves tehetségműhely az Illéssyben (2020/2021. tanév)
26. EMMI – Kémiai és fizikai jelenségek a fenntartható fejlődés jegyében (2020/2021. tanév)
27. EMMI – IX. Illéssy Gasztró Kupa – Kárpát-medencei ételművészeti verseny (2020/2021. tanév)
28. EMMI – SZÍNEK – Baptista Középiskolák III. Országos Ki Mit Tud Vetélkedője (Tanulmányi és művészeti versenyek megrendezésének támogatása) (2021/2022. tanév)
29. EMMI – Térben vagyunk (Innovatív tanulási környezet kialakítása és komplex tehetségsegítő programok megvalósítás) (2021/2022. tanév)
30. EMMI – NYELV-SZÍN-TÉR (A speciális fejlesztést célzó programok támogatása) (2021/2022. tanév)
31. EMMI – X. Illéssy Gasztró Kupa – országos ételművészeti verseny (Tanulmányi és művészeti versenyek megrendezésének támogatása) (2022/2023. tanév)
32. EMMI – „GEOM-ART” Kalandozások a dimenziók között (Innovatív tanulási környezet kialakítása és komplex tehetségsegítő programok megvalósítása) (2022/2023. tanév)
33. EMMI – Matek-bot. Robotok a matematika világában (Innovatív tanulási környezet kialakítása és komplex tehetségsegítő programok megvalósítása) (2022/2023. tanév)
34. EMMI – Tér-Álom (Innovatív tanulási környezet kialakítása és komplex tehetségsegítő programok megvalósítása) (2022/2023. tanév)

**NAGYKUN BAPTISTA OKTATÁSI KÖZPONT
ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM,
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM**

**PEDAGÓGIAI-SZAKMAI PROGRAM:
ZÁRADÉKOK, LEGITIMÁCIÓ**

Záró rendelkezések

Készítette: az intézmények vezetősége a bevezető közös rész és tagintézményük vonatkozásában.

Felülvizsgálatát kérheti: a nevelőtestület, illetve a fenntartó, ha az oktatási-nevelési-képzési, a finanszírozási vagy a személyi-, tárgyi feltételekben a programot érintő lényeges változások következnek be.

Nyilvánossága: a Pedagógiai-szakmai program nyilvános, az minden érintett (tanuló, szülő, gondviselő, iskolai alkalmazott) számára megismerhető, az intézmény pedagógusai számára pedig kötelező. A Pedagógiai-szakmai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az intézmény vezetőségétől, valamint az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

A Pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható:

- a) nyomtatott formában: - főigazgatónál,
- igazgatónál,
- fenntartónál.
- b) elektronikusan: - a tagintézmények honlapján,
- a fenntartó honlapján,
- a KIR-ben.

Érvényessége: ez a Pedagógiai-szakmai program 2022. szeptember 1-jétől a következő módosítás hatályba lépéséig érvényes.

Kisújszállás, 2022. augusztus 22.

Szidey István
igazgató
Kossuth Tagintézmény

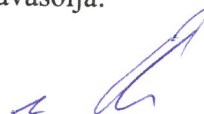

Toldi Attila
főigazgató
Illéssy Tagintézmény

A Pedagógiai-szakmai program legitimációs záradékai

Nyilatkozat

A Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Szülői szervezete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Szülői szervezet a 2022. augusztus 29-én megtartott ülésén a Nagykun Baptista Oktatási Központ módosított Pedagógiai-szakmai programját megtárgyalta, azzal egyetértett, és támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasolja.

Kisújszállás, 2022. augusztus 29.

Kiss Csaba
szülői szervezet képviselő

Nyilatkozat

A Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Iskolaszéke képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az Iskolaszék a 2022. augusztus 29-én megtartott ülésén a Nagykun Baptista Oktatási Központ módosított Pedagógiai-szakmai programját megtárgyalta, azzal egyetértett, és támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasolja.

Kisújszállás, 2022. augusztus 29.

Bikki Kálmánné
az iskolaszék elnöke

Nyilatkozat

A Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium munkaközösségei képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösségek a Nagykun Baptista Oktatási Központ módosított Pedagógiai-szakmai programjával kapcsolatban – adott szakterületüket érintő kérdéseiben – véleményezési jogukat gyakorolták, és támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasolják.

Kisújszállás, 2022. augusztus 29.

Keserűné Ébner Tünde
munkaközösség-vezető

Nyilatkozat

A Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Nevelőtestület a 2022. augusztus 30-án megtartott ülésén a Nagykun Baptista Oktatási Központ módosított Pedagógiai-szakmai programját megtárgyalta, azzal egyetértett, azt elfogadta és jóváhagyásra javasolja.

Kisújszállás, 2022. augusztus 30.

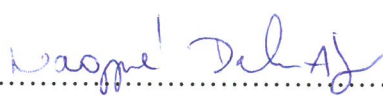

Piller Adrien
a nevelőtestület képviselőjében

Nyilatkozat

A Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium egészségügyi szolgálata részéről nyilatkozom, hogy a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 102. § (4) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint az intézmény Egészségfejlesztési programja az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készült, továbbá az egészségfejlesztési és prevenciók programok kiválasztásánál véleményezési jogunkkal éltünk, azokkal egyetértünk.

Kisújszállás, 2022. augusztus 29.

.....
iskola-egészségügyi szolgálata részéről

Kunhátia Gyógyfürdő Kft.
Védőnői Szolgálat
53.10. Kisújszállás, Rákóczi u. 8.12.
Tel.: +36 59 887-716
Mobil: +36 30 418-2550

Fenntartói jóváhagyási nyilatkozat

Az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviseletében – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (1) bek. i) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a Nagykun Baptista Oktatási Központ Általános Iskola, Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium módosított Pedagógiai-szakmai programját jóváhagyom.

Budapest, 2022. augusztus 31.

Dr. Szilágyi Béla
elnök